

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.
=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

કંપની પિટીસન નં. ૧૦/૨૦૦૬

સાથે

કંપની પિટીસન નં. ૯/૨૦૦૬

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે:

માનનીય શ્રી ન્યાયમુર્તિશ્રી આર.એસ. ગર્ગ

=====

૧ શું લોકલ અખબારના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવા માટે મંજૂરી આપી શકાય?

૨ રિપોર્ટને સંદર્ભિત કરવો કે નહીં?

૩. શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?

૪. શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સામેલ છે?

પ. શું આ સિવિલ જજોને પરિપત્રિત કરવામાં આવવાનું છે ?

=====

ઇન રે કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ

અને

ઇન રે નિરમા લિમિટેડ

=====

ઉપસ્થિતી : શ્રી સૌરભ સોપારકર, વરિષ્ઠ વકીલ, સાથે

શ્રીમતી સ્વાતિ સોપારકર અરજદાર(ઓ) માટે.

સામાવાળા(ઓ) તરફથી શ્રી જે.એ. આદેશરા.

શ્રી વાચ.એન. રવાણી તરફથી મેસર્સ ગેનોન ડંકર્લી એન્ડ કો. લિ.

શ્રી જી.એન. શાહ તરફથી મેસર્સ અલ્સ્ટોમ પ્રોજેક્ટ્સ ઇન્ડિયા લિમિટેડ તરફે.

શ્રી સુનિત એસ. શાહ, ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક એસ.એ.ઓ.જી. તરફથી.

શ્રી મિહિર જોશી, વરિષ્ઠ વકીલ, સાથે શ્રી અનીપ એ. ગાંધી એચડીએફસી બેંક લિમિટેડ માટે.

શ્રી મિહિર જે. ઠાકોર, વરિષ્ઠ વકીલ, સાથે શ્રી સંદીપ સિંઘી, મેસર્સ સિંઘી એન્ડ કંપની તરફથી, મેસર્સ આરસિલ માટે.

શ્રી હરિન પી. રાવલ, ભારત સંઘ માટે કેન્દ્રીય સરકારના સહાયક

સોલિસિટર જનરલ.

ઈન્ડસ્ટ્રિયલ ડેવલપમેન્ટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા લિમિટેડ તરફથી શ્રી
ભારત જાની

=====

કોરમ :માનનીય શ્રી ન્યાયમુર્તિશ્રી આર.એસ. ગર્ગ

ચુકાદો જાહેર કર્યા તારીખ : ૦૧/૦૩/૨૦૦૭

સામાન્ય સી.એ.વી. ચુકાદો

આ ચુકાદાથી કંપની પિટીસન નં. ૯/૨૦૦૬ અને ૧૦/૨૦૦૬
નો નિકાલ કરવામાં આવશે.

૨. કંપની પિટીસન નં. ૧૦/૨૦૦૬ કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ (સંક્ષેપમાં
“એક્ટ”) ની કલમો ૭૮, ૧૦૦, ૩૯૧ અને ૩૯૩ હેઠળ, કોર હેલ્થકેર
લિમિટેડ નામની કંપની દ્વારા, જે એક્ટ હેઠળ સ્થાપિત કંપની છે,
ધિરાણદાતાઓ સાથે સમાધાન સ્વરૂપની સંયુક્ત વ્યવસ્થાની યોજના
તથા કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ અને નિરમા લિમિટેડ તથા તેમના અનુરૂપ
શેરહોલ્ડરો વચ્ચે મૂડીના પુનઃનિર્માણ, પુનઃગઠન અને વિભાજન
સંબંધિત બાબતમાં દાખલ કરવામાં આવી છે. અરજદાર-કંપનીએ નીચે
મુજબની રાહતો માટે પ્રાર્થના કરી છે:

“(એ) આ અરજીના પેરા-૧૫ માં ઉલ્લેખિત અને આ અરજીએ
સાથે અનુબંધ તરીકે જોડાયેલ સુધારેલી સંયુક્ત સમજુતીની

યોજના, આ માનનીય અદાલત દ્વારા એવી રીતે મંજૂર કરવામાં આવે કે તે અરજદાર કંપનીના તમામ ઇકિવટી શેરહોલ્ડરો, વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓ અને વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓ તથા અરજદાર કંપની પર બંધનકારક બને;

(બી) ઓર્ડર ફાઇનલ થયાની તારીખથી ૩૦ દિવસની અંદર અરજદાર કંપનીએ સમજુતીની યોજનાને મંજૂરી આપતા આદેશની પ્રમાણિત નકલ, નોંધણી માટે, રજિસ્ટ્રાર ઓફ કંપનીઝ, ગુજરાત, અમદાવાદ સમક્ષ રજુ કરાવે અને આવી પ્રમાણિત નકલ તે મુજબ સોંપવામાં આવે ત્યારબાદ, રજિસ્ટ્રાર ઓફ કંપનીઝ, ગુજરાત, અમદાવાદને એમ નિર્દેશ આપવામાં આવે કે તેઓ પોતાના દ્વારા જાળવવામાં આવેલી વિભાજિત કંપની સંબંધિત તમામ સંબંધિત ફાઇલો, દસ્તાવેજો અને અભિલેખોને પરિણામી કંપનીની ફાઇલો, દસ્તાવેજો અને અભિલેખો સાથે સંકલિત કરે.

(સી) પરિસ્થિતિના અનુસંધાને આ માનનીય અદાલત યોગ્ય અને ઉચિત ગણે તેવા આકસ્મિક, અનુસંગિક અને પૂરક આદેશો તથા નિર્દેશો આપવામાં આવે;

(ડી) આ અરજીના ખર્ચા તથા તે અંગે કરવામાં આવનાર આદેશ માટે જોગવાઈ કરવામાં આવે."

૨.૧. અરજદાર-કંપનીના કહેવા મુજબ, આ અરજીનો હેતુ ધિરાણદાતાઓ સાથે સમાધાનના સ્વરૂપ ધરાવતી સંયુક્ત સમજૂતીની યોજનાને તથા અરજદાર વિભાજિત કંપની કોર હેલ્થકેર લિમિટેડના પુનર્નિર્માણને, નિરમા લિમિટેડની મૂડીના પુનર્ગઠનને, અને બેઠકોમાં સુધારેલી યોજના મુજબ કોર હેલ્થકેર લિમિટેડના ઉપક્રમનું (જેમ યોજના હેઠળ વ્યાખ્યાયિત છે તેમ) નિરમા લિમિટેડને વિભાજન અને હસ્તાંતરણ કરવા બાબતે અદાલતની મંજૂરી મેળવવાનો છે.

૨.૨ અરજદાર, મેસર્સ કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ, (આગળ સંક્ષિપ્તતા માટે “કોર” તરીકે ઉલ્લેખિત) નો જાહેર મર્યાદિત કંપની તરીકે તા. ૨૮/૦૮/૧૯૮૬ના રોજ કોર પેરેન્ટરલ્સ લિમિટેડ નામ અને શૈલીમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો. કંપનીનું નામ તા. ૧૭/૧૧/૧૯૮૪થી અમલમાં આવે તે રીતે બદલીને કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ કરવામાં આવ્યું હતું. અરજદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે તા. ૩૧/૦૩/૨૦૦૪ની સ્થિતિએ તાજી ઓડિટ કરાયેલ તુલનાપત્ર મુજબ, કોરની અધિકૃત, જારી કરાયેલ, સ્વીકારાયેલ અને ભરપાઈ કરાયેલ શેર મૂડી નીચે મુજબ છે:

૩૧/૦૩/૨૦૦૪ ના રોજ શેર મૂડી

વિગત	રકમ (રૂ.)
સત્તાવાર :	
૫,૦૦,૦૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના	૫૦,૦૦,૦૦,૦૦૦
૫,૦૦,૦૦,૦૦૦ પ્રેફરન્સ શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના	૫૦,૦૦,૦૦,૦૦૦
કુલ...	૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦
બહાર પાડેલી અને ભરાયેલી સંપૂર્ણ ભરપાઈ થયેલી:	
૨,૬૭,૫૬,૬૭૬ ઇક્વિટી શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના	
સંપૂર્ણ ભરપાઈ થયેલ	૨૬,૭૫,૬૬,૭૬૦
ઉમેરો: જમ કરાયેલા શેર પર મળેલી રકમ	૧૬,૦૦૦
અંશત: ભરપાઈ થયેલી:	
૮૦,૩૭,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના	
રૂ. ૮/- ભરપાઈ થયેલ	૭,૨૨,૮૬,૦૦૦

વિગત	રકમ (રૂ.)
કુલ..	૩૩,૯૮,૭૮,૭૬૦

૩૧/૦૩/૨૦૦૪ પછીથી અરજી દાખલ કરવાની તારીખ સુધી કોર (કંપની) ની બહાર પાડેલી, ભરાયેલી અને ભરપાઈ થયેલી મૂડીમાં કોઈ ફેરફાર થયો નથી

૨.૩ કોરના ઉદ્દેશ્યો અરજી સાથે સંલગ્ન સંસ્થાપત્રમાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે અને પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં લેતાં, કંપનીના મુખ્ય ઉદ્દેશ્યોનો ઉલ્લેખ કરીને આ ચુકાદાને ભારરૂપ બનાવવાની જરૂર નથી.

૨.૪. કોર એક લિસ્ટેડ પબ્લિક લિમિટેડ મર્યાદિત કંપની છે, જે તબીબી અને ઔષધીય ઉત્પાદનોના ઉત્પાદન અને વેચાણના વ્યવસાયમાં સંકળાયેલી છે.

૨.૫ મેસર્સ નિરમા લિમિટેડ (જેને આગળ સંક્ષિપ્તતા માટે “નિરમા” તરીકે ઉલ્લેખવામાં આવશે), પરિણામી કંપની, એક્ટ હેઠળ ૨૫/૦૨/૧૯૮૦ના રોજ નિરમા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ નામ અને શૈલી હેઠળ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ કંપની તરીકે નિગમિત કરવામાં આવી હતી. એક્ટની કલમ ૪૩એની જોગવાઈઓ અનુસાર, કંપની

૦૧/૦૭/૧૯૮૯થી અનુમાનિત જાહેર કંપની બની અને તે નિરમા લિમિટેડ તરીકે ઓળખાવા લાગી. ૦૮/૧૧/૧૯૯૩ના રોજ પસાર કરાયેલા વિશેષ ઠરાવ દ્વારા કંપની સંપૂર્ણ જાહેર કંપની બની. નીલનીતા કેમિકલ્સ લિમિટેડ નામની એક કંપનીનું વડી અદાલત દ્વારા ૦૩/૦૫/૧૯૯૫ના રોજ પસાર કરાયેલા આદેશથી નિરમા સાથે વિલીનીકરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ અદાલત દ્વારા ૧૯/૧૨/૧૯૯૬ના રોજ પસાર કરાયેલા અન્ય એક આદેશથી નિરમા ડિટર્જન્ટ્સ લિમિટેડ, નિરમા સોપ્સ એન્ડ ડિટર્જન્ટ્સ લિમિટેડ અને શિવા સોપ્સ એન્ડ ડિટર્જન્ટ્સ લિમિટેડ એમ ત્રણ કંપનીઓનું નિરમા લિમિટેડ સાથે વિલીનીકરણ કરવામાં આવ્યું હતું. આ અદાલત દ્વારા ૧૩/૦૮/૨૦૦૩ના રોજ પસાર કરાયેલા આદેશ હેઠળ નિરમા ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડના સંચાલન વિભાગનું વિભાજન કરીને તે નિરમા લિમિટેડને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવ્યું હતું.

૩૧/૦૩/૨૦૦૫ ના રોજ શેર મૂડી

વિગત	રકમ (રૂ.)
સત્તાવાર:	
૯,૫૦,૦૦,૦૦૦ ઇક્વિટી શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના	૯૫,૦૦,૦૦,૦૦૦

વિગત	રકમ (રૂ.)
૫,૦૦,૦૦૦ ૬% રિડીમેબલ નોન- ક્યુમ્યુલેટિવ નોન-કન્વર્ટિબલ પ્રેફરન્સ શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦૦/- ના	૫,૦૦,૦૦,૦૦૦
કુલ...	૧,૦૦,૦૦,૦૦,૦૦૦
બહાર પાડેલી અને ભરાયેલી:	
૭,૯૪,૦૧,૩૭૬ ઇક્વિટી શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના (સંપૂર્ણ ભરપાઈ થયેલા)	૭૯,૪૦,૧૩,૭૬૦
૨,૭૯,૨૮૫ ૬% રિડીમેબલ નોન- ક્યુમ્યુલેટિવ નોન-કન્વર્ટિબલ પ્રેફરન્સ શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦૦/- ના	૨,૭૯,૨૮,૫૦૦
કુલ....	૮૨,૧૯,૪૨,૨૬૦
ભરપાઈ થયેલી:	
૭,૯૩,૮૨,૪૮૪ ઇક્વિટી શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના (સંપૂર્ણ ભરપાઈ થયેલા)	૭૯,૩૮,૨૪,૮૪૦
૨,૭૯,૨૮૫ ૬% રિડીમેબલ નોન- ક્યુમ્યુલેટિવ નોન-કન્વર્ટિબલ પ્રેફરન્સ શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦૦/- ના	૨,૭૯,૨૮,૫૦૦
ઉમેરો: ઇક્વિટી શેરની જમી પર મળેલી રકમ	૨,૦૦૦

વિગત	રકમ (રૂ.)
કુલ....	૮૨,૧૭,૫૫,૩૪૦

વધુમાં, તા. ૨૪/૧૦/૨૦૦૫ના રોજ યોજાયેલી તેની બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સની બેઠકમાં ૨૨૦૦ ફાળવવામાં આવ્યા હતા

વારાણસીના માનનીય સિવિલ ન્યાયમુર્તિશ્રીની અદાલતના આદેશ અનુસાર પ્રતિ શેર રૂ. ૧૦/- ના ઇક્વિટી શેરો, જે અગાઉ વોરન્ટધારકોને તેમના ધરાવતા વોરન્ટોના બદલે કરાયેલા ફાળવણી સમયે સ્થગિત રાખવામાં આવ્યા હતા. સોગંદનામું દાખલ કરવાની તારીખ સુધી ૩૧/૦૩/૨૦૦૫ પછી અરજદારની બહાર પાડવામાં આવેલી, સબસ્ક્રાઇબ કરાયેલ અને ચૂકવાયેલ મૂડીમાં અન્ય કોઈ ફેરફાર થયો નથી.

અતઃ, આજની તારીખે અરજદાર-કંપનીની ચૂકવાયેલ મૂડી નીચે મુજબ છે:

ભરપાઈ થયેલી મૂડી

વિગત	રકમ (રૂ.)
ભરપાઈ થયેલી:	
૭,૯૩,૮૪,૬૮૪ ઇક્વિટી શેર, પ્રત્યેક રૂ. ૧૦/- ના (સંપૂર્ણ ભરપાઈ થયેલા)	૭૯,૩૮,૪૬,૮૪૦
૨,૭૯,૨૮૫ ૬% રિડીમેબલ નોન-ક્યુમ્યુલેટિવ નોન-કન્વર્ટિબલ પ્રેફરન્સ શેર, પ્રત્યેક રૂ.	૨,૭૯,૨૮,૫૦૦

વિગત	રકમ (રૂ.)
૧૦૦/- ના	
ઉમેરો: ઇકિવટી શેરની જમી પર મળેલી રકમ	૨,૦૦૦
કુલ..	

૨.૭ નિરમાના ઉદ્દેશ્યો કંપની પિટીસન સાથે સંલગ્ન સંગઠનના મેમોરેન્ડમમાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે અને તેથી, જણાવેલ ઉદ્દેશ્યોનો વિગતવાર ઉલ્લેખ કરવો આવશ્યક નથી.

૨.૮ કોર એક પબ્લિક લિમિટેડ લિમિટેડ કંપની છે; તે બહુ-ઉત્પાદન આરોગ્યસેવા કંપની છે, જે આઈ.વી. ડ્રાવણો, તબીબી વપરાશ પછી નિકાલપાત્ર સામગ્રી, ઇન્જેક્ટેબલ્સ, ઓરલ્સ અને ફોર્મ્યુલેશન્સ વગેરેનું ઉત્પાદન કરે છે. તેની બે એકમો છે, એક ગુજરાતમાં ગામ-સયાણા (અમદાવાદ) ખાતે અને બીજી ગામ-રાજપુર (મહેસાણા) ખાતે છે.

૨.૯ અરજદાર (કોર)ના મતે, કંપનીની સ્થાપના વર્ષ ૧૯૮૬માં પ્રથમ પેઢીના ઉદ્યોગસાહસિકો દ્વારા ઇન્ફ્યુઝન અને ટ્રાન્સફ્યુઝન ડ્રાવણોનું ઉત્પાદન કરવા માટે કરવામાં આવી હતી. સમય જતાં, કોરે આંતરરાષ્ટ્રીય ગુણવત્તાવાળા પોતાના વ્યાપક ઉત્પાદન-શ્રેણી દ્વારા, જે

વૈશ્વિક બજારમાં સર્વત્ર ઉપલબ્ધ હતી, મોટી આંતરરાષ્ટ્રીય કંપનીઓની શ્રેણીમાં અગ્રસ્થાન પ્રાપ્ત કર્યું. આ રાજ્ય-અધતન તકનીકના ઉપયોગ દ્વારા ઉચ્ચ ગુણવત્તાના ધોરણોનું પાલન તથા વિશાળ પાયાની ઉત્પાદન સુવિધાઓને કારણે સંભવ બન્યું. કંપનીએ ટૂંકા ગાળામાં ઝડપી વૃદ્ધિ અને ભવ્ય સફળતા હાંસલ કરી. કંપનીએ નેપુંના દાયકામાં અદ્વિતીય વૃદ્ધિ નોંધાવી. વર્ષ ૧૯૯૩-૯૪માં, તે રૂપિયા ૧૦૦ કરોડથી વધુના વળતર અને રૂપિયા ૨૧ કરોડના શુદ્ધ નફાવાળી કંપની હતી. તેનાથી પ્રોત્સાહિત થઈ, કંપનીએ વર્ષ ૧૯૯૩-૧૯૯૫ દરમિયાન એક આક્રમક વૃદ્ધિ યોજના હાથ ધરી, જેમાં તેની હાલની સુવિધાના વિસ્તરણ માટે તથા ચિકિત્સાત્મક ઉપકરણોના ઉત્પાદન ક્ષેત્રે વૈવિધ્યકરણ માટે અંદાજે રૂપિયા ૬૦૦ કરોડનું મૂડીરોકાણ સામેલ હતું. આ યોજનાને નિયામક મંડળ, સલાહકારો, ઋણદાતાઓ દ્વારા માન્યતા આપવામાં આવી હતી અને ઋણ મંજૂર કરતી વખતે તમામ ઋણદાતાઓ દ્વારા તેનું મૂલ્યાંકન પણ કરવામાં આવ્યું હતું. તેના આધારે, કંપનીએ વિશ્વવિખ્યાત પુરવઠાકર્તાઓ પાસેથી પ્રાપ્ત અધતનતમ ઉત્પાદન તકનીક સાથે ૬૦૦ એકર જમીન પર વિશ્વની અતિ આધુનિક અને સૌથી વિશાળ ઔષધ નિર્માણ સુવિધાઓમાંથી એક સ્થાપી. કંપનીએ ખર્ચ, પરોક્ષ ખર્ચ અને નિશ્ચિત પ્રભારોમાં નોંધપાત્ર વધારો થવા છતાં વર્ષ ૧૯૯૬ સુધી વેચાણ અને નાણાકીય કામગીરીમાં પ્રસંશનીય વૃદ્ધિ હાંસલ

કરવી ચાલુ રાખી. આઈ.વી. ફ્લુઈડ્સ માટેની કંપનીની નવી ઉત્પાદન સુવિધાને તેના કાર્યારંભના પ્રથમ ૪ વર્ષે વર્ષ ૧૯૯૪-૯૫ માટે પ્રતિષ્ઠિત આઈ.ડી.એમ.એ. પુરસ્કાર મળ્યો હતો – જે ભારતીય ઔષધ ઉદ્યોગમાં ગુણવત્તા ખાતરી માટેનું સર્વોચ્ચ સન્માન છે. સચાણા સ્થિત સુવિધાને આઈ.એસ.ઓ. ૯૦૦૨ મંજૂરી પણ પ્રાપ્ત થઈ હતી અને વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા (ડબલ્યુ.એચ.ઓ.)ના ધોરણ મુજબ જી.એમ.પી. માટે પણ પ્રમાણિત કરવામાં આવી હતી. કંપનીના ચિકિત્સાત્મક ઉપકરણ ઉત્પાદનોને 'સી.ઈ. માર્ક' એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. સચાણા સ્થિત નવા પ્લાન્ટને પ્રાપ્ત થયેલી આવી ગુણવત્તા-માન્યતાઓએ આંતરરાષ્ટ્રીય ગુણવત્તાવાળા ઉત્પાદનો પ્રદાન કરવા પ્રત્યે વ્યવસ્થાપનના પ્રતિબદ્ધતાને વધુ મજબૂત બનાવી.

૨.૧૦ અરજદાર-કોરના જણાવ્યા મુજબ, વર્ષ ૧૯૯૬-૯૭ દરમિયાન કંપનીએ રોકડ પ્રવાહમાં અભૂતપૂર્વ અસંગતતાઓનો અનુભવ કર્યો હતો, જેના કારણે તેની પ્રતિબદ્ધતાઓ પૂર્ણ કરવાની ક્ષમતા પર પ્રતિકૂળ અસર પ્રતિબિંબિત થઈ હતી. આ સ્થિતિ નાણાકીય ખર્ચમાં થયેલા વધારાના પ્રભાવ, ધિરાણદાતાઓ દ્વારા અગાઉથી મ જૂર થયેલા નાણાં સમયસર પ્રાપ્ત ન થવા અને ઉદ્યોગની ક્ષમતામાં એકંદરે થયેલા ભારે વધારાને કારણે આઈ.વી. ફ્લુઈડ વ્યવસાયમાં માર્જિન પર આવેલા દબાણને

કારણે સર્જાઈ હતી. પ્રતિકૂળ નફાકારકતાની પરિસ્થિતિનું મૂળ પણ પ્રકલ્પના અમલીકરણમાં થયેલા વિલંબમાં હતું, જે પ્રકલ્પને માટેની નાણાકીય વ્યવસ્થામાં થયેલા વિલંબ તથા વ્યાજદરના વધારાને કારણે ઉદ્ભવ્યું હતું, અને જેનો ભાર કંપનીએ અનિવાર્ય રીતે સહન કરવો પડ્યો હતો. એક સ્વતંત્ર, પ્રથમ પેઢીની ઉદ્યોગસાહસિક કંપની તરીકે, કોર આ આંચકો સહન કરી શકી નહોતી, જેના પરિણામે કંપનીની નાણાકીય સ્થિતિ, કામગીરી, પ્રદર્શન અને પ્રતિષ્ઠાને મોટો ઝટકો પહોંચ્યો હતો.

૨.૧૧ અરજદાર – કોરે, આર્થિક કટોકટી અને નબળી તરલતા પરિસ્થિતિઓમાંથી બહાર આવવા માટે, શેરોના ગીરવે મુકવા સહિત, નિશ્ચિત હેતુઓ માટે આપવામાં આવેલ નાણાં પાછાં મેળવવા, ફાર્મા વ્યવસાય અને વીજ પ્રકલ્પમાંથી વિનિયોજન ઘટાડવાના તથા કેટલીક બેંકો સાથે એક વખતના સમાધાન કરવા સહિતના કેટલાક પગલાં લીધા, જેના પરિણામે તેને ૧૯૯૮ થી ૨૦૦૨ના ગાળામાં પોતાની જવાબદારી ઘટાડવામાં સક્ષમતા પ્રાપ્ત થઈ.

૨.૧૨ અરજદાર-કોરના જણાવ્યા મુજબ, તેના ધિરાણકર્તાઓ સાથેના લેણાંની પતાવટ માટેના કંપનીના પ્રયાસો નિષ્ફળ ગયા અને કંપની માંદી પડી ગઈ. વર્ષ ૨૦૦૧ દરમિયાન, તેણે ૩૦/૦૬/૨૦૦૦ની

સ્થિતિએ રહેલી બેલેન્સ શીટના આધારે ઔદ્યોગિક અને નાણાકીય પુનર્નિર્માણ બોર્ડ (હવે પછી સંક્ષેપ માટે 'બીઆઈએફઆર' તરીકે ઉલ્લેખિત) સમક્ષ સંદર્ભ રજૂ કરવો પડ્યો હતો. બીઆઈએફઆર દ્વારા આઈડીબીઆઈને સંચાલક એજન્સી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવી હતી. તાજેતરમાં, એસેટ રીકન્સ્ટ્રક્શન કંપની (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ (હવે પછી સંક્ષેપ માટે "આરસીલ" તરીકે ઉલ્લેખિત), જે એક સંપત્તિ વ્યવસ્થાપન કંપની છે, એણે દેવાનો હસ્તાંતરણ કરવા માટે બેંકો/નાણાકીય સંસ્થાઓ સાથે ચર્ચા શરૂ કરી હતી. વિવિધ ધિરાણદાતાઓ, જેમકે આઈસીઆઈસીઆઈ બેંક લિમિટેડ, ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ડેવલપમેન્ટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, આઈએફસીઆઈ લિમિટેડ, સ્ટેટ બેંક ઓફ મૈસૂર, સ્ટેટ બેંક ઓફ ત્રાવણકોરે હસ્તાંતરણ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકી તેમના ધિરાણનું હસ્તાંતરણ આરસીલના હિતમાં કર્યું છે. હાલમાં તે આરસીલ-કોર હેલ્થકેર ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી તરીકે કાર્યરત છે. પરિણામે, આરસીલની વિનંતિ પર બીઆઈએફઆરે તા. ૧૨/૦૧/૨૦૦૫ના આદેશ દ્વારા કંપનીનો બાકી રહેલો સંદર્ભ, એટલે કે રેફરન્સ નં. ૧૪૯/૨૦૦૧, સમાપ્ત ગણાવ્યો છે.

૨.૧૩ નિરમા, જે પરિણામરૂપ કંપની છે, તે કોરના જણાવ્યા અનુસાર બહુ-સ્થાનક અને બહુ-ઉત્પાદક ક્ષેત્રે અગ્રણી કંપની છે અને ઝડપથી

વેચાતી ઉપભોક્તા વસ્તુઓના ક્ષેત્રમાં પ્રતિષ્ઠિત ભાગીદાર છે. તે કૃત્રિમ ડિટર્જન્ટ, ટોયલેટ સોપ, લિનિયર એલ્કાઈલ બેન્ઝીન અને સોડા એશ વગેરેના ઉત્પાદનના વ્યવસાયમાં સંકળાયેલી છે અને ૩૧/૦૩/૨૦૦૫ના રોજ સમાપ્ત થયેલા નાણાકીય વર્ષ દરમિયાન અંદાજે રૂપિયા ૨,૧૫૦ કરોડનું વાર્ષિક વળતર ધરાવતી હતી. તે વર્ષ માટેનો કાર્યકારી નફો રૂપિયા ૫૧૦ કરોડ હતો. કંપની પાસે રૂપિયા ૧,૭૯૨ કરોડથી વધુ રિઝર્વ અને વધિયારો છે. કંપનીના શેર મુંબઈ સ્ટોક એક્સચેન્જ અને નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જમાં સૂચિબદ્ધ છે. 'નિરમા' આજે ભારતીય બજારમાં સતત વૃદ્ધિ ધરાવતું સૌથી વધુ વેચાતું ડિટર્જન્ટ બ્રાન્ડ પૈકીનું એક છે. કંપનીએ ટોયલેટ સોપ વિભાગ તેમજ પ્રીમિયમ વિભાગમાં પણ પ્રવેશ કરીને તેનો વિકાસ કર્યો છે અને નોંધપાત્ર બજાર હિસ્સો સફળતાપૂર્વક પ્રાપ્ત કર્યો છે. તેણે ગુજરાત રાજ્યના માંડલી, છત્રાલ, મોરૈયા, ત્રિકમપુરા, કલાતલાવ અને અલીન્દ્રા ખાતે અદ્યતન તકનીકનો ઉપયોગ કરતી એકીકૃત સોપ અને ડિટર્જન્ટ ઉત્પાદન એકમો સ્થાપ્યા છે. ઉત્પાદન કેન્દ્રોના ભૌગોલિક વિતરણથી પ્રાપ્ત થતો લોજિસ્ટિક લાભ તેને ઉદ્ભવતી તથા અત્યાર સુધી અસ્પર્શિત રહેલી બજારની જરૂરિયાતોને વધુ પૂર્વસક્રિય, ગતિશીલ અને ગ્રાહક-સમીપ અભિગમથી પ્રતિસાદ આપવા સક્ષમ બનાવે છે, જેના પરિણામે ખર્ચ અને સમય બંનેમાં બચત થાય છે. ડિટર્જન્ટ બજારમાં, જેમાં

મુખ્યત્વે નિરમા સહિત બે ભાગીદારોનું પ્રભુત્વ છે, કંપની ૩૮%નો સર્વોચ્ચ જથ્થાત્મક બજાર હિસ્સો ધરાવે છે. ટોચલેટ સોપમાં પણ ઓછી કિંમતે વધુ મૂલ્યના પ્રસ્તાવને વિસ્તૃત કરતાં, તેણે ટૂંકા ગાળામાં આશરે ૨૫% બજાર હિસ્સો કબજે કર્યો છે.

૨.૧૪ કોરના વિભાજિત ઉપક્રમ, એટલે કે ગામ સચાણા, તાલુકો વિરમગામ, જિલ્લા: અમદાવાદ ખાતે આવેલ એકમ, અને તબીબી તેમજ ઔષધીય ઉત્પાદનોના ઉત્પાદન અને વેચાણના વ્યવસાય સાથે સંબંધિત બાબતોના નાણાકીય અને તકનીકી કારોબારની વ્યાપક સમીક્ષા આધારે, કોરના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સને સંયુક્ત યોજના પ્રસ્તાવિત કરવી યોગ્ય જણાઈ. સદરહુ યોજના હેઠળ ઋણદાતાઓ સાથે સમાધાન, વિભાજિત કંપનીનું પુનર્નિર્માણ તથા ઉપરોક્ત ઉપક્રમને ચાલુ વ્યવસાયના ધોરણે વિભાજિત કરી તે નિરમાને હસ્તાંતરિત કરવાની પરિકલ્પના કરવામાં આવી છે, જે ઋણદાતાઓની બાકી રકમોના સમાધાન અને વડી અદાલતની મંજૂરીને આધીન છે. વ્યવસ્થાપન નીચેના વાણિજ્યિક લાભોની કલ્પના કરે છે:

(i) અરજદાર-કંપનીના વ્યવસ્થાપનનું મત છે કે કોરના ઉપક્રમનું નિરમાને વિભાજન અને હસ્તાંતરણથી વ્યવસાયનું મૂલ્ય અને સંભાવના ઉજાગર થશે. પરિણામે બનનાર કંપની નાણાકીય રીતે સશક્ત કંપની

હોવાથી અને વ્યાપક તથા ઊંડી બજાર પહોંચ સાથે વિશાળ ઉપભોગ ક્ષમતા ધરાવતા ઉત્પાદનોનું સંચાલન કરવાનો વિશદ અનુભવ ધરાવતી હોવાથી, તે એકમનું નફાકારક રીતે સંચાલન કરી શકશે.

(iii) સચાણા ખાતે આવેલી કોર ની આઈ.વી. ફ્લુઈડ્સ ઉત્પાદન સુવિધાઓ વિશ્વની સૌથી મોટી સુવિધાઓમાંની એક હોવા ઉપરાંત અત્યંત ઉચ્ચ તકનીકી સુસંગતતા ધરાવતી હોવાથી, તેના કાર્યકારી સંચાલન માટે જરૂરી નાણાંની આવકથી આ સુવિધાઓનો શ્રેષ્ઠતમ ઉપયોગ કરવાની તક ઉપલબ્ધ થશે. ઉત્પાદન વિભાગના સ્થાનિક બજાર તેમજ નિકાસની સંભાવનાનો પૂરતો લાભ લેવાશે.

(iii) આર્થિક અસરને ધ્યાનમાં લેતાં, કોરના ધિરાણદાતાઓના હિસાબી પુસ્તકોમાં કોરનું ખાતું અત્યાર સુધી બિન-કાર્યક્ષમ સંપત્તિ તરીકે જ રહ્યું છે. આ પરિસ્થિતિઓ હેઠળ, યોજનાના અંતર્ગત ઋણદાતાઓને પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવેલ સમાધાન તે ઋણદાતાઓને તાત્કાલિક રોકડ પ્રવાહ પ્રદાન કરશે.

૨.૧૫ વિભાજિત કંપનીનું પુનર્નિર્માણ મૂળત્વે ધિરાણદાતાઓ સાથે થયેલા સમાધાનના પરિણામરૂપ છે અને તે સંયુક્ત યોજનાના અભિન્ન ભાગ તરીકે પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવ્યું છે. એક તરફ, અરજદાર-કંપનીના શેર પ્રીમિયમ ખાતામાં નોંધપાત્ર બાકી રકમ છે અને બીજી

તરફ, સમયગાળા દરમિયાન રોકાણો, દેવાદારો, ધિરાણ અને અત્રિમોની કિંમતમાં નોંધપાત્ર ઘટાડો થયો છે. કંપની પાસે વિવિધ ખર્ચોની બાકી રકમ તેમજ નફા-નુકસાન ખાતામાં ડેબિટ બેલેન્સ છે. તેવી જ રીતે, પ્રસ્તાવિત સમાધાનના પરિણામે કંપનીની બાધ્યતાઓના મૂલ્યમાં પણ નોંધપાત્ર ફેરફાર થાય છે. ઉપરોક્તના શુદ્ધ પ્રભાવો પુનર્નિર્માણ ખાતામાં પ્રતિબિંબિત થવા યોગ્ય છે. કંપનીની વાસ્તવિક નાણાકીય સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરવા માટે, કંપનીના શેર પ્રીમિયમ ખાતામાં રહેલી રૂપિયા ૫.૬૬ કરોડથી વધુ ન થતી રકમનો ઉપયોગ કરીને જણાવેલ પુનર્નિર્માણ ખાતાની બાકી રકમનું સમાયોજન/લેખે કાપ કરવાનું પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવે છે. એક્ટની અનુસૂચિ ૧માં આવેલ કોષ્ટક 'એ' ના કલમ ૪૬ હેઠળ, અને જે અરજદારે સામાન્ય રીતે પોતાના સંસ્થાપત્રના નિયમો તરીકે સ્વીકારેલા છે, એક્ટની કલમો ૭૮ અને ૧૦૦ની જોગવાઈઓને આધીન રહીને, અરજદાર-કંપનીને સદરહુ હેતુ માટે તેના શેર પ્રીમિયમ ખાતાનો ઉપયોગ કરવાની સત્તા પ્રાપ્ત છે.

૨.૧૬ તે અનુસંધાને, અરજદાર-કોરના ડિરેક્ટરોના મંડળે તેમની ૨૫/૧૦/૨૦૦૫ના રોજ યોજાયેલ બેઠકમાં એવો ઠરાવ કર્યો કે, શેરધારકો અને ઋણદાતાઓની મંજૂરીને આધીન રહીને તેમજ કાયદા હેઠળ જરૂરી હોય તેમ યોગ્ય અદાલતોના નિર્દેશો અને મંજૂરીઓ

અને/અથવા એક્ટ હેઠળ નિર્ધારિત હોય તેવી અન્ય નિયામક સત્તાઓની મંજૂરીઓને આધીન રહીને, તથા કેન્દ્ર સરકાર અને અન્ય સત્તાધિકારીઓ પાસેથી જે પરવાનગી જરૂરી હોય તે મેળવવાને આધીન રહીને, ડીમર્જ થયેલી કંપનીના ઋણદાતાઓ સાથે સમાધાન સ્વરૂપની, સદરહુ કંપનીના પુનર્નિર્માણની, અરજદાર-કંપનીની મૂડીના પુનર્ગઠનની અને કોરના ઉપક્રમનું (જે યોજનામાં વિશિષ્ટ રીતે વ્યાખ્યાયિત છે) નિરમાને વિભાજન દ્વારા હસ્તાંતરણ કરવાની સંયુક્ત સમજુતીની યોજના, સમજુતીની યોજનામાં ઉદ્દેખિત વ્યાપક આધારે, કરવામાં આવે. જોકે, આ અદાલતના નિર્દેશોના અનુસંધાને ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ બોલાવાયેલી નિરમાના ઇક્વિટી શેરધારકોની બેઠકમાં, નિરમાના ઇક્વિટી શેરના મૂલ્યવર્ગ સંબંધિત કેટલાક ફેરફારો તથા કેટલાક સ્પષ્ટીકરણાત્મક ફેરફારો સદરહુ યોજનામાં પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવ્યા હતા. તે જ બાબતો નિરમાના શેરધારકો દ્વારા સર્વસંમતિથી વિચારાઈ અને મંજૂર કરવામાં આવતા, પ્રસ્તાવિત યોજનામાં તે મુજબ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો. સદરહુ ફેરફારો અરજદાર-કંપનીના તમામ શેરધારકો અને ઋણદાતાઓની બેઠકોમાં પણ વિચારણા માટે મૂકવામાં આવ્યા હતા અને યોગ્ય રીતે મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. બેઠકોના પરિણામમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે તેમ, યોગ્ય રીતે સંશોધિત યોજના ઉપરોક્ત બેઠકોમાં વિચારણા માટે મૂકવામાં

આવી હતી અને હવે તે આ અદાલત સમક્ષ વિચારણા અને મંજૂરી માટે રજૂ કરવામાં આવે છે.

૨.૧૭ યોજના, જે અત્યંત વિગતવાર છે, તે અરજી સાથે જોડવામાં આવી છે અને તા. ૨૫/૧૦/૨૦૦૫ના રોજ મળેલી શેરહોલ્ડરોની સભામાં મંજૂર કરાયેલ ફેરફારો પણ અરજી સાથે જોડવામાં આવ્યા છે. મૂળ યોજના તથા કંપનીના શેરહોલ્ડરો અને ધિરાણદાતાઓ દ્વારા મંજૂર કરાયેલા ફેરફારો આ આદેશનો અભિન્ન ભાગ બનશે, તેથી યોજનાના વિવિધ ભાગોનો અહીં ઉલ્લેખ કરવો આવશ્યક નથી; તેમ છતાં, જરૂર પડશે તો આ ચુકાદામાં યોજનાની વિશિષ્ટ જોગવાઈઓનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવશે. અરજદાર-કંપનીનો કેસ એ પણ છે કે કોરના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ અને નિરમાના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ વ્યવસ્થાની યોજનાને મંજૂરી આપી છે.

૨.૧૮ અરજદારના જણાવ્યા મુજબ, યોજનાનો પ્રસ્તાવ મૂક્યા બાદ અરજદાર-કંપની, કોરે, મેસર્સ કોર અને નિરમા તેમજ તેમના સંબંધિત હિસ્સેદારો વચ્ચે ધિરાણદાતાઓ સાથેના સમાધાન સ્વરૂપની સમજુતીની યોજના તથા વિભાજન સંબંધિત મૂડીના પુનર્નિર્માણ અને પુનર્ગઠન પર વિચારણા કરવા માટે ઇકિવટી હિસ્સેદારો, વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓ અને

વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓની બેઠકો બોલાવવા અંગે દિશાનિર્દેશ માગતી કંપની પિટીસન નં. ૩૫૭/૨૦૦૫ કરી હતી. મેસર્સ એચ.ડી.એફ.સી., જે ધિરાણદાતાઓમાંથી એક હતા, તેના દ્વારા વાંધાઓ ઉઠાવવામાં આવ્યા હોવા છતાં, અદાલતે અરજી મંજૂર કરી અને નીચે મુજબ નિર્દેશ આપ્યો:

“(એ) કે અરજદાર કંપનીના ઇક્વિટી શેરધારકો, વર્ગ “એ” ધિરાણદાતાઓ અને વર્ગ “બી” ધિરાણદાતાઓની (યોજનામાં વ્યાખ્યાયિત મુજબ વિભાજિત ઉપક્રમની) અલગ બેઠકો કંપનીના નોંધાયેલ કચેરી ખાતે ગામ સચાણા, તાલુકો વિરમગામ, જિલ્લો અમદાવાદ ખાતે શુક્રવાર, ડિસેમ્બરના ૮મા દિવસે, રૂપના રોજ અનુક્રમે સવારે ૯.૩૦ વાગ્યે, ૧૦.૩૦ વાગ્યે અને ૧૧.૩૦ વાગ્યે બોલાવવામાં આવે અને યોજવામાં આવે, તે હેતુસર કે ધિરાણદાતાઓ સાથેના સમાધાન સ્વરૂપની અને કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ, અરજદાર વિભાજિત કંપનીના પુનર્નિર્માણની, નિરમા લિમિટેડ, પરિણામી કંપનીની મૂડીના પુનર્ગઠનની અને કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ, અરજદાર કંપનીના ઉપક્રમના (યોજનામાં વ્યાખ્યાયિત મુજબ) નિરમા લિમિટેડ, પરિણામી કંપની તથા તેના શેરધારકોને વિભાજન અને હસ્તાંતરણની સંયુક્ત સમજુતીની યોજનાને વિચારવા માટે, અને યોગ્ય જણાય તો,

ફેરફારો સાથે અથવા વિના, મંજૂરી આપવા માટે.

(બી) કે ઉપરોક્ત મુજબ બેઠકો યોજવામાં આવે તે પહેલાં ઓછામાં ઓછા ૨૧ દિવસ અગાઉ, જણાવેલ બેઠકો બોલાવતી નોટિસ, જેમાં ઉપરોક્ત મુજબનો દિવસ, તારીખ, સ્થળ અને સમય દર્શાવવામાં આવેલ હોય, તેમજ કરાર યોજનાની નકલ, એક્ટકંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ ની કલમ ૩૯૩ હેઠળ મોકલવાની આવશ્યકતા ધરાવતું સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનની નકલ અને પ્રોક્સીનું નિર્ધારિત નમૂનું, પોસ્ટિંગ પ્રમાણપત્ર હેઠળ મોકલાયેલા પૂર્વચુકવેલ પત્ર દ્વારા, અરજદાર કંપનીના પ્રત્યેક ઇક્ઝિક્યુટીવ તથા પ્રેક્ચરન્સ શેરધારકને તેમના છેલ્લે જાણીતા સરનામે સંબોધિત કરીને મોકલવામાં આવે.

(સી) કે ઉપરોક્ત મુજબ યોજનારી બેઠકો પહેલાં ઓછામાં ઓછા ૨૧ સ્પષ્ટ દિવસ અગાઉ, સદરહુ બેઠકો બોલાવતી, તથા ઉપરોક્ત મુજબનો દિવસ, તારીખ, સ્થળ અને સમય દર્શાવતી નોટિસ પ્રકાશિત કરવામાં આવે, જેમાં એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવે કે કરાર યોજનાની નકલો, એક્ટકંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ ની કલમ ૩૯૩ અનુસાર પૂરી પાડવાનું આવશ્યક સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદન અને પ્રતિનિધિપત્રનું પ્રારૂપ અરજદાર કંપનીના નોંધાયેલ કાર્યાલય ખાતે અને/અથવા તેના વકીલના કચેરીએ, અર્થાત

૨૦૪, આકાંક્ષા, ઓપોઝિટ હાઉસ, મીઠાખલી, નવરંગપુરા, વાડીલાલ, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૯ ખાતે મફતમાં મેળવી શકાય છે, તે બાબતની જાહેરાત ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા (અમદાવાદ આવૃત્તિ) અને ગુજરાત સમાચાર (અમદાવાદ આવૃત્તિ) માં પ્રત્યેકમાં એક વખત પ્રકાશિત કરવામાં આવે.

(ડી) શ્રી ચીમનભાઈ આર. શાહ, (ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ તેમજ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કંપની સેક્રેટરીઝ ઓફ ઇન્ડિયાના ભૂતપૂર્વ પ્રમુખ તરીકે) અને તેમના નિષ્ફળ જવા પર શ્રી કમલેશ શાહ, અરજદાર કંપનીના નિયામક, તા. ૯/૧૨/૨૦૦૫ના રોજ યોજનારી ઉપરોક્ત બેઠકો તથા તેની કોઈપણ મુલતવી રાખવામાં આવેલ બેઠક અથવા બેઠકોના અધ્યક્ષ રહેશે.

(ઈ) ઉપરોક્ત બેઠકો માટે નિયુક્ત કરાયેલા અધ્યક્ષ ઉપર સંદર્ભિત સદરહુ બેઠકો અંગે જાહેરાતો પ્રસિદ્ધ કરે અને નોટિસો મોકલે. વધુમાં, એવો નિર્દેશ કરવામાં આવે છે કે બેઠકોના અધ્યક્ષને અરજદાર કંપનીના એસોસિએશનના લેખો હેઠળ તથા કંપનીઓ (અદાલત) નિયમો, ૧૯૫૯ હેઠળ બેઠકોના સંચાલન સંબંધિત તમામ સત્તાઓ રહેશે, જેમાં યોજનામાં અથવા ઠરાવમાં સુધારો, જો કોઈ હોય, અને જે બેઠકોમાં કોઈ વ્યક્તિ(ઓ) દ્વારા પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવે, તેમજ મતદાન દ્વારા બેઠકોના

નિર્ણયનું નિર્ધારણ કરવાનો સમાવેશ થાય છે.

(એફ) ઇકિવટી શેરધારકોની બેઠક માટેનું કોરમ વ્યક્તિગત રીતે હાજર ૫(પાંચ) શેરધારકોનું રહેશે અને પ્રેફરન્સ શેરધારકોની બેઠક માટેનું કોરમ વ્યક્તિગત રીતે હાજર ૩ (ત્રણ) શેરધારકોનું રહેશે.

(જી) પ્રતિનિધિ દ્વારા મતદાન કરવા મજૂરી છે, શરત એ કે નિર્ધારિત પ્રારૂપમાં રહેલું અને ઉપરોક્ત બેઠકોમાં હાજર રહેવા અને મતદાન કરવા હકદાર વ્યક્તિ દ્વારા, અથવા તેના અધિકૃત પ્રતિનિધિ દ્વારા, વિધિવત્ સહી કરાયેલ પ્રતિનિધિપત્ર, જણાવેલ બેઠકોના ઓછામાં ઓછા ૪૮ કલાક પહેલાં, અરજદાર કંપનીની ગામ સચાણા સ્થિત તેના નોંધાયેલ કચેરી ખાતે જમા કરાવવામાં આવે.

(એચ) કંપનીના દરેક ઇકિવટી અને પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરના મતનું મૂલ્ય કંપનીના રજીસ્ટરો અને/અથવા હિસાબી પુસ્તકોમાં થયેલી એન્ટ્રીઓ મુજબ રહેશે અને જ્યાં રેકૉર્ડ અથવા રજીસ્ટરોમાં થયેલી એન્ટ્રીઓ અંગે વિવાદ હોય, ત્યાં બેઠકોના અધ્યક્ષ બેઠકોના હેતુઓ માટે તે મૂલ્ય અથવા સંખ્યા નક્કી કરશે અને તે બાબતમાં તેમનો નિર્ણય અંતિમ રહેશે.

(i) અધ્યક્ષે સદરહુ બેઠકોના સમાપનથી ૧૪ દિવસની અંદર તે

બેઠકોનું પરિણામ આ અદાલતમાં અહેવાલરૂપે રજૂ કરવાનું રહેશે અને તે અહેવાલ તેમના સોગંદનામા દ્વારા ચકાસેલ હશે”.

અદાલતે વધુમાં નોંધ્યું હતું કે વિશેષ પરિસ્થિતિઓ અને કેસના તથ્યોને ધ્યાનમાં લેતાં, કલમની જોગવાઈઓનું પાલન કરવા માટેની આવશ્યકતાઓ, એક્ટની કલમ ૧૦૧(૨) હેઠળ આવશ્યક એવી કંપનીઝ (અદાલત) નિયમો, ના નિયમો ૪૮ થી ૬૫માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયા સાથે,

૧૯૫૪, ને સુવિધાપૂર્વક દૂર કરી શકાય.

૩. કંપની પિટિશન નં. ૦૯/૨૦૦૬ નિરમા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. આ પિટિશનનો હેતુ ધિરાણદાતાઓ સાથે સમાધાન સ્વરૂપની સંયુક્ત સમજુતીની યોજનાને અદાલતની મંજૂરી પ્રાપ્ત કરવાનો છે, જેમાં કોર, વિભાજિત કંપનીનું પુનર્નિર્માણ, અપીલકર્તા-કંપની નિરમા લિમિટેડની મૂડીનું પુનર્ગઠન, કોરના ઉપક્રમનું (યોજનામાં જેમ વ્યાખ્યાયિત છે તેમ) નિરમાને વિભાજન દ્વારા હસ્તાંતરણ, તથા સભામાં ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોના આગ્રહે કરવામાં આવેલા ફેરફારોનો સમાવેશ થાય છે. નિરમાના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સે તેમની ૨૪/૧૦/૨૦૦૫ના રોજ યોજાયેલી બેઠકમાં એવો ઠરાવ કર્યો હતો કે, શેરહોલ્ડરોની મંજૂરીને આધીન રહી, તથા કાયદા હેઠળ જેમ જરૂરી હોય

તેમ યોગ્ય અદાલતોના નિર્દેશો અને મંજૂરીઓને આધીન રહી, અને/અથવા એક્ટ હેઠળ જેમ નિર્ધારિત હોય તેવી અન્ય નિયમનકારી સત્તાધિકારીઓની મંજૂરીને આધીન રહી, તેમજ કેન્દ્ર સરકાર અને અન્ય જરૂરી સત્તાધિકારીઓની એવી પરવાનગીને આધીન રહી, વિભાજિત કંપનીના ધિરાણદાતાઓ સાથે સમાધાન સ્વરૂપની સંયુક્ત સમજૂતીની યોજના, સદરહુ કંપનીનું પુનર્નિર્માણ, અપીલકર્તા-નિરમાની મૂડીનું પુનર્ગઠન અને કોરના ઉપક્રમનું (યોજનામાં વિશિષ્ટ રીતે વ્યાખ્યાયિત મુજબ) અપીલકર્તા-કંપની નિરમાને વિભાજન દ્વારા હસ્તાંતરણ, સમજૂતીની યોજનામાં ઉલ્લેખિત વ્યાપક આધાર પર કરવામાં આવે. જોકે, વડી અદાલતના નિર્દેશો અનુસાર ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ બોલાવવામાં આવેલી અપીલકર્તા-કંપનીના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોની બેઠકમાં, અપીલકર્તા-કંપનીના ઇક્વિટી શેરના મૂલ્યવર્ગીકરણ સંબંધિત કેટલાક ફેરફારો તથા કેટલાક સ્પષ્ટીકરણાત્મક ફેરફારો સદરહુ યોજનામાં પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવ્યા હતા. તે અનુસાર, તે જ બાબતો પર વિચારણા કરવામાં આવી અને શેરહોલ્ડરો દ્વારા સર્વસંમતિથી મંજૂર કરવામાં આવી, અને તેથી પ્રસ્તાવિત યોજનામાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો. સદરહુ સુધારેલ યોજના હવે વિચારણા અને મંજૂરી માટે આ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે.

૩.૧ ઠરાવ પસાર કર્યા બાદ, નિરમાએ યોગ્ય આદેશો માટે આ અદાલત સમક્ષ કંપની પિટીસન નં. ૩૫૮/૨૦૦૫ રજૂ કરી. પક્ષકારોને સાંભળ્યા બાદ, અદાલતે નીચે મુજબનો આદેશ કર્યો:

“(એ) અરજદાર કંપનીના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરો અને પ્રેક્ષરન્સ શેરહોલ્ડરોની અલગ અલગ બેઠકો અનુક્રમે મંગળવારે, ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ સવારે ૧૧.૦૦ વાગ્યે અને બપોરે ૧૨.૦૦ વાગ્યે, ટાગોર મેમોરિયલ હોલ, પાલડી, અમદાવાદ ખાતે બોલાવવામાં આવે અને યોજવામાં આવે, જેથી ધિરાણદાતાઓ સાથેના સમાધાનના સ્વરૂપની સમન્વિત સમજુતીની યોજના તથા અરજદાર વિભાજિત કંપની કોર હેલ્થકેર લિમિટેડના પુનર્ગઠન, પરિણામી કંપની નિરમા લિમિટેડની મૂડીના પુનઃસંગઠન, તેમજ કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ, અરજદાર કંપનીના ઉપક્રમનું (યોજનામાં વ્યાખ્યાયિત મુજબ) પરિણામી કંપની નિરમા લિમિટેડ અને તેના શેરહોલ્ડરોને વિભાજન અને હસ્તાંતરણ, તે બાબતે વિચારણા કરવા અને યોગ્ય જણાય તો ફેરફારો સાથે અથવા ફેરફારો વિના મંજૂરી આપવા માટે.”

(બી) કે ઉપરોક્ત મુજબ યોજનારી બેઠકોના ઓછામાં ઓછા ૨૧ દિવસ પહેલાં, ઉપરોક્ત મુજબ દિવસ, તારીખ, સ્થળ અને સમય દર્શાવતી, સદરજુ બેઠકો બોલાવવાની નોટિસ, કરારની યોજનાની નકલ, એક્ટકંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ ની કલમ ૩૯૩ હેઠળ મોકલવાની

આવશ્યક સમજાવટાત્મક નિવેદનની નકલ તથા પ્રોક્સીનું નિર્ધારિત પ્રારૂપ સાથે, અરજદાર કંપનીના દરેક ઇક્વિટી અને પ્રેફરન્સ શેરહોલ્ડરને તેમના છેલ્લે જાણીતા સરનામે, પોસ્ટિંગના પ્રમાણપત્ર હેઠળ પોસ્ટ કરાયેલા પૂર્વચૂકવેલા પત્ર દ્વારા મોકલવામાં આવે.

(સી) કે ઉપરોક્ત મુજબ યોજનારી બેઠકો પહેલાં ઓછામાં ઓછા ૨૧ સ્પષ્ટ દિવસ અગાઉ, ઉપરોક્ત મુજબ દિવસ, તારીખ, સ્થળ અને સમય દર્શાવતી તથા સદરહુ બેઠકો બોલાવતી નોટિસ પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે, જેમાં એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવે કે એગ્રીમેન્ટની યોજનાની નકલો, કંપનીઓ એક્ટ, ૧૯૫૬ ની કલમ ૩૯૩ અનુસાર પૂરી પાડવાની આવશ્યક સ્પષ્ટીકરણાત્મક હકીકતપત્રિકા અને પ્રતિનિધિપત્રનું પ્રારૂપ અરજદાર કંપનીના નોંધાયેલ કાર્યાલયે અને/અથવા તેના વકીલના કાર્યાલયે, એટલે કે ૨૦૪, આકાંક્ષા, વાડીલાલ હાઉસ સામે, મિઠાખળી, નવરંગપુરા, અમદાવાદ ૩૮૦ ૦૦૯ ખાતે, નિશુલ્ક પ્રાપ્ત કરી શકાય છે, અને આવી નોટિસ ટાઇમ્સ ઓફ ઇન્ડિયા (અમદાવાદ આવૃત્તિ) અને ગુજરાત સમાચાર (અમદાવાદ આવૃત્તિ) માં એક-એક વાર પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે.

(ડી) અરજીકર્તા કંપનીના અધ્યક્ષ અને વ્યવસ્થાપક નિયામક શ્રી કરસનભાઈ કે. પટેલ અને તેમની ગેરઉપસ્થિતિમાં શ્રી ચિનુભાઈ આર. શાહ, (ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ તેમજ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ કંપની સેક્રેટરીઝ

ઓફ ઇન્ડિયાના ભૂતપૂર્વ અધ્યક્ષ તરીકે પણ) અને અરજીકર્તા કંપનીના એક નિયામક, તા. ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ યોજાનારી ઉપરોક્ત બેઠકોના તથા તેનાં કોઈપણ મુલતવીકરણ અથવા મુલતવીકરણોની બાબતમાં અધ્યક્ષ રહેશે.

(ઈ) ઉપરોક્ત બેઠકો માટે નિયુક્ત કરાયેલા અધ્યક્ષ ઉપર સંદર્ભિત સદરહુ બેઠકો અંગે જાહેરાતો પ્રસિદ્ધ કરે અને નોટિસો મોકલે. વધુમાં, એવો નિર્દેશ કરવામાં આવે છે કે બેઠકોના અધ્યક્ષને અરજદાર કંપનીના એસોસિએશનના લેખો હેઠળ તથા કંપનીઓ (અદાલત) નિયમો, ૧૯૫૯ હેઠળ બેઠકોના સંચાલન સંબંધિત તમામ સત્તાઓ રહેશે, જેમાં કોઈ વ્યક્તિ(ઓ) દ્વારા બેઠકોમાં પ્રસ્તાવિત યોજનામાં અથવા ઠરાવમાં, જો કોઈ હોય તો, સુધારો કરવાનો સમાવેશ થાય છે, તથા મતવિભાગ દ્વારા બેઠકોનો નિર્ણય નિર્ધારિત કરવાની સત્તા પણ રહેશે.

(એફ) ઇક્વિટી શેરધારકોની બેઠક માટેનું કોરમ ૫ (પાંચ) શેરધારકોનું રહેશે અને પ્રેફરન્સ શેરધારકોની બેઠક માટેનું કોરમ વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહેલા ૩ (ત્રણ) શેરધારકોનું રહેશે.

(જી) પ્રતિનિધિ દ્વારા મતદાન કરવાની મ જૂરી છે, શરતે કે નિર્ધારિત નમૂનામાંનો પ્રતિનિધિપત્ર, જે ઉપરોક્ત બેઠકોમાં ઉપસ્થિતી આપવા અને મતદાન કરવાનો હક ધરાવતા વ્યક્તિ દ્વારા, અથવા તેના અધિકૃત પ્રતિનિધિ દ્વારા, વિધિવત હસ્તાક્ષરિત હોય, તે અમદાવાદ ખાતે આવેલ

અરજદાર કંપનીના નોંધાયેલ કાર્યાલયમાં, સદરહુ બેઠકોના ૪૮ કલાક પહેલાં મોડામાં મોડું જમા કરવામાં આવેલ હોય.

(એચ) કંપનીના દરેક ઇકિવટી અને પ્રેફરન્સ શેરધારકના મતનું મૂલ્ય કંપનીના રજીસ્ટરો અને/અથવા હિસાબી પુસ્તકોમાં થયેલી નોંધ મુજબ રહેશે અને જ્યાં રેકૉર્ડ અથવા રજીસ્ટરોમાં થયેલી નોંધો વિવાદિત હોય, ત્યાં બેઠકોના અધ્યક્ષ બેઠકોના હેતુઓ માટે તે મૂલ્ય અથવા સંખ્યા નક્કી કરશે અને તે બાબતમાં તેમનો નિર્ણય અંતિમ ગણાશે.

(i) અધ્યક્ષશ્રીએ આ અદાલત સમક્ષ, જણાવેલ બેઠકો પૂર્ણ થયા પછી ૧૪ દિવસની અંદર, સદરહુ બેઠકોનું પરિણામ અહેવાલરૂપે રજૂ કરવું અને સદરહુ અહેવાલ તેમની સોગંદનામા દ્વારા ચકાસાયેલો હોવો જોઈએ.”

શેરહોલ્ડરો અને ઋણદાતાઓના વિવિધ વર્ગો દ્વારા પ્રસ્તાવિત અને મંજૂર કરવામાં આવેલા ફેરફારો કંપની પિટીસન સાથે અનુબંધિત છે અને હવે તે યોજનામાં આ ચુકાદાનો અભિન્ન ભાગ બનશે.

૩.૨ કોરના કહેવા મુજબ, કંપનીના શેરધારકોની બેઠક અને વર્ગ 'એ' તથા વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓની અલગ બેઠકો તા. ૦૯/૧૨/૨૦૦૫ના રોજ વિધિવત્ બોલાવવામાં આવી હતી. અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા આદેશો અનુસાર, શ્રી ચીનુભાઈ આર. શાહે

બેઠકનું અધ્યક્ષપદ સંભાળ્યું હતું. શ્રી ચીનુભાઈ આર. શાહે આ અદાલત સમક્ષ બેઠકના પરિણામોની જાણ કરી હતી, જે નીચે મુજબ છે:

(એ)(i) કંપનીના ઇક્વિટી શેરધારકોની સદરહુ બેઠકમાં સદરહુ કંપનીના રૂ. ૨૮ (ઓગણત્રીસ) ઇક્વિટી શેરધારકો હાજર રહ્યા હતા, જેઓને મળીને રૂપિયા ૧૬,૩૬,૧૨,૮૦૦/- જેટલી રકમના, પ્રતિ શેર રૂપિયા ૧૦/-ના ૧,૬૩,૬૧,૨૮૦ ઇક્વિટી શેરોનો હક હતો. બેઠકમાં હાજર રહેલા તમામ ઇક્વિટી શેરધારકોની પરવાનગીથી સદરહુ સમજુતીની યોજનાને વાંચવામાં આવેલી ગણવામાં આવી હતી. પ્રસ્તાવિત યોજનાને લઈને વિગતવાર ચર્ચાઓ અને વિચારવિમર્શ કરવામાં આવ્યો હતો. યોજનાની મંજૂરી માટે તા. ૨૮/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ બોલાવવામાં આવેલી બેઠકમાં નિરમાના ઇક્વિટી શેરધારકો દ્વારા પ્રસ્તાવિત અને મંજૂર કરાયેલા યોજનાના ફેરફારો પણ કોરના ઇક્વિટી શેરધારકો સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તે બેઠકમાં સમજાવવામાં તથા ચર્ચવામાં આવ્યા હતા. સદરહુ ફેરફારોનો સમાવેશ કરીને, યથાવિધિ સુધારેલી યોજના ત્યારબાદ વિચારણા માટે રજૂ કરવામાં આવી હતી. પ્રસ્તાવિત ફેરફારોની મંજૂરી અને બેઠક સમક્ષ રજૂ કરાયેલ સુધારેલી સમજુતીની યોજનાની મંજૂરી, બંને બાબતો અંગે અલગ મતદાન લેવામાં આવ્યું હતું અને તે સર્વસંમતિથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

(એ)(ii) બેઠકમાં હાજર રહેલા તમામ ૨૯ શેરધારકોએ, (૨૧ વ્યક્તિગત રીતે અને ૮ પ્રતિનિધિ દ્વારા) પ્રસ્તાવિત ફેરફારોના પક્ષમાં મતદાન કર્યું હતું. તેથી, પ્રસ્તાવિત યોજનામાં ફેરફાર કરીને તેને સ્વીકારવા અને અમલમાં મૂકવા માટે પ્રસ્તાવિત ફેરફારો ઇકિવટી શેરધારકો દ્વારા સર્વસંમતિથી મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા.

(એ)(iii) તે જ રીતે, બેઠકમાં હાજર રહેલા તમામ ૨૯ શેરધારકોએ, (૨૧ વ્યક્તિગત રીતે અને ૮ પ્રતિનિધિ દ્વારા) પ્રસ્તાવિત સુધારેલી યોજનાના પક્ષમાં મતદાન કર્યું હતું. તેથી, પ્રસ્તાવિત સુધારેલી યોજના સ્વીકારવા અને અમલમાં મૂકવા માટે ઇકિવટી શેરધારકો દ્વારા સર્વસંમતિથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી.

(બી)(i) કંપનીના વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓની બેઠકમાં સદરહુ કંપનીના વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓના ૧૨ (બાર) પ્રતિનિધિઓ/અધિકૃત વ્યક્તિઓ હાજર રહ્યા હતા, જેઓને મળીને રૂપિયા ૧,૨૬,૪૫૭.૬૫ લાખ જેટલી તેમની દેવાની કિંમતનો હક હતો. ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક, દેના બેંક અને એલ.આઈ.સી. ઓફ ઇન્ડિયાના પ્રતિનિધિઓએ સદરહુ બેઠક તે અંગેની વિચારણા માટે મુલતવી રાખવાનો પ્રસ્તાવ કર્યો હતો. તેમ છતાં, વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓના બહુમતી સભ્યો મુલતવીકરણના પક્ષમાં ન હોવાથી, તે નામંજૂર કરવામાં આવ્યું અને બેઠકની કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી

હતી.

(બી)(ii) તેમની ઉપર વ્યક્તિગત નોટિસ સાથે મોકલવામાં આવેલ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા, બેઠકમાં હાજર રહેલા ધિરાણદાતાઓની પરવાનગીથી વા ચવામાં આવેલી ગણવામાં આવી હતી. યોજના બેઠક સમક્ષ વિગતવાર સમજાવવામાં આવી હતી અને યોજનાની વિચારણા માટે વ્યાપક ચર્ચા-વિચારણા કરવામાં આવી હતી. બેઠકમાં કેટલાક ધિરાણદાતાઓએ પ્રસ્તાવિત યોજનાનો વિરોધ કર્યો હતો અને અધ્યક્ષે તેમને મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરવાની પરવાનગી આપી હતી. ત્યાં કરવામાં આવેલા આક્ષેપોનું ખંડન એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના અધિકૃત પ્રતિનિધિ શ્રી મિહિર નાણાવટી તથા કોરના ડિરેક્ટર શ્રી કમલેશ શાહ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

(બી)(iii) યોજનાની મંજૂરી માટે તા. ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ બોલાવવામાં આવેલી બેઠકમાં નિરમાના ઇક્વિટી શેરધારકો દ્વારા પ્રસ્તાવિત અને મંજૂર કરાયેલા યોજનાના ફેરફારો પણ કોરના વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તે સમજાવવામાં આવ્યા હતા. સદરહુ ફેરફારોનો સમાવેશ કરીને, યથાવિધિ સુધારેલી યોજના ત્યારબાદ વિચારણા માટે રજૂ કરવામાં આવી હતી. પ્રસ્તાવિત ફેરફારોની મંજૂરી તથા બેઠક સમક્ષ રજૂ કરાયેલ સુધારેલી સમજુતીની યોજનાની મંજૂરી, બંને બાબતો અંગે અલગ મતદાન લેવામાં આવ્યું હતું.

(બી)(iv) ફેરફારોની મંજૂરી માટેના મતદાનનું પરિણામ નીચે મુજબ હતું:

વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતા ઓ	ક્રમ સં.	હાજર અને મતદાન કરનાર કુલના ટકા હિસ્સો	દેવાની કિંમત (રૂ. લાખમાં)	હાજર અને મતદાન કરનાર કુલ હિસ્સેદારીનો %
તરફેણમાં	૭	૭૦	૧૧૧,૫૪૫.૪૦	૯૦.૪૨
વિરુદ્ધ	૩	૩૦	૧૧,૮૧૬.૪૫	૯.૫૮
રદબાતલ મતો	૨	લાગુ પડતું નથી.	૩,૦૯૫.૮	એન.એ.
કુલ હાજર કુલ માન્ય મતદાન	૧૨		૧૨૬,૪૫૭.૬૫	
		૧૦	૧૨૩,૩૬૧.૮૫	

કુલ ૧૨ મતપત્રકોમાંથી, રૂપિયા ૩,૦૯૫.૮ લાખની દેવાની કિંમત દર્શાવતા બે મતપત્રકોને અમાન્ય ગણવામાં આવ્યા હતા, કારણ કે તેમાં મત પ્રસ્તાવિત ફેરફારોના પક્ષમાં પડ્યા હતા કે વિરોધમાં, તે દર્શાવવામાં આવ્યું નહોતું. તેથી, પ્રસ્તાવિત યોજનામાં ફેરફાર કરીને તેને સ્વીકારવા અને અમલમાં મૂકવા માટે પ્રસ્તાવિત ફેરફારો બેઠકમાં હાજર રહી મતદાન કરનાર વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓમાંથી સંખ્યાબળે ૭૦% અને કિંમતના આધાર પર ૯૦.૪૨% બહુમતીથી મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા.

(બી)(વ) સુધારેલી યોજનાની મંજૂરી માટેના મતદાનનું પરિણામ નીચે

મુજબ હતું: બેઠકમાં હાજર ૧૨ ધિરાણદાતાઓમાંથી, ૮ (આઠ) ધિરાણદાતાઓ, જેઓની દેવાની કુલ કિંમત રૂપિયા ૧,૧૨,૦૭૦.૪૦ લાખ હતી, તેમણે સુધારેલી યોજનાને મંજૂર કરનાર ઠરાવના પક્ષમાં મતદાન કર્યું હતું અને ૩ (ત્રણ) ધિરાણદાતાઓ, જેઓની દેવાની કુલ કિંમત રૂપિયા ૧૧,૮૧૬.૪૫ લાખ હતી, તેમણે સુધારેલી યોજનાને મંજૂર કરનાર ઠરાવના વિરોધમાં મતદાન કર્યું હતું. એક ધિરાણદાતા, અર્થાત્ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા, જેની દેવાની કુલ કિંમત રૂપિયા ૨,૫૭૦.૮૦ લાખ હતી, તેનો મત અમાન્ય ગણવામાં આવ્યો હતો, કારણ કે તે મત સુધારેલી યોજનાની મંજૂરીના પક્ષમાં હતો કે વિરોધમાં, તે દર્શાવવામાં આવ્યું નહોતું. તેથી, ધિરાણદાતાઓ સાથે સમાધાનના સ્વરૂપની અને કોરના પુનર્નિર્માણ, નિરમાની મૂડીના પુનર્ગઠન તથાકોરના ઉપક્રમના (યોજનામાં વ્યાખ્યાયિત મુજબ) નિરમાને વિલગીકરણ અને હસ્તાંતરણ સંબંધિત પ્રસ્તાવિત સુધારેલી સંયુક્ત સમજુતીની યોજનાને મંજૂર કરતો ઠરાવ, બેઠકમાં હાજર રહી મતદાન કરનાર વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓમાંથી કાયદેસરની આવશ્યક બહુમતી, અર્થાત્ સંખ્યાબળે ૭૨.૭% અને કિંમતના આધાર પર ૮૦.૪૬% બહુમતીથી પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

(સી)(i) વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓની સદરહુ બેઠકમાં સદરહુ કંપનીના વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓ (ડિબેન્ચરધારકો સહિત) પૈકી ૬૮ (અડસઠ)

સભ્યો વ્યક્તિગત રીતે અથવા પ્રતિનિધિ દ્વારા હાજર રહ્યા હતા, જેઓને મળીને રૂપિયા ૨૫,૮૬૯.૫૨ લાખ જેટલી તેમની દેવાની કિંમતનો હક હતો. તેમ છતાં, બેઠકમાં હાજર કેટલાક ધિરાણદાતાઓ, અર્થાત્ દેના બેંક અને બેંક ઓફ બરોડાએ, યોજનાની વિચારણા માટે થોડો વધુ સમય જરૂરી હોવાથી બેઠક મુલતવી રાખવાની માંગણી કરી હતી. તેથી, બેઠકમાં હાજર તમામ ધિરાણદાતાઓની સંમતિથી સદરહુ બેઠક મુલતવી રાખી અને મુલતવી બેઠક તા. ૨૮/૧૨/૨૦૦૫ના રોજ તે જ સ્થળે, અર્થાત્ સવારે ૧૧.૩૦ કલાકે કંપનીના નોંધાયેલ કચેરી ખાતે બોલાવવાનો પ્રસ્તાવ કરવામાં આવ્યો હતો. તે મુજબ, મુલતવી બેઠક તા. ૨૮/૧૨/૨૦૦૫ના રોજ બોલાવવામાં આવી હતી. આ બેઠકમાં પણ ધિરાણદાતાઓ દ્વારા વધુ મુલતવીકરણની માંગ કરવામાં આવી હતી અને સદરહુ બેઠક ફરીથી તા. ૦૭/૦૧/૨૦૦૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી. તા. ૦૭/૦૧/૨૦૦૬ના રોજ, કેટલાક ડિબેન્યરધારકોએ વધુ મુલતવીકરણની માંગ કરી હતી અને સદરહુ બેઠક ફરીથી તા. ૨૩/૦૧/૨૦૦૬ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવી હતી.

(સી)(ii) તે મુજબ, બેઠક તા. ૨૩/૦૧/૨૦૦૬ના રોજ સવારે ૧૧:૩૦ કલાકે કંપનીના નોંધાયેલ કચેરી ખાતે બોલાવવામાં આવી હતી. સદરહુ બેઠકમાં સદરહુ કંપનીના વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓ (ડિબેન્યરધારકો સહિત) પૈકી ૭૫ (પંચોતેર) સભ્યો વ્યક્તિગત રીતે

અથવા પ્રતિનિધિ દ્વારા હાજર રહ્યા હતા, જેઓને મળીને રૂપિયા ૩૪,૮૧૦.૦૫ લાખ જેટલી તેમની દેવાની કિંમતનો હક હતો. તેમની ઉપર વ્યક્તિગત નોટિસ સાથે મોકલવામાં આવેલ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા, બેઠકમાં હાજર રહેલા ધિરાણદાતાઓની પરવાનગીથી વાંચવામાં આવેલી ગણવામાં આવી હતી. બેઠક સમક્ષ યોજના વિગતવાર સમજાવવામાં આવી હતી અને યોજનાની વિચારણા માટે વ્યાપક ચર્ચા-વિચારણા કરવામાં આવી હતી. યોજનાની મંજૂરી માટે તા. ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ બોલાવવામાં આવેલી બેઠકમાં નિરમાના ઇક્વિટી શેરધારકો દ્વારા પ્રસ્તાવિત અને મંજૂર કરાયેલા યોજનાના ફેરફારો પણ કોરના વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા અને તે સમજાવવામાં આવ્યા હતા. સદરહુ ફેરફારોનો સમાવેશ કરીને, યથાવિધિ સુધારેલી યોજના ત્યારબાદ વિચારણા માટે રજૂ કરવામાં આવી હતી. પ્રસ્તાવિત ફેરફારોની મંજૂરી તથા બેઠક સમક્ષ રજૂ કરાયેલ સુધારેલી સમજુતીની યોજનાની મંજૂરી, બંને બાબતો અંગે અલગ મતદાન લેવામાં આવ્યું હતું. (સી)(૩) ફેરફારોની મંજૂરી માટેના મતદાનનું પરિણામ નીચે મુજબ હતું:

વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓ	ક્રમાંકો.	કુલ ઉપસ્થિત અને મતદાન કરનાર પૈકીનો %	દેણીનું મૂલ્ય (રૂ. માં લાખ)	હાજર અને મતદાન કરનારાઓની કુલ ધારણાનો ટકા

તરફેણમાં	૭૧	૯૪.૬૭	૩૧૫૪૨.૬૩	૯૦.૬૧
વિરુદ્ધ	૪	૫.૩૩	૩૨૬૭.૪૨	૯.૩૯
રદબાતલ મતો				
કુલ હાજર	૭૫		૩૪૮૧૦.૦૫	૧૦૦

આ રીતે, પ્રસ્તાવિત યોજનામાં ફેરફાર કરીને તેને સ્વીકારી અમલમાં મુકવા માટે, બેઠકમાં હાજર રહી મતદાન કરનાર વર્ગ 'બી' ના ધિરાણદાતાઓમાં સંખ્યાબળના ૯૪.૬૭% બહુમતિથી અને મૂલ્યના ૯૦.૬૧% બહુમતિથી પ્રસ્તાવિત ફેરફારો મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. (સી)(૪) સુધારિત યોજનાની મંજૂરી માટેના મતદાનનું પરિણામ નીચે મુજબ રહ્યું:

બેઠકમાં હાજર ૭૫ ધિરાણદાતાઓમાંથી, ૭૧ (એકોતેર) ધિરાણદાતાઓ, જેમના દેવાની કુલ કિંમત રૂપિયા ૩૧,૫૪૨.૬૩ લાખ હતી, તેમણે સુધારિત યોજનાને મંજૂરી આપતા ઠરાવના પક્ષમાં મત આપ્યો હતો અને ૪ (ચાર) ધિરાણદાતાઓ, જેમના દેવાની કુલ કિંમત રૂપિયા ૩,૨૬૭.૪૨ લાખ હતી, તેમણે સુધારિત યોજનાને મંજૂરી આપતા ઠરાવના વિરોધમાં મત આપ્યો હતો. તેથી, ધિરાણદાતાઓ સાથેના સમાધાનના સ્વરૂપની અને કોરના પુનર્નિર્માણની, નિરમાની મૂડીના પુનર્ગઠનની તથા કોરના ઉપક્રમના (યોજનામાં વ્યાખ્યાયિત મુજબ) નિરમાને વિભાજન દ્વારા હસ્તાંતરણની પ્રસ્તાવિત સુધારિત

સંયુક્ત સમજુતીની યોજનાને મંજૂરી આપતો ઠરાવ, બેઠકમાં હાજર રહી મતદાન કરનાર વર્ગ 'બી' ના ધિરાણદાતાઓની સંખ્યામાં ૯૪.૬૭% અને મૂલ્યમાં ૯૦.૬૧% એવી આવશ્યક કાનૂની બહુમતીથી પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૩ અરજદાર દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે શેરહોલ્ડર્સ, વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓ અને વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓ દ્વારા સુધારાઓ સાથે યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવેલ હોવાના પરિપ્રેક્ષ્યમાં, સુધારેલ સંયુક્ત સમજુતીની યોજના આ અદાલત દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવવી આવશ્યક છે.

૩.૪ નિરમાએ રજૂ કર્યું છે કે આ અદાલતના નિર્દેશોના અનુસંધાને, શ્રી ચિનુભાઈ આર. શાહને બેઠકના અધ્યક્ષ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા. સદરહુ ચિનુભાઈ આર. શાહે અદાલત સમક્ષ અહેવાલ રજૂ કરીને, અન્ય બાબતો ઉપરાંત, જણાવ્યું છે કે કંપનીના ઇક્વિટી અને પ્રેક્શન્સ શેરધારકોની બેઠકો ૨૯/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ બોલાવવામાં આવી હતી. ચર્ચાઓનું પરિણામ નીચે મુજબ હતું:

(એ) કંપનીના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોની સદરહુ બેઠકમાં સદરહુ કંપનીના

૧૧૦ ઇકિવટી શેરહોલ્ડરો હાજર રહ્યા હતા, જેઓને મળીને રૂ. ૬૪,૩૯,૦૯,૩૬૦/- જેટલી રકમના, દરેક રૂ. ૧૦/- ના ૬,૪૩,૯૦,૯૩૬ ઇકિવટી શેરોનો હક હતો. સદરહુ બેઠકમાં હાજર રહેલા તમામ ઇકિવટી શેરહોલ્ડરોની મંજૂરીથી સદરહુ વ્યવસ્થાની યોજના વાંચેલી માનવામાં આવી હતી. પ્રસ્તાવિત યોજનાસંદર્ભે વિગતવાર ચર્ચાઓ અને વિચારવિમર્શ કરવામાં આવ્યા હતા. કેટલાક ઇકિવટી શેરહોલ્ડરોએ પ્રસ્તાવિત યોજનામાં કેટલાક ફેરફારો સૂચવ્યા હતા. તેઓ દ્વારા સૂચવાયેલા ફેરફારો બેઠકમાં સમજાવવામાં આવ્યા હતા અને તેમની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. તેમને મંજૂરી માટે મતદાન માટે મૂકવામાં આવ્યા હતા અને તે જરૂરી બહુમતીથી મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા.

(બી) બેઠકમાં પડેલા ૧૧૦ મતોમાંથી રૂ. ૬૪,૩૯,૦૩,૪૪૦ મૂલ્યના શેરોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા ૧૦૭ મતો પ્રસ્તાવિત ફેરફારોના પક્ષમાં હોવાનું નોંધાયું હતું. રૂ. ૨,૦૦૦/- મૂલ્યના શેરોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતો ૧ મત ફેરફારોના વિરોધમાં પડ્યો હતો અને રૂ. ૩,૯૨૦/- મૂલ્યના શેરોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા ૨ મતો અમાન્ય હોવાનું નોંધાયું હતું, કારણ કે ફોલિયો નંબર અને શેરધારકનું નામ કંપનીના નોંધપોથીમાં દર્શાવેલ વિગતો સાથે મેળ ખાતા નહોતાં. તેથી, બેઠકમાં હાજર રહી મતદાન કરનાર ઇકિવટી શેરધારકો દ્વારા સંખ્યાના આધાર પર ૯૭.૨૭% અને

મૂલ્યના આધાર પર ૯૯.૯૯% બહુમતીથી આ ફેરફારો મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા.

(સી) પ્રસ્તાવિત ફેરફારોને જાણાવેલ બેઠક દ્વારા આવશ્યક કાનૂની બહુમતીથી મંજૂરી આપવામાં આવી હોવાથી, ત્યારબાદ ચથાવિધિ સુધારેલી યોજનાને વિચારણા માટે તથા મતદાન માટે મૂકવામાં આવી. ઇક્વિટી શેરધારકોની ઇચ્છા નિર્ધારિત કરવા મતદાન લેવામાં આવ્યું હતું, જેમાં નીચે મુજબનું પરિણામ દર્શાયું:

(i) ૧૦૮ (એકસો આઠ) મતો પડ્યા હતા, જે રૂપિયા ૬૪,૩૯,૦૬,૩૬૦/-ના શેરમૂલ્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હતા. તેમાંથી, બેઠકમાં વ્યક્તિગત રીતે અથવા પ્રોક્સી મારફતે હાજર રહેલા ઇક્વિટી શેરધારકોના ૧૦૬ (એકસો છ) મતો, જે રૂપિયા ૬૪,૩૯,૦૨,૪૪૦/-ના મૂલ્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હતા, પ્રસ્તાવિત ઠરાવના સમર્થનમાં હોવાનું જાણવા મળ્યું. જ્યારે ૨ (બે) મતો, જે રૂપિયા ૩,૯૨૦/-ના શેરમૂલ્યનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા હતા, અમાન્ય હોવાનું જાણવા મળ્યું, કારણ કે ફોલિયો નંબર અને શેરધારકનું નામ કંપનીના રજીસ્ટર સાથે મેળ ખાતું નહોતું. આથી, સમજુતીની યોજનાને મંજૂરી આપતો ઠરાવ સંખ્યામાં ૯૯.૧૫% અને મૂલ્યલો ૯૯.૯૯% જેટલી આવશ્યક કાનૂની બહુમતીથી પસાર થયો હતો.

(ડી) કંપનીના પ્રાધાન્ય શેરધારકોની બેઠકમાં કંપનીના ૭ પ્રાધાન્ય શેરધારકો હાજર રહ્યા હતા, જેઓને કુલ રૂ.૨,૭૯,૨૮,૫૦૦/- ના હકદાર હતા, જે રૂ.૧૦૦/- ના દરે ૨,૭૯,૨૮૫ પ્રાધાન્ય શેરો બને છે. ઉપસ્થિત તમામ પ્રાધાન્ય શેરધારકોની પરવાનગીથી સદરહુ સમજુતીની યોજના વાંચેલી ગણવામાં આવી હતી. પ્રસ્તાવિત યોજનાને લઈને વિગતવાર ચર્ચાઓ અને વિચારવિમર્શ કરવામાં આવ્યા હતા. પ્રસ્તાવિત યોજનામાં ઇક્વિટી શેરધારકોની બેઠકમાં સૂચવાયેલા ફેરફારો, સદરહુ બેઠક સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા. તેઓ દ્વારા સૂચવાયેલા ફેરફારોનું બેઠકમાં સ્પષ્ટીકરણ આપવામાં આવ્યું હતું અને તેની ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. પ્રથમ તેઓને મંજૂરી માટે મતદાન માટે મૂકવામાં આવ્યા હતા અને તે જ પ્રાધાન્ય શેરધારકો દ્વારા સર્વાનુમતે મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા.

૩.૫ નિરમા અનુસાર, પ્રસ્તાવિત સુધારાઓને સદરહુ બેઠકમાં સર્વાનુમતે મંજૂરી આપવામાં આવી હોવાથી, નિયમિત રીતે સુધારેલી યોજનાને ત્યારબાદ વિચારણા માટે અને મતદાન માટે મૂકવામાં આવી હતી. પ્રાધાન્ય શેરધારકોની ઇચ્છા જાણવા માટે મતદાન લેવામાં આવ્યું હતું, જેમાં દર્શાવવામાં આવ્યું કે બેઠકમાં ઉપસ્થિત તમામ પ્રાધાન્ય શેરધારકોએ સુધારેલી યોજનાના સમર્થનમાં મત આપ્યો હતો અને

સુધારેલી યોજનાને મંજૂરી આપતો ઠરાવ ૧૦૦% બહુમતીથી પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૬ શ્રી ચીનુભાઈ આર. શાહ દ્વારા આ અદાલતમાં બેઠક યોજાયા બાદ અને અહેવાલ રજૂ કર્યા પછી, કોર અને નિરમા એમ બે કંપનીઓએ, સુધારેલી યોજના મંજૂર કરવા માટે, હાલની કંપની પિટીસન નં. ૦૮/૨૦૦૬ તથા ૧૦/૨૦૦૬ દાખલ કરી છે.

૪. સરકારી વકિલ તથા કેન્દ્રીય સરકારના વકીલને નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી.

૫. જાહેર સૂચનાના પ્રતિસાદરૂપે, મેસર્સ ગેન્નોન ડંકરલી એન્ડ કંપની લિમિટેડે પોતાની આક્ષેપો દાખલ કર્યા છે. તેમની તરફથી રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે યોજના ઋણદાતાઓના હિતને હાનિકારક છે, બેઠકોનું યોગ્ય રીતે વર્ગીકરણ કરવામાં આવ્યું નહોતું, ઋણદાતાઓને વર્ગ 'એ' અને વર્ગ 'બી' તરીકે વર્ણવવું ઢિઅર્થક, ખોટું અને દુરાશયપૂર્ણ હતું. તેમની તરફથી રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે હકીકતો પરથી એવું જણાય છે કે વિવિધ બેંકોએ હસ્તાંતરણ દસ્તાવેજ અમલમાં મૂકી પોતાની લોન એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના હિતમાં સોંપી દીધી છે અને

એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ સિક્યોરિટાઈઝેશન એન્ડ રિકન્સ્ટ્રક્શન ઓફ ફાઈનાન્શિયલ એસેટ્સ એન્ડ એનફોર્સમેન્ટ ઓફ સિક્યુરિટી ઇન્ટરેસ્ટ એક્ટ, ૨૦૦૨ ની જોગવાઈઓ હેઠળ કંપનીની સંપત્તિઓનો કબજો લઈ લીધો હતો (આગળ સંક્ષિપ્તતા માટે “સરફેસી એક્ટ” તરીકે ઉલ્લેખિત) અને એ.આર.સી.આઈ.એલ. એ.આર.સી.આઈ.એલ.-કોર હેલ્થકેર ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટી તરીકે કાર્ય કરી રહી છે. તેમના જણાવ્યા મુજબ, એકવાર એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ સરફેસી એક્ટ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કર્યો હોય, ત્યારે તેને ક્યારેય વર્ગ 'બી' ઋણદાતા તરીકે વ્યાખ્યાયિત કરી શકાય નહીં. તેમના જણાવ્યા મુજબ, કારણ કે વિવિધ ઋણદાતાઓ અને બેંકોએ પોતાની લોન એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના હિતમાં સોંપી દીધી છે, તેથી ન તો બેંકો અને ન તો એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને વર્ગ 'એ' ઋણદાતાઓમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય. બેઠકના આયોજનની નિંદા કરવામાં આવી હતી અને એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે તે કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોના ઉલ્લંઘનમાં કરવામાં આવ્યું હતું, યોગ્ય સૂચનાઓ આપવામાં આવી નહોતી, યોજના જાહેર હિતના વિરોધમાં છે, ૮૦% રકમ વર્ગ 'એ' ઋણદાતાઓને જશે જ્યારે માત્ર ૧૦% વર્ગ 'બી' ઋણદાતાઓને ચુકવવામાં આવશે, જે દર્શાવે છે કે વર્ગ 'બી' ઋણદાતાઓમાં વહેંચણી માટે ઉપલબ્ધ રકમ નગણ્ય રહેશે. તેમણે રજૂ કર્યું છે કે તેઓ પહેલેથી જ કોર વિરુદ્ધ દાવાઓ દાખલ કરી ચૂક્યા છે

અને દાવાઓ લંબિત હોવાના કારણે યોજનાને મંજૂરી આપી શકાય નહીં.

૬. એચડીએફસી બેંક લિમિટેડ દ્વારા બીજી એક વાંધાજનક રજૂઆત કરવામાં આવી હતી (સંક્ષિપ્તતા માટે, અહીંથી આગળ “એચડીએફસી” તરીકે ઉલ્લેખિત), અને તેમણે રજૂ કર્યું હતું કે તેઓ કોરના સુરક્ષિત લેણદારો છે અને તેમને રૂ.૨૮,૭૦,૭૨,૨૪૪/- ની રકમ વસૂલ કરવાની છે. તેમના જણાવ્યા મુજબ, એચડીએફસીને કાચા માલના સ્ટોક પર ભારાધિકાર છે તથા ચલ સંપત્તિઓ પર હાયપોથેકેશન છે તેમજ ચોપડે નોંધાયેલા દેવા અથવા પ્રાપ્ય રકમો પર પણ ભારાધિકાર છે. તેમણે રજૂ કર્યું હતું કે ઉપરોક્ત રકમની વસૂલાત માટે એચડીએફસીએ પહેલેથી જ ડેબ્ટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ સમક્ષ કોર વિરુદ્ધ વસૂલાત અરજી, મૂળ અરજી નં. ૭૭/૨૦૦૫થી દાખલ કરી છે અને તેની સુનવણી હજુ ચાલુ છે. સદરહુ મૂળ અરજી નં. ૭૭/૨૦૦૫માં, ડેબ્ટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલે તા. ૧૨/૦૫/૨૦૦૫ના રોજ કોર વિરુદ્ધ એકપક્ષીય ઈન્જેક્શન આપતો આદેશ પસાર કર્યો હતો, જેના દ્વારા કોરને એચડીએફસી પાસે હાયપોથેકેટ કરાયેલ કાચા માલના સ્ટોક, ચલ સંપત્તિઓ, પુસ્તકી દેવા અથવા પ્રાપ્ય રકમો વેચવા અથવા હસ્તાંતરિત કરવા તથા એચડીએફસીની લેખિત સંમતિ વિના કોરની અકસ્યામતો અને જવાબદારીઓ નિરમા અથવા અન્ય કોઈ પક્ષને

વેચવાથી રોકવામાં આવ્યો હતો. તેમણે રજૂ કર્યું હતું કે તેમણે કંપની પિટીસન નં. ૩૫૭/૨૦૦૫માં પોતાના વાંધાઓ રજૂ કર્યા હતા. સદરહુ કંપની પિટીસનનો નિકાલ કરતાં, વિદ્વાન કંપની અદાલતે કોરને એ દિશા આપી હતી કે બેઠક વખતે કોરે બધી બાકી પડતી વાદવિવાદી કાર્યવાહી વિશે, જેમાં ડેબ્ટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ બાકી કાર્યવાહી અને આપવામાં આવેલી પ્રતિબંધાજ્ઞાઓનો સમાવેશ થાય છે, ખુલાસો કરવો પડશે. તેમણે રજૂ કર્યું હતું કે બેઠક બોલાવતી નોટિસ સાથે મોકલવામાં આવેલા એક્ટની કલમ ૩૯૩ હેઠળના સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં, એચડીએફસી દ્વારા દાખલ કરાયેલ ડેબ્ટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલની કાર્યવાહી સહિત બાકી પડતા નાગરિક કેસોની યાદી દર્શાવવામાં આવી હતી, પરંતુ ડેબ્ટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા પ્રતિબંધાજ્ઞાના આદેશનો કોઈપણ પ્રકારનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નહોતો. એચડીએફસી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે કોરએ દુર્ભાવનાપૂર્વક અને ઈરાદાપૂર્વક, દુષ્ટ મનસૂબા અને પરોક્ષ હેતુસર, આ મહત્વપૂર્ણ બાબતો શેરહોલ્ડરો અને લેણદારોથી છુપાવી રાખી હતી અને આ રીતે અગાઉની કંપની પિટીસન માં આ અદાલતે આપેલ નિર્દેશોનું પાલન કર્યું નહોતું. વધુમાં એ પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સિક ઇન્ડસ્ટ્રીલ કંપનીઝ (વિશેષ જોગવાઈઓ) એક્ટ, ૧૯૮૫ની જોગવાઈઓ હેઠળ બીઆઈએફઆરને કરાયેલ સંદર્ભમાં (સંક્ષિપ્તતા માટે, અહીંથી આગળ “સિકા” તરીકે

ઉલ્લેખિત), કોરના વિવિધ સુરક્ષિત લેણદારો, જેઓ હવે યોજનાના સમર્થનમાં મતદાન કરી ચૂક્યા છે, તેમણે બીઆઈએફઆરને કોરના ઓડિટિંગની તપાસ કરાવવા વિનંતી કરી હતી. બીઆઈએફઆરે કેસ નં. ૧૪૯/૨૦૦૧માં તા. ૨૪/૦૧/૨૦૦૩ના પોતાના આદેશ દ્વારા, કોરના હિસાબી પુસ્તકોમાં વિવિધ શંકાસ્પદ અને અયોગ્ય, અસપષ્ટ નોંધો તથા નાણાંની ઉચાપત અંગે નિરીક્ષણ નોંધ્યા પછી, વિશેષ તપાસાત્મક ઓડિટ કરાવવાનો આદેશ આપ્યો હતો. તેના અનુસંધાને, આઈડિબીઆઈને સંચાલક એજન્સી તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યું હતું અને આઈડિબીઆઈએ પોતાના કમે મેસર્સ અર્સ્ટ એન્ડ યંગ, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટોની એક પેઢી,ને વિશેષ તપાસાત્મક ઓડિટર તરીકે કોરનું ઓડિટ કરવા માટે નિયુક્ત કર્યા હતા. મેસર્સ અર્સ્ટ એન્ડ યંગે તેમના વિશેષ તપાસાત્મક ઓડિટ અહેવાલ દ્વારા કંપનીના કાર્યચાલન અંગે અનેક નિરીક્ષણો નોંધ્યા હતા. વાંધાકારના જણાવ્યા મુજબ, સદરહુ અહેવાલમાં કોરના નિર્દેશકો દ્વારા કરવામાં આવેલ દુર્વ્યવહાર અને ગેરવહીવટના વિવિધ કૃત્યો બહાર આવ્યા હતા. મેસર્સ અર્સ્ટ એન્ડ યંગ દ્વારા એવું નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું કે કંપની કેટલીક પ્રસંગોએ પોતાના હિસાબી પુસ્તકો અને અન્ય સામગ્રી દર્શાવવામાં નિષ્ફળ ગઈ હતી અને પરિણામે મેસર્સ અર્સ્ટ એન્ડ યંગ પાસે અનુમાનાધારિત નિષ્કર્ષે પહોંચવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ રહ્યો નહોતો. સદરહુ

અહેવાલના વિવિધ ભાગોનો ઉલ્લેખ વાંધાઓમાં પણ કરવામાં આવ્યો છે. વાંધાકારના જણાવ્યા મુજબ, કોરએ યોજનામાં “સુરક્ષિત લેણદારો” ની કૃત્રિમ વ્યાખ્યા ઘડી હતી, જેમાં માત્ર તેઓનો જ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હતો જેઓ કંપનીની સ્થાવર સંપત્તિઓ પર સુરક્ષા ધરાવતા હતા અને તેમને વર્ગ 'એ' ના ધિરાણદાતાઓ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવ્યા હતા. વાંધાકારના જણાવ્યા મુજબ, એચડીએફસી, જે કાચા માલ, સ્ટોક, પુસ્તકી દેવા અને પ્રાપ્ય રકમો પર સુરક્ષા ધરાવે છે, તેને વર્ગ 'બી' ના ધિરાણદાતાઓની વ્યાખ્યામાં મૂકી શકાય નહીં. તેમનો વધુ એક વાંધો એ છે કે ડિબેન્યરધારકો તથા અસુરક્ષિત લેણદારોને, તેમની યોગ્ય ઓળખ વિના, વર્ગ 'બી' ના ધિરાણદાતાઓમાં સામેલ કરી શકાય નહીં. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે એચડીએફસીના દાવામાં કોરની તરફેથી નિકાસ ફરજોનું પાલન કરવા માટે કસ્ટમ સત્તાધિકારીઓને એચડીએફસી દ્વારા આપવામાં આવેલ બેંક ગેરંટી સંબંધિત દાવાનો પણ સમાવેશ થાય છે, અને સદરહુ બેંક ગેરંટી આવાહિત કરવામાં આવી હતી તથા એચડીએફસીએ બેંક ગેરંટીની રકમ કસ્ટમ સત્તાધિકારીઓને ચુકવી હતી. વાંધાકારના જણાવ્યા મુજબ,કોર દ્વારા નિકાસ ફરજોનું પાલન ન કરવા બદલ તેમણે કસ્ટમ સત્તાધિકારીઓને રૂ.૯૮૭ લાખની રકમ ચુકવી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂ કર્યું હતું કે કોરની તરફેથી તેમણે કસ્ટમ્સ સત્તાધિકારીઓને બેંક ગેરંટી હેઠળ રૂ.૧૦૬ લાખની રકમ પણ ચુકવી

હતી. તેમનો વાંધો એ છે કે કંપની પિટીસન નં. ૩૫૭/૨૦૦૫ની અનુસૂચિ ૧ ને અનુસૂચિ ૪ સાથે વાંચતાં, આવાહિત ગેરંટી માટેની સ્ફટિકિત દેવણીઓનું સ્પષ્ટ પ્રતિબિંબ પડતું નહોતું. તેમની રજૂઆતો એવી છે કે,

(i) કંપનીના હિસાબી પુસ્તકોમાં નોંધાયેલ ન હોય તેવી સંપત્તિઓ સંબંધિત દેવણીઓ પર ગોઠવણની યોજના અમલમાં મૂકી શકાય નહીં.

(ii) હિસાબની પુસ્તકો કંપનીને મળવાનાં અથવા કંપની દ્વારા ચૂકવવાનાં સંપત્તિઓ અથવા બાકીદારીઓનું સત્ય અને યોગ્ય પ્રતિબિંબ દર્શાવતી નથી. બેંકે સમયાંતરે કંપનીને તેમજ દેવુંદારોની બેઠકના અધ્યક્ષને વિશિષ્ટ રીતે વિનંતી કરી છે કે એકટની કલમ ૩૯૧ હેઠળની યોજનાના અનુસંધાને બાકીદારીઓ પ્રથમ નિર્ધારિત કરવી જોઈએ.

(iii) કર્ડમ સત્તાધિકારીઓને ચૂકવવામાં આવેલી રકમોના સંબંધમાં, ઈપીસીજી યોજનાના હેઠળ મૂડીગત માલની આયાત માટે કંપનીને જે તમામ લાભો અને બાધ્યતાઓનો અધિકાર હતો, તેના માટે બેંક જામીનદાર તરીકે સ્થિત છે.

(iv) બેંક વિરુદ્ધ ગેરંટીનો અમલ કરવામાં આવ્યા પછી, કંપની દ્વારા પૂર્ણ કરાયેલ નિકાસ બાધ્યતાઓ અને કામગીરીઓ કંપનીના કહેવા પર પુનઃમાન્ય કરવામાં આવી છે, જેના પરિણામે બેંક વિરુદ્ધ અમલમાં મુકવામાં આવેલી ગેરંટીની સમગ્ર રકમની પરતફેર મેળવવાનો હક

ઉપજ્યો છે. વિદેશ વેપારના મહાનિદેશકે તેના તા. ૨૭/૧૨/૨૦૦૫ના પત્ર દ્વારા બેંક ગેરંટી વિરુદ્ધ જમ કરાચેલ રૂ. ૧,૮૮૭.૦૪ લાખની પરતફેર માટે કોઈ વાંધો નથી એવો પત્ર આપ્યો છે. અરજદાર-કંપનીના હિસાબી પુસ્તકોમાં આવો લાભ અથવા બાકી રહેલી પરતફેરનો કોઈ જ પ્રતિબિંબ દર્શાવવામાં આવ્યો નથી. બેંકને કસ્ટમ સત્તાધિકારીઓ દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર વ્યાજ સહિત પરતફેરની સમગ્ર રકમ મેળવવાનો હક છે.

(v) વ્યવસ્થાની યોજના પ્રસ્તાવિત કરીને અને પસાર કરીને, કંપનીએ અદાલત સમક્ષ સચ્ચા અને યોગ્ય ખુલાસાઓ કર્યા વિના કસ્ટમ સત્તાધિકારીઓ સમક્ષ બેન્કની સ્થિતિ સાથે સમાધાન કરીને બેન્કના હિતના વિરોધમાં કાર્ય કર્યું છે અને હકીકતમાં બેન્કના જાહેર નાણાં સાથે છેતરપિંડી કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે.

૬.૧ તેમની તરફથી આ પાણી રજૂ કરવામાં આવે છે કે કોરે નિકાસ બાધ્યતાના પાલન માટે ૦૮/૧૦/૨૦૦૭ સુધી પુનઃમાન્યતા પ્રાપ્ત કરી છે અને ભારત સરકાર, વાણિજ્ય મંત્રાલયે કંપનીને સંબોધિત તથા એચડીએફસીને નકલ સાથે મોકલેલા તા. ૨૭/૧૨/૨૦૦૫ના પત્ર દ્વારા, અન્ય બાબતો ઉપરાંત, એવું જણાવ્યું છે કે જો તે જ રકમ માટે બેંક દ્વારા કસ્ટમ્સ કમિશનર, મુંબઈ સમક્ષ નવી બેંક ગેરંટી અમલમાં મુકવામાં આવે, તો અગાઉથી જમ કરાચેલ રૂ. ૮૮૭.૨૪ લાખની રકમ

પરત કરવામાં તેમને કોઈ વાંધો નથી. તેમનું રજૂકરણ એ છે કે જો નિકાસ બાધ્યતાઓનું પાલન કરવામાં આવે, તો રૂ. ૯૮૭.૨૪ લાખની રકમ કોરને પ્રાપ્ત થશે અને જો સદરહુ રકમ એચડીએફસીને પરત કરવામાં નહીં આવે, તો તે અન્યાયી સમૃદ્ધિ સમાન ગણાશે. તેમની વધુ રજૂઆત એ છે કે જો યોજના મંજૂર કરવામાં આવે, તો વાંધાકારકને ફક્ત ૩% મળશે, જ્યારે કોરને પરતફેર રૂપે રૂ. ૯૮૭.૨૪ લાખની રકમ પાછી મળવાની સંભાવના છે. તેમનું રજૂકરણ છે કે આ કોર તરફથી કરાયેલ અપ્રામાણિક પ્રયાસ છે.

૬.૨ તેઓ દ્વારા એ પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે કોરે એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને વર્ગ 'એ'ના ધિરાણદાતાઓમાં ખોટી રીતે સમાવેશ કર્યો હતો અને તેમની માંગણીની કિંમત રૂ.૮૨,૨૭૦.૬૪ લાખ દર્શાવી હતી, જેના આધારે એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને યોજનાના સમર્થનમાં મતદાન કરવાની પરવાનગી આપવામાં આવી. તેમની રજૂઆત એ છે કે એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ લેણદારો/બેંકો પાસેથી દેવાં વસૂલ કરવાનો હક રૂ.૮૨,૨૭૦.૬૪ લાખ વસૂલવાના હકની સરખામણીએ ઘણાં ઓછી કિંમતે ખરીદ્યો હતો. તેમણે અરજ કરી કે એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને તે રકમની વિગતો આપવા માટે કહેવામાં આવે, જે અન્ય બેંકોને વસૂલ કરવાની બાકી છે, તેમજ તે રકમની પણ

વિગતો આપવા કહેવામાં આવે, જેના બદલામાં બેંકો/સુરક્ષિત લેણદારોએ પોતાના દેવાં એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના પક્ષે હસ્તાંતરિત કર્યા હતા.

૬.૩ આ તબક્કે, એ નોંધવું આવશ્યક થશે કે આ અદાલતે એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને તે રકમની સંપૂર્ણ વિગતો આપવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો, જે તેમણે દેવું ખરીદવા માટે ચૂકવી હતી અને તેમણે ખરીદેલ દેવાની કિંમત શું હતી. એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ, તેમના વકીલ મારફતે, બે સોગંદનામાં દાખલ કર્યા છે, જેમાં તેમણે વિગતો આપી છે અને સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે જુદી જુદી બેંકોને કોર પાસેથી જુદી જુદી રકમ વસૂલ કરવાની હતી અને કોર પાસેથી દેવાની રકમ વસૂલ કરવાનો અધિકાર ખરીદવા માટે નિશ્ચિત રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી.

૬.૪ વાંધેદારની રજૂઆત એવી છે કે ઋણ હસ્તાંતરિત કરનાર ઋણદાતાઓની મૂળ બાકી રકમના આધારે આરસિલને ઋણદાતા તરીકે ગણવામાં આવી શકશે નહીં, પરંતુ આવી બાકી રકમ જે મૂલ્યે આરસિલને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવી હતી તેના સંદર્ભે જ ગણવામાં આવવું જોઈતું હતું. તેમનું વધુમાં કહેવું છે કે યોજના એ હદ સુધી ભુલ ભરેલી છે કે તેમાં આ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે વિભાજિત કંપનીની

ઋણદાતાઓ પ્રત્યેની દેવું/જવાબદારીના નિરાકરણ/વસૂલાત માટે થયેલ તેમના ખર્ચ, ફી, ચાર્જ અને ખર્ચાઓ અંગે આરસિલને રૂપિયા ૨.૫૦ કરોડની રકમ ચૂકવવામાં આવે. તેમનો દાવો છે કે આરસિલે વહન કરેલ અથવા કરવાના રહેતા ખર્ચાઓ, જેમણે યોજનાને સંમતિ આપી નથી એવા અન્ય ઋણદાતાઓ સાથે વહેંચવા માટે કહી શકાય નહીં. તેમનું એ પણ કહેવું છે કે જો સરકેસી એક્ટની કલમ ૧૩(૪) હેઠળ આરસિલે કંપનીની સંપત્તિઓનો કબજો લીધો હોય, તો કંપનીની મિલકતો/સંપત્તિઓનો વ્યવહાર માત્ર સરકેસી એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ જ થઈ શકે અને કંપની યોજના નામે બહાને ઉદ્દેખિત સંપત્તિઓનો વ્યવહાર કરી શકતી નથી તથા કંપની તેની કોઈપણ સંપત્તિનો કબજો કોઈને સોંપવાની સક્ષમ અથવા હકદાર નથી. તેમની વધુ રજૂઆત એવી છે કે સમાધાનની રકમ રૂપિયા ૧૩૮ કરોડ દર્શાવવામાં આવી છે, જે નિરમા દ્વારા સચાણા ખાતે કોરના વિભાજિત ઉપક્રમના અધિગ્રહણ માટે કોરને ચૂકવવામાં આવશે, પરંતુ રૂપિયા ૧૩૮ કરોડનો આંકડો કેવી રીતે નિર્ધારિત થયો છે તે જાહેર કરવામાં આવ્યું નથી. તેમના કહેવા મુજબ, સચાણા એકમની સંપત્તિઓ અંગેનો કોઈ મૂલ્યાંકન અહેવાલ અદાલત સમક્ષ કે ઋણદાતાઓ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો નહોતો. તેમના મુજબ, ૩૧/૦૩/૨૦૦૪ની સ્થિતિએ સ્થિર સંપત્તિઓનું પુસ્તકીય મૂલ્ય રૂપિયા ૬૯૯ કરોડથી વધુ છે અને તેનું બજાર મૂલ્ય અવમૂલ્યિત

અથવા પુસ્તકીય મૂલ્ય કરતાં ઘણી વધુ હોવાની શક્યતા છે. તેમણે એ પણ રજૂ કર્યું કે નિરમા, કોરના સચાણા એકમનું ‘ગોઈંગ કન્સર્ન’ તરીકે અધિગ્રહણ કરી રહી છે અને યોજના ની કલમ (૮) મુજબ નિરમા સંચિત ગુકસાન તથા અશોષિત અવમૂલ્યનના સમાયોજનનો દાવો કરી રહી છે. વાંધેદારના જણાવ્યા મુજબ, નિરમા રૂપિયા ૧,૨૦૦ કરોડથી વધુના સમાયોજનનો દાવો કરે તેવી શક્યતા છે અને કરલાભના માર્ગે રૂપિયા ૪૦૦ કરોડથી વધુની બચત કરે તેવી પણ શક્યતા છે. તેમના કહેવા મુજબ, યોજનાને મંજૂરી આપવાથી રાજ્ય આવકને ગુકસાન થશે કારણ કે યોજના રાજ્ય આવક સામેની છેતરપીંડી સમાન છે. તેમણે વધુમાં રજૂ કર્યું કે એચડીએફસી દ્વારા અમદાવાદ સ્થિત દેવા વસૂલાત અધિકરણ સમક્ષ મૂળ અરજી નં. ૭૭/૨૦૦૫ દાખલ કરવામાં આવી હતી, જે બાકી છે, અને ઉદ્દેખિત વસૂલાત એક્ટ વિશેષ એક્ટ હોવાથી તેને એક્ટની જોગવાઈઓ ઉપર પ્રાધાન્ય મળશે. તેમણે રજૂ કર્યું કે યોજના નામંજૂર કરવામાં આવે.

૭. ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક એસ.એ.ઓ.જી. દ્વારા વધુ એક વાંધાપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું છે, જેમાં અન્ય બાબતો સાથે એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે ઓમાન બેંક કંપનીની સુરક્ષિત લેણદાર છે અને તા. ૦૭/૧૨/૨૦૦૫ના પત્રના અનુસંધાને તેમણે કંપનીના વર્ગ ‘એ’ ના

ધિરાણદાતાઓના અધ્યક્ષ સમક્ષ તેમના વાંધાઓ રજૂ કર્યા હતા. તેમના જણાવ્યા મુજબ, આ વાંધાઓનો જવાબ કોઈપણ વ્યક્તિએ દાખલ કર્યો નહોતો. તેમણે વધુમાં રજૂ કર્યું છે કે વાંધાકારક અને સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ બેંક સાથેની કન્સોર્ટિયમ વ્યવસ્થા અનુસાર, મુખ્ય બેંકર તરીકે તેમણે અરજદાર-કંપનીને યુએસડી ૨૫ મિલિયન વિદેશી ચલણની રકમનું ઋણ આપ્યું હતું. તેમના જણાવ્યા મુજબ, સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ બેંકના નેતૃત્વ હેઠળની કન્સોર્ટિયમ બેંકો દ્વારા ડેબ્ટ્સ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ મૂળ અરજી નં. ૪૫૯/૧૯૯૯ તરીકે દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

૭.૧ સદરહુ અરજી હાલમાં પણ દેવા વસૂલી ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ સમક્ષ નિર્ધારણ માટે બાકી છે. રજૂ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર-કંપની પાસેથી યુએસડી ૪૪,૨૪,૦૧૩.૫૩ તથા તેના ઉપરનું વ્યાજ/ખર્ચ વસૂલ કરવાનું છે. વધુમાં રજૂ કરવામાં આવે છે કે તા. ૨૨/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ, આક્ષેપકર્તાને લીડ બેન્કર તરફથી ફેક્સ સંદેશ પ્રાપ્ત થયો હતો, જેમાં જણાવાયું હતું કે એ.આર.સી.આઈ.એલ. તા. ૨૩/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ સુરક્ષિત ઋણદાતાઓની બેઠક બોલાવશે, જેથી વ્યવહારની વિગતો અંગે ઋણદાતાઓને અવગત કરી શકાય અને દરેક ઋણદાતા માટેની અપેક્ષિત વસૂલી (વ્યવહાર પૂર્ણ થવા પર) નિર્ધારિત કરી શકાય. લીડ બેન્કરે વધુમાં એ પણ જાણ કરી

હતી કે ડીમર્જર યોજનાને લગતી ઋણદાતાઓની સંમતિ/અસંમતિ નોંધવા માટે ઋણદાતાઓની બેઠક તા. ૯/૧૨/૨૦૦૫ના રોજ યોજાશે. આક્ષેપકર્તા તા. ૨૩/૧૧/૨૦૦૫ના રોજ યોજાયેલી બેઠકમાં હાજર રહ્યો હતો, જ્યાં તેને અરજદાર-કંપની દ્વારા રજૂ કરાયેલ ડીમર્જર યોજનાની ફોટોકોપી પ્રાપ્ત થઈ હતી. વધુમાં તેમના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેઓ તા. ૯/૧૨/૨૦૦૫ના રોજ યોજાયેલી કંપનીના વર્ગ ‘એ’ ઋણદાતાઓની બેઠકમાં હાજર રહ્યા હતા, જેમાં આક્ષેપકર્તાએ તા. ૭/૧૨/૨૦૦૫ના પત્ર સાથે અરજદાર-કંપનીને મોકલવામાં આવેલા આક્ષેપોની નકલ મૂકી હતી અને બેઠકના અધ્યક્ષને વિનંતી કરી હતી કે બેઠક મુલતવી રાખવામાં આવે, કારણ કે ઋણદાતાને યોજના અભ્યાસ કરવા અને તે અંગે વિચારવિમર્શ કરવા પૂરતો સમય આપવામાં આવ્યો ન હતો.

૭.૨ આક્ષેપકર્તાના જણાવ્યા મુજબ, પ્રસ્તાવમાં પ્રસ્તાવની (યોજનારૂપ) શરતો એવી રીતે દર્શાવવી આવશ્યક છે કે તે સમજાય તેવી હોય. તેમણે રજૂ કર્યું કે સંપત્તિઓની ઉપલબ્ધતા અંગેની વિગતો, સંપત્તિઓનું બજારમૂલ્ય, જે ઋણદાતાઓને રકમ ઉપર પ્રથમ હક છે તેમની વિગતો, ઋણદાતાઓ દ્વારા આપવામાં આવતો ત્યાગ, કંપની ધંધો ચાલુ રાખવાની છે કે નહીં, પ્રસ્તાવ સ્વીકારવામાં આવે તો કયા

વધારાના લાભો મળવાની શક્યતા છે, સમાધાનની જરૂરિયાત શું છે અને પ્રસ્તાવિત વિભાજન દ્વારા પ્રસ્તાવક તે જરૂરિયાત હાંસલ કરી શકે છે કે નહીં, તેમજ ઋણદાતાઓના બાકી હકોમાં કોઈ ત્યાગ અસરકારક થાય તે માટે તેમને કયું પ્રોત્સાહન આપવામાં આવે છે, તે બધું જણાવવું જોઈએ. આક્ષેપકર્તાના જણાવ્યા મુજબ, આવી વિગતો પૂરી પાડવામાં ન આવે તો, યોજના/પ્રસ્તાવ શંકાની છાયામાં આવી જાય અને તે પ્રસ્તાવ માન્ય પ્રસ્તાવ ગણાય નહીં. તેમણે રજૂ કર્યું કે સમાધાનની યોજના સુરક્ષિત તેમજ અસુરક્ષિત ઋણદાતાઓની વિગત તથા તે પૈકીના દરેક વર્ગના ઋણદાતાઓને બાકી રહેલી રકમની વિગતો જાહેર કરતી નથી. તેમના જણાવ્યા મુજબ, અરજદારે વર્ગ ‘એ’ અને વર્ગ ‘બી’ના ઋણદાતાઓની યાદીની વિગતવાર વિગતો, દરેક વર્ગમાં આવતા દરેક ઋણદાતાને બાકી રહેલી રકમ, કોઈ પણ વર્ગના ઋણદાતાઓ સાથે થયેલ કોઈ કરાર અથવા અન્ય સમજૂતી, દરેક ઋણદાતાએ સહન કરવાનું ત્યાગનું ટકાવારી પ્રમાણ તથા વર્ગીકરણ નક્કી કરવા માટે અપનાવવામાં આવેલ માપદંડની વિગતો આપી નથી.

૭.૩ તેમનો વધુ એક વાંધો એવો છે કે વાંધાકર્તાએ અરજદાર-કંપનીને વિદેશી ચલણમાં ઋણ આપેલું હતું, તેથી તેમની સરખામણી અન્ય ભારતીય ઋણદાતાઓ સાથે કરી શકાતી નથી. તેઓ દ્વારા વધુમાં રજૂ

કરવામાં આવે છે કે સમાધાન યોજનામાં સંપત્તિઓનું મૂલ્ય જાહેર કરવામાં આવેલ નથી, કોઈ મૂલ્યાંકન અહેવાલ દર્શાવવામાં આવેલ નથી/સૂચવવામાં આવેલ નથી, માન્ય અને સ્વતંત્ર મૂલ્યાંકનકારનો મૂલ્યાંકન અહેવાલ રજૂ કર્યા વિના રૂપિયા ૧૩૮ કરોડનો આંકડો કેવી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યો હશે અને કંપનીએ જાણપૂર્વક પ્રત્યેક સંપત્તિનું વસૂલાતયોગ્ય મૂલ્ય આપેલું નથી. રજૂ કરવામાં આવે છે કે પ્રસ્તાવમાં કોઈ પારદર્શિતા નથી. વધુમાં રજૂ કરવામાં આવે છે કે લેણદારો વચ્ચે હિતસંઘર્ષ છે અને ઓમાન બેંકના મતે એવું પ્રતિત થાય છે કે અરજદાર-કંપની અને નિરમા સાથે આરસિલની અગાઉથી વાટાઘાટો થયેલી હતી. તેઓએ રજૂ કર્યું કે આરસિલ આ વ્યવહારમાં નફો મેળવી રહી હોઈ શકે, જ્યારે તેઓએ ઉઠાવેલ વાંધાઓના પરિપ્રેક્ષ્યમાં વાંધાકર્તાને નુકસાન સહન કરવું પડે તેવી સ્થિતિ છે. તેઓએ વધુમાં રજૂ કર્યું કે આરસિલ શેરોની ગીરવેદાર તરીકે કાર્યરત હશે અને તેથી હિતસંઘર્ષ ઉભો થશે. તેઓ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવે છે કે અરજદાર-કંપનીની આર્થિક સ્થિતિ નબળી પડી ગઈ છે અને વિશાળ નાણાં છેતરપિંડીપૂર્વક ગેરરીતે વપરાયા છે અને/અથવા વિશ્વાસભંગ કરીને કંપનીમાંથી ગેરવપરાયા છે અથવા બહાર ખસેડવામાં આવ્યા છે. રજૂ કરવામાં આવે છે કે કંપનીના પ્રોત્સાહકોએ અનુસંગી કંપનીને ઋણ આપવાના નામે વિશાળ રકમ કંપનીમાંથી બહાર ખસેડી છે. તેઓએ વધુમાં રજૂ કર્યું કે

નોટિસમાં આપેલ સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદન કાયદાની આવશ્યકતાઓને અનુરૂપ નથી. તેમના મત મુજબ, નોટિસમાં ક્યાંય પણ સમજાવવામાં આવેલ નથી કે સંયુક્ત યોજના શા માટે રજૂ કરવામાં આવી છે અને કોરના શેરહોલ્ડરોને નિરમાના શેરો સુરક્ષિત લેણદારોના ખર્ચે શા માટે જારી કરવામાં આવી રહ્યા છે. તેમનો મૂળભૂત મુદ્દો એવો છે કે બહુમતી અલ્પમતી પર દમન કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે. વધુમાં એવું પણ રજૂ કરવામાં આવે છે કે સચાણા યુનિટના વિભાજન પછી કોર પાસે માત્ર રાજપુર યુનિટ જ રહેશે અને તેનું માલિકી હક રહેશે, પરંતુ તેનો મૂલ્ય યોજનામાં આપેલ નથી.

૮. એક પંકજ એસ. મોદી એ પણ પોતાના વાંધા રજૂ કર્યા છે. તેમના જણાવ્યા મુજબ, તેઓ કોરના શેરહોલ્ડર છે અને પોતાના વાંધા રજૂ કરવાનો તેમને અધિકાર છે. એવું જણાય છે કે તેઓ કોરના કાર્યપ્રણાલીને પડકારી રહ્યા છે અને સંચાલન સામે વિવિધ આક્ષેપો કરી રહ્યા છે. તેમનું પ્રતિપાદન એ છે કે તેમના વકીલ મારફતે કંપનીને તેમની તરફથી વિવિધ નોટિસો આપવામાં આવી હતી, પરંતુ તેમને કોઈ જવાબો પ્રાપ્ત થયા નહોતાં. શ્રી પી.એસ. મોદીની વાંધાનો નિકાલ અત્યારે જ કરી શકાય.

૮.૧ એક્ટની કલમ ૫૨૯એમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે, એક્ટની કોઈપણ અન્ય જોગવાઈમાં અથવા તે સમયે અમલમાં રહેલા કોઈપણ અન્ય કાયદામાં કંઈપણ જોગવાઈ હોવા છતાં, કંપનીના વિસર્જન દરમિયાન- (એ) કામદારોનું લેણું; અને (બી) સુરક્ષિત ધિરાણદાતાઓને બાકી રહેલાં દેવા, તે હદ સુધી જેટલા આવા દેવા કલમ ૫૨૯ ની ઉપકલમ (૧) ના પરંતુકની જોગવાઈ (સી) હેઠળ આવા લેણુ સાથે સમપ્રમાણે ક્રમ ધરાવે છે, તે તમામ અન્ય દેવાઓ કરતાં અગ્રતા સાથે ચુકવવામાં આવશે. કલમ ૫૨૯એની ઉપકલમ (૨)માં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે ઉપકલમ (૧) ની જોગવાઈ (એ) અને જોગવાઈ (બી) હેઠળ ચુકવવાપાત્ર દેવાઓ સંપૂર્ણપણે ચૂકવવામાં આવશે, સિવાય કે સંપત્તિ તે ચૂકવવા માટે અપૂરતી હોય; અને તેવી સ્થિતિમાં તે સમાન પ્રમાણમાં ઘટાડી દેવાશે.

૮.૨ એક્ટની કલમ ૫૩૦ મુજબ, કંપનીના વિલય પ્રક્રિયામાં, કલમ ૫૨૯એની જોગવાઈઓને આધીન રહીને, અન્ય તમામ દેવાનો કરતાં અગ્રતા સાથે નીચે મુજબની ચૂકવણી કરવામાં આવશે, - (એ) તમામ મહેસૂલ વગેરે; (બી) કર્મચારીઓના તમામ વેતન અથવા પગાર; (સી) સંચિત રજાના વેતન વગેરે. આવા તમામ દેવાઓની ચુકવણી થયા પછી, શેરધારકોને તેમની હિસ્સેદારીનું મૂલ્ય મેળવવાનો હક રહેશે અને

ત્યારબાદ બાકી રહેલી રકમ પ્રવૃત્તકોને આપવામાં આવશે.

૮.૩ વર્તમાન મામલામાં, નિર્વિવાદ રીતે, કંપનીની સંપત્તિનું મૂલ્ય રૂપિયા ૫૦૦ કરોડ (જે કેટલાક વાંધોકર્તાઓએ નિરીક્ષણ કર્યું છે) અથવા નિરમાએ જે રૂપિયા ૧૩૮ કરોડની રજૂઆત કરી છે એટલું હોવા છતાં, તે રકમથી કામદારો અને સુરક્ષિત ઋણદાતાઓની સમગ્ર જવાબદારીઓનું નિર્વહન કરી શકાય તેમ નથી. જો સમગ્ર જવાબદારીઓનું નિર્વહન થઈ શકતું ન હોય, તો પછી શેરધારકોને ચુકવણી કરવા માટે કંઈ જ ઉપલબ્ધ રહેતું નથી. વર્તમાન યોજનામાં, કોરના ૮૦ શેર બદલ નિરમા દ્વારા નિરમાનો ૧ શેર આપવામાં આવશે. જો યોજના સ્વીકારવામાં આવે, તો કોરના દરેક શેરધારકને લાભ થશે, કારણ કે નિર્વિવાદ રીતે અને વાંધોકર્તાઓએ ઉઠાવેલા વાંધાઓ પરથી જેમ પ્રગટ થાય છે તેમ, કોરના શેરનું મૂલ્ય નગણ્ય બની ગયું છે. ઓમાન બેંક મુજબ, કોરના શેરનું મૂલ્ય નગણ્ય બની ગયું છે અને જો એવું હોય, તો કોરના શેરધારકોને, જે હાલ તેમની પાસે છે તે કંઈ જ નહીં હોવા સામે, કંઈક પ્રાપ્ત થશે.

૮.૪ જ્યાં સુધી કુદૃત્ય અને કર્તવ્યભંગ અંગેના અન્ય આક્ષેપો, મિલકતના અયોગ્ય સંચાલન, નાણાંની હેરાફેરી કરીને દૂર લઈ જવા,

તેમજ મિલકત ઊંચી કિંમતે ખરીદવા અથવા ધિરાણો આગળ વધારવા સંબંધિત બાબતોનો પ્રશ્ન છે, ત્યાં સુધી આ કાર્યવાહીમાં તેમનો વિચારણા કરી શકાય નહીં. તે માટે, આક્ષેપકર્તા – શ્રી મોદી, શેરહોલ્ડર તરીકેની પોતાની ક્ષમતામાં, કાયદા મુજબ યોગ્ય કાર્યવાહી કરવા માટે મુક્ત રહેશે. શ્રી મોદીના આક્ષેપો નામંજૂર થવા પાત્ર છે અને આથી તેઓ નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

૯. આ તબક્કે, હું ભારત સરકાર

દ્વારા દાખલ કરાયેલ વાંધાઓ સ્વીકારવાનું વધુ યોગ્ય માનું છું. નોંધવું જરૂરી છે કે આ બાબત અંદાજે એક વર્ષથી વધુ સમયથી વિચારાધીન છે. ભારત સંઘે સમયમર્યાદામાં જ પોતાના વાંધાઓ દાખલ કરવાની કોઈ દરખાસ્ત કરી નહોતી. તેમ છતાં, જ્યારે દલીલો પૂર્ણ થઈ ગઈ, ત્યારે શ્રી હરિન પી. રાવલ, વિદ્વાન સ્થાયી વકીલ, હાજર રહ્યા અને રજૂઆત કરી કે તેમને તેમના વાંધાઓ દાખલ કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે. અદાલતે તેમને લેખિત વાંધાઓ દાખલ કરવાની મંજૂરી આપી. ભારત સંઘના વાંધાઓ એ છે કે ભારત સંઘે રાજપુર યુનિટ પાસેથી રૂ.૪,૮૪,૬૬,૭૯૮/- ની રકમ વસૂલ કરવાની છે. ઉપરોક્ત કેન્દ્રીય ઉત્પાદન શુલ્કની રકમમાં સચાણા યુનિટની જવાબદારી તરીકે રૂ.૧,૦૮,૭૪,૯૫૭/- ની રકમનો સમાવેશ થાય છે. દંડ બાબતે

રૂ.૩,૧૦,૦૦૦/- ની રકમ બાકી અને ચુકવવાપાત્ર છે. દંડ બાબતે
રૂ.૧,૧૦,૦૦૦/- ની રકમ પણ બાકી અને ચુકવવાપાત્ર છે.

૯.૧ આક્ષેપો અનુસાર, તા. ૩૧/૦૧/૨૦૦૭ના રોજ સુધી રૂ.
૭,૧૦,૩૦,૮૨૧/- જેટલી વ્યાજની રકમ વસૂલપાત્ર છે. તેમણે રજૂ
કર્ચું કે સચાણા યુનિટ અંગે રૂ. ૧,૯૩,૧૯,૬૪૧/- જેટલી રકમ બાકી
છે. તેમણે રજૂ કર્ચું કે નિરમા રાજપુર યુનિટની વૈધાનિક જવાબદારી
સ્વીકારશે નહીં અને આવી પરિસ્થિતિમાં, તેઓ યોજનાની મંજૂરી
આપવાનો વિરોધ કરે છે.

૯.૨ આ અદાલતના મત અનુસાર, વાંધાઓ ભ્રાંતિજન્ય છે. નિર્વિવાદ
રીતે, રાજપુર યુનિટનું ન તો હસ્તાંતરણ કરવામાં આવી રહ્યું છે અને ન
તો તેનું વિભાજન કરવામાં આવી રહ્યું છે. યોજનાનુસાર, સચાણા
યુનિટને, તેની ઉત્પાદન શુલ્ક સંબંધિત જવાબદારી સાથે, નિરમા સાથે
વિભાજિત કરવાનું છે અને સચાણા યુનિટ વિરુદ્ધ ઉદ્ભવેલી કાયદેસરની
જવાબદારી ચૂકવવાની નિરમા જવાબદારી સ્વીકારી રહી છે. જો ઉત્પાદન
શુલ્ક વિભાગે સચાણા યુનિટ સામે રૂપિયા ૧,૯૩,૧૯,૬૪૧/- ની
રકમ વસૂલવાની હોય, અને આવી કાયદેસરની જવાબદારી નિરમા દ્વારા
સ્વીકારવામાં આવે, તો ઉત્પાદન શુલ્ક વિભાગ તે સદરહુ રકમ નિરમા

પાસેથી વસૂલવા હકદાર રહેશે. શ્રી મોદી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓ નામંજૂર કરતી વખતે હું અગાઉથી જ નોંધ કરી ચૂક્યો છું કે જો કોઈ કંપનીને લિક્વિડેશન હેઠળ મૂકવાની થાય અને કોરની સમગ્ર મિલ્કત, જેમાં બંને યુનિટો, અર્થે રાજપુર અને સચાણા, સમાવેશ પામે છે, હરાજી કરવામાં આવે, તો પણ જવાબદારીની ચુકવણી કરવા અથવા સુરક્ષિત ઋણદાતાઓને ચૂકવણી કરવા માટે નાણાં ઉપલબ્ધ થશે નહીં. જો આવી સ્થિતિ હોય, તો ઉત્પાદન શુલ્ક વિભાગ લિક્વિડેશન અને મિલ્કતના વેચાણની સ્થિતિમાં પણ કંઈપણ વસૂલ કરી શકે તેવી સ્થિતિમાં રહેશે નહીં. ઉત્પાદન શુલ્ક વિભાગ માટે રૂપિયા ૧,૯૩,૧૯,૬૪૧/- ની રકમની ચુકવણી જોગવતી યોજનાનો વિરોધ કરવો વધુ વિવેકપૂર્ણ ગણાય કે પછી કંપનીને લિક્વિડેશનમાં જવા દેવી અને કશું જ પ્રાપ્ત ન કરવું વધુ યોગ્ય ગણાય? ઉત્પાદન શુલ્ક વિભાગ ન તો કામદાર છે અને ન તો સુરક્ષિત ઋણદાતા છે. જો તેઓ લિક્વિડેશનની કાર્યવાહીમાંથી કંઈ મેળવી શકતા ન હોય, તો ભવિષ્યમાં કશું નહીં સામે કંઈક પ્રાપ્ત થાય તે માટે તેઓએ યોજનાનો વાંધો ન ઉઠાવવો તે જ તેમના માટે સમજદારીપૂર્ણ અને વિવેકપૂર્ણ રહેશે. ભારત સંઘ દ્વારા દાખલ કરાયેલા વાંધાઓ, ભ્રાંતિજન્ય હોવાથી, નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

૧૦. એચ.ડી.એફ.સી. બેંક દ્વારા દાખલ કરાયેલા વાંધાઓના જવાબમાં, અરજદાર-કંપની, કોરે, તેની તારીખ ૧૪/૦૪/૨૦૦૬ની જવાબી રજૂઆત દાખલ કરી છે. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે બી.આઈ.એફ.આર. સમક્ષ કોરના પુનર્જીવનની સંભાવના સાકાર થઈ શકી નહોતી અને તે સમય સુધી કોરના તમામ ઋણદાતાઓનો કુલ નાણાકીય જોખમ રૂ. ૧૫૦૦ કરોડથી વધુ થઈ ગયો હતો [વ્યાજ સહિત]. અરજદારોના જણાવ્યા મુજબ, કંપનીનું પુનર્જીવન થાય જેથી તેઓને તેમની રકમ શક્ય તેટલી વહેલી તકે પરત મળી શકે તે હેતુથી રસ ધરાવતા ઋણદાતાઓએ કંપનીના પુનર્જીવન માટે અથવા તેમની બાકી રકમોની વસૂલાત માટે કોઈ વ્યવસ્થા કરવા સમયાંતરે બેઠકો યોજી હતી. એ.આર.સી.આઈ.એલ., સૌથી મોટો ઋણદાતા હોવાથી [દેવાનો ખરીદદાર હોવાના દૃષ્ટિકોણથી], સમસ્યાનું શ્રેષ્ઠ સંભવિત નિરાકરણ શોધવા માટે આગેવાની લીધી અને નિરમાએ આવા ઉપક્રમના સંપાદનમાં રસ દર્શાવ્યો. ત્યારબાદ કોરની સચાણા એકમનું નિરમા સાથે વિભાજન કરીને હસ્તાંતરણ કરવાનું વિચારવામાં આવ્યું. એવું માનવામાં આવ્યું કે સચાણા ઉપક્રમનું નિરમા દ્વારા પુનર્જીવન થવાથી ઋણદાતાઓના હિતમાં કેટલાક લાભો સુનિશ્ચિત થશે અને કામદારો/કર્મચારીઓને તેમનું રોજગાર યથાવત્ રહેશે તેમજ સચાણા એકમમાંથી ઉત્પાદન તેની શ્રેષ્ઠ સ્થિતિએ પહોંચે તે પણ ઇચ્છનીય

ગણવામાં આવ્યું. અરજદારો રજૂ કરે છે કે વર્તમાન યોજના કોરના સંચાલનના કથિત દુરાચારોને ઢાંકી રાખવા માટેની યોજના નથી. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે સચાલના એકમનું નિરમા સાથે વિભાજન થયા પછી પણ કોરનું અસ્તિત્વ યથાવત્ રહેશે, તેથી કોરના સંચાલન/નિર્દેશકો સામે કાનૂની કાર્યવાહીનો સામનો યથાવત્ રહેશે. વધુમાં એવું પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે જે નાણાકીય સંસ્થાઓ અગાઉ બી.આઈ.એફ.આર. સમક્ષ કોરના હિતના વિરોધમાં કાર્યવાહી કરતી હતી, તેઓએ હવે યોજનાને સમર્થન આપવાનો નિર્ણય કર્યો છે. તેમણે વધુમાં રજૂ કર્યું કે કાયદા હેઠળ આવશ્યક હોય તે પ્રમાણે યોજના સિદ્ધાંતતઃ બહુમતી દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવી હોવાથી વર્તમાન જેવો વાંધો નામંજૂર થવો યોગ્ય છે. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું કે અરજદાર કંપનીએ કોઈ પાસેથી કંઈ જ દબાવ્યું નહોતું, પરંતુ હકીકતમાં કંપની પિટીસન માં કરવામાં આવેલ આદેશની નકલ ઉપરોક્ત બેઠકોમાં રજૂ કરી હતી અને તે દ્વારા લંબિત વાદ-વિવાદ વગેરેના તથ્યો તમામ સંબંધિતોના ધ્યાન પર લાવવામાં આવ્યા હતા. હકીકતરૂપે એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે એચ.ડી.એફ.સી. બેંકના વાદ-વિવાદ અને તેના દ્વારા મેળવાયેલ મનાઈદુકમની ચર્ચા બેઠકોમાં કરવામાં આવી હતી. તેઓ વધુમાં રજૂ કરે છે કે એચ.ડી.એફ.સી. બેંક દ્વારા અધ્યક્ષને સંબોધિત તારીખ ૦૭/૦૧/૨૦૦૬નું પત્ર, એચ.ડી.એફ.સી. બેંકના

હિતમાં અમલમાં રહેલા મનાઈદુકમનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ કરે છે અને સદરહુ પત્ર તે બેઠકમાં સંપૂર્ણ રીતે વાંચી સંભળાવવામાં આવ્યું હતું તથા ચર્ચાનો વિષય બન્યું હતું. તેઓ રજૂ કરે છે કે જ્યારે તથ્યો તમામ સંબંધિતોને જાણીતા હતા, ત્યારે તથ્યો દબાવવામાં આવ્યા હતા એવું કહેવું યોગ્ય ગણાય નહીં.

૧૧. તેવું પણ રજૂ કરવામાં આવે છે કે, જ્યારે મુદ્દો બીઆઈએફઆર સમક્ષ બાકી હતો ત્યારે કેટલાક દેણદાતાઓએ કોરનું ઓડિટ કરાવવાની ઈચ્છા વ્યક્ત કરી હતી એવી હરકતથી કોઈ પરિણામ નીકળવાનું નથી, કારણ કે વર્તમાન મામલો કંપની બીમાર છે કે નહીં તે શોધવાનો નથી, વર્તમાન મામલો કંપનીના પુનઃગઠનનો છે અને યોજના અરજદાર કંપની તથા તેના શેરધારકો અને ઋણદાતાઓ વચ્ચે સમાધાન અને/અથવા વ્યવસ્થા માટેની છે. તેમનું વધુમાં એવું પણ રજૂ કરાયું કે બહુમતી દ્વારા અમુક રકમ લખી નાખવાનો પ્રશ્ન આ કાર્યવાહીમાં વિચારવા યોગ્ય નથી, કારણ કે આ કાર્યવાહી યોજનાને લગતી છે અને દુર્વ્યવહાર અથવા ગેરવહીવટને લગતી નથી. એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે સંચાલનપક્ષની બેદરકારી તથા સંબંધિત કંપનીના ગેરવહીવટનો પ્રશ્ન સંબંધિત વિચારણા બની શકે નહીં, કારણ કે આ અદાલતને એ નક્કી કરવાની આવશ્યકતા નથી કે કંપનીએ ગેરવહીવટના કારણે નુકસાન સહન કર્યું

હતું કે નહીં.

૧૨. તેમણે એ પણ રજૂ કર્યું કે તેમણે યોજનાની હેઠળ “સુરક્ષિત લેણદારો”ની કોઈ કૃત્રિમ વ્યાખ્યા રચી નથી. તેમણે રજૂ કર્યું કે ડિબેન્યર ધારકો પાસે પણ સુરક્ષા હતી, પરંતુ તેને પ્રથમ ચાર્જ પ્રાપ્ત નથી. તેમના મુજબ, કોરે એવો કોઈ લેણદાર વર્ગ-બીમાં મૂક્યો નથી, જે કોરનો ધિરાણદાતા ન હોય. તેમના મુજબ, વર્ગ-બીમાં મૂકાયેલા ડિબેન્યર ધારકોને સુરક્ષાનો હક છે, યદ્યપિ તે પ્રથમ ચાર્જ સિવાયની સુરક્ષા છે. તેમણે રજૂ કર્યું કે આ આક્ષેપ સંપૂર્ણપણે ભ્રાંતિજનક છે. તેમણે રજૂ કર્યું કે એચ.ડી.એફ.સી. બેંક અદાલત સાથે છેતરપિંડી કરવાનો પ્રયત્ન કરી રહી છે, કારણ કે એક તરફ તેઓએ કહ્યું છે કે પ્રતિબંધક આદેશ અંગેની માહિતી બેઠકોમાં આપવામાં આવી ન હતી અને એ જ સમયે તેઓ કહે છે કે પરવાનગી સાથે બેઠકોમાં પ્રતિબંધક આદેશ વાંચવામાં આવ્યો હતો. વિવિધ લેણદારોને અલગ અલગ વર્ગોમાં મુકવા અંગે એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું કે કોર પાસે સ્થિર સંપત્તિઓ છે અને તેની પાસે ચાલુ સંપત્તિઓ પણ છે; વર્ગ-એ એ ધિરાણદાતાઓ છે જેમનો સ્થિર સંપત્તિઓ ઉપર ચાર્જ હતો, જ્યારે વર્ગ-બી એ ધિરાણદાતાઓ છે જેમનો ચાલુ સંપત્તિઓ ઉપર ચાર્જ હતો. તેમના મુજબ, સંબંધિત સંપત્તિઓના બજાર મૂલ્યને ધ્યાનમાં લેતાં, વિવિધ લેણદારોને ચૂકવવાપાત્ર રકમનો અતિ સૂક્ષ્મ હિસ્સો પણ પ્રાપ્ત કરવો અશક્ય હતો અને આ પરિસ્થિતિને ધ્યાનમાં

રાખીને, શું ચૂકવવું જોઈએ, સ્થિર સંપત્તિઓને કેટલી રકમ ફાળવવી જોઈએ અને ચાલુ સંપત્તિઓને કેટલી રકમ ફાળવવી જોઈએ તે અંગે વિગતવાર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી અને વ્યાપક ચર્ચા-વિમર્શ પછી એવું સંમત થયું કે રકમનો ૮૦% ભાગ વર્ગ-એ ધિરાણદાતાઓના હિત માટે જવો જોઈએ અને ૧૦% ભાગ વર્ગ-બી ધિરાણદાતાઓના હિત માટે જવો જોઈએ. તેમણે રજૂ કર્યું કે નિમણૂક તારીખે ચાલુ સંપત્તિઓ, ઋણો અને એડવાન્સીસની કુલ રકમ રૂ. ૨૦૮૬.૮૭ લાખ હતી, જેમાં રૂ. ૬૩૩.૧૦ લાખની સ્ટોક-ઈન-ટ્રેડ સ્વરૂપની ચાલુ સંપત્તિઓ અને રૂ. ૭૯૩.૧૨ લાખની પુસ્તક દેણીઓનો સમાવેશ થતો હતો. બાકીની રકમ ઋણો અને એડવાન્સીસની હતી. તેમના મુજબ, પ્રથમ બે જ મુદ્દાઓ, અર્થાત્ સ્ટોક-ઈન-ટ્રેડ અને પુસ્તક દેણીઓ, બધા વર્કિંગ કેપિટલ ધિરાણદાતાઓને ઉપલબ્ધ સુરક્ષાના વિષય છે. તે આશરે ૧૩ કરોડ જેટલું થાય છે. તેની સરખામણીએ, સ્થિર સંપત્તિઓનું મૂલ્ય ઘણું વધારે, માનીએ કે, રૂ. ૨૫૦ કરોડ જેટલું હશે. તેઓ કહે છે કે નિમણૂક તારીખે સ્થિર સંપત્તિ પર પ્રથમ ચાર્જ ધરાવતા વ્યક્તિઓને ચૂકવવાપાત્ર મૂળ રકમ રૂ. ૧૩૦૦ કરોડથી વધુ હતી, જ્યારે ચાલુ સંપત્તિઓ ઉપર ચાર્જ ધરાવતા વ્યક્તિઓને ચૂકવવાપાત્ર કુલ રકમ આશરે રૂ. ૩૫૦ કરોડ હતી. તેમણે રજૂ કર્યું કે કોર દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર કાયદેસરની મોટી બાકીદારીને ધ્યાનમાં રાખીને એવી યોજના રજૂ કરવાનો નિર્ણય લેવાયો કે જેમાં

નિરમા રૂ. ૧૩૮ કરોડની કુલ કિંમતે ધિરાણદાતાઓની તમામ જવાબદારીઓનું નિર્વહ કરશે. તેમના મુજબ, વર્ગ-બી ધિરાણદાતાઓની યોજનાની સુરક્ષાનું કુલ મૂલ્ય, આજના તેના બજાર મૂલ્યના ધોરણે, તેમના હિસ્સામાં આવતા ૧૦% કરતાં ઓછું છે. તેમણે રજૂ કર્યું કે આ મુદ્દો સંપૂર્ણપણે ચર્ચા, વાટાઘાટો અને સંબંધિત લેણદારો વચ્ચે પરસ્પર, એક જૂથ અને બીજા જૂથ વચ્ચે તથા એક બાજુ બધાના અને બીજી બાજુ નિરમા વચ્ચેની સંતોષની પરિધિમાં આવે છે. તેમના મુજબ, આ મુદ્દાનો યોજનાની માન્યતા પર કોઈ પ્રભાવ પડતો નથી. તેઓ રજૂ કરે છે કે આરસિલ નિશ્ચિતપણે રૂ. ૮૨,૨૭૩.૬૪ લાખની મર્યાદા સુધી કોરનો લેણદાર ગણાશે, કારણ કે જે ધિરાણદાતાઓને રકમ વસૂલ કરવાનો હક હતો અને જેમણે દેવું આરસિલના હિતમાં હસ્તાંતરિત કર્યું હતું, તેઓએ જ સદરહુ રકમ વસૂલવાની હતી. તેઓ રજૂ કરે છે કે આરસિલે દેવું કઈ કિંમતે ખરીદ્યું તે પ્રશ્ન ગૌણ છે, કારણ કે આરસિલે આવા બધા વ્યક્તિઓને કંઈક રકમ ચૂકવી હતી જેઓએ કોર પાસેથી કશું જ વસૂલ થવાની તમામ આશાઓ ગુમાવી દીધી હતી. તેમના મુજબ, સરફેસી એક્ટની કલમ-૫ ની જોગવાઈઓ હેઠળ બેંકો અને અન્ય નાણાકીય સંસ્થાઓ પાસેથી આરસિલે નાણાકીય સંપત્તિઓ હસ્તગત કરેલ હોવાથી, તે મૂળ રકમ તથા તેના ઉપરના વ્યાજની મર્યાદા સુધી ધિરાણદાતા બન્યું છે. તેઓ એ પણ રજૂ કરે છે કે આરસિલને કોઈ લાભ

થવાનો નથી અને તે કોઈ ફી પણ વસૂલતું નથી, પરંતુ યોજનામાં જોગવાઈ મુજબ કોરના ધિરાણદાતાઓના દેવાનો ઉકેલ/વસૂલી સંબંધિત વાસ્તવિક થયેલો ખર્ચ વસૂલવાનો તેને હક રહેશે. એ પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે નિરમાને રૂ. ૧૩૮ કરોડનું વિભાજન આપવાની આવશ્યકતા નહોતી. અરજદારના મુજબ, નિરમાએ ફક્ત રૂ. ૧૩૮ કરોડ ચૂકવવાના નથી, પરંતુ તેને વિભાજિત ઉપક્રમની કાયદેસરની તથા અન્ય જવાબદારીઓ પણ સ્વીકારવાની છે અનેકોરના શેરહોલ્ડરોના હિતમાં શેરો ફાળવવાના પણ છે. તેમણે રજૂ કર્યું કે શેરોના ફાળવણી માટે અથવા શેર વિનિમય અનુપાત નિર્ધારિત કરવા માટે તેમણે આર.એસ.એમ. એન્ડ કંપની, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ, મુંબઈનો અહેવાલ મેળવ્યો હતો અને કોઈપણ સ્થિતિમાં શેર વિનિમય અનુપાત ખરાબ નથી. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે રૂ. ૧,૨૦૦ કરોડના નુકસાન અંગે જ્યાં સુધી પ્રશ્ન છે, તે રકમ હકીકતમાં ખોટી છે, પરંતુ કોઈપણ સ્થિતિમાં, યોજનાની હેઠળ જો નુકસાન નિરમાને આગળ ધપાવવાનું હોય, તો તેના તમામ લાભો નિરમાના હિતમાં જવા જોઈએ. તેમણે રજૂ કર્યું કે યોજનાનું પ્રસ્તાવ નિરમાએ રાજસ્વને નુકસાન પહોંચાડવા માટે કર્યું નથી અને તે રાજસ્વ વિરુદ્ધ છેતરપિંડી નથી, કારણ કે નુકસાન આગળ ધપાવવાનો અધિકાર કાયદા હેઠળ માન્ય છે અને જો કોઈ વસ્તુ કાયદેસર રીતે ઉપલબ્ધ હોય, તો તેને મેળવવું છેતરપિંડી ગણાવી શકાય

નહીં. એ પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે કાયદા મુજબ આવશ્યક બહુમતી, એટલે કે શેરહોલ્ડરો, વર્ગ-એ ધિરાણદાતાઓ અને વર્ગ-બી ધિરાણદાતાઓએ જો યોજનાને મંજૂરી આપી હોય, તો પછી યોજનાને સ્વીકારવામાં ન આવે તે માટે કોઈ યોગ્ય કારણ નથી.

૧૩. ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક લિમિટેડ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધા સંબંધે, એચડીએફસી બેંક સામેના વાંધાઓના જવાબમાં તેમણે જે રજૂઆતો કરી હતી તે જ પુનરાવર્તિત કરતાં, તેઓ વધુમાં કહે છે કે ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક લિમિટેડને માત્ર એટલા માટે જુદા વર્ગ તરીકે ગણી શકાતી નથી કે તે વિદેશી બેંક છે. તેમના મુજબ, વર્ગ-એ ધિરાણદાતાઓ ભારતીય હોય કે વિદેશી, તેમને માત્ર વર્ગ-એ ધિરાણદાતાઓ તરીકે જ ગણવાના. તેઓ વધુમાં રજૂ કરે છે કે વર્તમાન યોજનાની શરતો પર વિચારણા કરવા માટે એઆરસીઆઈએલના કાર્યાલયમાં યોજાયેલી બેઠકોમાં વાંધાકારક દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ દરેક વાંધો નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તેમાંથી સ્પષ્ટ થાય છે કે વાંધાકારક પાસે જરૂરી માહિતી હતી અને વાંધાકારક વર્ગ-એ ધિરાણદાતા હોવાથી યોજનાની ચર્ચા કરતી વખતે બેદરકાર રહી શકે નહીં. રજૂ કરવામાં આવે છે કે આ યોજના કાયદેસર બહુમતીથી મંજૂર કરવામાં આવી હતી અને વર્ગ-એ ધિરાણદાતાઓમાંથી ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક એ એકમાત્ર ધિરાણદાતા છે જેણે યોજનાનો વાંધો

ઉઠાવ્યો છે. રજૂ કરવામાં આવે છે કે વિભાજન યોજનામાં સંપત્તિના મૂલ્યાંકનનો કોઈ ખાસ સંબંધ નથી. જો કોઈ ધિરાણદાતાને કોઈ વાંધો હોય, તો તે જ બાબત બેઠકોમાં રજૂ થવાની હતી. એકવાર કાયદેસર બહુમતી, જેમાં આંતરરાષ્ટ્રીય બેંકો, નાણાકીય સંસ્થાઓ, વિદેશી બેંકો અને ખાનગી બેંકોનો સમાવેશ થાય છે, તમામ બાબતો પર વિચારણા કરી ચૂકી હોય, ત્યારબાદ એવું કહેવું અતિશયોક્તિપૂર્ણ રહેશે કે વધુ હિસ્સો ધરાવતી અન્ય સંસ્થાઓએ યોજના સમજૂયા વિના તેને મંજૂર કરી દીધી. તેમના મુજબ, તા. ૨૩.૧૧.૦૫ ની બેઠકમાં એઆરસીઆઈએલે સંમતિ વ્યક્ત કરી હતી કે શેરોના વેચાણમાંથી પ્રાપ્ત થતી રકમનું વિતરણ તે જ રીતથી અને તે જ ધોરણે કરવામાં આવશે જેમ સચાણા યુનિટના કેસમાં નિર્ધારિત છે. તેમના મુજબ, શેરોના ગીર્વાના લાભનો લાભ કોર અને એઆરસીઆઈએલના તમામ ધિરાણદાતાઓના સમૂહને ઉપલબ્ધ રહેશે અને એઆરસીઆઈએલ દ્વારા આવા વેચાણમાંથી કોઈ નફો મેળવવાનો નથી. વધુમાં એવું પણ રજૂ કરવામાં આવે છે કે જો કોઈ વર્ગને એવું લાગતું હોય કે યોજના અયોગ્ય છે અથવા તેમના હિતના વિરોધમાં છે, તો યોજનાનો વિરોધ કરવો તે દરેક ધિરાણદાતાના વર્ગ માટે ખુલ્લું હતું. તેઓ રજૂ કરે છે કે દરેક ધિરાણદાતાને અન્ય ધિરાણદાતાઓ સાથે આ બાબતે ચર્ચા કરવાનું ખુલ્લું હતું કે તેમના વર્ગને અયોગ્ય શરતો આપવામાં આવી છે અને તેથી યોજના નામંજૂર

થવી જોઈએ. તેઓ રજૂ કરે છે કે વર્તમાન વાંધાકારક-ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક સિવાય દરેકે સમજ્યું હતું કે યોજના ન્યાયસંગત હતી અને તે માત્ર કંપનીના જ હિતમાં નહોતી પરંતુ સંસ્થાઓના હિતમાં પણ હતી. શેરોના ગીર્વા સંબંધિત વિગતોના જાહેર પ્રકટનમાં દબાવ રાખવામાં આવ્યો હોવા અંગે, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે શેરોના ગીર્વાની વિગતો દરેક ધિરાણદાતાને જાણીતી હતી અને ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંકને પણ જાણીતી હતી. શેરોની ઓફર અંગે, એવું રજૂ કરવામાં આવે છે કે સંભવતઃ ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંકે શેર વિનિમય અનુપાતનું યોગ્ય મૂલવણ કર્યું નથી. તેઓ રજૂ કરે છે કે કોરના દરેક શેરનું મૂલ્ય રૂ. ૩૦/- તરીકે લેવામાં આવ્યું નથી, પરંતુ હકીકતમાં તે રૂ. ૩/- તરીકે લેવામાં આવ્યું છે અને બેઠકમાં યોજનામાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યો હતો, જો કે અસરકારક રીતે લાભ સમાન જ રહેશે, કારણ કે નિરમા લિમિટેડના શેરોનું ઉપવિભાજન હવે રૂ. ૧/- માંથી રૂ. ૫/- કરવામાં આવશે અને તેથી હવે શેર વિનિમય અનુપાત કોરના ૮૦ શેરો સામે ૧ શેર રહેશે. રજૂ કરવામાં આવે છે કે યોજના આવશ્યક સામગ્રી વિનાની નથી અથવા એ બાબતે કોઈ નિર્ણય લઈ શકાય એવો નહોતો, એવું નથી. ગેન્નોન ડન્કરલી એન્ડ કંપની લિમિટેડ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓ સામે પણ વિગતવાર જવાબ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે કોરને સદરહુ ગેન્નોન ડન્કરલી એન્ડ કંપની પાસેથી રકમ વસૂલ

કરવાની છે અને કોઈપણ સ્થિતિમાં, યોજનાને મંજૂરી આપવા સામે વાંધો ઉઠાવવાનો તેમને કોઈ હક નથી.

૧૪. તા. ૪/૧૨/૨૦૦૬ના સોગંદનામા દ્વારા, એચડીએફસી બેંકે ફરીથી કેટલીક આક્ષેપો ઉઠાવી અને રજૂઆત કરી કે આરસિલ રૂપિયા ૩,૬૭૬.૬૩ લાખની હદ સુધી વર્ગ-બી ધિરાણદાતાઓનો ભાગ છે અને નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા. લિ. કંપની રૂપિયા ૧૦,૩૮૫.૦૦ લાખની રકમ માટે તથા એસ્ટ્રામિડ ટેકનોલોજીસ લિમિટેડ રૂપિયા ૫,૩૭૧.૬૦ લાખની રકમ માટે છે. તેમણે રજૂ કર્યું કે સદરહુ રકમ અરજદારની તુલનાપત્રમાં દર્શાવેલી રકમો સાથે મેળ ખાઈ શકતી નથી. તેમના કહેવા મુજબ, આરસિલને ઘણું વધુ પ્રાપ્ત થવાનું રહે છે અને જેમણે યોજનાને સંમતિ આપી નથી તેમની સરખામણીએ તેને ખૂબ જ નાનો ત્યાગ કરવો પડશે. એચડીએફસી બેંકના મતે, તેને પોતાના દાવાના ૯૬.૨%નો ત્યાગ કરવો પડશે, જ્યારે દેવાનો ખરીદદાર આરસિલનો ત્યાગ એટલી હદ સુધી નહીં હોય. વધુમાં પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો છે કે અરજદારે પરિભ્રમિત કરેલું સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદન અધૂરું, અસ્પષ્ટ હતું અને જરૂરી સામગ્રી પૂરું પાડતું નહોતું. અરજદારે એચડીએફસી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા આક્ષેપોના જવાબમાં તા. ૫/૧૨/૨૦૦૬નું પોતાનું સોગંદનામું દાખલ કર્યું. તેમણે રજૂ કર્યું કે મેસર્સ આઈસીઆઈસીઆઈ, આઈએફસીઆઈ, આઈડીબીઆઈ, એસબીઆઈ, એસબીએમ અને એસબિટી એ રૂપિયા

૩૭,૧૯૧.૦૦ લાખની હદ સુધીનું દેવું આરસિલના હિતમાં સોંપ્યું હતું, દેના બેંકે રૂપિયા ૫,૯૩૨.૫૭ લાખનું દેવું મેસર્સ નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા. લિ.ના હિતમાં સોંપ્યું હતું, અને મેસર્સ ઇન્ડસ ઇન્ડ બેંકે રૂપિયા ૧,૨૮૯.૫૬ લાખનું દેવું એસ્ટ્રામેડ ટેકનોલોજીસ લિમિટેડના હિતમાં સોંપ્યું હતું. તેમની રજૂઆત એવી છે કે દેવાના ખરીદદાર, વિશેષ કરીને આરસિલે, સરફેસી એકટની કલમ ૫ હેઠળ બેંકો અને નાણાકીય સંસ્થાઓ પાસેથી નાણાકીય સંપત્તિઓ હસ્તગત કરી છે અને તે ધિરાણદાતા બન્યું છે. વધુમાં એવું પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે આરસિલના હિતને પ્રોત્સાહન આપવા માટે અલ્પમતને સમાધાન સ્વીકારવા માટે બળજબરી કરવામાં આવી નહોતી. કોરે તા. ૧૩/૧૪/૧૨/૨૦૦૬નું વધુ એક સોગંદનામું દાખલ કર્યું હતું, જેમાં તેમણે રજૂ કર્યું હતું કે નાણાકીય સંસ્થાઓએ પોતાનું દેવું આરસિલના હિતમાં કેટલી રકમ માટે સોંપ્યું હતું તે કોરને ખબર નહોતી, પરંતુ સદરહુ સંસ્થાઓએ અરજદારને જાણ કરી હતી કે દેવાં સોંપવામાં આવ્યા હતા. તા. ૫/૦૧/૨૦૦૭ના વધુ સોગંદનામા દ્વારા તેમણે રજૂ કર્યું છે કે કંપનીના નિયામક મંડળે તા. ૨૭મી જૂન, ૨૦૦૬ના રોજ યોજાયેલી તેની બેઠકમાં સમયમર્યાદા તા. ૩૧/૧૨/૨૦૦૬ સુધી વધારવા ઠરાવ પસાર કર્યો હતો અને આરસિલે તેની મંજૂરી આપી હતી અને ત્યારબાદ કંપનીના નિયામક મંડળે ફરીથી સમયમર્યાદા તા. ૩૧મી જૂન, ૨૦૦૭

સુધી વધારી હતી. તેમણે એ પણ રજૂ કર્યું છે કે આઈડીબીઆઈ, આઈસીઆઈસીઆઈ, આઈએફસીઆઈ, એસબીઆઈ, એસબીએમ અને એસબિટી એ રૂપિયા ૮૨૨૭૦.૬૪ લાખનું પોતાનું દેવું આરસિલના હિતમાં સોંપ્યું હતું. તા. ૯/૦૧/૨૦૦૭ના રોજ, એચડીએફસી બેંકે ફરીથી પોતાનું સોગંદનામું દાખલ કર્યું જેમાં તેમણે જાણ કરી કે અરજદારના હિતમાં કેટલીક બેંક ગેરંટી જારી કરવામાં આવી હતી અને તેમાંની કેટલીક બેંક ગેરંટી પહેલેથી જ અમલમાં મૂકી દેવામાં આવી છે. તેમના કહેવા મુજબ, કારણ કે જે બેંક ગેરંટી અમલમાં મૂકી દેવામાં આવી હતી તે યોજનાની પરિધિ બહાર હતી અને સંબંધી સંપત્તિઓ, એટલે કે પરતફેર, કસ્ટમ્સ પાસે જમા છે, તેથી ઉત્પન્ન થનાર કંપનીએ આ જવાબદારી પોતાના ઉપર લેવી જોઈએ અને અરજદાર કંપનીની ગેરંટી માટેની પ્રતિ-ક્ષતિપૂર્તિના બદલે ગેરંટી માટે પ્રતિ-ક્ષતિપૂર્તિ જારી કરવી જોઈએ. તેમણે એ પણ રજૂ કર્યું છે કે વિલીનીકરણ-વિભાજન માટે નિમણૂક તારીખ આ મુજબ દર્શાવવામાં આવી છે

૧.૧૨.૦૪ અને તેથી, ૧.૧૨.૦૪ પછીનો કોઈપણ વ્યવહાર સદરહુ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાની યોજનાના આવરણ હેઠળ આવતો નથી. તેઓ રજૂ કરે છે કે બેંકે આશરે ૧૫.૧૨.૦૪ના રોજ કસ્ટમ્સને બેંક ગેરંટીની રકમ ચૂકવવાની આવશ્યકતા હતી અને કારણ કે તે નિર્ધારિત તારીખ પછી ચૂકવવામાં આવી હતી, રકમ તેમને પરત પરતફેર કરવી

જોઈએ.

૧૫. સુનાવણીની કાર્યવાહી સમયાંતરે ચાલી રહી હતી અને મન થાય ત્યારે સોગંદનામાં દાખલ કરવામાં આવતાં હતાં. તેમ છતાં, સુનાવણી પૂર્ણ થયા પછી, પક્ષકારોએ તેમના લેખિત દલીલો પણ દાખલ કયા છે.

૧૬. પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદની યોગ્ય મૂળવણી માટે, કંપનીઓ એકટના પ્રકરણ-૫ નો ઉલ્લેખ કરવો આવશ્યક બનશે. કલમો ૩૯૧, ૩૯૨, ૩૯૩ અને ૩૯૪ નીચે મુજબ છે:– લેણદારો અને સભ્યો સાથે સમાધાન કરવા અથવા વ્યવસ્થા ગોઠવવાની સત્તા.

૩૯૧. [૧] જ્યાં સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવે છે – [એ] કોઈ કંપની અને તેના દેણદારો અથવા તેમના કોઈપણ વર્ગ વચ્ચે; અથવા

[બી] કોઈ કંપની અને તેના સભ્યો અથવા તેમના કોઈપણ વર્ગ વચ્ચે; કંપની અથવા કંપનીના કોઈપણ લેણદારો અથવા સભ્યની અરજી પર, અથવા જે કંપનીનું સમાપન ચાલી રહ્યું હોય તેવા કિસ્સામાં લિક્વિડેટરની અરજી પર, ટ્રિબ્યુનલ લેણદારો અથવા લેણદારોના વર્ગની, અથવા સભ્યો અથવા સભ્યોના વર્ગની, જે પ્રસંગે લાગુ પડે તે મુજબ, બેઠક બોલાવવાનો, યોજવાનો અને

ચલાવવાનો આદેશ ટ્રિબ્યુનલ જે રીતે નિર્દેશ આપે તે રીતે આપી શકે છે.

[૨] જો, જે રીતે લાગુ પડતું હોય તે પ્રમાણે, લેણદારો, અથવા લેણદારોના વર્ગ, અથવા સભ્યો, અથવા સભ્યોના વર્ગમાંના સંખ્યાબળની બહુમતી, જે મૂલ્યના હિસાબે ચારમાંથી ત્રણ ભાગનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી હોય, સભામાં વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહી અને મતદાન કરતી હોય અથવા, જ્યાં પ્રતિનિધિ દ્વારા મતદાન કરવાની મંજૂરી હોય [કલમ ૬૪૩ હેઠળ બનાવવામાં આવેલા નિયમો હેઠળ], પ્રતિનિધિ મારફતે હાજર રહી અને મતદાન કરતી હોય, અને કોઈ સમાધાન અથવા ગોઠવણ માટે સંમતિ આપે, તો તે સમાધાન અથવા ગોઠવણ, જો ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવે, તો તે તમામ લેણદારો, અથવા સંબંધિત વર્ગના તમામ લેણદારો, અથવા તમામ સભ્યો, અથવા સંબંધિત વર્ગના તમામ સભ્યો, જે રીતે લાગુ પડતું હોય તે ભુજબ, તેમજ કંપની પર પણ બાંયધરીરૂપ રહેશે, અથવા કંપનીનું સમાપન ચાલી રહ્યું હોય તેવી સ્થિતિમાં, કંપનીના લિક્વિડેટર અને અંશદાનકારકો પર પણ બાંયધરીરૂપ રહેશે:

પરંતુ એ શરતે કે કોઈપણ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાને મંજૂરી આપતો કોઈ આદેશ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવશે નહીં, સિવાય કે ટ્રિબ્યુનલ આ બાબતે સંતુષ્ટ હોય કે કંપનીએ અથવા અન્ય કોઈ એવી વ્યક્તિએ, જેના દ્વારા ઉપકલમ ૦૧] હેઠળ અરજી કરવામાં આવી હોય, સોગંદનામા દ્વારા અથવા અન્ય રીતે, કંપની સંબંધિત તમામ મહત્વપૂર્ણ તથ્યો ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ જાહેર કર્યા છે, જેમ કે કંપનીની તાજેતરની આર્થિક સ્થિતિ, કંપનીના હિસાબો અંગેનો તાજેતરનો ઓડિટરનો અહેવાલ, કલમો ૨૩૫ થી ૨૫૧ હેઠળ કંપની સંબંધિત કોઈપણ તપાસની કાર્યવાહી બાકી હોવી, અને તે જેવી અન્ય બાબતો.

[૩] ઉપકલમ [૨] હેઠળ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવામાં આવેલ આદેશની પ્રમાણિત નકલ રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ નોંધણી માટે જમા કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તે આદેશ અમલમાં આવશે નહીં:

[૪] ઉપરોક્ત મુજબ આદેશની પ્રમાણિત નકલ દાખલ કરવામાં આવ્યા પછી જારી કરાયેલ કંપનીના મેમોરેન્ડમની દરેક નકલ સાથે આવા દરેક આદેશની એક નકલ સંલગ્ન કરવામાં આવશે, અથવા મેમોરેન્ડમ ન ધરાવતી કંપનીના

કેસમાં, કંપનીની રચના સ્થાપિત કરતી અથવા તેની રચનાનું નિર્ધારણ કરતી દસ્તાવેજની તે રીતે જારી કરાયેલ દરેક નકલ સાથે સંલગ્ન કરવામાં આવશે.

[૫] જો ઉપકલમ [૪]નું પાલન કરવામાં નિષ્ફળતા થાય, તો કંપની અને કંપનીનો દરેક એવો અધિકારી, જે આવી નિષ્ફળતામાં દોષિત હોય, તે દંડને પાત્ર રહેશે, જે એવો દરેક નકલ અંગે, જેના સંબંધમાં આવી નિષ્ફળતા થઈ હોય, એકસો રૂપિયા સુધી થઈ શકે છે.

[૬] આ કલમ હેઠળ અરજીઅપાઈ ગયાં પછી, અરજીનો અંતિમ નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી, ટ્રિબ્યુનલને યોગ્ય લાગે તેવી શરતો ઉપર, કંપની વિરુદ્ધના કોઈપણ દાવા અથવા કાર્યવાહીનો પ્રારંભ અથવા તેની આગળની કાર્યવાહી સ્થગિત રાખી શકે છે.

સમાધાન અને વ્યવસ્થાને અમલમાં મૂકવાની ટ્રિબ્યુનલની સત્તા.

“૩૯૨. [૧] જ્યાં વડી અદાલત કોઈ કંપની અંગે સમાધાન અથવા ગોઠવણને મંજૂરી આપતી કલમ ૩૯૧ હેઠળ આદેશ કરે છે, ત્યાં તે –

[એ] ને સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાની અમલવારી

પર દેખરેખ રાખવાનો અધિકાર હશે; અને

[બી] આવા આદેશ કરતી વખતે અથવા ત્યારબાદ કોઈપણ સમયે, સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા યોગ્ય રીતે અમલમાં રહી શકે તે માટે જે બાબત સંબંધે જરૂરી માને તેવી દિશાનિર્દેશો આપી શકે છે અથવા સમાધાન અથવા વ્યવસ્થામાં તેવી ફેરફારો કરી શકે છે.

[૨] જો ઉપરોક્ત અદાલતને સંતોષ થાય કે કલમ ૩૯૧ હેઠળ મંજૂર કરાયેલ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા, ફેરફારો સાથે અથવા વગર, સંતોષકારક રીતે અમલમાં મૂકી શકાય તેમ નથી, તો તે, પોતે સ્વપ્રેરણાથી અથવા કંપનીના કારોબારમાં હિત ધરાવતા કોઈપણ વ્યક્તિની અરજી પર, કંપનીને વિસર્જિત કરવાનો આદેશ કરી શકે છે, અને એવો આદેશ આ એક્ટની કલમ ૪૩૩ હેઠળ કરવામાં આવેલ આદેશ માનવામાં આવશે.

[૩] આ કલમની જોગવાઈઓ, જ્યાં સુધી શક્ય હોય ત્યાં સુધી, તેવી કંપનીને પણ લાગુ પડશે જેના સંદર્ભમાં આ એક્ટના પ્રારંભ પહેલાં ઇન્ડિયન કંપનીઝ [સુધારો] એક્ટ, ૨૦૦૧ ની કલમ ૧૫૩ હેઠળ સમજૂતી અથવા વ્યવસ્થા

મંજૂર કરતો આદેશ કરવામાં આવ્યો હોય.”

લેણદારો અને સભ્યો સાથેના સમાધાનો અથવા વ્યવસ્થાઓ અંગેની માહિતી.

૩૯૩ [૧] જ્યાં ધારા ૩૯૧ હેઠળ દેવુંદારોની અથવા કોઈ વર્ગના દેવુંદારોની, અથવા સભ્યોની અથવા કોઈ વર્ગના સભ્યોની બેઠક બોલાવવામાં આવે છે, -- [એ] બેઠક બોલાવતી અને કોઈ દેવુંદાર અથવા સભ્યને મોકલવામાં આવતી દરેક નોટિસ સાથે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાના નિયમો દર્શાવતું અને તેના પ્રભાવનું સ્પષ્ટીકરણ કરતું નિવેદન પણ મોકલવામાં આવશે, અને ખાસ કરીને, કંપનીના ડિરેક્ટરો, મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અથવા મેનેજરના, તેઓ તે હિસ્સામાં હોય કે કંપનીના સભ્યો અથવા દેવુંદારો તરીકે હોય અથવા અન્યથા હોય, એવા કોઈ મહત્વપૂર્ણ હિતો તથા તે હિતો પર સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાનો જે પ્રભાવ પડે છે, જો અને જેટલી હદ સુધી તે અન્ય વ્યક્તિઓના સમાન હિતો પર પડતા પ્રભાવથી ભિન્ન હોય, તેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવશે; અને

[બી] જાહેરાત દ્વારા આપવામાં આવેલ બેઠક બોલાવતી દરેક નોટિસમાં, કાં તો ઉપરોક્ત મુજબનું

એવું નિવેદન સમાવેશ કરવાનું રહેશે અથવા તો તે સ્થળ અને તે રીતની સૂચના સમાવેશ કરવાની રહેશે, જ્યાં અને જેના દ્વારા બેઠકમાં હાજર રહેવાનો હક ધરાવતા દેવાનારાઓ અથવા સભ્યો ઉપરોક્ત મુજબના એવા નિવેદનની નકલો મેળવી શકે.

[૨] જ્યાં સમાધાન અથવા ગોઠવણ કંપનીના ડિબેન્યરધારકોના હકોને અસર કરતી હોય, ત્યાં જણાવેલ નિવેદનમાં ડિબેન્યરોના ઇશ્યૂને સુરક્ષિત કરવા માટેની કોઈપણ દસ્તાવેજી વ્યવસ્થાના ટ્રસ્ટીઓ સંબંધે એવી જ માહિતી અને સમજૂતી આપવામાં આવશે, જેવી કંપનીના નિર્દેશકો સંબંધે આપવાની આવશ્યકતા છે.

[૩] જાહેરાત દ્વારા આપવામાં આવેલી નોટિસમાં જો એવું સૂચન સામેલ હોય કે પ્રસ્તાવિત સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાની શરતો દર્શાવતું અને તેની અસર સમજાવતું નિવેદનના નકલો બેઠકમાં હાજર રહેવાનો હક ધરાવતા લેણદારો અથવા સભ્યો મેળવી શકે છે, તો એવો હક ધરાવતા દરેક લેણદાર અથવા સભ્યે નોટિસમાં દર્શાવેલ રીત મુજબ અરજી કરતાં, કંપની દ્વારા તેને તે નિવેદનની નકલ વિનામૂલ્યે પૂરી પાડવામાં આવશે.

[૪] આ કલમની કોઈપણ આવશ્યકતાનું પાલન કરવામાં ચૂક થાય ત્યારે, કંપની તથા કંપનીનો દરેક એવો અધિકારી જે આવી ચૂકમાં દોષિત હોય, તે દંડને પાત્ર રહેશે જે પચાસ હજાર રૂપિયા સુધી થઈ શકે; અને આ ઉપકલમના હેતુસર કંપનીનો કોઈપણ લિક્વિડેટર તથા કંપનીના ડિબેન્યરોના જારીકરણને સુરક્ષિત કરવા માટે કરવામાં આવેલ દસ્તાવેજનો કોઈપણ ટ્રસ્ટી, કંપનીનો અધિકારી ગણાશે:

પરંતુ એ શરતે કે, જો કોઈ વ્યક્તિ એ દર્શાવે કે ચૂક તેની મહત્વપૂર્ણ હિતસંબંધી જરૂરી વિગતો પુરાં પાડવા માટે અન્ય કોઈ વ્યક્તિ, જે ડિરેક્ટર, મેનેજિંગ ડિરેક્ટર, મેનેજર અથવા ડિબેન્યર ધારકો માટેનો ટ્રસ્ટી હોય, તેની ના પાડી દેવાથી થઈ હતી, તો તે આ ઉપકલમ હેઠળ દંડનીય નહીં બને.

[૫] કંપનીનો દરેક નિર્દેશક, મેનેજિંગ નિર્દેશક અથવા વ્યવસ્થાપક, અને કંપનીના ડિબેન્યર ધારકો માટેનો દરેક ટ્રસ્ટી, પોતાના વિષે એવા મુદ્દાઓ અંગે કંપનીને સૂચના આપશે જે આ કલમના હેતુઓ માટે જરૂરી હોય; અને જો તે એમ કરવામાં નિષ્ફળ જાય, તો તે દંડનીય ગણાશે અને

તેના પર દંડ લાદી શકાય જે પાંચ હજાર રૂપિયા સુધીનો હોઈ શકે.

કંપનીઓના પુનર્નિર્માણ અને વિલીનીકરણને સુગમ બનાવવા માટેની જોગવાઈઓ.

૩૯૪. [૧] જ્યાં કલમ ૩૯૧ હેઠળ, કોઈ કંપની અને તે કલમમાં ઉલ્લેખિત આવા કોઈપણ વ્યક્તિઓ વચ્ચે પ્રસ્તાવિત સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા મંજૂર કરવા માટે ન્યાયાધિકરણ સમક્ષ અરજી કરવામાં આવે, અને ન્યાયાધિકરણ સમક્ષ એવું દર્શાવવામાં આવે કે – [એ] તે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા કોઈ કંપની અથવા કંપનીઓના પુનર્નિર્માણની યોજના માટે, અથવા તેના સંબંધમાં, અથવા બે અથવા તેથી વધુ કંપનીઓના વિલીનીકરણ માટે પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી છે; અને [બી] યોજનાના અનુસારે, યોજનાથી સંબંધિત કોઈપણ કંપનીના વ્યવસાય, સંપત્તિ અથવા દેવાઓનું સંપૂર્ણ અથવા કોઈ ભાગ અન્ય કંપનીને હસ્તાંતરિત કરવાનું છે [આ કલમમાં જેને “હસ્તાંતરક કંપની” તરીકે ઓળખવામાં આવી છે]; [આ કલમમાં જેને “હસ્તાંતરગ્રાહી કંપની” તરીકે ઓળખવામાં આવી છે]; તો ન્યાયાધિકરણ,

સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાને મંજૂર કરનાર આદેશ દ્વારા અથવા અનુગામી આદેશ દ્વારા, નીચે જણાવેલ તમામ અથવા કોઈપણ બાબતો માટે જોગવાઈ કરી શકે છે;

[૧] હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીને કોઈપણ હસ્તાંતરક કંપનીના સંપૂર્ણ અથવા કોઈ ભાગના ઉપક્રમ, અકસ્યામતો અને જવાબદારીઓનું હસ્તાંતરણ;

[૨] હસ્તાંતરગ્રાહી કંપની દ્વારા તે કંપનીના કોઈપણ શેરો, ડિબેન્ચરો, પોલિસીઓ અથવા તેવા અન્ય સમાન હિતોના ફાળવણી અથવા વિનિયોજન, જે સમાધાન અથવા ગોઠવણ હેઠળ, તે કંપની દ્વારા કોઈપણ વ્યક્તિને અથવા તેના હિતાર્થે ફાળવવાના અથવા વિનિયોજિત કરવાના હોય; [૩] હસ્તાંતરગ્રાહી કંપની દ્વારા અથવા તેની વિરુદ્ધ, કોઈપણ હસ્તાંતરક કંપની દ્વારા અથવા તેની વિરુદ્ધ બાકી રહેલી કોઈપણ કાનૂની કાર્યવાહીનું ચાલુ રાખવું; [૪] કોઈપણ હસ્તાંતરક કંપનીનું, વિઘટન પ્રક્રિયા વિના, વિસર્જન; [૫] તેવા કોઈપણ વ્યક્તિઓ માટે કરવામાં આવનાર જોગવાઈ, જેઓ સમાધાન અથવા ગોઠવણથી

અસંમતિ વ્યક્ત કરે છે, અને જેમણે
ન્યાયાધિકરણના નિર્દેશ મુજબ, તેવી મુદતમાં અને
તેવી રીતથી અસંમતિ દર્શાવવાની હોય; અને

[૬] પુનર્નિર્માણ અથવા વિલીનીકરણ પૂર્ણરૂપે
અને અસરકારક રીતે અમલમાં મૂકવામાં આવે તે
સુનિશ્ચિત કરવા માટે જે અનુષંગિક, પરિણામરૂપ
અને પૂરક બાબતો આવશ્યક હોય તે:

શરતે કે વિસર્જન પ્રક્રિયામાં રહેલી કોઈ કંપનીનું અન્ય કોઈ
કંપની અથવા કંપનીઓ સાથે વિલય કરવાની યોજના
માટે, અથવા તેના સંબંધમાં, પ્રસ્તાવિત કોઈ સમાધાન
અથવા વ્યવસ્થા ન્યાયાધિકરણ દ્વારા મંજૂર કરવામાં
આવશે નહીં, જો સુધી ન્યાયાધિકરણને રજિસ્ટ્રાર પાસેથી
એવો અહેવાલ પ્રાપ્ત ન થયો હોય કે કંપનીના કારોબારો
તેના સભ્યોના હિતોને અથવા જાહેર હિતને પ્રતિકૂળ રીતે
ચલાવવામાં આવ્યા નથી: વધુમાં શરતે કે ખંડ [૪] હેઠળ
કોઈ હસ્તાંતરક કંપનીના વિસર્જન અંગેનો કોઈ આદેશ
ન્યાયાધિકરણ દ્વારા કરવામાં આવશે નહીં, જો સુધી
સત્તાવાર લિક્વિડેટરે કંપનીના પુસ્તકો અને દસ્તાવેજોની
તપાસ કર્યા પછી ન્યાયાધિકરણને એવો અહેવાલ આપ્યો

ન હોય કે કંપનીના કારોબારો તેના સભ્યોના હિતોને અથવા જાહેર હિતને પ્રતિકૂળ રીતે ચલાવવામાં આવ્યા નથી.

[૨] જ્યાં આ કલમ હેઠળનો કોઈ આદેશ કોઈ સંપત્તિ અથવા દાયિત્વોના હસ્તાંતરણ માટે જોગવાઈ કરે છે, ત્યાં તે આદેશના બળે, તેવી સંપત્તિ હસ્તાંતરિત થઈને હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીમાં નિહિત થશે, અને તેવા દાયિત્વો હસ્તાંતરિત થઈને હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીના દાયિત્વો બનશે; અને કોઈપણ સંપત્તિના કિસ્સામાં, જો આદેશ તેમ નિર્દેશ કરે, તો તેવા કોઈપણ ભારમુક્ત રહેશે જે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા ના બળે અમલમાં રહેવાનું બંધ થવાનું હોય.

[૩] આ કલમ હેઠળ આદેશ કરવામાં આવ્યા બાદ ત્રીસ દિવસની અંદર, જે દરેક કંપની અંગે એવો આદેશ કરવામાં આવ્યો હોય, તે કંપનીએ તેની પ્રમાણિત નકલ નોંધણી માટે રજિસ્ટ્રાર સમક્ષ દાખલ કરાવવાની રહેશે. જો આ ઉપકલમનું પાલન કરવામાં ચૂક થાય, તો કંપની અને કંપનીનો દરેક એવો અધિકારી, જે આવી ચૂક માટે જવાબદાર હોય, દંડને પાત્ર રહેશે, જે દંડ પાંચસો રૂપિયા

સુધી થઈ શકે છે.

[જ] આ કલમમાં -- [એ] “મિલકત”માં દરેક પ્રકારની મિલકત, અધિકારો અને સત્તાઓનો સમાવેશ થાય છે; અને “જવાબદારીઓ”માં દરેક પ્રકારની ફરજોનો સમાવેશ થાય છે; અને [બી] “હસ્તાંતરગ્રાહી કંપની”માં આ એકટના અર્થક્ષેત્ર હેઠળ આવતી કંપની સિવાયની કોઈપણ કંપનીનો સમાવેશ થતો નથી; પરંતુ “હસ્તાંતરક કંપની”માં કોઈપણ નિગમિત સંસ્થાનો સમાવેશ થાય છે, ભલે તે આ એકટના અર્થક્ષેત્ર હેઠળ આવતી કંપની હોય કે ન હોય.”

કલમ ૩૯૧ દેવાનદારો અને સભ્યો સાથે સમાધાન કરવા અથવા વ્યવસ્થા કરવાની જોગવાઈ કરે છે. કલમ ૩૯૨ સમાધાન અને વ્યવસ્થાનો અમલ કરાવવા વડી અદાલતની સત્તા અંગે ઉલ્લેખ કરે છે. કલમ ૩૯૩ એ જોગવાઈ કરે છે કે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાના સંબંધમાં દેવાનદારો અને સભ્યોને શું પ્રદાન કરવાનું રહે છે, જ્યારે કલમ ૩૯૪ એકટકંપનીઝ એકટના પુનર્ગઠન અને એકીકરણને સુગમ બનાવવા માટેની જોગવાઈઓ સાથે સંબંધિત છે.

૧૭. જો કે દાવાપત્રો, વાંધાઓ અને તેમના જવાબોની વિગતો ઉપર

અગાઉ જ સંક્ષેપમાં દર્શાવવામાં આવી છે, છતાં પક્ષકારોએ તેમના લેખિત તર્કો રજૂ કર્યા છે અને અદાલતે હવે લેખિત તર્કોના સ્વરૂપમાં રજૂ કરાયેલા લેખિત વાંધાઓનો નિર્ણય કર્યા બાદ ચુકાદો આપવાનો છે.

૧૮. ગેનન ડન્કરલી તરફથી તેમની વાંધાઓના સમર્થનમાં કોઈ હાજર રહ્યું નહોતું, તેથી તે જ નામંજૂર કરવામાં આવે છે.

૧૯. એચ.ડી.એફ.સી. બેંક કહે છે કે કોરના ઋણદાતાઓનું યોગ્ય રીતે વર્ગીકરણ કરવામાં આવ્યું નથી; કોરે વર્ગ 'એ' ધિરાણદાતાઓ સિવાયના સુરક્ષિત ઋણદાતાઓ, અસુરક્ષિત ઋણદાતાઓ અને ડિબેન્ટર ધારકોને વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓની શ્રેણીમાં એકત્રિત કરી દીધા છે. જણાવાયેલા ઋણદાતાઓના હિતો અલગ અલગ છે અને તેઓ સમાન સ્વરૂપના નથી. વર્ગ-બી ધિરાણદાતાઓમાં ઋણના સોંપણીગ્રાહકો, એટલે કે આરસિલ, નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા. લિ. અને અસ્ટ્રામેડ ટેકનોલોજીસ લિ.નો સમાવેશ થાય છે, જે વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓના ઋણમૂલ્યમાં રૂપિયા ૩,૬૭૬.૬૩ લાખ, રૂપિયા ૧૦,૩૮૫.૦૦ લાખ અને રૂપિયા ૫,૩૭૧.૬૦ લાખનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. કારણ કે સોંપણીગ્રાહકોએ ઋણ તેની મૂલ્યના એક અંશમાં ખરીદ્યું હતું, તેથી યોજનાના અધિનર્ગત વર્ગ 'બી' ધિરાણદાતાઓને આપેલ સમાધાન [કટ ઓફ તારીખે બાકી રકમના ૩.૮%] હકીકતમાં અને તાત્વિક રીતે અલગ છે, કારણ કે મૂળ ધિરાણદાતાઓએ તેમના દાવાના ૯૬.૨%નો ત્યાગ

કરવો પડશે. તેમના મતે, બહુમતીમાં રહેલા સોંપણીગ્રાહકો, વિશિષ્ટ હિત ધરાવતા અલ્પસંખ્યક મૂળ ધિરાણદાતાઓ પર બળજબરીથી હાવી થઈ જશે, તેમ છતાં તેમને એક સાથે ગોઠવવામાં આવ્યા છે. કોર દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં એકટની કલમ ૩૯૩[૧][એ] મુજબ યોજનાથી સંબંધિત આવશ્યક હકીકતો અને સામગ્રી જાહેર કરવામાં આવી નથી. સંબંધિત મહત્વપૂર્ણ તથ્યો જાહેર કરવું આવશ્યક હતું, જેમાં અન્ય બાબતો ઉપરાંત આ બાબત પણ સમાવેશ પામે છે કે આરસિલે વિવિધ બેંકો/વિત્તીય સંસ્થાઓ પાસેથી કોરના નોંધપાત્ર ઋણો પોતાની તરફે સોંપણીરૂપે મેળવ્યા હતા અને આરસિલે સરફેસી એકટ હેઠળ કોરની સંપત્તિઓનો કબજો લીધો હતો. તેમના મતે, આરસિલે અત્યંત નીચી કિંમતે ઋણ ખરીદ્યું હોવાથી તે સોંપવામાં આવેલ ઋણના કુલ મૂલ્યના ૧૮.૨૧% માટે હકદાર બનશે, વર્ગ 'એ' ઋણદાતા તરીકે તેના ઋણમૂલ્ય માટે નહીં, અને વર્ગ 'બી' ઋણદાતા તરીકે સોંપવામાં આવેલ ઋણના કુલ મૂલ્યના ૩.૮% માટે હકદાર બનશે. ડેટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદે, ઓ.એ. નં. ૭૭/૨૦૦૫ માં તા. ૧૨.૫.૦૫ના પોતાના આદેશ દ્વારા કોરને તેની સંપત્તિઓ કોઈપણ રીતે હસ્તાંતરિત કરવાથી રોક્યો હતો. હકીકતમાં, યોજના કોરના સમાપન/વિઘટન માટેની છે, કારણ કે તેની રાજપુર એકમ બંધ હાલતમાં પડી છે અને સંપત્તિઓનું વિતરણ કરવામાં આવી

રહ્યું છે. યોજના સિક્યુરિટીઝ પ્રીમિયમ ખાતામાં ઘટાડા દ્વારા કોરના પુનર્નિર્માણનું કલ્પન કરે છે, જે એકટની કલમ ૭૮ હેઠળ મૂડીમાં ઘટાડો ગણાય છે; તેમ છતાં, તે હેતુસર એકટની કલમ ૧૦૦ સહવાચિત કલમ ૧૮૯ મુજબ કલ્પિત વિશેષ ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો નથી. બેંક ગેરંટી સંબંધિત તેમની આક્ષેપની પુનરાવર્તન કરતાં રજૂ કરવામાં આવે છે કે તેઓ જણાવેલી રકમ વસૂલ કરવા હકદાર છે અને જો કોર અથવા નિરમા તેમની નિકાસ ખાતરી પૂર્ણ કરે, તો તેઓ પરતફેરના લાભો જાળવી રાખવા હકદાર નહીં બને. હસ્તાંતરક અને હસ્તાંતરગ્રાહકે યોજનામાં નવી ઇક્વિટી શેરોના નિર્ગમન અંગે નક્કી કરાયેલ શેર વિનિમય ગુણોત્તરનો કોઈ આધાર જાહેર કર્યો નથી અને તેથી યોજના દુષિત છે. વિભાજિત કરાયેલ ઉપક્રમનું હસ્તાંતરણ વાજબી મૂલ્યે કરવામાં આવ્યું નથી, કારણ કે કોરે તેનું મૂલ્યાંકન રૂપિયા ૫૯૬.૨૨ કરોડ કર્યું છે અને હસ્તાંતરગ્રાહક રૂપિયા ૧,૨૦૦ કરોડના સંચિત નુકસાન અને અવશોષિત ન થયેલ ઘસારા આગળ ધપાવવાના લાભનો પણ ઉપયોગ કરશે, જેના પરિણામે રૂપિયા ૪૦૦ કરોડની કર બચત થશે. ૫૦%થી વધુ શેરો કોરના નિર્દેશકો/પ્રમોટરો પાસે છે અને તે પૈકી દરેકને લાભ થશે. આરસિલે કોર પાસેથી સચાણા એકમનો કબજો સંભાળી લીધો હતો અને તે જ સરફેસી એકટની જોગવાઈઓ હેઠળ નિરમાને હસ્તાંતરિત કર્યો હતો. સરફેસી એકટની કલમ ૧૩[૪] અને

કલમ ૧૩[૬] હેઠળ, હસ્તાંતરગ્રાહકમાં તમામ હકો એવી રીતે નિહિત થાય છે જાણે એવો હસ્તાંતરણ સુરક્ષિત સંપત્તિના માલિકે કર્યો હોય. તેથી, જણાવાયેલ એકમના વિભાજનની માંગ કરતી યોજના સંપૂર્ણપણે ભ્રમિત છે. જોસ્ટ્રસ એન્જિનિયરિંગ કંપની લિમિટેડ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ કંપની પિટિશન નં. ૪૮ ઓફ ૧૯૯૯ કંપનીના સમાપન માટે દાખલ કરવામાં આવી છે અને તે સુનાવણી માટે પહેલેથી જ સ્વીકારવામાં આવી છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે પરિસ્થિતિઓ હેઠળ યોજનાને નામંજૂર કરવામાં આવે.

૨૦. ઓમાન ઈન્ટરનેશનલ બેન્કે પણ તેમના તર્કોનો સારાંશ રજૂ કર્યો છે અને મૌખિક સુનાવણી પૂર્ણ થયા બાદ લેખિત દલીલો રજૂ કરી છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે યોજના ન તો કાયદેસર છે અને ન તો ન્યાયસંગત તથા વાજબી છે. યોજના પ્રસ્તાવિત થાય તે પહેલાં, સરફેસી એક્ટ હેઠળ એ.આર.સી.આઇ.એલ. દ્વારા નોટિસો તામિલ કરવામાં આવી હતી અને સુરક્ષિત સંપત્તિઓનો કબજો લેવામાં આવ્યો હતો અને સદરહુ એકટને એક્ટકંપનીઝ એકટની જોગવાઈઓ કરતાં પ્રાધાન્ય પ્રાપ્ત થવું જોઈએ. એકવાર સરફેસી એક્ટ હેઠળ કબજો લેવામાં આવી ગયો હોય અને કોરે આવી કાર્યવાહી પડકારેલી ન હોય, ત્યારે સંપત્તિઓનો નિકાલ સરફેસી એકટની જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવવો આવશ્યક છે અને વેચાણની આવકનું વિતરણ પણ સરફેસી એકટની જોગવાઈઓ મુજબ

થવું આવશ્યક છે. આક્ષેપો અનુસાર, સરફેસી એક્ટ સમાધાન અને/અથવા સમજૂતીની યોજનાના સ્વરૂપમાં સંપત્તિઓના નિકાલનો વિચાર કરતો નથી. તેમના મત મુજબ, સરફેસી એક્ટ સુરક્ષિત દેંદારોના દેવાનો વસૂલ કરવા માટે સંપત્તિઓના નાણાંકીયકરણની પ્રક્રિયા તરફ આગળ વધે છે, જેનો અર્થ એવો થાય છે કે સમાધાન અને/અથવા વ્યવસ્થા શક્ય જણાઈ નહોતી અને તેથી સુરક્ષિત દેંદારે સંપત્તિઓના નાણાંકીયકરણ માટે આગળ કાર્યવાહી કરી છે. મૂલ્યના આધારે ૭૫% સુરક્ષિત દેંદારો સુરક્ષાનું અમલીકરણ કરીને દેવાદારની સંપત્તિઓનું નાણાંકીયકરણ કરવાનો નિર્ણય લે છે, તેનો અર્થ એવો થાય કે ૭૫% સુરક્ષિત દેંદારોએ દેવામાં સમાધાન ન કરવાનો નિર્ણય લીધો છે અને સંપત્તિઓનું નાણાંકીયકરણ કરવાનો નિર્ધાર કર્યો છે. તેમના આક્ષેપ મુજબ, સરફેસી એક્ટની કલમ ૧૩[૧૩] ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતાં સુરક્ષિત દેંદારને પોતાના દેવામાં સમાધાન કરવા માટે બલાત્કારિત કરી શકાતો નથી. તેઓ રજૂ કરે છે કે એકવાર સરફેસી એક્ટ હેઠળ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવે પછી, ઉધારકર્તા કંપનીની સંપત્તિઓ સાથે વ્યવહાર કરી શકતો નથી, ન તો તે સુરક્ષિત દેંદારોને બાંધક કરી શકે છે અને સુરક્ષિત દેંદારોની સંમતિ વગર કંઈ કરી શકાતું નથી. તેમના મુજબ, યોજના સુરક્ષિત દેંદારોના અધિકારો સાથે અસંગત છે. તેમનો વધુમાં એવો અહેવાલ છે કે સરફેસી એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ આક્ષેપકારને

અપાયેલા કાયદેસર અધિકારના ઉલ્લંઘનરૂપ હોવા ઉપરાંત, આ યોજના સમાધાન અને/અથવા વ્યવસ્થાની યોજના નથી, પરંતુ સમાધાન અને/અથવા વ્યવસ્થાની યોજનાના બહાને આ અદાલત પ્રત્યેની જવાબદારીથી બચવા માટે કંપનીના સમાપનની વૈકલ્પિક પદ્ધતિ ઊભી કરવામાં આવી છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે “કોર લોગો” સિવાય કંપની કોઈ વ્યવસાય જાળવી રાખી રહી નથી. તેથી, યોજના કંપનીના વ્યવસાયના પુનરુત્થાન માટે નથી, પરંતુ કંપનીના વ્યવસાયના સમાપન માટે છે. ડેબ્ટ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ બાકી વસૂલાત કાર્યવાહી ને ધ્યાનમાં લેતાં આક્ષેપકારની દૃષ્ટિએ યોજના કાયદેસર નથી. યોજના બે ભાગોમાં વહેંચાયેલી છે, પ્રથમ ભાગ જવાબદારીઓ સાથે સંપત્તિઓના નિકાલને સંબંધિત છે અને બીજો ભાગ સુરક્ષિત દેદારો દ્વારા દેવાનો સંપૂર્ણ માફ કરવાથી સંબંધિત છે. તેમના મુજબ, યોજનાના બીજા ભાગ માટે નામમાત્રનું પણ કોઈ કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું નથી; દેવું શા માટે માફ કરવાનું છે અને દેવાની માફીનો યોજનાના પ્રથમ ભાગ સાથે શું સંબંધ છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે યોજનાના બહાને, બાકીદાર ઉધારકર્તા કોઈ કારણ કે ચુકિત વિના સુરક્ષિત દેદાર પર તેનું દેવું માફ કરવા માટે દબાણ કરવું ઇચ્છે છે, જે અલ્પમત ઉપર બહુમત દ્વારા બળજબરી સિવાય કંઈ નથી. તેમના મુજબ, મે. અર્સ્ટ એન્ડ યંગનો અહેવાલ તા. ૧૦/૦૧/૨૦૦૫ ની બેઠકમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો નહોતો અને કંપનીનું આ સ્પષ્ટીકરણ કે

તે કન્સોર્ટિયમના નેતાને મોકલવામાં આવ્યો હતો એટલે તામિલી
 ગણાય, તે દલીલ અયોગ્ય છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે આક્ષેપકારને અહેવાલ
 વિશે જાણ હોવા છતાં પણ, યોગ્ય માહિતી પૂરી પાડવામાં આવી હતી કે
 નહીં, તે એક મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન રહેશે. તેઓ રજૂ કરે છે કે કંપની તરફથી
 અહેવાલ રજૂ કરાવવાની કોઈ ઓફર કરવામાં આવી નહોતી અને
 કાયદેસર આવશ્યકતાના કિસ્સામાં પ્રતિકૂળ અનુમાનનો સિદ્ધાંત લાગુ
 પડવાનો અવકાશ નથી. તેઓ રજૂ કરે છે કે એ.આર.સી.આઈ.એલ. ને
 સુરક્ષિત દેંદારોની શ્રેણીમાં ગણાવી શકાતી નથી, કારણ કે તેણે કંપનીને
 ક્યારેય નાણાં ધીરાણ આપ્યાં નહોતાં, પરંતુ હકીકતમાં તેણે દેવા ખરીદ્યા
 હતા અને આ સોંપણી દેવાની રકમ કરતાં ઘણાં ઓછા મૂલ્યે સુરક્ષિત
 કરવામાં આવી છે. આ પરિસ્થિતિઓમાં, એ.આર.સી.આઈ.એલ. માટે
 સમાધાન યોજનાને મંજૂરી આપવાનો વિચાર ભિન્ન રહેશે. તેઓ દ્વારા એ
 પણ રજૂ કરવામાં આવે છે કે કંપની અદાલતને ઓ.એ. [ડી.આર.ટી.
 કાર્યવાહી] તથા તે હેઠળ માંગવામાં આવેલી રાહતોના પ્રભાવને દૂર કરતો
 આદેશ પસાર કરવાની અધિકારક્ષેત્ર નથી. તેઓ [૨૦૦૦] ૪
 એસ.સી.સી. ૪૦૬ માં અહેવાલિત અલ્હાબાદ બેન્ક વિ. કેનેરા બેન્ક
 કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર નિર્ભરતા મૂકે છે. તેઓ
 [૨૦૦૬] ૧ કંપની.એલ.ટી. ૧૫૨ [સી.એ.] માં અહેવાલિત ફિડેલિટી
 ઇન્વેસ્ટમેન્ટ ઇન્ટરનેશનલ પી.એલ.સી. વિ. માય ટ્રાવેલ ગ્રુપ

પી.એલ.સી. કેસના ચુકાદા પર પણ નિર્ભર કરે છે. તેઓ એ પણ રજૂ કરે છે કે કોરની સંપત્તિઓનો મૂલ્યાંકન અહેવાલ દબાવી રાખીને અને રજૂ કર્યા વિના અરજદાર આ અદાલત સમક્ષ દૂષિત હસ્તે આવ્યા છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે અરજદારો આ અદાલત પાસેથી કોઈપણ રાહત મેળવવા હકદાર નથી. તેઓ [૨૦૦૫] ૮ એસ.સી.સી. ૧૯૦ માં અહેવાલિત રાજસ્થાન સ્ટેટ ફાઇનાન્શિયલ સ્ટેટ કોર્પોરેશન કેસના ચુકાદા પર નિર્ભરતા મૂકે છે. તેઓ રજૂ કરે છે કે ડિમર્જર્ડ ઉપક્રમનું હસ્તાંતરણ યોગ્ય મૂલ્યે કરવામાં આવતું નથી અને નિરમાને અયોગ્ય લાભ પ્રાપ્ત થશે. જો કંપનીને સમાપનમાં મૂકવામાં આવે અને સંપત્તિ બજારમાં વેચવામાં આવે, તો તે વધુ ઊંચા ભાવમાં વેચાશે અને અસુરક્ષિત દેંદારો તથા શેરહોલ્ડરોને ચૂકવવા માટે જે રકમ પ્રસ્તાવિત છે તે પણ સુરક્ષિત દેંદારોના હિસ્સે આવશે અને તે મુજબ આક્ષેપકારને હાલમાં જે ઓફર કરવામાં આવી રહી છે તેનાથી ઘણું વધુ મળવા હકદાર બનશે. એકટકંપનીઝ એકટની કલમો ૩૯૧ થી ૩૯૪ નો ઉપયોગ કંપનીના દોષિત નિર્દેશકો/અધિકારીઓની ફોજદારી જવાબદારીમાંથી છૂટકારો મેળવવા માટેના સાધન તરીકે કરી શકાતો નથી.

૨૧. અરજદારો, નિરમા અને કોરે, તેમના વિગતવાર લેખિત દલીલો રજૂ કરી છે. તેમણે ઐતિહાસિક પૃષ્ઠભૂમિ અને અરજદારોના કેસનો ઉલ્લેખ કર્યો છે, અને ત્યારબાદ રજૂ કર્યું છે કે વાંધાકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં

આવેલા વાંધાઓ ભ્રમિત છે અને ટકાઉ નથી. તેમના મતે, નિરમાના

ઈક્વિટી શેરહોલ્ડરોની બેઠકનું પરિણામ નીચે મુજબ હતું:-

(૧) નિરમા લિમિટેડના ઈક્વિટી શેરધારકોની બેઠકનું પરિણામ:

ઈક્વિટી શેરધારકો	ક્રમસંખ્યાઓ	કુલ હાજર અને મતદાન કરનારના ટકા.	ધારિત શેરોની કિંમત રૂપિયા માં.	હાજર અને મતદાન કરનાર કુલ ધારણામાંથી ટકાવારી
પક્ષે	૧૦૭	૯૭.૨૭	૬૪,૩૯,૦૩,૪ ૪૦	૯૯.૯૯૯
વિરુદ્ધ	૧	૦.૯૧	૨,૦૦૦	૦.૦૦૦૩
રદબાતલ મતો	૨	૧.૮૨	૩,૯૨૦	૦.૦૦૦૭
કુલ હાજર	૧૧૦	૧૦૦	૬૪,૩૯,૦૬,૩ ૬૦	૧૦૦.૦૦૦

(૨) નિરમા લિમિટેડના પ્રાથમિકતા શેરધારકોની બેઠકનું પરિણામ:

અગ્રતા શેરધારકો	ક્રમ સંખ્યા.	કુલ હાજર અને મતદાન કરનારના ટકાવારી.	રૂપિયામાં ધારિત શેરોનું મૂલ્ય	હાજર અને મતદાન કરનાર કુલ હિસ્સેદારીનો %
પક્ષમાં	૭	૧૦૦	૨,૭૯,૨૮,૫૦	૧૦૦

			૦	
વિરુદ્ધ	શૂન્ય	એન.એ.	નિલ	એન.એ.
રદબાતલ મતો	નિલ	એન.એ.	શૂન્ય	એન.એ.
કુલ હાજર	૭	૧૦૦	૨,૭૯,૨૮,૫૦	૧૦૦
			૦	

(૩) શેરહોલ્ડરોની બેઠકનું પરિણામ

કોર હેલ્થકેર લિમિટેડ:

ઇકિવટી શેરધારકો	ક્રમ સંખ્યાઓ	કુલ હાજર અને મતદાન કરનારના ટકાવારી.	રૂપિયામાં ધારિત શેરોની કિંમત	હાજર અને મતદાન કરેલ કુલ હિસ્સેદારીનો %
તરફે	૨૯	૧૦૦	૧૬,૩૬,૧૨,૮૦૦	૧૦૦
વિરુદ્ધ	નિલ	એન.એ.	નિલ	એન.એ.
રદબાતલ મતો	શૂન્ય	એન.એ.	નિલ	એન.એ.
કુલ હાજર	૨૯	૧૦૦	૧૬,૩૬,૧૨,૮૦૦	૧૦૦

(૪) કોર હેલ્થકેર લિમિટેડના વર્ગ-એ ધિરાણદાતાઓની બેઠકનું

પરિણામ નીચે મુજબ હતું:

વર્ગ એ	નં.	હાજર રહેલા	દેવાની	હાજર અને
--------	-----	------------	--------	----------

ધિરાણદાતાઓ		અને મતદાન કરનારાઓના કુલનું %	કિંમત(રૂ. લાખોમાં)	મતદાન કરનાર કુલ હિસ્સેદારીમાંથી %
તરફેણમાં	૭	૭૦	૧૧૧,૫૪૫.૪ ૦	૮૦.૪૨
એસેટ રિકન્સ્ટ્રક્શન કંપની (ઇન્ડિયા) લિ.	૧		૮૨,૨૭૦.૬૪	
ટ્રેસ્ટનર બેંક એજી	૧		૧૩,૮૯૨.૧૯	
જીઈ કેપિટલ મારફ્ટે અલ્પા વન રિવાઈટલાઈઝે શન વ્હીકલ	૧		૩,૬૦૫.૯૮	
એચએસબીસી	૧		૪,૦૬૪.૧૯	
સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ	૧		૨,૫૭૦.૮૦	

બર્ગન બેંક	૧		૩,૨૧૩.૫૦	
સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયા	૧		૧,૯૨૮.૧૦	
વિરુદ્ધ	૩	૩૦	૧૧.૮૧૬.૪૫	૯.૫૮
દેના બેંક	૧		૩,૮૩૩.૧૧	
ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક	૧		૨,૫૭૦.૮૦	
એલ.આઈ.સી.	૧		૫,૪૧૨.૫૪	
રદબાતલ મતદાનપત્રો	૨	એન.એ.	૩,૦૯૫.૮૦	
કુલ મતો	૧૨		૧૨૬,૪૫૭.૬ ૫	
કુલ માન્ય મતદાન	૧૦		૧૨૩,૩૬૧.૮ ૫	

(પ) કોર હેલ્થકેર લિમિટેડના વર્ગ-બી ધિરાણદાતાઓની બેઠકનું
પરિણામ નીચે મુજબ હતું: તેઓ રજૂ કરે છે કે કલમ ૩૯૧ મુજબ
યોજનાને બેઠકમાં હાજર રહી મતદાન કરનાર સભ્યોમાં મૂલ્યના

દષ્ટિકોણે ઓછામાં ઓછા ૩/૪ હિસ્સો ધરાવતી બહુમતી સભ્યોની મંજૂરી મળવી આવશ્યક છે. તેમના મુજબ, યોજનાને ચારેય બેઠકોમાં બહુમતી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી છે. તેઓ વધુમાં રજૂ કરે છે કે ૫૦% કરતાં વધુ શેરધારકોએ યોજનાને મંજૂરી આપી છે અને તે પરિસ્થિતિમાં, યોજના ગેરકાયદેસર છે એવું કહી શકાય નહીં.

વર્ગ બી ઋણદાતાઓ	ક્રમ સંખ્યાઓ.	હાજર રહેલા અને મતદાન કરનાર કુલના ટકા જેટલા	દેવાના મૂલ્ય(રૂ. લાખોમાં)	હાજર અને મતદાન કરનાર કુલ હિસ્સેદારીનો ટકા હિસ્સો
તરફેલામાં	૭૧	૯૪.૬૭	૩૧,૫૪૨.૬૩	૯૦.૬૧
સ્ટેટ બેંક ઓફ મૈસુર.	૧		૨૭૮.૩૪૦૦	
બેન્ક ઓફ બરોડા	૧		૫,૮૩૩.૦૦૦ ૦	
નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા.લિ.	૧		૧૦,૩૮૫.૦૦ ૦ ૦	

અસ્ટ્રામેડ ટેકનોલોજીઝ લિ.	૧		૫,૩૭૧,૬૦૦ ૦	
ચંદ્રપુર ઘડચિરોલી ગ્રામિણ બેંક	૧		૬૯.૫૮૦૦	
રાજગઢ સેહોર ક્ષેત્રીય ગ્રામિણ બેંક	૧		૬૯.૫૮૦૦	
બૈત્રાણી ગ્રામીન બેંક	૧		૧૩૯.૧૭૦૦	
દેવાસ સાઈજપુર ગ્રામિણ બેંક	૧		૧૩૯.૧૭૦૦	
બરાબંડી ગ્રામિણ બેંક	૧		૬૯.૫૮૦૦	
અવધ ગ્રામિણ બેંક	૧		૬૯.૫૮૦૦	
જે.પી. મોર્ગન ચેઝ બેંક	૧		૫,૩૭૧.૬૦૦ ૦	

એન.એ.				
મિહિર નાનાવટી સી/ઓ. મુશીરાબાદ ગ્રામિણ બેંક	૧		૬૯.૫૮૦૦	
અન્ય ડેબેન્ટર ધારકો	૫૮		૦.૨૮૩૫	
વિરુદ્ધ	૪	૫.૩૩	૩,૨૬૭.૪૨	
એટાહ ગ્રામીન બેંક	૧		૬૯.૫૮૦૦	
અલીગઢ ગ્રામિણ બેંક	૧		૩૧૩.૧૨૦૦	
પ્રગતિ ગ્રામિણ બેંક	૧		૧૪.૦૦૦૦	
એચ.ડી.એફ.સ ી. બેંક	૧		૨,૮૭૦.૭૨૦ ૦	
રદબાતલ મતો	--	--	--	--

કુલ હાજર	૭૫		૩૪,૮૧૦.૦૫	
----------	----	--	-----------	--

૨૨. હું આક્ષેપો અને તેમના જવાબો પછીના તબક્કે વિચાર માટે હાથ ધરિશ, પરંતુ આ તબક્કે, મિહીર એચ. મફતલાલ વિ. મફતલાલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિ., [૮૭ કંપની કેસિસ ૭૯૨] ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કરવાની મને પ્રેરણા થાય છે. સદરહુ ચુકાદા પર બંને પક્ષોએ આધાર મૂક્યો છે. બંને પક્ષો કહે છે કે યોજનાને મંજૂરી આપવાના મામલે અદાલતનો અભિગમ શું હોવો જોઈએ. સદરહુ ચુકાદાનો સંબંધિત ભાગ નીચે મુજબ છે:—

“તથાપિ, વધુનો પ્રશ્ન એ યથાવત્ રહે છે કે, જ્યારે ધારા ૩૯૧[૨] મુજબ જરૂરી બહુમતી દ્વારા લેણદારો અથવા સભ્યો અથવા તેમના સંબંધિત વર્ગોએ યોજનાને મંજૂરી આપી દીધી હોય, ત્યારે એવી યોજના અમલમાં જવા દેવી કે નહીં તે અંગે સ્વતંત્ર નિષ્કર્ષે પહોંચવા માટે અદાલતને અપીલીય સત્તાધિકારી સમાન અધિકારક્ષેત્ર છે કે નહીં કે તે યોજનાની સૂક્ષ્મ રીતે તપાસ કરી શકે. આ બાબતમાં કંપની અને લેણદારો તથા સભ્યો વચ્ચેના સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાની પ્રકૃતિ ધ્યાનમાં રાખવી આવશ્યક છે. જરૂરી બહુમતીના મતથી યોજનાને સમર્થન આપીને યોજનાની ઉપયોગિતા અને યોગ્યતા વિષે સુજ્ઞાનપૂર્વકનો નિર્ણય લેનાર યોજના સંબંધિત પક્ષોની વ્યાવસાયિક સુઝબૂઝ અદાલતે

ધ્યાનમાં રાખવાની હોય છે. અદાલત નિશ્ચિતરૂપે અપીલની અદાલત તરીકે કાર્ય કરી શકતી નથી અને સમાધાન સંબંધિત પક્ષોએ સુજ્ઞાનપૂર્વક વ્યક્ત કરેલા અભિપ્રાય પર ન્યાયનિર્ણય માટે બેસી શકતી નથી, કારણ કે તે બાબત સંબંધિત પક્ષોની નિગમીય અને વ્યાપારી સુઝબૂઝના ક્ષેત્રમાં આવે છે. જરૂરી બહુમતી દ્વારા યોજનાનું અનુમોદન કરનાર કંપનીના લેણદારો અને સભ્યો દ્વારા પ્રયોગમાં મુકાયેલી વ્યાપારી સુઝબૂઝમાં ઊંડાણપૂર્વક પ્રવેશ કરવાની નિષ્ણાતતા પણ અદાલત પાસે નથી અને તે માટેનું અધિકારક્ષેત્ર પણ નથી. પરિણામે, કંપની અદાલતનું તે હદ સુધીનું અધિકારક્ષેત્ર પરિધીય અને દેખરેખાત્મક છે, અપીલીય નથી. અદાલત ક્રિકેટના રમતમાં અમ્પાયર જેવું કાર્ય કરે છે, જેને જોવાનું હોય છે કે બન્ને ટીમો નિયમો મુજબ રમત રમે અને મર્યાદા લાંઘે નહીં. પરંતુ તે મર્યાદા સુધી, રમત શ્રેષ્ઠ રીતે કેવી રીતે રમવી તે ખેલાડીઓ પર છોડવામાં આવે છે, અમ્પાયર પર નહીં. કંપની અદાલતનું દેખરેખાત્મક અધિકારક્ષેત્ર એકટની ધારા ૩૯૨ ની જોગવાઈઓમાંથી પણ નિષ્કર્ષિત કરી શકાય છે, જે નીચે મુજબ છે:—

૩૯૨. [૧] જ્યાં વડી અદાલત કોઈ કંપની સંબંધે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા મંજૂર કરતી કલમ ૩૯૧ હેઠળ

આદેશ કરે છે, ત્યાં તે –

[એ] સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાના અમલીકરણ પર દેખરેખ રાખવાની સત્તા ધરાવશે; અને

[બી] એવો આદેશ કરતી વખતે અથવા ત્યારબાદ કોઈપણ સમયે, સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા યોગ્ય રીતે કાર્યરત રહે તે માટે જે કોઈ બાબત અંગે જરૂરી માને તેવી દિશાનિર્દેશો આપી શકશે અથવા સમાધાન અથવા વ્યવસ્થામાં તેવી ફેરફારો કરી શકશે.

[૨] જો ઉપરોક્ત અદાલતને સંતોષ થાય કે કલમ ૩૯૧ હેઠળ મંજૂર કરાયેલ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા, ફેરફારો સાથે હોય કે વિના, સંતોષકારક રીતે અમલમાં મૂકી શકાય તેમ નથી, તો તે સ્વપ્રેરણાથી અથવા કંપનીના કારોબાર અંગે રસ ધરાવતા કોઈપણ વ્યક્તિની અરજી પર, કંપનીનું વિસર્જન કરવાનો આદેશ આપી શકશે, અને એવો આદેશ આ એક્ટની કલમ ૪૩૩ હેઠળ કરવામાં આવેલ આદેશ માનવામાં આવશે.

[૩] આ કલમની જોગવાઈઓ, જેટલું શક્ય હોય તેટલું, તેવી કંપની પર પણ લાગુ પડશે જેના સંબંધે આ એક્ટ અમલમાં આવવા પહેલાં ઇન્ડિયન એક્ટકંપનીઝ એક્ટ,

૧૯૧૩ [૧૯૧૩ નો ૭] ની કલમ ૧૫૩ હેઠળ સમાધાન
અથવા વ્યવસ્થા મંજૂર કરતો આદેશ કરવામાં આવેલ હોય.

અવશ્ય, આ વિભાગ મંજૂરી પછીની દેખરેખ સાથે સંબંધિત છે.
પરંતુ સદરહુ જોગવાઈ પોતે જ સ્પષ્ટ રીતે તે ક્ષેત્રને નિર્દિષ્ટ કરે છે
જેમાં અદાલતની મંજૂરી કાર્ય કરે છે. સ્પષ્ટ છે કે નિરીક્ષકને
ક્યારેય પણ રચયિતા અથવા નીતિનિરમાતા તરીકે ગણાવી
શકાય નહીં. પરિણામે, સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાની યોગ્યતા
અને ગુણદોષનો નિર્ણય એવા પક્ષકારોએ કરવો પડે કે જેઓ
સ્વઅધિકારસભર હોય, ખુદ્દી આંખે અને યોજનાના લાભ-હાનિ
વિશે સંપૂર્ણ જાણકારી ધરાવતા હોય, પોતાના કારણસભર
નિર્ણય પર પહોંચે અને આવા સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાથી
બંધાયેલ રહેવા સંમત થાય. તેથી, પક્ષકારોએ પોતાની મંજૂરી માટે
અદાલત સમક્ષ રજૂ કરેલી યોજનાની ચકાસણી એવી દૃષ્ટિથી
કરવા માટે કે પક્ષકારો દ્વારા કોઈ વધુ સારી યોજના અપનાવી
શકાય હોત કે કેમ, એવો ઉપક્રમ અદાલત હાથ ધરી શકતી નથી.
આ ઉપક્રમ માત્ર પક્ષકારો માટે જ રહેલો છે અને તે વાણિજ્યિક
લોકશાહીના ક્ષેત્રમાં આવે છે, જે સંબંધિત દેનારાઓ અને
કંપનીના સભ્યોની પ્રવૃત્તિઓમાં વ્યાપી રહેલી છે, અને જે પોતાના

શ્રેષ્ઠ વાણિજ્યિક તથા આર્થિક હિતને ધ્યાનમાં રાખીને બહુમતીથી આવા સમાધાન અથવા કરારને લીલી ઝંડી આપવા સંમત થાય છે. ઉપરોક્ત કાનૂની યોજના, જે ઉપર જોયા મુજબ એક્ટની સંબંધિત જોગવાઈઓમાંથી સ્પષ્ટપણે પ્રતિપાદિત થાય છે, તે વિવિધ વડી અદાલતો અને આ અદાલતના તેમજ ઇંગ્લેન્ડની અદાલતોના નિર્ણયોની શ્રેણીનો વિષય રહી છે, જેમને સમાન સ્વરૂપ ધરાવતા અંગ્રેજી કંપની કાયદા હેઠળની યોજનાઓ પર વિચાર કરવાની તક પણ મળી હતી. આ મુદ્દા સંબંધિત નિર્ણયોનો અમે સંક્ષિપ્ત ઉલ્લેખ કરીશું. પરંતુ તે પહેલાં, કંપનીઓ વિષયક ફકરામાં વારંવાર ઉદ્ઘૃત થતા અવતરણમાં આવેલ અવલોકનોનો ઉલ્લેખ કરવો પણ ઉપયોગી રહેશે

એક્ટ, ૧૪મી આવૃત્તિ. તે નીચે મુજબ છે [પૃષ્ઠ ૪૭૩ પર]:

મંજૂરી આપવાની પોતાની સત્તાનો ઉપયોગ કરતી વખતે અદાલત પ્રથમ તો એ જોશે કે કાયદાની જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે કે નહીં; બીજું, બેઠકમાં હાજર રહેનારાઓ દ્વારા સંબંધિત વર્ગનું ન્યાયસંગત પ્રતિનિધિત્વ થયું હતું કે નહીં અને કાનૂની બહુમતી સદ્ભાવપૂર્વક કાર્ય કરી રહી છે કે નહીં તથા તેઓ જે વર્ગનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાનો દાવો કરે છે તે વર્ગના હિતોને વિરુદ્ધ હિતોને

પ્રોત્સાહન આપવા માટે અલ્પમતી પર બળજબરી તો કરતી નથી ને; અને ત્રીજું, કે ગોઠવણ એવી છે કે સમજદાર અને ઈમાનદાર વ્યક્તિ, જે સંબંધિત વર્ગનો સભ્ય હોય અને પોતાના હિતના સંદર્ભમાં કાર્ય કરતી હોય, તે તેને યુક્તિસંગત રીતે મંજૂર કરી શકે.

અદાલત માત્ર એટલું જોવા માટે બેસતી નથી કે બહુમતી સદ્ભાવપૂર્વક કાર્ય કરી રહી છે અને ત્યારબાદ બેઠકના નિર્ણયની નોંધણી કરી દે, પરંતુ તે જ સમયે, અદાલત બેઠકના નિર્ણયથી ભિન્ન મત રાખવામાં ધીમી રહેશે, જો સુધી કે તો વર્ગ સાથે યોગ્ય રીતે પરામર્શ કરવામાં આવ્યો ન હોય, અથવા બેઠકએ તે મુદ્દાનો વિચાર તે વર્ગના હિતને ધ્યાનમાં રાખીને કર્યો ન હોય જેને બાંધવા માટે તેને સત્તા આપવામાં આવી છે, અથવા યોજનામાં કોઈ દોષ જણાય.”

અલાબામા, ન્યૂ ઓર્લિન્સ, ટેક્સાસ એન્ડ પેસિફિક જંક્શન રેલવે કો., ઇન રે [૧૮૯૧] ૧ સીએચ ૨૧૩ ના કેસમાં, કંપની અને તેના દેવાદારો અથવા શેરધારકો વચ્ચેની વ્યવસ્થા અથવા સમાધાનની યોજનાને મંજૂરી આપવા માટે જેને આહ્વાન કરવામાં આવે છે તેવી કંપની અદાલતની સત્તા અને અધિકારક્ષેત્ર અંગેની

સંબંધિત ટિપ્પણીઓ લિન્ડલી એલ.જે. દ્વારા નીચે મુજબ કરવામાં આવી હતી [પૃષ્ઠ ૨૩૮-૨૩૯ પર]:

અદાલતે જે કરવાનું છે તે એ છે કે, પ્રથમ તો, તે કાયદાની જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે કે કેમ તે જોવું; અને, બીજા ક્રમે, બહુમતી સદ્ભાવપૂર્વક વર્તી રહી છે કે કેમ તે જોવું. અદાલતે આ પણ જોવાનું છે કે અલ્પમતી પર એવી બહુમતીનો અંકુશ લાદવામાં આવતો નથી ને, જેઓના પોતાના હિતો તે અલ્પમતીના હિતો સાથે ટકરાતા હોય છે અને જેને તેઓ દબાણ હેઠળ લાવવા માંગે છે. તેનાથી આગળ, અદાલતે યોજનાને જોવી અને નક્કી કરવું કે, જેઓ ઈમાનદારીપૂર્વક વર્તે છે અને જેમને તેઓ પ્રતિનિધિત્વ આપે છે તેમના હિતમાં તેમની સમક્ષ રજૂ કરાયેલ યોજનાને ધ્યાનમાં લે છે, એવા વ્યક્તિઓ દ્વારા એવો દૃષ્ટિકોણ અપનાવી શકાય કે નહીં, જે વાજબી રીતે વ્યવસાયિક લોકો અપનાવી શકે. અદાલતે યોજનાને જોવી જ જોઈએ અને જોવું જોઈએ કે એકટનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે કે નહીં, બહુમતી સદ્ભાવપૂર્વક વર્તી રહી છે કે નહીં, અને શું તેઓ જે વર્ગનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાનો દાવો કરે છે તેના હિતોને પ્રતિકૂળ એવા હિતોને પ્રોત્સાહન

આપવા માટે અલ્પમતી પર દબાણ કરી રહ્યા છે કે નહીં;
અને ત્યારબાદ જોવું કે યોજના વાજબી છે કે નહીં, અથવા
તેના વિરુદ્ધ કોઈ વાજબી વાંધો છે કે નહીં, અથવા એવો
વાંધો છે કે નહીં કે જેના વિષે કોઈપણ વાજબી વ્યક્તિ કહી
શકે કે તે તેને મંજૂરી આપશે નહીં.

સમાન અસર ધરાવતા ક્ષાય એલ.જે.ના અવલોકનો નીચે મુજબ
હતા [પાનું ૨૪૭ પર]:

આગામી તપાસ એ છે કે – કયા પરિસ્થિતિઓમાં અદાલતે
એવો ઠરાવ મંજૂર કરવો, જે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા
મંજૂર કરતી રીતે પસાર કરવામાં આવ્યો હોય? હું આથી
આગળ અદાલતના વિચારવિમર્શમાં કયા તત્વો પ્રવેશી
શકે તેની વ્યાખ્યા કરવાનો પ્રયત્ન કરતો નથી; પરંતુ આ
બાબતમાં મને ક્ષણમાત્ર પણ શંકા નથી કે અદાલત એ
નિશ્ચિત કરવા બાધ્ય છે કે વિધિ દ્વારા આવશ્યક કરવામાં
આવેલી બધી શરતોનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે; તે આ
બાબતે સંતોષ પામવા બાધ્ય છે કે પ્રસ્તાવ
સદ્ભાવનાપૂર્વક કરવામાં આવ્યો હતો; અને વધુમાં, તેને
આ બાબતે પણ સંતોષ પામવું જ જોઈએ કે પ્રસ્તાવ
ઓછામાં ઓછો એટલો ન્યાયસંગત અને વાજબી હતો કે તે

વર્ગનો કોઈ બુદ્ધિશાળી અને પ્રામાણિક વ્યક્તિ, જે તે વર્ગનો સભ્ય હોય અને એવા સભ્ય તરીકે પોતાના હિતના સંબંધમાં સ્વતંત્રપણે કાર્ય કરતો હોય, તે તેને મંજૂર કરી શકે. અદાલત કયા અન્ય પરિસ્થિતિઓને વિચારણા હેઠળ લઈ શકે તે અંગે હું પૂર્વાનુમાન કરવાનો પ્રયત્ન કરતો નથી.

એન્ગ્લો-કોન્ટિનેન્ટલ સપ્લાય કો. લિ., ઇન રે [૧૯૯૨] ૨ ચ ૭૨૩ માં, એસ્ટબરી જે., એક સદી પછી [સિક] એ જ પ્રસ્તાવનાઓને નીચે મુજબ ફરી પ્રતિપાદિત કરી [પાનું ૭૩૬ પર]:

વ્યવસ્થાની કોઈ યોજના માટે પોતાની મંજૂરી આપતા પહેલાં અદાલત પ્રથમ તો એ જોશે કે કાયદાની જોગવાઈઓનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે; બીજા ક્રમે, બેઠકમાં હાજર રહેનારાઓ દ્વારા સંબંધિત વર્ગનું ન્યાયસંગત પ્રતિનિધિત્વ થયું હતું અને કાયદેસરની બહુમતી સદ્ભાવપૂર્વક કાર્ય કરી રહી છે તથા જે વર્ગનું તેઓ પ્રતિનિધિત્વ કરવા ઇચ્છે છે તેના હિતોને પ્રતિકૂળ એવા હિતોને પ્રોત્સાહન આપવા માટે અલ્પમતી પર બળજબરી કરતી નથી; અને, ત્રીજા ક્રમે, એ વ્યવસ્થા

એવી છે કે કોઈ વ્યવસાયી વ્યક્તિ તેને ચુકિતપૂર્વક મંજૂર કરે.

મકનામ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ્સ લિ., ઇન રે [૧૯૯૫] ૪ કોમ્પ એલજે ૩૩૦ [કેલ]; [૧૯૯૬] ૮૭ કોમ્પ કેસ ૬૮૯ ના કેસમાં કલકત્તા વડી અદાલતના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે, ઇંગ્લેન્ડની અદાલતો તથા ભારતની વડી અદાલતોના નિર્ણયો ની શ્રેણી પર આધાર રાખીને, કંપનીઓના વિલીન અને એકીકરણની યોજના મંજૂર કરવા માટે જેને સત્તા આપવાની વિનંતી કરવામાં આવે છે તે કંપની અદાલતની સત્તા અને અધિકારક્ષેત્ર અંગે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું [પાનાં ૬૯૫ પર]:

એ વાતનો વ્યાવસાયિક વિચાર કરવો કે એકીકરણ અથવા વિલીનીકરણ લાભદાયક છે કે નહીં, તે શેરહોલ્ડરોનો વિષય છે. અદાલતને વાસ્તવમાં શેરહોલ્ડરોના વ્યાવસાયિક નિર્ણય સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી, જ્યાં સુધી અને સિવાય કે અદાલતને એવું ન લાગે કે પ્રસ્તાવિત વિલીનીકરણ સ્પષ્ટપણે અન્યાયી છે અથવા તે અન્યાયપૂર્વક અને/અથવા અન્ય શેરહોલ્ડરો સાથે છેતરપિંડી કરવા માટે પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી રહ્યું છે. વિલીનીકૃત કંપનીઓને અંતે લાભ થશે કે નહીં અથવા

તેઓ ખર્ચના મામલામાં બચત કરી શકશે કે નહીં, તે બાબતનું પુનર્વિચારણું કરવું શેરહોલ્ડરોનો વિષય છે. જો ત્રણ કંપનીઓનું એકીકરણ કરવામાં આવે, તો હિસાબો જાળવવા, રિટર્નો દાખલ કરવા અને અન્ય વિવિધ બાબતોમાં નિશ્ચિતપણે કેટલીક બચત થશે. તેમ છતાં, અદાલતને વાસ્તવમાં આ બાબતની ચોક્કસ વિગતોથી કોઈ સંબંધ નથી અને જો શેરહોલ્ડરોએ આવશ્યક બહુમતીથી યોજનાને મંજૂરી આપી હોય, તો અદાલત માત્ર એટલું જ નિરીક્ષણ કરે છે કે યોજના સ્પષ્ટપણે અન્યાયી નથી અને/અથવા અન્ય શેરહોલ્ડરો સાથે છેતરપિંડી કરવા અથવા તેમના પ્રત્યે અન્યાય કરવા માટે રચાયેલ નથી.

આ સંદર્ભમાં, હિન્દુસ્તાન લેવર એમ્પ્લોયીઝ યુનિયન વિ. હિન્દુસ્તાન લેવર લિ. [૧૯૯૫] ૮૩ કમ્પ કેસ ૩૦; [૧૯૯૫] સપ્. ૧ એસ.સી.સી. ૪૯૯ કેસમાં આ અદાલતના ચુકાદાનો પણ અહીં લાભદાયક રીતે ઉલ્લેખ કરી શકાય છે, જેમાં ત્રણ માનનીય ન્યાયાધીશો ધરાવતી ખંડપીઠે સેન જે. ઝારા, તેમના પોતાના તેમજ વેંકટચાલૈયા સી.જે.ના વતી નિર્ણય વ્યક્ત કર્યો હતો અને જેના સાથે સહાઈ જે. સંમત થયા હતા. ઉપરોક્ત કેસમાં

સહમત ચુકાદામાં સહાઈ જે.એ આ સંદર્ભમાં અહેવાલના પરિચ્છેદ ૩ અને ૬ માં [પૃ. ૩૭, ૩૮ પર] નીચે મુજબની યોગ્ય નોંધપાત્ર ટિપ્પણીઓ કરી હતી:

પરંતુ જે વાત નજરચૂકી ગઈ હતી તે એ હતી કે વિલીનીકરણના દાવાને મંજૂરી આપતી વખતે અદાલતની અધિકારિતાનો હેતુ એ ગણિતીય ચોકસાઈ સાથે નક્કી કરવાનો નથી કે તે નિર્ધારણે અંકગણિતીય કસોટીઓને સંતોષી છે કે નહીં. કંપની અદાલત અપીલી અધિકારિતાનો ઉપયોગ કરતી નથી.

કલમ ૩૯૪ અદાલત પર આ બાધ્યતા મૂકે છે કે સમામિલન અથવા વિલય માટેની યોજના જાહેર હિતના વિરુદ્ધ નથી તે બાબતે તે સંતુષ્ટ થાય. આવી સંતુષ્ટિનો મૂળભૂત સિદ્ધાંત અન્ય કંઈ નહીં પરંતુ પક્ષકારો વચ્ચે થયેલા કોઈપણ સમાધાન અથવા પતાવટમાં આંતર્નિહિત વ્યાપક અને સામાન્ય સિદ્ધાંતો જ છે, એ કે તે અયોગ્ય, જાહેર નીતિના વિરુદ્ધ અથવા અંતરાત્માને ઝંઝોડે તેવી ન હોવી જોઈએ. કંપનીઓના સમામિલનમાં, અદાલતોએ “વિવેકપૂર્ણ વ્યાવસાયિક વ્યવસ્થાપન કસોટી” નો સિદ્ધાંત વિકસાવ્યો છે અથવા એ કે યોજના કાયદાને

ટાળવા માટેનું સાધન ન હોવી જોઈએ. પરંતુ જ્યારે અદાલત કોઈ વિદેશી કંપનીની અનુગામી કંપની સાથેના વિલયની યોજના વિષે વિચારણા કરતી હોય ત્યારે કસોટી માત્ર એટલી નથી કે શું આ યોજનાથી શેરહોલ્ડરોના નફાનો મહત્તમીકરણ થશે અથવા કર્મચારીઓના હિતોનું રક્ષણ થયું હતું કે નહીં, પરંતુ તેને એ પણ સુનિશ્ચિત કરવું પડે કે વિલયના પરિણામે ઉદ્યોગના પ્રોત્સાહનમાં અવરોધ ન ઊભો થાય અથવા રાષ્ટ્રીય અર્થતંત્રના વિકાસમાં અટકાવ ન થાય. ઉદારિફૂત આર્થિક નીતિનો હેતુ આ ધ્યેય હાંસલ કરવાનો છે. તેથી, વિલય આ હેતુના વિરુદ્ધ ન હોવો જોઈએ. અંગ્રેજી નિર્ણયો હોર એન્ડ કો.લિ., ઇન રિ [૧૯૯૩] ઓલ ઇ.આર. રિપોર્ટ્સ ૧૦૫ ચ ડી અને બ્યુગલ પ્રેસ લિ., ઇન રિ [૧૯૬૧] ૩૧ કમ્પ કેસ ૩૬૯; [૧૯૬૧] ચ ૨૭૦ પર આ આધાર રાખવો કે અદાલતની સત્તા માત્ર એટલી બાબતે સંતુષ્ટ થવાની છે કે એક્ટની જોગવાઈઓનું પાલન થયું છે કે નહીં અથવા વર્ગ અથવા વર્ગોને પૂર્ણ પ્રતિનિધિત્વ મળ્યું હતું કે નહીં અને બે ખાનગી કંપનીઓ વચ્ચેની એવી વ્યવસ્થા હતી કે જેને એક વેપારી મનુષ્ય વાજબી રીતે મંજૂર કરે, તે યોગ્ય હોઈ શકે અને

સામાન્ય રીતે તેનું અનુસરણ કરવું જોઈએ, પરંતુ જ્યારે વિલય કોઈ વિદેશી કંપનીની અનુગામી કંપની સાથે હોય ત્યારે દેશના આર્થિક હિતને પ્રાધાન્ય આપવું પડી શકે. આ બાબતમાં અદાલતનું અધિકારક્ષેત્ર વ્યાપક છે.”

સેન ન્યાયાધીશે, પોતાનાં તરફથી તથા વેંકટચાલિયાહ સી.જે. માટે બોલતાં, સહાઈ ન્યાયાધીશે કંપની અદાલતની યોજના મંજૂર કરતી વખતે અધિકારક્ષેત્ર અંગે દર્શાવેલી દિશાનું પણ અનુસરણ કર્યું હતું અને અહેવાલના પાનું પર ૮ પરના પરિષેદ ૮૪ માં [૮૩ કમ્પ કેસના પાનું ૬૫ પર] નીચે મુજબની સપ્રસંગ નોંધપાત્ર ટિપ્પણીઓ કરી હતી:

એક દલીલ એ પણ કરવામાં આવી હતી કે વિલીનીકરણના પરિણામે બજારનો મોટો હિસ્સો એચ.એલ.એલ. દ્વારા કબજે થઈ જશે. પરંતુ તેમાં કોઈ ગેરકાયદેસરતા કે ગેરવિધિતાનો પ્રશ્ન નથી. જો કોઈ કરચોરી અથવા અન્ય કોઈ ગેરવિધિતા યોજનામાં સંકળાયેલી હોય, તો અદાલત વિલીનીકરણની યોજનાને મંજૂરી આપવાનો ઇનકાર કરશે. પરંતુ અહીં એવી સ્થિતિ નથી. કોઈ કંપની પોતાની રીતે વિકસીને બજારનો મોટો હિસ્સો કબજે કરી શકે છે. પરંતુ જ્યાં સુધી એવું દર્શાવવામાં ન આવે કે યોજનામાં કોઈ

ગેરવિધિતા અથવા છેતરપિંડી સંકળાયેલી છે, ત્યાં સુધી અદાલત વિલીનીકરણની યોજનાને મંજૂરી આપવાનો ઇનકાર કરી શકતી નથી. એ ધ્યાનમાં રાખવું જરૂરી છે કે વિલીનીકરણનો આ પ્રસ્તાવ ટોમકોના ધંધામાં આવેલા તીવ્ર ઘટાડાના પરિણામે ઊભો થયો હતો. ડૉ. ધવનએ દલીલ કરી છે કે ટોમકો હજી બીમાર કંપની નથી. તે સાચું હોઈ શકે, પરંતુ આ જ ગતિએ ટોમકો બીમાર કંપની બની જશે, જો તેની કામગીરીમાં સુધારો લાવવા માટે કંઈક કરવામાં ન આવે. છેલ્લા બે વર્ષમાં તેણે પોતાની મૂડીરોકાણો અને અન્ય મિલ્કતોનું વેચાણ કર્યું છે. જો વિલીનીકરણના આ પ્રસ્તાવને મંજૂરી આપવામાં ન આવે, તો ટોમકો માટે તેનો પરિણામ અત્યંત ગંભીર થઈ શકે છે. હિસ્સેદારો, કર્મચારીઓ અને ઋણદાતાઓ સૌને નુકસાન સહન કરવું પડશે. કંપની પાસે વિશાળ સંપત્તિ છે એવી દલીલ વાસ્તવમાં નિરર્થક છે. ભારતમાં ઘણી કપાસ મિલો અને જ્યુટ મિલો વિશાળ સંપત્તિ ધરાવતી હોવા છતાં બીમાર બની ગઈ છે અને લિક્વિડેશનની કગારે પહોંચી ગઈ છે. આ યોજનાને બંને કંપનીઓના હિસ્સેદારો, ડિબેન્યર ધારકો, સુરક્ષિત ઋણદાતાઓ, અસુરક્ષિત

ઋણદાતાઓ અને અગ્રતા હિસ્સેદારો દ્વારા લગભગ સર્વસંમતિથી મંજૂરી આપવામાં આવી છે. આવી યોજનાને મંજૂરી ન આપવાના માટે અત્યંત મજબૂત કારણો હોવા જોઈએ. મંજૂરી રોકી રાખવાનો પરિણામ ટોમકોના ૬૦,૦૦૦ હિસ્સેદારો તેમજ તેના મોટી સંખ્યામાં કર્મચારીઓ માટે વિનાશક સાબિત થઈ શકે છે.

ઉપરોક્ત સ્થિતિ થયેલી કાનૂની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતાં, તેથી, કંપની અદાલતના અધિકારક્ષેત્રની વ્યાપ્તિ અને પરિસીમા સ્પષ્ટપણે નિર્ધારિત થઈ ગઈ છે. આવા અધિકારક્ષેત્રની નીચે મુજબની વ્યાપક રૂપરેખાઓ પ્રતિપાદિત થઈ છે:

[૧] મંજૂરી આપનાર અદાલતે એ નિશ્ચિત કરવાનું રહે છે કે આવી યોજના માટે આધારરૂપ તમામ આવશ્યક વૈધાનિક પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે અને કલમ ૩૯૧[૧][એ] દ્વારા કલ્પિત જરૂરી બેઠકો યોજવામાં આવી છે.

[૨] અદાલતની મંજૂરી માટે રજૂ કરવામાં આવેલી યોજના, કલમ ૩૯૧[૨] મુજબ આવશ્યક એવી જરૂરી બહુમતીના મતોથી સમર્થિત છે.

[૩] એ કે, સંબંધિત ઋણદાતાઓની અથવા સભ્યોની, અથવા તેમના કોઈપણ વર્ગની, બેઠકો સમક્ષ સંબંધિત સામગ્રી ઉપલબ્ધ

હતી, જેથી મતદાતાઓને પ્રશ્નમાં રહેલી યોજનાને મંજૂરી આપવા અંગે જાણકારીપૂર્વકનો નિર્ણય કરવા સક્ષમ બનાવવામાં આવે. એ કે, સંબંધિત મતદાતાઓના વર્ગનો બહુમતીથી લેવાયેલ નિર્ણય, સમગ્ર વર્ગ પ્રત્યે ન્યાયસંગત અને વાજબી છે, જેથી તે વર્ગના અસહમતિ દર્શાવનાર સભ્યોને પણ કાયદેસર રીતે બંધનકર્તા બને.

[૪] કે કલમ ૩૯૩[૧][એ] દ્વારા સૂચિત તમામ આવશ્યક સામગ્રી, કલમ ૩૯૧[૧]માં કલ્પિત મુજબ, સંબંધિત બેઠક *બેઠક* મતદાતાઓ સમક્ષ મૂકવામાં આવે છે.

[૫] કે એક્ટની કલમ ૩૯૧ ની ઉપકલમ [૨] ની જોગવાઈના પરંતુક દ્વારા અભિપ્રેત તમામ આવશ્યક સામગ્રી આવા યોજનાને મંજૂરી મેળવવા ઈચ્છતા સંબંધિત અરજદાર દ્વારા અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે અને તે બાબતે અદાલત સંતોષ પામે.

[૬] કે સમાધાન અને વ્યવસ્થાની પ્રસ્તાવિત યોજના કાયદાની કોઈ જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરતી હોવાનું જણાતું નથી અને જાહેર નીતિના વિરુદ્ધ પણ નથી. આ પાસા અંગે સંતોષ મેળવવાના દૃષ્ટિકોણથી યોજનાના પૃષ્ઠભૂમિમાં રહેલા વાસ્તવિક હેતુનું નિર્ધારણ કરવા માટે, અદાલત, જરૂરી હોય તો, યોજનાના પૃષ્ઠભૂમિમાં રહેલા દેખીતા નિગમિત હેતુનો આવરણ ભેદી શકે છે

અને તેનું વિવેકપૂર્ણ રીતે ક્ષ-કિરણ પરીક્ષણ કરી શકે છે.

[૭] કે કંપની અદાલતે પોતાની સંતોષપ્રાપ્તિ પણ કરવી રહે છે કે સભ્યો અથવા સભ્યોનો વર્ગ અથવા દેવાનારો અથવા દેવાનારોનો વર્ગ, જે કેસ હોય તે મુજબ, સદ્ભાવપૂર્વક અને સારા વિશ્વાસથી કાર્ય કરી રહ્યા હતા અને તે જ વર્ગમાં આવતાં, જેમનું તેઓ પ્રતિનિધિત્વ કરવાનો દાવો કરતા હતા, એવા અનુપાતમાં ઓછા હિતધારકો પર, તેમના હિતના વિરોધમાં કોઈ હિતને પ્રોત્સાહન આપવા માટે દબાણ કરતા ન હતા.

[૮] કે આ યોજના, સમગ્રરૂપે જોતા, તેમના દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામતા વર્ગના હિતમાં આવતો વ્યાપારી નિર્ણય લેતા સુબુદ્ધિ ધરાવતા વ્યવસાયિક લોકોના દ્રષ્ટિકોણથી પણ ન્યાયસંગત, વાજબી અને ચુકિતસંગત હોવાનું પણ જણાય છે, જેના માટે આ યોજના રચવામાં આવી છે.

[૯] ઉપરોક્ત મુજબ અદાલતની મંજૂરી મેળવવા માટેની યોજનાની આવશ્યકતાઓ સંબંધિત વ્યાપક પરિમાણો પૂર્ણ થયા હોવાનું જણાય, ત્યારબાદ અદાલતને તે વ્યક્તિઓના વર્ગના બહુમતી સભ્યોની વ્યાપારી સૂઝબૂઝ ઉપર અપીલ સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની વધુ કોઈ અધિકારક્ષેત્ર રહેતી નથી, જેમણે તમામ પરિસ્થિતિઓને સમજપૂર્વક ધ્યાનમાં રાખીને યોજનાને

પોતાની મંજૂરી આપી હોય, ભલે અદાલતના મત પ્રમાણે કંપની તથા તેના સભ્યો અથવા જેઓ માટે યોજના ઘડવામાં આવી છે એવા દેણાદારો માટે વધુ સારી યોજના શક્ય હોઈ શકે. આવા આધાર પર અદાલત આવી યોજનાને મંજૂરી આપવા ઈનકાર કરી શકતી નથી, કારણ કે અન્યથા તે અદાલત પોતાની દેખરેખી અધિકારક્ષેત્રને બદલે યોજના ઉપર અપીલીય અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરે તેમ ગણાશે.

સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાને મંજૂરી આપવા માટે જેને આહ્વાન કરવામાં આવે છે તેવી કંપની અદાલતના અધિકારક્ષેત્રની વ્યાપ્તિ અને પરિધિના ઉપરોક્ત પરિમાણો સંપૂર્ણ નથી, પરંતુ માત્ર અદાલતના અધિકારક્ષેત્રની સીમારેખાઓનો વ્યાપક દ્રષ્ટાંતરૂપ નિર્દેશ કરે છે.”

આ ચુકાદાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે યોજનાની કાર્યવાહી દરમિયાન, અદાલત યોજના સાથે સંકળાયેલા પક્ષકારોની વ્યાવસાયિક સમજદારી અંગે નિર્ણય આપવા બેસતી નથી; યોજનાની મંજૂરીના પ્રશ્નમાં અદાલતની ભૂમિકા દેખરેખ રાખવાની છે; પક્ષકારો દ્વારા વધુ ઉત્તમ યોજના અપનાવી શકાત, કે કેમ તે શોધવાની અદાલતને આવશ્યકતા નથી; અને જ્યાં સુધી અદાલત આ ન શોધે કે બહુમતીની કાર્યવાહી સ્પષ્ટપણે અયોગ્ય છે અને યોજનામાં કપટ સામેલ છે, ત્યાં

સુધી અદાલત યોજનાને નામંજૂર કરી શકતી નથી.

૨૩. સસેક્સ બ્રિક્સ કંપની લિ.ના મામલામાં [૩૦ કંપની કેસિસ ૫૩૬], અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે: “કાયદાની સ્થિતિ નિઃસંદેહ એવી જ હોવાથી, મારા મત પ્રમાણે હાલની યોજના અને હાલની ઓફર નિઃસંદેહ ટીકા માટે ખુલ્લી છે, અને વ્યવસાયમાં ચતુર એવો કોઈ માણસ, કંપની કાયદામાં તથા શેરબજારમાં થતા વ્યવહારોને પ્રભાવિત કરતી બાબતોમાં પારંગત એવો માણસ, તેમાં ઘણી બધી છૂટછાટો શોધી શકે. તેનો અર્થ એટલો થાય છે કે: યોજના ટીકા માટે ખુલ્લી છે; પરંતુ શું એટલાથી વાત પૂરતી આગળ વધે છે? હાલના કેસમાં મુશ્કેલી એ જ છે. અરજદારની તરફેણી એવું સૂચિત કરવામાં આવ્યું નથી કે કોઈ દુર્ભાવના હતી અથવા અરજદારને જાણપૂર્વક ભ્રમિત કરવામાં આવ્યો હતો, પરંતુ યોજના નોંધપાત્ર પ્રમાણમાં ટીકા માટે ખુલ્લી હોવા છતાં, જેના વિષે એક અથવા વધુ પરિપત્રોમાં વિશદ રીતે ઘણું વિસ્તરણ કરી શકાય તેમ હતું, શેરહોલ્ડરોના મન પર તેનો ચોક્કસ શું પ્રભાવ પડ્યો હોત તેની તપાસ કરવા માટે હું થોભતો નથી. યોજના ટીકા માટે ખુલ્લી છે તેમાં મને કોઈ શંકા નથી, પરંતુ શું તેથી તેને અન્યાયી કહી શકાય? મારા મત પ્રમાણે, એવા કોઈપણ કેસમાં જેમાં જે વ્યક્તિ પર અન્યાયી હોવાનો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે તેની તરફેણી સંપૂર્ણ સદ્ભાવના રહેલી હોય, તેમાં અન્યાયિતાનું નિશ્ચિતપણે આક્ષેપરૂપ

નિર્ધારણ કરવું કઠિન છે. મારા મત પ્રમાણે, અરજદાર સામે એવો અત્યંત કઠિન ભાર છે કે, તે રેજિમેન્ટમાં પગલાંથી બહાર રહેલો એકમાત્ર માણસ હોવા છતાં, તેની જ દૃષ્ટિ પ્રબળ ઠરવી જોઈએ તે દર્શાવવાનો નિઃસંદેહ ભારે બોજો તેને ઉતારવો પડે. હાલના કેસમાં તે જે મુશ્કેલીનો સામનો કરી રહ્યો છે, તે આ જ છે.

હું સંમત છું કે અરજદારના સોગંદનામામાં દર્શાવાયેલ કેટલીક ટીકા એ દર્શાવે છે કે વધુ સારી યોજના, વધુ ન્યાયસંગત યોજના, એવી યોજના કે જે શેરહોલ્ડરો માટે વધુ આકર્ષક રહી હોત જો તેઓ આ ટીકાઓના પ્રભાવોને સમજી શક્યા હોત, તેની રચના માટે સારો કેસ ઉભો કરી શકાય તેમ હતો. મને જરાય શંકા નથી કે વધુ સારી યોજના વિકસિત કરી શકાય તેમ હતી, પરંતુ શું એટલું પૂરતું છે? વર્તમાન કેસમાં રજૂ કરવામાં આવેલ એવી દરખાસ્તની માન્યતા સ્થાપિત કરવી જરૂરી છે શું? શું યોજનામાં એવો કોઈ મુદ્દો છે જેના વિષે વધુ ઉત્તમ દૃષ્ટિકોણ પ્રબળ બની શક્યો હોત, અને જેમના શેરોનું બળજબરીપૂર્વક અપહરણ કરવાનું અનુસંધાન છે તેવા વ્યક્તિઓને થોડું વધુ ઉદાર વર્તન પ્રદાન કરી શકાય તેમ હતું? સંભવતઃ વધુ સારી અને વધુ ન્યાયસંગત દરખાસ્ત કરવામાં આવી શકી હોત, પરંતુ મારા મત મુજબ માત્ર એટલા

માટે કે કોઈ યોજના ૧૦૦ ટકા ન્યાયસંગત અથવા યોગ્ય નથી, તે પ્રકારની અન્યાયિતતા ઉભી થતી નથી જેના વિષે મેં જે કેસનો ઉલ્લેખ કર્યો છે તેમાં મોઘમ જે. વિચારણા કરી રહ્યા હતા. યોજનામાં એવા મુદ્દાઓ અથવા વિગતો મળવી કે જે માન્ય ટીકા માટે ખુદ્દી હોય, માત્ર એટલાથી તે ચુકાદાની ભાવના સાથે સુસંગત એવી અન્યાયિતતા થતી નથી।

કોઈ યોજના સ્પષ્ટપણે અન્યાયી, પ્રત્યક્ષ રીતે અન્યાયી, અતિ સાધારણ બુદ્ધિને પણ અન્યાયી જણાય તેવી હોવી જોઈએ. એવું કહી શકાય નહીં કે કોઈ અસંમતિ ધરાવતા શેરહોલ્ડરને બંધનકારક બનવા માટે કોઈ યોજના ત્યારે સુધી અસરકારક બની શકે નહીં, જ્યાં સુધી તે ન્યાયસંગતતા, સમતા અને ચુકિતતાના સર્વોચ્ચ સંભવિત ધોરણોનું ૧૦૦ ટકા પાલન ન કરે. અંતે તો એવું પણ બને કે કોઈ વ્યક્તિને એક પ્રસ્તાવ કરવામાં આવ્યો હોય અને, ભલે તે વધુ સારું કંઈક ઈચ્છતો હોય, છતાં તમામ પરિસ્થિતિઓમાં તે પૂરતું સારું હોવાથી તેને સ્વીકારવા માટે સંપૂર્ણ રીતે તૈયાર હોય. એવું હોઈ શકે કે હાલની યોજનાની ટીકા કરવા માટેના આધાર એવા સ્વરૂપના ન હોય કે જેને કારણે સમગ્ર બાબત એ અર્થમાં અન્યાયી ઠરે, જેમાં મેં ઉલ્લેખ કરેલા કેસમાં મોઘમ જે. એ આ

શબ્દોનો ઉપયોગ કર્યો હતો.

આ યોજનામાં કેવી રીતે સુધારો કરી શકાય તેમ હતો અને કદાચ સામાન્ય શેરધારકો માટે તેને થોડું વધુ અનુકૂળ અને થોડું વધુ ન્યાયસંગત બનાવી શકાય તેમ હતું તે અંગે મારું પોતાનું મત વ્યક્ત કર્યા પિના, અહેવાલિત કેસોમાં જે અર્થમાં ‘અન્યાયસંગતતા’ શબ્દનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે તે અર્થમાં અન્યાયસંગતતા સ્થાપિત થઈ છે એવું મને લાગતું નથી. સ્પષ્ટ અને હકારાત્મક રીતે સ્થાપિત કરવું આવશ્યક છે કે, બહુમતીના અભિપ્રાય છતાં, યોજના અન્યાયસંગત છે; અને આ વાત એ કહેવા કરતાં ભિન્ન છે કે યોજના અત્યંત ન્યાયસંગત નથી અથવા ન્યાયસંગત નથી તે સ્થાપિત કરવું આવશ્યક છે; યોજનાને અન્યાયસંગત હોવાનું સ્પષ્ટ, પ્રત્યક્ષ, સહેલાઈથી દર્શ્યમાન અને દઢપણે પુરવાર કરી બતાવવું આવશ્યક છે.”

સદરહુ ચુકાદાનું અનુસરણ કરવામાં આવ્યું છે દ્વારા the
મકનામના કેસમાં કલકત્તા વડી અદાલત
ઇન્વેસ્ટમેન્ટ્સ લિ. [૮૭ કંપની કેસેસ ૬૮૮] તેમ જ
મુંબઈ ખાતે લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો કો. લિ. ના મામલામાં [૧૨૧
કંપની કેસેસ ૫૨૩]. ઉપરોક્ત ઉલ્લેખિત ચુકાદામાંથી ફરીથી સ્પષ્ટ થાય

છે કે જ્યાં સુધી અદાલત એવો નોંધપાત્ર નિષ્કર્ષ નોંધતી નથી કે યોજના સંપૂર્ણપણે અન્યાયી છે અને છેતરપિંડી સમકક્ષ છે તથા સામાન્યમાં સામાન્ય સમજ ધરાવતા વ્યક્તિ માટે પણ અન્યાયી છે, વ્યાપારી રીતે કાર્યક્ષમ નથી અને સ્પષ્ટપણે ગેરકાયદેસર છે, ત્યાં સુધી અદાલતે યોજનાને નામંજૂર કરવી જોઈએ નહીં.

૨૪. નવજીવન મિલ્સ કંપની લિ. [જર કંપની કેસિસ ૨૬૫] ના મામલામાં, અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“દલીલના બીજા અંગરૂપે, શ્રી શાહે દલીલ કરી કે પ્રસ્તાવિત યોજના શબ્દશઃ સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના નથી, પરંતુ તે અધિગ્રહણ માટેની દરખાસ્ત છે અને કંપનીઓ એકટની કલમ ૩૯૫ દ્વારા પરિકલ્પિત યોજના અથવા કરાર ગણાશે; અને અરજદારોએ કલમ ૩૯૫માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓનું કડકપણે પાલન કર્યું ન હોય તો આ અદાલત યોજનાને મંજૂરી આપી શકતી નથી. જો પ્રસ્તાવિત યોજના કલમ ૩૯૧ હેઠળની યોજના ન હોય, પરંતુ કલમ ૩૯૫ દ્વારા પરિકલ્પિત શેરોના હસ્તાંતરણને આવરી લેતી યોજના અથવા કરાર હોય, તો એવી યોજનાને અદાલત દ્વારા મંજૂરી આપવાનો પ્રશ્ન ઊભો થતો નથી, કારણ કે કલમ ૩૯૫માં પરિચિતિત શેરોના હસ્તાંતરણને આવરી લેતી યોજના અથવા કરાર માટે અદાલતની મંજૂરી જરૂરી નથી. માત્ર

અસહમત શેરહોલ્ડરો જ ફરજિયાત અધિગ્રહણ વિરુદ્ધ એ આક્ષેપના આધારે અદાલતનો આશરો લઈ શકે કે અધિગ્રહણનો સમગ્ર પ્રયાસ અયોગ્ય છે. તેથી, આ એવી સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના છે કે નહીં, જે સ્પષ્ટપણે અને ન્યાયસંગત રીતે કલમ ૩૯૧ની વ્યાપ્તિમાં આવે, તે નિશ્ચિત કરવું જરૂરી છે. જો તે કલમ ૩૯૧ હેઠળ આવે, તો આગળ દર્શાવાશે કે ભલે તે કલમ ૩૯૫ હેઠળ પ્રાપ્ત થનારા સમાન પરિણામને સિદ્ધ કરતી હોય, છતાં તે કલમ ૩૯૧ હેઠળની યોજના જ રહેશે અને કલમ ૩૯૧ હેઠળ સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના તરીકે તેને મંજૂરી આપી શકાય. કલમ ૩૯૧ સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાને મંજૂરી આપવાની જોગવાઈ કરે છે. આવી યોજના શેરહોલ્ડરો, ડિબેન્યરધારકો અને લેણદારોના હકોમાં ફેરફાર કરવા કે તેમને નિષ્ક્રિય કરવા માટે અપવાદરૂપ પ્રક્રિયા પ્રદાન કરી શકે છે. તેને વિવિધ રીતે પુનર્નિર્માણ, પુનર્સંગઠન, વ્યવસ્થાની યોજનાઓ, વિલીનીકરણ, સંલયન અથવા અધિગ્રહણ તરીકે વર્ણવવામાં આવે છે; પરંતુ આ પૈકી કોઈપણ શબ્દ સ્પષ્ટ રીતે વ્યાખ્યાયિત નથી અને કોઈ અલગ ઓળખી શકાય એવો કાનૂની અર્થ દર્શાવતો નથી. ગાવરે ‘પ્રિન્સિપલ ઓફ મોડર્ન કંપની લો’ની તૃતીય આવૃત્તિમાં સામાન્ય રીતે નિરીક્ષણ કર્યું છે કે ‘પુનર્નિર્માણ,

પુનર્સંગઠન અથવા વ્યવસ્થાની યોજના’ એવો પ્રયોગ ત્યારે થાય છે જ્યારે માત્ર એક કંપની સંકળાયેલી હોય અને તેના મૂડીરોકાણકારોના તથા ક્યારેક તેના સામાન્ય લેણદારોના હકોમાં ફેરફાર કરવામાં આવે; જેમાં છેલ્લો પ્રયોગ લેણદારોના હકો પ્રભાવિત થતા હોય ત્યારે વધુ સામાન્ય રીતે વપરાય છે. વિલીનીકરણ, સંલયન અથવા અધિગ્રહણ હેઠળ, બે અથવા વધુ કંપનીઓનું સંમિલન થાય છે, ક્યારેક તેમના વ્યવસાયના એકીકરણ દ્વારા કાયદેસર રીતે, અથવા હકીકતમાં એક કંપની દ્વારા બીજી કંપનીની શેરમૂડીમાં નિયંત્રણકારી હિસ્સો મેળવવાથી, અથવા નવી કંપની દ્વારા બંનેની મૂડી પ્રાપ્ત કરવાથી. હવે એ સ્થિતિ થયું છે કે કલમ ૩૯૧ હેઠળ આવતાં સમાધાન અને વ્યવસ્થા અત્યંત વ્યાપક સ્વરૂપના હોય છે, જે સામાન્ય રચના અથવા મુલતવીથી શરૂ કરીને વિવિધ કંપનીઓના તેમના શેરો અને ઋણમૂડીના સંપૂર્ણ પુનર્સંગઠન સાથેના વિલીનીકરણ સુધી પ્રસરે છે. ત્યારબાદનો પ્રશ્ન એ છે: ‘સમાધાન’ અને ‘વ્યવસ્થા’ શબ્દોનો અર્થ શું છે? કંપની કાયદા વિષે પેનિંગ્ટને નીચે મુજબ નિરીક્ષણ કર્યું છે:

સમાધાનને એવો કરાર તરીકે વર્ણવવામાં આવ્યો છે, જે પક્ષકારો વચ્ચે તેમમાંથી એક અથવા બંનેના અધિકારો

અંગેના વિવાદનો અંત લાવે છે, અથવા કોઈ પક્ષકારના નિર્વિવાદ અધિકારોમાં એવો ફેરફાર કરે છે, જેઓનો અમલ કરાવવામાં તેને મુશ્કેલી પડે છે. કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ માં આ અભિવ્યક્તિ જે અર્થમાં વપરાઈ છે તે મુજબ, વ્યવસ્થા કરારના ઘણાં વધુ વ્યાપક વર્ગોને આવરી લે છે, અને તે કોઈ પણ રીતે સમાધાનને સમાન હોવી આવશ્યક નથી, જેથી તેમાં એવા કરારોનો પણ સમાવેશ થશે જે એવા અધિકારોમાં ફેરફાર કરે છે જેના અંગે કોઈ વિવાદ નથી, અને જેઓનો અમલ કોઈ મુશ્કેલી વિના કરાવી શકાય છે.

જો 'એરેન્જમેન્ટ' શબ્દનો એવો વ્યાપક અર્થ હોય, તો કંપનીના તમામ શેરોના અધિગ્રહણ દ્વારા તેના નિયંત્રણના હસ્તાંતરણ માટેનો સમાધાન અને એરેન્જમેન્ટનો યોજનાપત્ર, કલમ ૩૯૫ હેઠળ અસહમત શેરહોલ્ડરોને તેમના શેરો હસ્તાંતરિત કરવા મંજૂર કરવાની સત્તા સાથે જોડાયેલ શેરો અધિગ્રહિત કરવાની ઓફર દ્વારા અમલમાં મૂકી શકાય છે, એટલું માત્ર એ બાબતને અટકાવતું નથી કે અદાલત કલમ ૩૯૧ હેઠળ તે યોજનાને મંજૂરી આપે. અમલગમેશન અથવા વિલીન અથવા ટેક-ઓવર વિવિધ રીતે કરવામાં આવી શકે છે. હકીકતમાં, એક્ટકંપનીઝ એક્ટમાં

એવી વિવિધ જોગવાઈઓ છે જેના દ્વારા એ જ પરિણામ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. એરેન્જમેન્ટની યોજના કંપનીને બીજી કંપનીના શેરો અધિગ્રહિત કરવા પણ સક્ષમ બનાવી શકે છે. આ કંપની અને તેના પોતાના શેરહોલ્ડરો વચ્ચેના એરેન્જમેન્ટના સ્વરૂપે થશે. એક સંપૂર્ણ બાહ્ય વ્યક્તિ પણ કલમ ૩૯૫માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું અનુસરણ કરીને બીજી કંપનીનું ટેક-ઓવર કરી શકે છે. એ જ પરિણામ કલમ ૪૮૪ હેઠળ કાર્યવાહી કરીને પણ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. તેથી, પ્રશ્ન એ છે કે કોઈ ચોક્કસ યોજના એવી છે કે જે કલમ ૩૯૧ અથવા કલમ ૩૯૫ અથવા કલમ ૪૮૪ હેઠળ આવે છે કે નહીં, તેનો પરિચય તેના પોતાના તથ્યોની પૃષ્ઠભૂમિમાં કરવો આવશ્યક છે. શક્ય છે કે અંતિમ પરિણામ એકસરખું હોય, પરંતુ એટલાથી એ અર્થ નીકળતો નથી કે તે યોજના એક કલમ હેઠળ નહીં પરંતુ અન્ય કલમો હેઠળ આવે છે. મુખ્ય પ્રશ્ન એ છે કે એવી યોજના, જેના દ્વારા એક કંપનીને સ્વતંત્ર જાહેર લિમિટેડ કંપનીમાંથી બીજી જાહેર લિમિટેડ કંપનીની સંપૂર્ણ માલિકીની ઉપકંપનીમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવે છે, તેને કલમ ૩૯૧ હેઠળ મંજૂરી આપી શકાય કે નહીં. શ્રી શાહ એવો દાવો કરવામાં યોગ્ય હોઈ શકે કે આવી બાબત કલમ ૩૯૧ હેઠળ કરી શકાય છે. એ કસોટી નથી. કસોટી એ છે કે શું તે કલમ ૩૯૧ હેઠળ કરી શકાય

તેમ હતું.

હવે, આ મુદ્દા પરના કોઈ નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કરતા પહેલાં, હું એ નોંધવા ઇચ્છું છું કે કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ [યુનાઈટેડ કિંગડમ] ની કલમો ૨૦૬, ૨૦૭, ૨૦૮ અને ૨૦૯ સાથે કલમો ૩૯૧, ૩૯૩, ૩૯૪ અને ૩૯૫ સમપ્રકૃતિવાળી છે. હકીકતમાં, અમે તે જોગવાઈઓને લગભગ જશની તશ સમાવી લીધી છે. કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ [યુનાઈટેડ કિંગડમ] ની સમાન જોગવાઈઓના અર્થઘટનથી, નિઃસંદેહ, અમારી કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ માં સમાવિષ્ટ સમાન જોગવાઈઓના સાચા વ્યાપ અને અવકાશને શોધવામાં મદદ મળશે. સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ઉઠાવવામાં આવેલ પ્રશ્ન એ છે કે, એવી સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના, જેના દ્વારા એક કંપની બીજી કંપનીનો કબજો લે છે, શું સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાના માર્ગે અમલમાં મૂકી શકાય કે નહીં. જો તે કલમ ૩૯૧ હેઠળ કરવામાં આવે, તો જેના ઉપર કબજો લેવાઈ રહ્યો છે તે કંપની તેમાં પક્ષકાર થયા વગર તે થઈ શકે નહીં. જો કલમ ૩૯૫ માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવે, તો કંપનીને અવગણીને તે થઈ શકે. કલમ ૩૯૧ હેઠળની સમાધાન અને વ્યવસ્થાની કોઈપણ યોજના નિર્વિવાદ રીતે કંપની અને તેના લેણદારો તથા સભ્યો અથવા તેમના કોઈ વર્ગ વચ્ચે જ હોવી

જોઈએ. પરંતુ કલમ ૩૯૫ હેઠળ, કોઈ વ્યક્તિગત વ્યક્તિ અથવા કંપની બીજી કંપનીના શેરધારકોને સીધી ઓફર કરીને અને કંપનીને સંપૂર્ણપણે અવગણીને શેરો ખરીદી શકે છે અને જો તેઓ કુલ શેરોના દશમાં નવ હિસ્સા ખરીદવા અથવા હસ્તગત કરવાની સ્થિતિમાં હોય, તો તેઓ અસંમતિ ધરાવતા અલ્પમતીને પોતાના શેરો ખરીદનારને ફરજિયાત વેચવા માટે બાધ્ય કરી શકે છે. આ પરિણામ પ્રથમ કંપનીને બાજુએ મૂકી પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. પરંતુ દલીલ એ છે કે આવી બાબતને કંપની અને તેના શેરધારકો તથા લેણદારો વચ્ચેની સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના કહી શકાય કે કેમ. અન્ય શબ્દોમાં, શ્રી શાહે વિશેષરૂપે દલીલ કરી હતી કે જ્યાં એવી કથિત સમાધાન યોજનાના દ્વારા એક જાહેર મર્યાદિત કંપનીનો કબજો બીજી જાહેર મર્યાદિત કંપની દ્વારા લેવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવે, ત્યાં તેને કંપની અને તેના શેરધારકો તથા સભ્યો વચ્ચેની સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના ક્યારેય કહી શકાય નહીં. કંપની અને તેના શેરધારકો વચ્ચે કોઈ સમાધાન નથી અને એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે તેને વ્યવસ્થા કહેવી મુશ્કેલ છે. 'વ્યવસ્થા' શબ્દનો અર્થ એટલો સંકુચિત રીતે કરવો ન જોઈએ. 'વ્યવસ્થા' શબ્દ એવો છે કે જ્યાં કોઈ વિવાદ ન હોય ત્યાં પણ વ્યવસ્થા લાવી શકાય. 'સમાધાન' શબ્દ વિવાદના

અસ્તિત્વને તેમજ બંને પક્ષે આપલે થવાને અનુમાનિત કરે છે. બીજી તરફ, 'વ્યવસ્થા' એવી વસ્તુ છે કે જેના દ્વારા પક્ષકારો વચ્ચે કોઈ વિવાદ ન હોવા છતાં તેઓ કોઈ ચોક્કસ કાર્ય કરવા સંમત થાય છે. જો કલમ ૩૯૧ માં વપરાયેલા 'વ્યવસ્થા' શબ્દનો અર્થ એવો વ્યાપક હોય, તો નિઃસંદેહ, એક કંપનીના શેરો બીજી કંપની દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવે તેવી વ્યવસ્થા 'વ્યવસ્થા' શબ્દના વ્યાપની બહાર નહીં આવે. આ સંદર્ભમાં, હું પ્રથમ ઇન રે ગાર્ડિયન અશ્યોરન્સ કો. નો ઉલ્લેખ કરવા ઇચ્છું છું. તે કેસમાં, ગાર્ડિયન અશ્યોરન્સ કંપનીએ કંપનીઝ [કન્સોલિડેશન] એક્ટ, ૧૯૦૮ ની કલમ ૧૨૦ હેઠળ સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના પ્રસ્તાવિત કરીને રિલાયન્સ મરીન્સ ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિ., નો કબજો લેવા માગ્યો હતો, જે ફરીથી અમારી કંપનીઝ એક્ટની કલમ ૩૯૧ સાથે સમપ્રકૃતિવાળી છે. પ્રસ્તાવિત યોજના એવો અતિરેકનો કિસ્સો હતો કે જેને આવરી લેવા માટે 'વ્યવસ્થા' શબ્દનો વિસ્તાર કરી શકાય. પ્રસ્તાવિત યોજના અનુસાર, ગાર્ડિયનની મૂડીને એકીકૃત કરીને ફરી વિભાજિત કરવાની હતી અને આવા ફરી વિભાજિત શેરો રિલાયન્સ મરીનના શેરધારકોને જારી કરવાના હતા.

ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ [પછીથી જેને "રિલાયન્સ" તરીકે

ઉદ્દેશ્યવામાં આવશે] રૂ.૧ ના પ્રમાણમાં. હવે, ગાર્ડિયન નવી મૂડી જારી કરવાની સ્થિતિમાં નહોતું. તેથી, એવી જોગવાઈ કરવામાં આવી કે ગાર્ડિયનના શેરહોલ્ડરો પાસે રહેલા શેરોના તે હિસ્સાનો રિલાયન્સના શેરહોલ્ડરોને ફાળવણી કરવા માટે ફરજિયાત સંપાદન કરવામાં આવશે. સંક્ષેપમાં યોજનાનો સાર એવો હતો કે રિલાયન્સના એક શેર બદલ ગાર્ડિયનના બે શેર જારી કરવામાં આવશે અને ગાર્ડિયન પોતાના શેરહોલ્ડરો પાસેથી તે જ સંપાદિત કરીને રિલાયન્સના શેરહોલ્ડરોને ફાળવવા માટે એટલી સંખ્યાના શેર સંપાદિત કરશે. તેથી, રિલાયન્સના શેરો હસ્તગત કરવા બદલ રિલાયન્સના શેરહોલ્ડરોને ફાળવણી કરવા માટે ગાર્ડિયનના શેરહોલ્ડરોએ પોતાના શેરોના એક હિસ્સાથી ફરજિયાત રીતે અલગ થવું પડતું હતું. મારા મત મુજબ, આ વ્યવસ્થાનું અતિશય કઠોર ઉદાહરણ છે અને જ્યારે આ યોજના ચંચલ ન્યાયમૂર્તિ સમક્ષ મંજૂરી માટે આવી, ત્યારે તેમનો મત એવો હતો કે જેમ કંપનીનો શેરહોલ્ડર કોઈપણ ઉપાયથી પોતાના શેરો પર બાકી રહેલી નામમાત્ર રકમ પૂર્ણ રીતે ચૂકવવાની પોતાની જવાબદારીમાંથી બચી શકતો નથી, તેમ તેને પોતાના શેરોના સંબંધમાં તેણે સ્વીકારેલા ફાળાથી વધારે રકમ કંપનીના ભંડોળમાં ચૂકવવા માટે પણ બોલાવી શકાય નહીં. તેથી, એવું માનવામાં

આવ્યું કે એકટની કોઈપણ કલમ તેના સહ-શેરહોલ્ડરોની બહુમતીને, અદાલતની મંજૂરી સાથે પણ, તે જ શેરહોલ્ડરને કંપની પાસેથી તેણે તેના કાયદેસરના બાંહેધરોના સંબંધમાં જે મેળવ્યું હોય તેનો કોઈ હિસ્સો કંપનીને પરત કરવા ફરજ પાડે છે એવું માનવું અસામાન્ય બાબત ગણાય; અને એવી પરતફેર એવા હેતુ માટે હોય કે જે કંપની બહુ સહેલાઈથી પ્રાપ્ત કરી શકે અને જો એવું હોય તો તેનો ખર્ચ નિશ્ચિતપણે પોતાના નિગમ ભંડોળમાંથી જ કરવો જોઈએ. ન્યાયમૂર્તિ ચંંગરનું વધુ એવું માનવું હતું કે આ કલમના સમગ્ર ઇતિહાસ સાથે એ વિચાર જોડાયેલો છે કે એક બાજુ કે બીજી બાજુના અધિકારોના સમાધાન કે વ્યવસ્થા દ્વારા ઉકેલવાનું કોઈક વિવાદ અથવા કોઈ મુશ્કેલી હોવી જોઈએ, એવી પરિસ્થિતિ કે જે આ કલમના અમલીકરણ પહેલાં માત્ર કંપનીના વિસર્જનની જ આવશ્યકતા પેદા કરતી હતી. તેથી, તેઓ કલમ ૧૨૦ નો એવો વિસ્તૃત અર્થ સ્વીકારવા ઈચ્છતા નહોતા કે જેમાં એવી વ્યવસ્થાની યોજના આવરી લેવાય જે શેરહોલ્ડરને કોઈ બીજી કંપનીના શેરોના બદલે પોતાના જ શેરોથી અલગ થવા માટે મજબૂર કરે. તેમણે આ યોજનાને એ આધારે નકારી કાઢી કે આ યોજના પોતે ગાર્ડિયનના શેરહોલ્ડરો અને ગાર્ડિયન વચ્ચે સમાધાન, વિવાદિત દાવો અથવા વ્યવસ્થા પૈકી કોઈ કદી શકાય

નહીં. ચંગર ન્યાયમૂર્તિના મત મુજબ, 'વ્યવસ્થા' શબ્દ માત્ર ત્યારે જ લાગુ પડે જ્યારે કોઈ વિવાદ અથવા કોઈ મુશ્કેલી હોય. આ બાબત અપીલમાં લઈ જવામાં આવી અને લોર્ડ કોઝન્સ-હાર્ડી એમ.આર. એ ચંગર ન્યાયમૂર્તિએ કરેલ 'વ્યવસ્થા' શબ્દની વ્યાખ્યા સ્વીકારી નહોતી. રિલાયન્સના શેરહોલ્ડરોને ગાર્ડિયનના બે શેર મળશે અને ગાર્ડિયનના શેરહોલ્ડરોને રિલાયન્સનો એક શેર મળશે, તેથી તેને ગાર્ડિયનના શેરહોલ્ડરો અને સંરક્ષક, નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:-

ત્યારબાદ એવો સૂચન કરવામાં આવે છે કે રિલાયન્સના શેરહોલ્ડરોએ જે દરખાસ્ત તેઓ સ્વીકારવા તૈયાર હોવાનું જણાવ્યું હતું તેને ગાર્ડિયન કંપની અને તેના શેરહોલ્ડરો વચ્ચેની એવી વ્યવસ્થા મંજૂર કરનાર આદેશ દ્વારા અમલમાં મૂકવી જોઈએ, જેનાથી ગાર્ડિયન કંપનીના થોડાક અસહમતિ દર્શાવનાર શેરહોલ્ડરો પર, જો આવા અસહમતિ દર્શાવનાર હોય, તો તેમના પોતાના શેરોમાંથી નિશ્ચિત પ્રમાણમાં ફાળો આપવાની ફરજિયાત જવાબદારી આવે; અને ગાર્ડિયાનના શેરોને સંપૂર્ણપણે ચુકવાયેલા પ્રેફરન્સ શેરો અને સંપૂર્ણપણે ચુકવણી ન થયેલા સામાન્ય શેરોમાં ઉપવિભાજિત કરીને તે પ્રમાણને વધુ કાર્યક્ષમ

બનાવવામાં આવે છે. આ અંગેની વિગતો કરારમાં અત્યંત કાળજી અને અત્યંત ચોકસાઈથી ગોઠવવામાં આવી હોય તેમ મને જણાય છે, પરંતુ અહીં તેમની ચર્ચા કરવી મારા માટે કોઈ રીતે આવશ્યક નથી. મારા મત મુજબ, જે કરવાનું પ્રસ્તાવિત છે તે પૂર્ણ સદ્ભાવનાથી અને અત્યંત સારા વ્યાવસાયિક કારણોસર છે; તે સમાધાન નથી, પરંતુ કલમ ૧૨૦ ના શબ્દોનો ઉપયોગ કરીએ તો કંપની અને તેના સભ્યો વચ્ચે પ્રસ્તાવિત વ્યવસ્થા છે, અને ચંગર જે. ને જેવું કરવું ફરજિયાત લાગ્યું હતું તેવી મર્યાદા તે શબ્દો પર મૂકવાની કોઈ જરૂરિયાત નથી.

વારિંગ્ટન એલ.જે. અને એ.ટી. લોરેન્સ ન્યાયાધીશે સહમતી વ્યક્ત કરી હતી અને યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. હું ઈન રે નેશનલ બેંક લિમિટેડનો પણ ઉલ્લેખ કરું છું. એક્ટકંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૪૮ (યુ.કે.) ની કલમ ૨૦૬ હેઠળ (જે અમારા એક્ટકંપનીઝ એક્ટની કલમ ૩૯૧ સાથે સમાન વિષયવસ્તુ ધરાવે છે) મંજૂરી મેળવવા અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલી યોજના નીચે મુજબ હતી:

પ્રસ્તાવો અનુસાર નેશનલ બેંકના વ્યવસાયનું બે ભાગોમાં વિભાજન કરવામાં આવશે, જેમાં આઈરિશ વ્યવસાયને

આભારી સંપત્તિઓ અને દેવાનો હસ્તાંતરણ નવી આઈરિશ કંપની, નેશનલ બેંક ઓફ આઈરલેન્ડ લિ., [‘એન.બી.આઈ’], ને કરવામાં આવશે, જ્યારે અંગ્રેજી વ્યવસાયને આભારી સંપત્તિઓ અને દેવાનો નેશનલ બેંક સાથે જ રહેશે, ત્યારબાદ એન.બી.આઈ.નું અધિગ્રહણ આઈરિશ બેંક દ્વારા કરવામાં આવશે.’ – એટલે કે, બેંક ઓફ આઈરલેન્ડ દ્વારા – ‘અને નેશનલ બેંક સ્કોટિશ બેંકની સંપૂર્ણપણે માલિકીની અનુગામી કંપની બનશે.

હું જે યોજનાનો હાલમાં વિચાર કરી રહ્યો છું તે ઉપરોક્ત કેસની યોજનાની સરખામણીએ લગભગ સમાન છે, જોકે એટલી જટિલ નથી, અને તે દર્શાવવા માટે મેં યોજનાના વ્યાપક રૂપરેખાઓ વિગતે નિર્ધારિત કરી છે; કારણ કે આવી યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવે તો તેનો સીધો પરિણામ એ થાય કે જે નેશનલ બેંકે યોજના પ્રસ્તાવિત કરી હતી તે સ્કોટિશ બેંકની સંપૂર્ણ માલિકીની અનુસંગી કંપની બની જાય. મારા સમક્ષના કેસમાં, યોજના નવજીવન અને તેના શેરધારકો તથા દેણદારો વચ્ચેની છે, જેને કોહિનૂર દ્વારા પ્રાયોજિત કરવામાં આવી છે, અને જો યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવે તો તેનો પરિણામ એ થાય કે નવજીવન કોહિનૂરની સંપૂર્ણ માલિકીની અનુસંગી કંપની બની

જાય. સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ઊભો થયેલો પ્રશ્ન એ છે કે; શું આવી બાબતને નવજીવન અને તેના દેણદારો તથા શેરધારકો વચ્ચેની ગોઠવણની યોજના કહી શકાય? અને, બીજું, શું તેને કલમ ૩૯૧ હેઠળ મંજૂરી આપી શકાય? શ્રી શાહ દ્વારા ઊભો કરાયેલો બીજો પ્રશ્ન પણ આ નિર્ણયથી ઉત્તરિત થશે કે આવી યોજના કલમ ૩૯૫ હેઠળ આવરી લેવાય તેવી ગણાય અને તેમાં કલ્પાયેલ પ્રક્રિયા અનુસરવી જોઈતી હતી. જ્યારે નેશનલ બેંક કેસમાં યોજનાનો ચાન્સરી વિભાગમાં વિચાર કરવામાં આવતો હતો, ત્યારે સ્પષ્ટ રીતે એવો વાદ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો કે યોજના કલમ ૨૦૬ [અમારા કંપનીઓ એક્ટની કલમ ૩૯૧] હેઠળની નથી પરંતુ કલમ ૨૦૮ [અમારા કંપનીઓ એક્ટની કલમ ૩૯૫] હેઠળની છે. આ બન્ને વાંધાઓનો ઉત્તર યોજનાનો પ્રસ્તાવ કરનાર કંપનીના પક્ષે આપવામાં આવ્યો છે. આવી યોજનાને એવી કંપની, જેના શેરો કબજે લેવામાં આવી રહ્યા છે, અને તેના દેણદારો તથા શેરધારકો વચ્ચેની ગોઠવણની યોજના કહી શકાય અને આવી યોજનાને કલમ ૩૯૧ હેઠળ મંજૂરી આપી શકાય, તથા કલમ ૩૯૫ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અમલમાં મૂકવી ફરજિયાત નથી. હકીકતમાં યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવી છે. તેથી, સિદ્ધાંતના આધાર પર તેમજ સુસ્થાપિત અધિકૃત

નિર્ધારણોના આધારે, એવું સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યાં સમાધાન અને ગોઠવણની આંશિક યોજના દ્વારા એક કંપનીના શેરો બીજી કંપની દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવે અને પ્રથમ ઉદ્દેશિત કંપનીને બીજા ઉદ્દેશિત કંપનીની સંપૂર્ણ માલિકીની અનુસંગી કંપનીમાં પરિવર્તિત કરવામાં આવે, ત્યાં પણ તે સમાધાન અને ગોઠવણની યોજના ગણાઈ શકે છે, અને જો તે ન્યાયસંગત, વાજબી, કાયદેસર અને કાર્યક્ષમ જણાય અને યોગ્ય રીતે મંજૂર કરવામાં આવી હોય, તો તેને કલમ ૩૯૧ હેઠળ મંજૂરી આપવામાં આવી શકે. ભલે યોજનાને મંજૂરી આપવાનો પરિણામ પ્રથમ કંપનીનું બીજી કંપની દ્વારા અધિગ્રહણ થતું હોય, તો પણ માત્ર એટલા કારણે એવું કહેવાથી ઉત્તર મળી શકતો નથી કે તે કાર્ય ફક્ત કલમ ૩૯૫ હેઠળ જ થઈ શકે.

ઉપરોક્ત કેસમાં ઉઠાવવામાં આવેલો વિવાદ એ હતો કે જ્યાં કલમ ૨૦૬ હેઠળની વ્યવસ્થા તત્પતઃ કંપનીના જાહેર કરાયેલા તમામ શેરોની બહારના વ્યક્તિ દ્વારા ખરીદી માટેની યોજના અથવા કરાર હોય, ત્યાં સુધી અદાલતે તે વ્યવસ્થાને મંજૂરી આપવી નહીં જ્યાં સુધી કે [૧] અરજદાર સંપૂર્ણ ખુલાસા સાથે સાબિત ન કરે કે કિંમત વાજબી છે, અને [૨] તે વ્યવસ્થાને કલમ ૨૦૯ માં ઉદ્દેશિત ૯૦ ટકા બહુમતી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી ન હોય.

એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અદાલત સમક્ષ લાવવામાં આવેલી વ્યવસ્થા કલમ ૨૦૯ ના સ્વરૂપની હતી અને તેને યોગ્ય બહુમતી દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી. આ વિવાદને નકારી કાઢતા, નીચે મુજબ અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:-

શ્રી સુએન્સન-ટેલરના બીજા વાંધા બાબતે, અર્થાત્ આ યોજના વાસ્તવમાં કલમ ૨૦૯ નો કેસ ગણવી જોઈએ અને તેમાં ૯૦ ટકા બહુમતી આવશ્યક છે, તે અંગે હું તે પ્રતિપાદન સ્વીકારી શકતો નથી. પ્રથમ તો, મને એવું લાગે છે કે તેમાં કલમ ૨૦૬ માં આવેલા 'વ્યવસ્થા' શબ્દની સામાન્ય વ્યાપ્તિ પર અથવા તો તે કલમ હેઠળ અદાલતના વિવેકાધિકાર પર કોઈ મર્યાદા કે લાયકાત લાદવાનો અર્થ સમાયેલો છે. વિધાનમંડળે સ્પષ્ટ શબ્દોમાં આવી કોઈ મર્યાદા લાદવી યોગ્ય માની નથી અને મને પણ એવી કોઈ મર્યાદા અનુમાનથી સ્વીકારવાનું કોઈ કારણ દેખાતું નથી. વધુમાં, કલમો ૨૦૬ અને ૨૦૯, આ બન્ને કલમો, સંપૂર્ણપણે ભિન્ન પરિબળો તથા ભિન્ન અભિગમોને આવરી લે છે. કલમ ૨૦૬ હેઠળ કોઈ વ્યવસ્થાને ત્યારે જ મંજૂરી આપી શકાય જ્યારે તેની ન્યાયસંગતતાનો પ્રશ્ન સૌપ્રથમ અદાલત સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવ્યો હોય. બીજી

તરફ, કલમ ૨૦૯ હેઠળ આ બાબત કદાચ ક્યારેય અદાલત સમક્ષ આવે જ નહીં. જો તે અદાલત સમક્ષ આવે, તો યોજનાની અન્યાયીતા સાબિત કરવાનો ભાર અસહમતિ ધરાવતી અલ્પસંખ્યક પર મૂકવામાં આવે છે. તેથી, જો અલ્પસંખ્યક પાસેથી સંપત્તિ હરણ કરવાની હોય, તો કલમ ૨૦૯ હેઠળ જે બહુમતી આવશ્યક છે તેની તુલનામાં કલમ ૨૦૬ હેઠળની યોજના માટે ઓછી બહુમતી પૂરતી ગણવાની યોગ્ય કારણો હાજર છે.

અતએવ, એવું પ્રતિત થાય છે કે સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના મૂળભૂત રીતે એક કંપની દ્વારા બીજી કંપનીની સમગ્ર શેર મૂડીના અધિગ્રહણને આવરી લેતી હોય, અને કલમ ૩૯૫ મુજબ કલ્પાયેલ રીતે ૯૦ ટકા શેરધારકો તેની સાથે સંમત ન હોય, તોય તેવી યોજનાને કલમ ૩૯૧ હેઠળ હજી પણ મંજૂરી આપી શકાય છે, અને એવો જવાબ કે આવી યોજના માત્ર કલમ ૩૯૫ હેઠળ જ વિચારણા પામી શકે, તે આ પ્રશ્નનો યોગ્ય ઉકેલ નથી.

આ તબક્કે, શ્રી શાહની એક રજૂઆત ધ્યાનમાં લીધી જઈ શકે. એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે ઇંગ્લિશ કંપનીઝ એક્ટની કલમ ૨૦૯ એક બાબતમાં અમારા કંપનીઝ એક્ટની કલમ ૩૯૫થી ભિન્ન છે, કારણ કે ઇંગ્લિશ કંપનીઝ એક્ટની કલમ

૨૦૯માં અમારી કલમ ૩૯૫ની ઉપકલમ [જ-એ] સમાન કોઈ જોગવાઈ નથી. તેનાથી ખાસ કોઈ ફરક પડતો નથી. ઉપકલમ [જએ] શેરધારકોના હિતોના રક્ષણ માટે દાખલ કરવામાં આવી હતી. તેથી, જો કોઈ વ્યક્તિ કલમ ૩૯૫નો આશરો લે, તો તે ઉપકલમ [જએ] હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવા બંધાયેલ છે. જો યોજના તેના સ્વરૂપે કલમ ૩૯૧ હેઠળની યોજના હોય, તો તેને એ આધાર પર નકારી શકાય નહીં કે કલમ ૩૯૫ની ઉપકલમ [જએ]માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવી નથી. હકીકતમાં, કલમ ૩૯૧માં આવશ્યક સંમતિ આપનાર બહુમતીને વિચારપૂર્વક કલમ ૩૯૫ હેઠળ આવશ્યક સંમતિ આપનાર બહુમતી કરતાં ઓછી રાખવામાં આવી છે. જ્યારે કલમ ૩૯૧ હેઠળની યોજના પ્રસ્તુત કરવામાં આવે છે, ત્યારે શરૂઆતથી જ તે અદાલત સમક્ષ આવવી જરૂરી છે અને દરેક તબક્કે અદાલત તેની ઉપર દેખરેખ રાખે છે. જ્યારે તે પ્રસ્તાવિત થાય છે, ત્યારે બેઠકો બોલાવવાના માટે કલમ ૩૯૧[૧] હેઠળ દિશાનિર્દેશ આપતી વખતે અદાલત તેનું પ્રથમદર્શિત રીતે પરીક્ષણ કરી શકે છે અને કલમ ૩૯૧[૨] હેઠળ મંજૂરી મળ્યા વગર તથા વિવિધ કાનૂની તકનિકી મુદ્દાઓથી પરે પડે, જો તે અસહમતિ ધરાવતા સભ્યો પ્રત્યે દમનકારી હોવાનું દર્શાવવામાં આવે અથવા બહુમતીએ

અલ્પમત પર જાણે પોતાને લાદી દીધું હોવાનું દર્શાવવામાં આવે, તો અદાલત યોજનાના પક્ષમાં પોતાના વિવેકાધિકારનો ઉપયોગ કરવાનો ઇનકાર કરી શકે છે. કલમ ૩૯૫માં કલ્પિત શેરોના હસ્તાંતરણની યોજના અથવા કરાર કદાચ અદાલત સમક્ષ આવે જ નહીં. તે માત્ર ત્યારે જ અદાલત સમક્ષ આવી શકે જ્યારે અસહમતિ ધરાવતું અલ્પમત પ્રસ્તાવિત રજૂઆતને અયોગ્ય તરીકે પડકારે, અને પ્રસ્તાવિત રજૂઆત અયોગ્ય છે તે દર્શાવવાનો ભાર તેમના ઉપર રહેશે. કલમ ૩૯૧ હેઠળની યોજનામાં, યોજના ન્યાયસંગત અને યુક્તિસંગત છે અને વેપારી સમજના શ્રેષ્ઠ પ્રેરણાથી માર્ગદર્શન મેળવનારા પ્રામાણિક વ્યક્તિઓ તેને મંજૂર કરે એવી છે, તે યોજનાના પ્રસ્તુતકર્તાઓએ સ્થાપિત કરવાનું હોય છે, અને અસહમતિ ધરાવતા અલ્પમતને માત્ર એટલું જ દર્શાવવાનું હોય છે કે અદાલતે આવી યોજનાના પક્ષમાં પોતાનો વિવેકાધિકાર વાપરવો જોઈએ નહીં. પરંતુ કલમ ૩૯૫ હેઠળની યોજનામાં, તે માત્ર અસહમતિ ધરાવતા અલ્પમતની પહેલ પર જ અદાલત સમક્ષ આવી શકે અને રજૂ કરાયેલ કિંમત અયોગ્ય છે તે દર્શાવવાનો ભાર તેમના ઉપર રહેશે. કલમ ૩૯૧ અને ૩૯૫ હેઠળની યોજનાઓ વચ્ચે આ સ્પષ્ટપણે ભેદક લક્ષણ છે; અને મારા મત મુજબ બન્ને જુદા જુદા ક્ષેત્રોમાં

કાર્ય કરે છે અને એકનો બીજા ઉપર કોઈ પ્રભાવ પડતો નથી, ભલે એક અથવા બીજી યોજના દ્વારા સિદ્ધ થતું અંતિમ પરિણામ એકસરખું હોઈ શકે. મારા મત મુજબ વર્તમાન યોજના કલમ ૩૯૧[૧] હેઠળની હોવાથી, કલમ ૩૯૫માં નિર્ધારિત કોઈ પ્રક્રિયાનું પાલન કરવામાં આવ્યું છે કે નથી તે અગત્યનું કે સંબંધિત નથી.

આ મથાળા હેઠળ કરવામાં આવેલી રજૂઆતનો ત્રીજો અંગ એવો હતો કે આ યોજના હકીકતમાં નવજીવનનું કોહિનૂર સાથે વિલીનીકરણ કરવાની યોજના છે અને તેથી, કલમ ૩૯૪ હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયા અનુસરવામાં આવવી જોઈતી હતી. આ મુદ્દાનો સંક્ષેપમાં નિકાલ માત્ર એટલું કહીને કરી શકાય કે આ યોજના નવજીવનનું કોહિનૂર સાથે વિલીનીકરણ અનુમાનેતી નથી. યોજનાનો અમલ કરવામાં આવે ત્યારે અને જે સમયે તેનો અમલ થશે, તેનું પરિણામ એ થશે કે નવજીવન કોહિનૂરની સંપૂર્ણપણે માલિકીની અનુસંગી કંપની રહેશે. તે તેની પોતાની સ્વતંત્ર ઓળખ યથાવત્ રાખશે, માત્ર આ ફરક સાથે કે તેના તમામ શેરો કોહિનૂરની માલિકીમાં રહેશે. કલમ ૩૯૪માં જે અર્થમાં આ શબ્દ સમજવામાં આવે છે, તે અર્થમાં આ બે કંપનીઓનું વિલીનીકરણ નથી. તેથી, યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવે તે પહેલાં કલમ

૩૯૪ હેઠળ નિર્ધારિત વિશિષ્ટ પ્રક્રિયા અમલમાં મૂકવી આવશ્યક નથી.”

૨૫. લાર્સન એન્ડ ટુબ્રો [સુપ્રા] ના મામલામાં બોમ્બે વડી અદાલતે નીચે મુજબ નિરીક્ષણ કર્યું છે:

“વ્યવસ્થા: પ્રથમ અને સર્વોપરી મુદ્દો “વ્યવસ્થા” નો અર્થ, વ્યાપ અને હેતુ છે. પ્રશ્નાસ્પદ સમજુતીની યોજના એકટકંપનીઝ એકટની કલમ ૩૯૧ થી ૩૯૪ તથા તેની નીચે બનાવવામાં આવેલા નિયમોની જોગવાઈઓના પરિધિમાં આવે છે. “વ્યવસ્થા” શબ્દ એકટકંપનીઝ એકટ હેઠળ વિશેષરૂપે વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવ્યો નથી. આ સમજુતીની યોજનામાં વિભાજન અને શેર મૂડીમાં ઘટાડાના તત્વો સામેલ છે અને સંબંધિત કંપનીઓ તથા ટ્રસ્ટ સાથેની સમજુતીની યોજના એકટકંપનીઝ એકટની કલમોના વ્યાપથી બહાર છે એમ કહી શકાય નહીં. તેથી, પ્રશ્નાસ્પદ સમજુતીની યોજના જાળવાપાત્ર છે. “વ્યવસ્થા” શબ્દ વિશેષરૂપે વ્યાખ્યાયિત ન હોવા છતાં, તેનો વ્યાપ અને પરિધિ વિશાળ છે. વર્તમાન સમજુતીની યોજના અરજદાર-કંપનીઓ અને તેમના શેરહોલ્ડરો અને/અથવા લેણદારો તથા એક ટ્રસ્ટ વચ્ચેની છે. માત્ર તે કારણસર જ પ્રશ્નાસ્પદ સમજુતીની યોજના જાળવાપાત્ર નથી અથવા ટકી

શકતી નથી એમ કહી શકાય નહીં. આ યોજના શેરહોલ્ડરો અને લેણદારોને અસર કરે છે, કારણ કે અરજદારોનો સિમેન્ટ વિભાગ હસ્તાંતરીત કંપનીને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવી રહ્યો છે. સમજુતીની યોજનાની જાળવાપાત્રતા અંગે પ્રાદેશિક નિયામકે પણ કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નથી. માત્ર તકનીકી આધાર પર, એકટકંપનીઝ એકટની કલમ ૩૯૧ થી ૩૯૪ ની જોગવાઈઓ હેઠળ મંજૂર વિવિધ યોજનાઓના સ્વીકાર્ય ઉપાયરૂપ એવા વિભાજન અને શેરોમાં ઘટાડાનો નિશ્ચિત તત્ત્વ ધરાવતી આવી સમગ્ર સમજુતીની યોજનાને નકારી કાઢવી મુશ્કેલ છે. ઇન્વેસ્ટમેન્ટ કોર્પોરેશન ઓફ ઇન્ડિયા લિ., ઇન રે [૧૯૮૭] ૬૧ કમ્પ કેસ ૯૨ [બોમ્.], માં “વ્યવસ્થા” શબ્દનું વિશાળ અર્થમાં અર્થઘટન કરવામાં આવ્યું છે. અંગ્રેજી કાયદા હેઠળ પણ “વ્યવસ્થા” શબ્દનો વ્યાપક અર્થ અને અર્થઘટન દર્શાવવા માટે બીજો કેસ ગાર્ડિયન એશ્યોરન્સ કંપની, ઇન રે [૧૯૧૭] ૧ સીએચ ડી ૪૩૧ [સીએ] છે. સંબંધિત અનુરૂપેદોના અવતરણ આ મુજબ છે:

“શ્રી બુલચંદાનીએ ત્યારબાદ દલીલ કરી છે કે એકટકંપનીઝ એકટની કલમ ૩૯૧ એ બાબતની કલ્પના કરે છે કે જ્યાં કંપની અને તેના ઋણદાતાઓ

તથા/અથવા કંપની અને તેના શેરહોલ્ડરો વચ્ચે કોઈ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા પર પહોંચી શકાય; ત્યાં તે માટેની મંજૂરી મેળવવા કંપની અદાલતનો આશરો લઈ શકે છે. ‘વ્યવસ્થા’ શબ્દપ્રયોગની વ્યાખ્યા કલમ ૩૯૦ ની ઉપકલમ [બી]માં કરવામાં આવી છે, જે નીચે મુજબ છે:

“૩૯૦. કલમો ૩૯૧ અને ૩૯૩ માં ... [બી] “વ્યવસ્થા” અભિવ્યક્તિમાં કંપનીની શેર મૂડીનું પુનર્ગઠન, ભિન્ન વર્ગોના શેરોના એકીકરણ દ્વારા, અથવા શેરોને ભિન્ન વર્ગોના શેરોમાં વિભાજિત કરીને, અથવા આ બંને પદ્ધતિઓ દ્વારા, સમાવેશ પામે છે; અને ...” પ્રસ્તાવિત યોજના ભિન્ન વર્ગોના શેરોના એકીકરણ દ્વારા કંપનીની શેર મૂડીના પુનર્ગઠનની કલ્પના કરતી નથી. બીજી તરફ, આ યોજના હકોના સમાયોજન અથવા ફેરફારની કલ્પના કરે છે, અને જો એવું હોય, તો તે કલમ ૩૯૦ માં વપરાયેલી ‘વ્યવસ્થા’ અભિવ્યક્તિના વ્યાપકક્ષેત્રમાં આવી શકે નહીં. એક્ટની કલમ ૩૯૦ માં આવેલા ‘વ્યવસ્થા’ શબ્દના અર્થના સમર્થનમાં પોતાની દલીલ માટે, શ્રી બુલચંદાની એ

Hindustan Commercial Bank Ltd. વિ.
Hindustan General Electrical Corporation

[૧૯૬૦] ૩૦ *Comp. Cas.* ૩૬૭; *AIR* ૧૯૬૦ *Cal* ૬૩૭, માં થયેલ અવલોકનો તથા *Chowgule and co. P. Ltd., In re* [૧૯૭૨] *TLR* ૨૧૬૩ માં થયેલ અવલોકનો પર આધાર મૂક્યો હતો. શ્રી બુલચંદાની એ આગ્રહ કર્યો કે આ દૃષ્ટિએ અરજદારને કલમ ૩૯૧ હેઠળ આવવાનો અધિકાર ન રહેશે અને તેથી આ આધારે કોઈ રાહત આપી શકાશે નહીં. હું આ દલીલ સ્વીકારી શકતો નથી. કલમ ૩૯૦[બી] માં દર્શાવ્યા મુજબ ‘વ્યવસ્થા’ શબ્દ એક સમાવેશક વ્યાખ્યા છે અને તે માત્ર શેર મૂડીના પુનર્ગઠનને જ નહીં પરંતુ બધી જ વ્યવસ્થાઓને આવરી લે છે. આ વધુ સ્પષ્ટ એથી થાય છે કે ઉપયોગમાં લેવાયેલ શબ્દ ‘સમાવે છે’ છે. હવે *Hindustan Commercial Bank Ltd. વિ. Hindustan General Electrical Corporation* [૧૯૬૦] ૩૦ *Comp Cas* ૩૬૭; *AIR* ૧૯૬૦ *Cal* ૬૩૭ ના કેસ તરફ વળીએ, તો હું નથી જોતો કે આ કેસ શ્રી બુલચંદાનીને કેવી રીતે સહાય કરી શકે, કારણ કે પરિચ્છેદ ૨૭ માં નીચે મુજબ જણાવાયું છે:

કલમ ૩૯૧ માં આવેલ “વ્યવસ્થા” શબ્દનો અર્થ વ્યાપક છે. કલમ ૩૯૦ મુજબ, “વ્યવસ્થા” માં

કંપનીની શેર મૂડીનું પુનર્ગઠન, ભિન્ન વર્ગોના શેરોના એકીકરણ દ્વારા અથવા શેરોને ભિન્ન વર્ગોના શેરોમાં વિભાજન દ્વારા અથવા આ બંને પદ્ધતિઓ દ્વારા, સામેલ થાય છે. અદાલતને એવી વ્યવસ્થાની યોજનાને મંજૂરી આપવાની સત્તા છે, યદપિ તે યોજના કોઈ એક વર્ગના શેરો સાથે સંલગ્ન વિશેષ હકોમાં ફેરફાર કરતી હોય.’

તેના વિરુદ્ધ આ અવલોકનો એ સ્થિતિસ્થાપકતાને સમર્થન આપે છે કે કલમ ૩૯૧ માં વપરાયેલ ‘વ્યવસ્થા’ શબ્દ સમાવેશક છે અને એવી વ્યવસ્થાની યોજના, જે શેરધારકોના અધિકારોમાં ફેરફાર કરે છે, તેને આ કલમ હેઠળ લાવી શકાય.”

ગાર્ડિયન એશ્યોરન્સ કંપની, ઇન રે [૧૯૧૭] ૧ ચ ડી ૪૩૧ [સી.એ.]. ચાન્સરી ડિવિઝને નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“સંપૂર્ણ સદ્ભાવનાથી અને અત્યંત યોગ્ય વ્યવસાયિક કારણોસર જે કરવામાં આવવાનું પ્રસ્તાવિત છે તે કોઈ સમાધાન નથી, પરંતુ કલમ ૧૨૦ ના શબ્દોનો ઉપયોગ કરતાં, કંપની અને તેના સભ્યો વચ્ચે પ્રસ્તાવિત એક

વ્યવસ્થા છે, અને ચંગર જે. ને જેવો બંધાયેલો અનુભવ થયો હતો તેવી રીતે તે શબ્દો પર આવી મર્યાદા મૂકવાની કોઈ આવશ્યકતા નથી. તેમના પ્રત્યે શક્ય તેટલા મહત્તમ આદર સાથે, તેમના અત્યંત કુશળ ચુકાદાનું ધ્યાનપૂર્વક પરિચિન્તન કર્યા પછી, હું તેઓ જે નિષ્કર્ષે પહોંચ્યા હતા તે જ નિષ્કર્ષે પહોંચવામાં અસમત છું.

મારા મતે, અરજીમાં માંગવામાં આવ્યું છે તે મુજબ આદેશ કરવામાં આવવો જોઈએ.

વોરિંગ્ટન એલ.જે. હું પણ એ જ અભિપ્રાયનો છું. જે યોજના પર અમને મંજૂરી આપવાની વિનંતી કરવામાં આવી છે તે નિઃસંદેહ કંઈક અંશે અસામાન્ય સ્વરૂપની છે, પરંતુ તેમ છતાં તે હજી પણ એકટની કલમ ૧૨૦ના અર્થમાં એક સમજૂતી થઈ શકે છે.”

આ તબક્કે, પ્રશ્નમાં રહેલી વર્તમાન યોજનામાં કરાયેલ વ્યવસ્થાનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી છે. આ કલમ ૩૯૧ થી ૩૯૪ની જોગવાઈઓ હેઠળ કલ્પાયેલ વિલીનીકરણનો કેસ નથી. વર્તમાન યોજનામાં, કોઈ હસ્તાંતરક કંપની ગ્રહીત્રી કંપનીમાં વિલીન થતી નથી અને/અથવા વિલિંગ અપ વિના વિસર્જિત થતી નથી. સ્વીકાર્ય રીતે વર્તમાન યોજના

સંયુક્ત યોજના છે; અને તે વિભાજનનું પ્રાવધાન કરે છે, અર્થાત્ અરજદાર [એલ એન્ડ ટી] ના માત્ર સિમેન્ટ ઉપક્રમનું હસ્તાંતરણ ગ્રહીત્રી કંપનીને, જે અરજદાર-કંપનીની સંપૂર્ણ માલિકીની સહાયક કંપની છે, અને ગ્રહીત્રી કંપની દ્વારા હસ્તાંતરક કંપનીના શેરહોલ્ડરોને શેરોનું ઇસ્થૂ કરવાનું તે અનુમાનિત કરે છે. બન્ને કંપનીઓ અસ્તિત્વમાં યથાવત્ રહે છે. યોજનાનો અસરકારક પરિણામ એ છે કે હસ્તાંતરક કંપનીના શેરહોલ્ડરો, હસ્તાંતરક કંપનીમાં પોતાની શેરહોલ્ડિંગ જાળવી રાખતાં, ગ્રહીત્રી કંપનીના શેરહોલ્ડરો બને છે. વર્તમાન યોજનામાં, જે સિમેન્ટ સંપત્તિઓ હસ્તાંતરક કંપનીમાં હતી, તે હવે ગ્રહીત્રી કંપની પાસે રહેલી છે, જે ગ્રહીત્રી કંપનીના શેરહોલ્ડરોને શેરો ઇસ્થૂ કરે છે. વિભાજનનો અભિગમ સારી રીતે સ્થાપિત છે અને કંપનીઓ એકટ તેમજ આવકવેરા એકટ હેઠળ સમજાવવામાં આવેલ છે. બોમ્બે વડી અદાલતે, નિકોલસ પિરામલના કેસમાં [૨૦૦૪] ૧૨૧ કંપની કેસીસ ૬૨૩ [બોમ], વ્યવસ્થાની એક યોજના પર વિચાર કરતી વખતે, આવી યોજનાને મંજૂરી આપી હતી અને તેમાં પણ શેરોના પ્રમાણો નક્કી કરવામાં

આવ્યા હતા અને અનુરૂપ પ્રસ્તાવિત વ્યવસ્થાની યોજના મુજબ નિર્ણય લેવાયો હતો. તેથી, પરિસ્થિતિઓમાં, હું વર્તમાન વ્યવસ્થાની યોજનાને ગુણદોષના આધારે વિચારવામાં ન લેવાય તેવું કોઈ કારણ જોતો નથી. વાંધાકારકો એવી કોઈ અન્ય જોગવાઈ દર્શાવવામાં અસમર્થ રહ્યા છે જેના આધારે આવી યોજનાનો વાંધો ઉઠાવી શકાય અથવા તેને નામંજૂર કરી શકાય. માત્ર સામાન્ય આક્ષેપો પૂરતા નથી. કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં, કોઈ વિશિષ્ટ પ્રતિબંધ અથવા મર્યાદાના અભાવે, વ્યવસ્થાની યોજના કંપનીઓ એક્ટની કલમ ૩૯૧ થી ૩૯૪ના કાર્યક્ષેત્રમાં આવે છે અને ગ્રાહ્ય છે. આ કંપની પિટીસન નં. ઓ પહેલેથી જ દાખલ સ્વીકારવામાં આવી ચૂકી છે અને પક્ષકારોએ તે આધારે પહેલેથી જ કાર્યવાહી કરી છે અને વધુમાં, તમામ કાનૂની ઔપચારિકતાઓ પણ પૂર્ણ કરવામાં આવી ચૂકી છે. તેથી, હવે એ પ્રકારનો કોઈ વાંધો સ્વીકારવાનો કોઈ કારણ નથી કે કંપનીઓ એક્ટની કલમ ૩૯૧ થી ૩૯૪ની જોગવાઈઓ હેઠળ વર્તમાન વ્યવસ્થાની યોજનાને મંજૂરી આપી શકાતી નથી.

વ્યવસ્થા” શબ્દનું પરિમાણ અત્યંત વિશાળ છે. તે વ્યાપક અર્થસૂચકતા ધરાવતો શબ્દ છે. એક્ટકંપનીઝ એક્ટની કલમ ૩૯૦ પોતે જ જોગવાઈ કરે છે કે વ્યવસ્થામાં વિવિધ વર્ગોના શેર્સના એકીકરણ દ્વારા કંપનીના શેર્સ અને શેર મૂડીના પુનર્ગઠનનો સમાવેશ થાય છે.

૨૬. ઉપર ઉલ્લેખિત બે ચુકાદાઓ પરથી સ્પષ્ટપણે જણાય છે કે આવા યોજના અંગે એક્ટકંપનીઝ એક્ટ હેઠળ જોગવાઈ કલ્પિત નથી એવી વાંધાકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી વાંધા યોજના પર મંજૂરી આપવાનો વિરોધ કરવા માટે યોગ્ય આધાર નથી. હકીકતમાં, તમામ અરજદારો આ રજૂઆત કરવામાં સાચા છે કે વર્તમાન યોજના હેઠળ કોરની બન્ને એકમોનો વ્યવહાર કરવામાં આવી રહ્યો છે એવી ખોટી ધારણા પર વાંધાકર્તાઓએ વાંધા ઉઠાવી છે. સમગ્ર યોજનાનો અભ્યાસ કર્યા પછી, હું વિચારપૂર્વકના મત પર પહોંચ્યો છું કે વાસ્તવમાં આ યોજના અરજદાર-કોરની માત્ર એક જ એકમને સંબંધિત છે. આ અદાલતના મત મુજબ, કંપનીની એક એકમનું વિભાજન પણ કરાર/વ્યવસ્થા હેઠળ આવશે, કારણ કે જો વિભાજનને વ્યવસ્થા તરીકે માનવામાં નહીં આવે, તો કંપની કાયદા અનુસાર તેની મિલ્કતનો વ્યવહાર કરી શકશે નહીં.

૨૭. આક્ષેપકર્તાઓના જણાવ્યા અનુસાર, કોરના નિર્દેશકો અને પ્રવર્તકો કોરની ૫૦%થી વધુ ઇક્વિટી હિસ્સેદારી ધરાવે છે અને યોજનાના આધારે તેમને લાભ થશે. આ અદાલતના મતે આક્ષેપકર્તાઓએ ઉઠાવેલા આક્ષેપો ભ્રમજનક છે, પ્રથમ તો એ કારણે કે તેમાં કોઈ વિવાદ નથી કે પ્રવર્તકોએ તેમની હિસ્સેદારી પહેલેથી જ ગીરવે મૂકી દીધી છે અને હવે હિસ્સેદારી ધારક વ્યક્તિને તેનો લાભ મળશે અને બીજું એ કારણે કે એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે શેર વિનિમય અનુપાતનો લાભ સૌ કોઈ દ્વારા વહેંચવામાં આવશે. અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી આ રજૂઆત પર અવિશ્વાસ કરવાનો મને કોઈ કારણ નથી કે કુલ મૂડીના ૩૦% [પ્રવર્તકોની હિસ્સેદારી] તેમણે પહેલેથી જ એ.આર.સી.આઈ.એલ. પાસે ગીરવે મૂકી છે અને એ.આર.સી.આઈ.એલ. પાસે રહેલી હિસ્સેદારીના વેચાણથી પ્રાપ્ત થતી આવક ધિરાણદાતાઓના હિતાર્થે વહેંચવામાં આવશે. પ્રવર્તકોને નિરમાની હિસ્સેદારી મળવાની નથી અને આ પાસું ધિરાણદાતાઓની બીજી બેઠકની કાર્યવાહી નોંધમાં સ્પષ્ટપણે નોંધાયેલું છે, જે નોંધપાત્ર દસ્તાવેજોમાં પાના ૫૬૨ અને ૫૬૩ પર ઉપલબ્ધ છે.

૨૮. વિગતોના અભાવને કારણે યોજના ખામીયુક્ત છે કે નહીં તે પ્રશ્ન અંગે, અરજદારો રજૂ કરે છે કે આપત્તિકર્તાઓના પ્રતિનિધિઓ ઋણદાતાઓની બંને બેઠકોમાં હાજર રહ્યા હતા, જેમાં સંપૂર્ણ વિગતો પર

ચર્ચા કરવામાં આવી હતી, અને આપત્તિકર્તાઓ અદાલતના આદેશો હેઠળ બોલાવવામાં આવેલી બેઠકમાં પણ હાજર રહ્યા હતા. સદરહુ બેઠકમાં દરેક એક મુદ્દા પર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. તેમના જણાવ્યા મુજબ, સંખ્યામાં ૧૦૦થી વધુ એવા ઋણદાતાઓમાંથી માત્ર બે આપત્તિકર્તાઓએ એવું માન્યું કે વિગતો ઉપલબ્ધ નહોતી. આપત્તિકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી આપત્તિ સ્વીકારી શકાય તેવી નથી, કારણ કે સદરહુ વિગતો પહેલેથી જ ઉપલબ્ધ હતી અને બધી આવશ્યક વિગતો આપવામાં આવી હતી. જો કેટલીક વિગતો ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી ન હોય, તો પણ જરૂરી હકીકતો ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી હતી, પક્ષકારોને હકીકતો અંગે જાણ હતી અને હકીકતમાં બેઠકોમાં બધું જ વાંચીને સંભળાવવામાં આવ્યું હતું. આપત્તિકર્તાઓએ અરજદારોની આ રજૂઆતને પડકારેલી નથી કે અર્ડર્સ એન્ડ ચંગનો અહેવાલ/વિગતો તેમના નેતાને મોકલવામાં આવ્યા હતા, અને તેમના દ્વારા તે કન્સોર્ટિયમના સભ્યોને મોકલવામાં આવ્યા હતા. જો હકીકતો પહેલેથી જ ઉપલબ્ધ હતી અને વિગતો આપત્તિકર્તાઓની જ જાણ અને કબજામાં હતી, તો એ જ બાબત રજૂ ન કરવી અથવા બે આપત્તિકર્તાઓ સમક્ષ તે જ રજૂ ન કરવાથી કાનૂની પ્રશ્નમાં કોઈ ફેરફાર આવી શકતો નથી અને તેથી આપત્તિકર્તાઓના પક્ષમાં તુલા પણ ઝુકવાની નથી. જો આપત્તિકર્તાઓ અરજદારો વિરુદ્ધ દુર્ભાવનાના આક્ષેપો કરે છે, તો

તેઓએ એ પણ દર્શાવવું આવશ્યક છે કે તેઓ પોતે દુર્ભાવના અથવા અપ્રામાણિકતા સાથે અયોગ્ય રીતે વર્તી રહ્યા નથી. માત્ર આપત્તિ કરવા માટે આપત્તિ ઉઠાવી શકાય નહીં; આપત્તિ મક્કમ આધારે હોવી જોઈએ અને આપત્તિ તથ્યાત્મક માહિતી પર આધારિત હોવી જોઈએ. વર્તમાન મામલામાં, આપત્તિકર્તાઓ માત્ર એટલું જ કહી રહ્યા છે કે વિગતોના અભાવને કારણે યોજના ખામીયુક્ત છે. હકીકતમાં, યોજના કાનૂની જોગવાઈઓ હેઠળ આવશ્યક તમામ માપદંડોને પૂર્ણ કરે છે. વિશેષ કરીને, યોજના કોઈ પણ હકીકત દબાવી રાખવાનો કોઈ પ્રયત્ન કરતી નથી.

૨૯. આક્ષેપકારોના આક્ષેપ મુજબ મૂલ્યાંકન અહેવાલ તેમને આપવામાં આવ્યો નહોતો અને તેથી યોજનાને સ્વીકારવી જોઈએ નહીં. અરજદારોની રજૂઆતો એવી છે કે કોર અને નિરમાએ સોગંદ ઉપર જણાવ્યું છે કે આઈસીઆઈસીઆઈની વિનંતિએ મેસર્સ અર્સ્ટ એન્ડ યંગ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ મૂલ્યાંકન અહેવાલની નકલ તેમની પાસે નહોતી અને કોઈ પક્ષકાર પાસે જે દસ્તાવેજો ન હોય તે દસ્તાવેજો નોંધપોથી પર મૂકવાની તેની પાસેથી અપેક્ષા રાખી શકાય નહીં. તેમની દલીલ મુજબ, મેસર્સ અર્સ્ટ એન્ડ યંગનો અહેવાલ ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક અને એચડીએફસી પાસે ઉપલબ્ધ છે અને તેઓ તે જાને જોઈને દબાવી રાખી રહ્યા છે તથા નોંધપોથી પર રજૂ કરતા નથી.

૩૦. એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના તા. ૧૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૫ના પત્રથી [કંપની પિટિશન નં. ૯/૦૬ના પાનું-૧૬૬] આ બાબત સ્પષ્ટ થાય છે, જેના દ્વારા તેણે પાનાં ૧૬૭-૧૬૯ પર દર્શાવેલ યાદી મુજબ વિવિધ ધિરાણદાતાઓને સદરહુ મૂલ્યાંકન અહેવાલની નકલો મોકલી હતી. એચ.ડી.એફ.સી. બેંક અને સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ બેંકના નામ તેમાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે. સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ બેંકને બે નકલો આપવામાં આવી હતી; એક તેની વ્યક્તિગત હિસ્સેદારીમાં અને બીજી કોરમાં વિદેશી વિનિમય એક્સ્પોઝર ધરાવતી પ્રતિનિધિ બેંક તરીકે, તેમજ કન્સોર્ટિયમના લીડ ટ્રસ્ટી અને એજન્ટ તરીકે, જેના સભ્ય તરીકે ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંક હતી. સદરહુ સ્ટાન્ડર્ડ ચાર્ટર્ડ બેંકે ત્યારબાદ આ અહેવાલની નકલ મેસર્સ ઓમાન ઇન્ટરનેશનલ બેંકને મોકલી હતી. વધુમાં, અરજદાર નિરમાનું તા. ૫/૧૨/૨૦૦૬ના તેના સોગંદનામા [કંપની પિટિશન નં. ૯/૦૬ના પાનું-૧૫૦] પરથી પણ આ સ્પષ્ટ થાય છે કે આ અહેવાલ કોરના તમામ ધિરાણદાતાઓ વચ્ચે પ્રસારિત કરવામાં આવ્યો હતો અને ધિરાણદાતાઓને કોરની મૂલ્યવત્તા અંગે સંપૂર્ણ માહિતી હતી. સોગંદ ઉપર જણાવાયેલા આ તથ્યોનું કોઈએ ખંડન કર્યું નથી. નોંધપોથીમાંથી પણ [કંપની પિટિશન નં. ૯/૦૬ના પાનું ૧૪૯] આ સ્પષ્ટ થાય છે કે કોરની સંપત્તિઓની કિંમત કોરમાં કાયદેસરની જવાબદારીઓ ધ્યાનમાં લીધા બાદ રૂ. ૧૩૭.૨ કરોડ [ગ્રોસ] અને રૂ. ૧૧૫.૯ કરોડ [નેટ]

હતી. ધિરાણદાતાઓ પાસે મૂલ્યાંકન અહેવાલ ન હતો એવો નિષ્કર્ષ પર હું આવી શકતો નથી. હકીકતમાં, ધિરાણદાતાઓ પાસે મૂલ્યાંકન અહેવાલ હતો અને કોઈપણ સ્થિતિમાં, જે વ્યક્તિને અહેવાલ વિષે જાણકારી હતી તેને સદરહુ અહેવાલની નકલ આપવામાં ન આવવાથી કોઈ ફેર પડવાનો નથી. આ બાબત પણ જોવાની છે કે જંગી બહુમતીએ આ યોજના ન્યાયસંગત અને વાજબી હોવાનું માન્યું હતું; તેથી એવું માનવું શક્ય નથી કે કોઈ વધુ મૂલ્યાંકન અહેવાલથી વિવેકાધિકારના ઉપયોગમાં ફેરફાર આવ્યો હોત. અરજદારની આ દલીલ સાથે હું સહમત થવું જોઈએ કે સમાધાન યોજનાના હેઠળ તેમને કેટલો જથ્થો ચૂકવવો તે ઋણદાતાઓની વ્યાવસાયિક વિવેકબુદ્ધિના ક્ષેત્રમાં આવતું છે. વધુમાં, જો ધિરાણદાતાઓના કાયદેસર બહુમતિનો એવો વિશ્વાસ હોય કે વર્ષો સુધી રાહ જોવી અને અનિશ્ચિત રકમ પ્રાપ્ત કરવાને બદલે યોજનાના હેઠળ જે આપવામાં આવે છે તે તરત સ્વીકારી લેવું યોગ્ય રહેશે, તો માત્ર એટલા માટે કે કેટલાક લોકો કેટલીક તકનીકી આક્ષેપો ઊભા કરે છે, બહુમતિના નિર્ણયને અવગણવામાં અથવા ફગાવી દેવામાં આવી શકતો નથી. આ તબક્કે, અદાલતે એ પણ જોવું પડે કે દાવ પર શું છે. વર્તમાન કેસમાં દાવ પર કોરની કુલ જવાબદારીઓ છે. જો કુલ જવાબદારીઓની રકમ રૂ. ૧૮૦૦ કરોડ હોય અને રૂ. ૧૭૦૦ કરોડથી વધુ વસૂલવાના હકવાળા ઋણદાતાઓ ત્યાગ કરવા સંમત હોય, તો માત્ર એટલા માટે કે

કેટલાક લોકો અથવા કેટલીક નાણાકીય સંસ્થાઓ/બેંકો આવી યોજનાને સ્વીકારતી નથી, યોજનાનો બલિદાન આપી શકાય નહીં. આ તબક્કે, હું એ માન્યતા ધારી રહ્યો છું કે વસૂલાતના અધિકારની મુખમૂલ્ય રકમ ધ્યાનમાં લેવાની રહે છે. આ પરિસ્થિતિઓમાં, આક્ષેપોને મંજૂરી આપી શકાય નહીં.

૩૧. ડૉ. રેણુકા દાતલા [મિસિસ] વિ. સોલ્વે ફાર્માસ્યુટિકલ્સ બી.વી. અને અન્ય, [(૨૦૦૪) ૧ એસ.સી.સી. ૧૪૯] તથા રાજસ્થાન સ્ટેટ ફાઇનાન્સિયલ કોર્પ્. વિ. ઓફિશિયલ લિક્વિડેટર અને અન્ય, [(૨૦૦૫) ૮ એસ.સી.સી. ૧૯૦] ના કેસોમાં અહેવાલિત સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાઓ જેટલા પ્રમાણમાં સંબંધિત છે, તે ભિન્ન હકીકતો પર આધારિત હતા. સદરહુ કેસો કંપનીના વિસર્જન સાથે સંબંધિત હતા. સદરહુ કેસોમાં, અદાલતે ઠરાવ્યું હતું કે મિલકતના હસ્તાંતરણ પહેલાં, વડી અદાલત તાજો મૂલ્યાંકન અહેવાલ મેળવવા હકદાર હશે. સદરહુ નિર્ણયોનો વર્તમાન બાબતે કોઈ લાગુ પડતો પ્રભાવ નથી, કારણ કે કોરનું વિસર્જન ચાલી રહ્યું નથી. જો બહુમતી હિસ્સેદારો અને બહુમતી ઋણદાતાઓનો એવો અભિપ્રાય હોય કે શ્રેષ્ઠ લાભ પ્રાપ્ત કરવા અને વિલંબ ટાળવા માટે નિશ્ચિત નિર્ણય લેવો જોઈએ, તો વધુ મૂલ્યાંકન અહેવાલ જરૂરી નથી.

૩૨. પેટાકંપનીઓને વ્યાજમુક્ત ધિરાણ આપીને નાણાંની હસ્તાંતરણ

બાબતે સામાવાળાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ વાંધા અંગે જ્યાં સુધી પ્રશ્ન છે, આ અદાલતના મતે, વર્તમાન કાર્યવાહીમાં તે વાંધાનો વિચાર કરી શકાય નહીં. કોરના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ અથવા વ્યવસ્થાપનનું કૃત્ય વર્તમાન યોજનાથી કોઈ સંબંધ રાખતું નથી. વધુમાં નોંધવાનું છે કે કોરનું નિરમામાં વિલય થયેલ નથી અને તે વિસર્જન પ્રક્રિયામાં પણ નથી. જો અંતે એવું જાણવા મળે કે કોરના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સ, મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અથવા ડિરેક્ટર અથવા વ્યવસ્થાપન કરેલ કૃત્ય અથવા અકૃત્ય, દુરવ્યવહાર અથવા દુર્વહીવટ માટે દોષિત છે, તો નિશ્ચિતપણે તે બાબત અદાલત સમક્ષ લાવી શકાય અને કાયદા હેઠળ તેમની જવાબદારી યથાવત્ રહેશે. અરવિંદ મિલ્સ લિ. [૧૧૧ કંપની કેસિસ ૧૧૮] ના મામલામાં, અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું હતું:

વાંધો ઉઠાવનારાઓ તરફથી રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલોમાંની એક દલીલ એવી છે કે કંપનીના ભૂતકાળના વર્તન/વ્યવહારોના કારણે યોજનાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં. કલમ ૩૯૧ અને કલમ ૩૯૪માં સમાવિષ્ટ જોગવાઈઓ સુધી જોવામાં આવે તો વ્યવસ્થાની મંજૂરીના હેતુસર ભૂતકાળનું વર્તન મુશ્કેલીથી સંબંધિત ગણાય. પુનર્ચનાની યોજનાના મામલામાં સંબંધિત કંપની કાયદેસરની સંસ્થા તરીકે યથાવત્ રહેશે અને કાર્ય કરતી

રહેશે. કંપનીના વિલીનીકરણના કેસોમાં, જ્યાં હસ્તાંતરક કંપની હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીમાં ભળી જાય છે, ત્યાં ભૂતકાળના વ્યવહારો સંબંધિત બને છે અથવા તેમને જોવાની આવશ્યકતા પડે છે. કલમ ૩૯૧ એવો વિચાર કરતું નથી કે ભૂતકાળની ઘટનાઓ યોજનાના દસ્તાવેજમાં પ્રતિબિંબિત કરવી જ જોઈએ, કે તેવી આવશ્યકતા પાડતું નથી. પુનર્ચનાની યોજનાની મંજૂરીના સંદર્ભમાં ભૂતકાળની ઘટનાઓ અયોગ્યતા ઠરી શકે નહીં. માત્ર એટલા માટે કે કંપનીએ આર્થિક મુશ્કેલીઓનો અનુભવ કર્યો છે/ભોગવી છે અને કંપની પરનું ઋણ સતત વધતું ગયું છે, પુનર્ચનાની યોજના આવશ્યક બને છે, જેથી કંપની ટકી શકે અને કંપનીને ઉપલબ્ધ સ્રોતો તથા પુનર્ચનાની પ્રક્રિયા પાછળ રહેલા હેતુને આધારે, દેવુંદારોને પણ તેમની તરફથી થતો કંઈક ત્યાગ કરીને તેમની બાકી રકમ મળી શકે; તેમજ તેનો હેતુ એવો છે કે કંપનીના કર્મચારીઓ ભૂખ્યા ન રહે અને પરિસ્થિતિઓમાં સંબંધિત તમામના હિતની સેવા થાય તે માટે કંપનીને મજબૂત આર્થિક પાયો પર મૂકવામાં આવે. એ પણ જોવાનું રહે છે કે જે મંજૂર/મંજૂરીપાત્ર કરાવવાનું માંગવામાં આવે છે

તે ઋણની પુનર્યજનાની યોજના છે, ભૂતકાળનું વર્તન નહીં. એટલું કહેવું પૂરતું છે કે ઋણની પુનર્યજનાની યોજનાના વિચાર માટે ભૂતકાળનું વર્તન સંબંધિત નથી. માનનીય અદાલતે અર્વિંદ મિલ્સ [ઉપરોક્ત] ના મામલામાં યોજનાને મંજૂરી આપતી વખતે નીચે મુજબ નિરીક્ષણ કર્યું હતું:-

“તથાપિ, એ સ્પષ્ટ રાખવાની ઇચ્છા છે કે યોજનાને મંજૂરી આપવું, કથિત દુર્વ્યવહાર અને/અથવા દુષ્કૃત્યો સંબંધિત ફોજદારી ફરિયાદ પક્ષને આધીન છે

[ભૂતકાળના વ્યવહારો] જેના સંબંધે ફોજદારી ફરિયાદ ફોજદારી અદાલત સમક્ષ બાકી રહેલી છે, અને ભૂતકાળના વ્યવહારનો મુદ્દો યોગ્ય કાર્યવાહી, દિવાની તેમજ ફોજદારી, માં યોગ્ય અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત થવા માટે ખુલ્લો રાખવામાં આવે છે [રત્નમણી એન્જિનિયરિંગ લિ., ઇન રે [૧૯૯૯] ૩૩ સીએલએ ૩૫૮ [ગુજરાત] અને યોજનાને ભૂતકાળના વ્યવહારોના સંબંધમાં દિવાની અને ફોજદારી કાર્યવાહીમાંથી ઉપજતી, જો કોઈ હોય, તો તેવી જવાબદારીને આધિન તથા તેના હકોને અશ્વુણ રાખીને મંજૂરી અપાવા યોગ્ય ગણાય છે.

તે મુજબ અરજદાર-કંપનીના દેવાના સમાધાન, વ્યવસ્થા

અને પુનઃરચનાની યોજનાને, જેની નકલ અરજીએ પરિશિષ્ટ ડી તરીકે સંલગ્ન છે, આથી મંજૂરી આપવામાં આવે છે. આ અદાલત, પરિશિષ્ટ ડી સ્વરૂપે સંલગ્ન યોજનામાં કલ્પિત મુજબ, અરજદાર-કંપનીના દેવાની પુનઃરચનાને આથી મંજૂરી આપે છે, પરંતુ ભૂતકાળના વ્યવહારો અંગેની દેવાણી અને ફોજદારી કાર્યવાહીમાં, જો કોઈ હોય, તેવી જવાબદારીને આધીન રહીને અને તેને અક્ષુન્ન રાખીને.”

૩૩. આ ચુકાદાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે ભૂતકાળના વ્યવહારો અંગેની નાગરિક અને ફોજદારી કાર્યવાહીમાં, જો કોઈ હોય તો, જવાબદારીને આધીન રહી અને તેના હકોને અસ્પર્શિત રાખીને યોજના હંમેશા મંજૂર કરી શકાય છે. વાંધાકર્તાઓની આ દલીલ કે યોજના અસ્પષ્ટ અને અગમ્ય છે, તે આ અદાલતને અનાવશ્યક રીતે રોકી રાખવી જોઈએ નહીં, કારણ કે યોજના સ્પષ્ટ છે; અને આ હેતુસર યોજાયેલી બેઠકોમાં અથવા ચર્ચા સમયે કોઈએ પણ એવો વાંધો ઉઠાવ્યો નહોતો કે યોજના અસ્પષ્ટ અને અગમ્ય હતી. બોર્ડ, ડિરેક્ટરો, વ્યવસ્થાપન વગેરેની નાગરિક અને ફોજદારી કાર્યવાહીમાં, જો કોઈ હોય તો, જવાબદારી ચાલુ રહેશે, અને તે મુજબ હું આદેશ કરું છું.

૩૪. વિરોધકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ આક્ષેપોમાંનું એક એવું છે કે

વર્તમાન યોજના છેતરપિંડીપૂર્વક વિચારી રચવામાં આવી હતી અને કોર, નિરમા અને આરસિલ વચ્ચેના કાવતરાના પરિણામે કપટપૂર્વક અમલમાં મુકવામાં આવી હતી. જ્યાં સુધી કાવતરાના આક્ષેપનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી આ અદાલત સદરહુ દલીલ સ્વીકારી શકતી નથી. આ અદાલતના મત મુજબ, આરસિલ અને અન્ય બેંકો કાવતરાના ભાગીદાર બની જાય એવું કહી શકાય નહીં. આખરે, જો આરસિલ તેની વસૂલાતનો ત્યાગ કરે, તો તે જનતા/કંપનીઓ/નાણાકીય સંસ્થાઓ પ્રત્યે પણ જવાબદાર બને છે. નિરમાને જો કેટલાક લાભો મળવાના હોય અને આવા લાભો કાયદામાં રહેલી જોગવાઈઓને કારણે તેના પક્ષે આવવાના હોય, તો એવું કહી શકાય નહીં કે તેઓ કપટ આચરી રહ્યા છે. જ્યાં સુધી કોરનો પ્રશ્ન છે, ત્યાં સુધી એવું કહેવું શક્ય ન બને કે યોજનાને મંજૂરી કે મંજૂરીપત્ર મળવાથી તેને લાભ થવાનો હતો. કોર તેની મિલ્કતનો કબજો પહેલેથી જ ગુમાવી ચૂક્યું હતું, કારણ કે સંપત્તિઓ આરસિલ દ્વારા કબજે લેવામાં આવી ગઈ હતી અને કોરના નિર્દેશકો/નિર્દેશકમંડળ અથવા વ્યવસ્થાપનને મિલ્કતના દૈનિક સંચાલનમાં કોઈ કહેવું ન હતું. હું અરજદારો સાથે સહમત થઈશ કે વિભાજન યોજના પક્ષકારો વચ્ચેના કરારનો વિષય છે અને કરારની શરતો સાથે સંમતિ આપવાનો વિષય છે, અને જો તેઓ શરતો સાથે સંમત થઈ કરારમાં પ્રવેશે કારણ કે દરેકની માનસિકતા સમાન હતી અથવા તેઓ સમાન અભિગમ અપનાવી રહ્યા

હતા, તો એવું કહેવું યોગ્ય રહેશે કે કરારના પક્ષકારો યોજના સાથે સંમત ન થાય ત્યાં સુધી કોઈ યોજના કે કરાર હોઈ શકે નહીં.

૩૫. મારી સમક્ષ આ બાબત વિવાદિત નથી કે એ.આર.સી.આઈ.એલે કોરની સંપત્તિઓના હસ્તાંતરણ માટે બિઝ્સ મંગાવ્યાં હતા અને આવી આમંત્રણની પ્રતિક્રિયામાં માત્ર નિરમાએ જ પોતાની ઓફર રજૂ કરી હતી. મિલકત ખરીદવામાં રસ ધરાવતી અન્ય કોઈ વ્યક્તિ આગળ આવી નહોતી અને કોઈએ કોઈ ઓફર પણ કરી નહોતી. જો નિરમાએ જાહેરાતના પ્રતિભાવરૂપે પ્રતિક્રિયા આપી હોય, તો તેમાં કંઈ ખોટું નહોતું. મિલકત વેચવાની દરખાસ્ત સાથેની જાહેરાત એ.આર.સી.આઈ.એલ દ્વારા પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવે તે પહેલાં નિરમા દૃશ્યપટ પર આવ્યું નહોતું. જો જાહેરાતના પ્રતિભાવમાં નિરમાએ પોતાની ઓફર રજૂ કરી હોય, તો એવું કહેવું શક્ય નહીં બને કે નિરમાએ એ.આર.સી.આઈ.એલ સાથે મિલીભગત અથવા ષડયંત્ર કર્યું હતું. એ.આર.સી.આઈ.એલ, દેવાનો ખરીદ કર્યા પછી, ધિરાણદાતાના સ્થાને આવશે અને લેણદાર તથા દેવાદાર વચ્ચે મિલીભગત થઈ શકે નહીં. હકીકતમાં, કેટલાક એવા ધિરાણદાતાઓએ જેઓએ પોતાનું દેવું એ.આર.સી.આઈ.એલને સોંપ્યું હતું, તેઓએ પોતાની દેવાની વસૂલી માટે દેવાં વસૂલી અધિકરણ સમક્ષ દાવો દાખલ કર્યો હતો. એકવાર એ.આર.સી.આઈ.એલે સરફેસી એક્ટ હેઠળ કાર્યવાહી હાથ ધરી અને કોરની સંપત્તિઓનો કબજો સંભાળી

લીધો, ત્યારબાદ બી.આઈ.એફ.આર માટે કાર્યવાહી સમાપ્ત કરવી ફરજિયાત બની હતી. જો આ જ કાયદેસર વૈધાનિક સ્થિતિ હોય, તો પછી ત્રિપુટી, અર્થાત્ એ.આર.સી.આઈ.એલ, કોર અને નિરમા, તરફથી કરવામાં આવેલ કોઈપણ કાર્યવાહી ને ષડયંત્ર અથવા મિલીભગત તરીકે ઓળખાવી શકાય નહીં.

૩૬. સરકેસી એક્ટની કલમ ૧૩ સંબંધે આક્ષેપકર્તાનો આક્ષેપ એ છે કે કોરના સંપત્તિ-સાધનોનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું નહોતું અને ન તો કોઈ અનામત કિંમત નક્કી કરવામાં આવી હતી, જ્યારે તે બાબત સદરહુ એક્ટ હેઠળ બનાવાયેલા નિયમો અનુસાર આવશ્યક હતી. આક્ષેપકર્તાઓ દ્વારા આ પણ રજૂ કરવામાં આવે છે કે એક્ટની કલમ ૩૫ હેઠળ, યોજના સંબંધિત કાર્યવાહી પોષણક્ષમ નથી. સદરહુ એક્ટની કલમ ૧૩ નીચે મુજબ છે:

“૧૩. સુરક્ષિત હિતનો અમલ.—[૧] મિલકત હસ્તાંતરણ એક્ટ, ૧૮૮૨ [૧૮૮૨ નો ૪] ની કલમ ૬૯ અથવા કલમ ૬૯એમાં સમાવાયેલ કોઈપણ બાબત હોવા છતાં, કોઈપણ સુરક્ષિત ધિરાણદાતાના હિતમાં સર્જાયેલ કોઈપણ સુરક્ષિત હિતનો અમલ, અદાલત અથવા ટ્રિબ્યુનલના હસ્તક્ષેપ વિના, એવો ધિરાણદાતા આ એક્ટની જોગવાઈઓ અનુસાર કરી શકશે. [૨] જ્યાં કોઈ

ઋણગ્રાહક, જે સુરક્ષા કરાર હેઠળ કોઈ સુરક્ષિત ધિરાણદાતા પ્રત્યે દાયિત્વ હેઠળ હોય, સુરક્ષિત દેવાની અથવા તેની કોઈ હમાની પરતફેર કરવામાં કોઈ ચૂક કરે, અને એવા દેવા સંબંધિત તેનું ખાતું સુરક્ષિત ધિરાણદાતા દ્વારા અકાર્યકારી સંપત્તિ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે, ત્યારે સુરક્ષિત ધિરાણદાતા, લેખિત નોટિસ દ્વારા, નોટિસની તારીખથી સાઠ દિવસની અંદર સુરક્ષિત ધિરાણદાતા પ્રત્યેની પોતાની બધી જ બાકી દાયિત્વો પૂર્ણપણે ચૂકવવા માટે ઋણગ્રાહકને કહેવા પાત્ર રહેશે; નહીંતર સુરક્ષિત ધિરાણદાતા ઉપકલમ [૪] હેઠળના તમામ અથવા કોઈપણ અધિકારોનો ઉપયોગ કરવા હકદાર રહેશે. [૩] ઉપકલમ [૨] માં ઉલ્લેખિત નોટિસમાં ઋણગ્રાહક દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર રકમની વિગતો તેમજ ઋણગ્રાહક દ્વારા સુરક્ષિત દેવાની અચૂકવણી થવા પામે તે સ્થિતિમાં સુરક્ષિત ધિરાણદાતા દ્વારા અમલમાં મૂકવા ઇચ્છિત સુરક્ષિત સંપત્તિઓની વિગતો આપેલી હોવી જોઈએ. [૩એ] જો ઉપકલમ –[૨] હેઠળની નોટિસ પ્રાપ્ત થયા પછી ઋણગ્રાહક કોઈ પ્રતિનિધિત્વ કરે અથવા કોઈ આક્ષેપ ઉઠાવે, તો સુરક્ષિત ધિરાણદાતાએ તેવા

પ્રતિનિધિત્વ અથવા આક્ષેપનો વિચાર કરવો અને જો સુરક્ષિત ધિરાણદાતા આ નિષ્કર્ષે પહોંચે કે એવું પ્રતિનિધિત્વ અથવા આક્ષેપ સ્વીકાર્ય અથવા ટકાઉ નથી, તો તેવા પ્રતિનિધિત્વ અથવા આક્ષેપ મળ્યાથી એક અઠવાડિયાની અંદર, તે પ્રતિનિધિત્વ અથવા આક્ષેપ સ્વીકારવામાં ન આવવાના કારણો ઋણગ્રાહકને સંચારિત કરવા પડશે: પરંતું, આ રીતે સંચારિત કરાયેલા કારણો અથવા કારણોના સંચારના તબક્કે સુરક્ષિત ધિરાણદાતા દ્વારા સંભવિત પગલું, ઋણગ્રાહકને કલમ ૧૭ હેઠળ દેવા વસૂલી ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અથવા કલમ ૧૭એ હેઠળ જિલ્લા ન્યાયમુર્તિશ્રીની અદાલત સમક્ષ અરજી કરવાની કોઈ હકદારી આપશે નહીં. [૪] જો ઋણગ્રાહક ઉપકલમ [૨] માં નિર્દિષ્ટ અવધિની અંદર પોતાનું દાવિત્વ પૂર્ણપણે ચુકવવામાં નિષ્ફળ જાય, તો સુરક્ષિત ધિરાણદાતા પોતાની સુરક્ષિત દેવાની વસૂલી માટે નીચે દર્શાવેલમાંથી એક અથવા વધુ પગલાંનો આશરો લઈ શકશે, એટલે કે:-

[એ] સુરક્ષિત મિલ્કતની વસૂલાત માટે ભાડાપટ્ટા, હકહસ્તાંતરણ અથવા વેચાણ દ્વારા હસ્તાંતર કરવાનો અધિકાર સહિત, ઋણગ્રાહી ની સુરક્ષિત

સંપત્તિનો કબજો લેવો; [બી] સુરક્ષિત મિલ્કતની વસૂલાત માટે ભાડાપટ્ટા, હક્કહસ્તાંતરણ અથવા વેચાણ દ્વારા હસ્તાંતર કરવાનો અધિકાર સહિત, ઋણગ્રાહી ના વ્યવસાયનું સંચાલન પોતાના હાથમાં લેવું:

પરંતુ શરતે કે ભાડે આપવાના માર્ગે, હક્કહસ્તાંતરણ દ્વારા અથવા વેચાણ દ્વારા હસ્તાંતરણ કરવાનો અધિકાર ફક્ત ત્યારે જ વપરાશે જ્યારે ઋણગ્રાહકના વ્યવસાયનો મહત્વપૂર્ણ ભાગ ઋણ માટે જામીન તરીકે રાખવામાં આવ્યો હોય:

પરંતુ વધુમાં, જ્યાં સમગ્ર વ્યવસાયનું સંચાલન અથવા વ્યવસાયના કોઈ ભાગનું સંચાલન વિભાજ્ય હોય, ત્યાં સુરક્ષિત લેણદારે કર્જદારના તેવા વ્યવસાયનું સંચાલન પોતાના હાથમાં લેશે, જે સુરક્ષા અથવા દેવા સાથે સંબંધિત હોય;

[સી] સુરક્ષિત લેણદારે જે સુરક્ષિત સંપત્તિઓનો કબજો પોતાના અધિકારમાં લીધો હોય, તેનાં સંચાલન માટે કોઈપણ વ્યક્તિ [જેને આ પછી

વ્યવસ્થાપક તરીકે ઉલ્લેખવામાં આવશે] ની
નિમણૂક કરવી;

[ડી] લેખિત નોટિસ દ્વારા, કોઈપણ સમયે, એવી
કોઈપણ વ્યક્તિને, જેણે ઋણલેનાર પાસેથી ગીવે
મૂકેલી મિલ્કતોમાંથી કોઈપણ મિલ્કત હસ્તગત કરી
હોય અને જેણે ઋણલેનારને કોઈ રકમ ચુકવવાની
બાકી હોય અથવા ભવિષ્યમાં બાકી થવાની હોય,
ગીવેદાર દેણદારને ગીવે રાખેલ દેવાંની ચુકવણી
કરવા માટે જેટલી રકમ પૂરતી થાય તેટલી રકમ
ચૂકવવા માંગ કરી શકે.

[પ] પેટા-કલમ [ડી] ની ઉપ-ધારા[જ] માં ઉલ્લેખિત
કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા સુરક્ષિત દેવાદારને કરવામાં આવેલ
કોઈપણ ચુકવણી એવી વ્યક્તિને માન્ય મુકિત આપશે,
જાણે કે તેણે ઋણગ્રાહકને ચુકવણી કરી હોય.

[ક] ઉપકલમ [જ] હેઠળ કબજો લીધા પછી સુરક્ષિત
સંપત્તિનું કોઈપણ હસ્તાંતરણ, અથવા સુરક્ષિત ઋણદાતા
દ્વારા અથવા સુરક્ષિત ઋણદાતાઓ તરફથી મેનેજર દ્વારા
વ્યવસ્થાપનનો કબજો લેવામાં આવે, તો તે હસ્તાંતરણથી
હસ્તાંતરણગ્રાહી પાસે હસ્તાંતરિત સુરક્ષિત સંપત્તિમાં રહેલા,

અથવા તેના સંબંધિત, તમામ અધિકારો એ રીતે નિહિત થશે જાણે આવું હસ્તાંતરણ આવી સુરક્ષિત સંપત્તિના માલિક દ્વારા કરવામાં આવ્યું હોય.

[૭] જ્યાં ઉપકલમ [૪] ની જોગવાઈઓ હેઠળ ઉધાર લેનાર સામે કોઈ કાર્યવાહી કરવામાં આવી હોય, ત્યાં સુરક્ષિત ઋણદાતાના મત મુજબ તેના દ્વારા યોગ્ય રીતે થયેલા તમામ ખર્ચ, શુલ્કો અને વ્યયો અથવા તે સંબંધિત કોઈપણ અનુસંગિક ખર્ચ ઉધાર લેનાર પાસેથી વસૂલપાત્ર રહેશે અને સુરક્ષિત ઋણદાતાને પ્રાપ્ત થતી રકમ, વિપરીત કરારના અભાવે, તેના દ્વારા ન્યાસરૂપે ધારણ કરવામાં આવશે, જેનો ઉપયોગ પ્રથમ, આવા ખર્ચ, શુલ્કો અને વ્યયોની ચૂકવણી માટે અને દ્વિતીય, સુરક્ષિત ઋણદાતાની બાકી રકમની ચૂકવણી માટે કરવામાં આવશે અને આ રીતે પ્રાપ્ત થયેલી રકમનો અવશેષ તેના અધિકારો અને હિતોને અનુરૂપ તે માટે હકદાર વ્યક્તિને ચૂકવવામાં આવશે.

[૮] જો સુરક્ષિત લેણદારની બાકી રકમ, તથા તેની દ્વારા થયેલા તમામ ખર્ચ, વસૂલાત અને ખર્ચાઓ સહિત, વેચાણ અથવા હસ્તાંતરણ માટે નિર્ધારિત તારીખ પહેલાં

અથવા તે તારીખ સુધી કોઈ પણ સમયે સુરક્ષિત લેણદારને અદા કરવામાં આવે, તો સુરક્ષિત સંપત્તિ સુરક્ષિત લેણદાર દ્વારા વેચવામાં કે હસ્તાંતરિત કરવામાં આવશે નહીં, અને તે સુરક્ષિત સંપત્તિના હસ્તાંતરણ અથવા વેચાણ માટે તેની દ્વારા કોઈ વધુ પગલું લેવામાં આવશે નહીં.

[૮] એકથી વધુ સુરક્ષિત લેણદારો દ્વારા નાણાકીય આસ્તિના નાણાંકીયકરણના કેસમાં અથવા સુરક્ષિત લેણદારો દ્વારા નાણાકીય આસ્તિના સંયુક્ત નાણાંકીયકરણના કેસમાં, ઉપકલમ [૪] હેઠળ અથવા તેના અનુસંધાને તેના પર પ્રદાન કરવામાં આવેલા અધિકારોમાંથી કોઈ એક અથવા તમામ અધિકારોનો ઉપયોગ કરવાનો હક કોઈપણ સુરક્ષિત લેણદારને રહેશે નહીં, સિવાય કે આવા અધિકારનો ઉપયોગ બાકી રહેલી રકમના મૂલ્યના હિસાબે નોંધ તારીખે ઓછામાં ઓછા ત્રણ-ચોથા હિસ્સાનું પ્રતિનિધિત્વ કરતા સુરક્ષિત લેણદારો દ્વારા સંમતિ આપવામાં આવેલ હોય અને આવી કાર્યવાહી તમામ સુરક્ષિત લેણદારો પર બંધનકારક રહેશે: પરંતુ શરતે કે લિક્વિડેશનમાં રહેલી કંપનીના મામલે, સુરક્ષિત સંપત્તિઓના વેચાણમાંથી પ્રાપ્ત થયેલી રકમનું

વિતરણ કંપનીઓ એક્ટ, ૧૯૫૬ [૧૯૫૬ નો ૧] ની કલમ ૫૨૯એ ની જોગવાઈઓ અનુસાર કરવામાં આવશે: વધુમાં શરતે કે આ એક્ટના પ્રારંભના દિવસે અથવા ત્યારબાદ બંધ કરવામાં આવતી કંપનીના મામલે, એવી કંપનીનો સુરક્ષિત લેણદાર, જે કંપનીઓ એક્ટ, ૧૯૫૬ [૧૯૫૬ નો ૧] ની કલમ ૫૨૯ ની ઉપકલમ [૧] ની પરંતુક જોગવાઈ હેઠળ પોતાની સુરક્ષા ત્યજી અને પોતાના દેવાની સાબિતી રજૂ કરવાની બદલે પોતાની સુરક્ષાનું મૂલ્ય વસૂલ કરવાનો વિકલ્પ પસંદ કરે, તે એવા એક્ટની કલમ ૫૨૯એ ની જોગવાઈઓ અનુસાર કામદારોને ચુકવાપાત્ર બાકી રકમ લિક્વિડેટર પાસે જમા કરાવ્યા બાદ પોતાની સુરક્ષિત સંપત્તિઓના વેચાણની આવક પોતાની પાસે રાખી શકશે:

આ પણ જોગવાઈ કરાય છે કે બીજા પરંતુકમાં ઉદ્દેખિત લિક્વિડેટર એક્ટકંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ [૧૯૫૬ નું ૧] ની કલમ ૫૨૯અની જોગવાઈઓ અનુસાર સુરક્ષિત લેણદારોને કામદારોની બાકી રકમની જાણ કરશે અને જો આવી કામદારોની બાકી રકમ નિર્ધારિત કરી શકાય તેમ ન હોય, તો લિક્વિડેટર તે કલમ હેઠળ

કામદારોની બાકી રકમની અનુમાનિત રકમ સુરક્ષિત લેણદારને જણાવશે અને તેવી સ્થિતિમાં સુરક્ષિત લેણદાર આવી અનુમાનિત બાકી રકમ લિક્વિડેટર પાસે જમા કરાવ્યા બાદ સુરક્ષિત સંપત્તિના વેચાણથી પ્રાપ્ત રકમ પોતાની પાસે રાખી શકશે:

આ ઉપરાંત, શરત એવી રહેશે કે જો સુરક્ષિત લેણદાર કામદારોની બાકી રકમનો અંદાજિત જથ્થો જમા કરાવે, તો એવો સુરક્ષિત લેણદાર કામદારોની બાકી રકમનો બાકી હિસ્સો ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે અથવા સુરક્ષિત લેણદારે લિક્વિડેટર પાસે જમા કરાવેલી, જો કોઈ હોય તો, વધારાની રકમ મેળવવાનો હકદાર રહેશે:

તદુપરાંત એ પણ જોગવાઈ કરવામાં આવે છે કે સુરક્ષિત ઋણદાતા, જો કંઈ બાકી રહેતી હોય તો, કામદારોની બાકી રહેલી ચુકવણીઓની રકમ ચૂકવવા માટે લિક્વિડેટરને બાંહેધરી આપશે.

સ્પષ્ટીકરણ.—આ ઉપકલમના હેતુસર, -- [એ] “રેકૉર્ડ તારીખ” નો અર્થ એવો છે કે તે તારીખ, જે આવી તારીખે બાકી રહેલી રકમના મૂલ્યમાં ઓછામાં ઓછા ત્રણ-ચોથા હિસ્સાનું પ્રતિનિધિત્વ કરનાર સુરક્ષિત ઋણદાતા દ્વારા

સ્વીકૃત કરવામાં આવી હોય;

[બી] “બાકી રહેલી રકમ” માં સુરક્ષિત લેણદારના હિસાબી પુસ્તકો અનુસાર સુરક્ષિત સંપત્તિના સંબંધમાં કર્જદાર દ્વારા સુરક્ષિત લેણદારને ચુકવવાપાત્ર મૂળ રકમ, વ્યાજ અને અન્ય કોઈપણ બાકી લેણાંનો સમાવેશ થશે.

[૧૦] જ્યાં સુરક્ષિત લેણદારની બાકી રકમ સુરક્ષિત સંપત્તિઓના વેચાણથી પ્રાપ્ત રકમમાંથી સંપૂર્ણપણે સંતોષાઈ ન હોય, ત્યાં સુરક્ષિત લેણદાર, જે રીતે બાબત હોય તે મુજબ, ઉધારકર્તાથી બાકી રહેલી રકમની વસૂલાત માટે, નિર્ધારિત કરવામાં આવે તેવી વિધિ અને રીતમાં, અધિકારક્ષેત્ર ધરાવતા ડેટ્સ રિકવરી ટ્રિબ્યુનલ અથવા સક્ષમ અદાલતમાં અરજી કરી શકે છે.

[૧૧] આ કલમ હેઠળ અથવા આ કલમ દ્વારા સુરક્ષિત ધિરાણદાતાને પ્રદાન કરાયેલા અધિકારોને આંચ ન પહોંચે તે રીતે, આ એક્ટ હેઠળ સુરક્ષિત સંપત્તિ સંબંધે ઉપકલમ

[૪] ની ખંડ [એ] થી [ડી] માં નિર્દિષ્ટ કરાયેલા કોઈપણ ઉપાયો પહેલાં અમલમાં મૂક્યા વિના, સુરક્ષિત ધિરાણદાતા જામીનદારો વિરુદ્ધ કાર્યવાહી કરવા અથવા ગીર્વે રાખેલ સંપત્તિઓ વેચવા હકદાર રહેશે.

[૧૨] આ એક્ટ હેઠળ સુરક્ષિત ઋણદાતાના અધિકારો આ હેતુસર સત્તાપ્રાપ્ત કરાયેલા તેના એક અથવા વધુ અધિકારીઓ દ્વારા, જે રીતે નિર્ધારિત કરવામાં આવી હોય તે રીતે, ઉપયોગમાં લઈ શકાય છે.

[૧૩] ઉપકલમ [૨] માં ઉલ્લેખિત નોટિસ પ્રાપ્ત થયા પછી, કોઈપણ ઋણગ્રાહી, ગીરો ધારક લેણદારની પૂર્વ લેખિત સંમતિ વિના, નોટિસમાં ઉલ્લેખિત તેની કોઈપણ સુરક્ષિત મિલ્કતનું વેચાણ, ભાડે આપવું અથવા અન્ય રીતે [તેના વ્યવસાયના સામાન્ય પ્રવાહ સિવાય] હસ્તાંતરણ કરશે નહીં.

૩૭. મેં ખાસ કરીને સામાવાળાઓ તરફથી હાજર વિદ્વાન વકીલને પૂછ્યું હતું કે, સરફેઈસી એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ એ.આર.સી.આઈ.એલ. દ્વારા કબજો લઈ લેવાય તો પણ મિલકતનો માલિક કોણ યથાવત્ રહેશે; વાંધાકારક તરફથી હાજર વિદ્વાન વકીલે નિષ્પક્ષતાપૂર્વક રજૂ કર્યું હતું કે, મિલકતનું સંચાલન કરવાનો અને તે જ મિલકત વેચવાનો અધિકાર એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના પક્ષે ઉપજે, છતાં મિલકત કોરની જ રહેશે.

૩૮. એકવાર એવું ઠરે કે વિવાદિત મિલ્કત, એ.આર.સી.આઈ.એલ. દ્વારા તેના નિકાલ અને પ્રાપ્ત રકમોના વિનિયોજન સુધી, કોરની જ છે અને તે દેવાદાર/કંપનીની માલિકીમાં જ રહે છે તથા મિલ્કતના વેચાણ

પર કંપનીને અમુક અથવા સંપૂર્ણ જવાબદારીની હદ સુધી મુક્તિ મળશે, ત્યારે એવું દલીલ કરી શકાતું નથી કે કંપનીને આ બાબતમાં આગળ વધવાનો અધિકાર રહેશે નહીં. કોઈ નિર્ધારિત કેસમાં, એ.આર.સી.આઈ.એલ. મૂલ્યાંકન અહેવાલ મેળવ્યા પછી મિલ્કત વેચી શકે છે અથવા કોઈ અન્ય કેસમાં, જો તેની પાસે પહેલેથી જ મૂલ્યાંકન અહેવાલ હોય, તો તે બજારમાં મિલ્કત રજૂ કરી શકે અને નફો મેળવી શકે. મિલ્કતનો કબજો લીધા પછી એ.આર.સી.આઈ.એલ., એક બાજુ ધિરાણદાતાઓના હિતનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે અને સાથે સાથે કર્જગ્રાહકો, એટલે કે કંપનીના હિતનું પણ રક્ષણ કરે છે. એ.આર.સી.આઈ.એલ.ની કોઈ પણ કાર્યવાહી જો ખોટી હોય, તો ધિરાણદાતા અથવા કર્જગ્રાહકની પહેલ પર તેને કાયદાની અદાલત સમક્ષ પડકારી શકાય. એ.આર.સી.આઈ.એલ. મિલ્કતનો પરમ માલિક બનતું નથી, પરંતુ માત્ર એકટ હેઠળ મિલ્કત વેચવા અને પ્રાપ્તિઓનું વિતરણ કરવા સંબંધિત અમુક અધિકારો પ્રાપ્ત કરે છે. હાલની કાર્યવાહી એકટની કલમો ૩૯૧ થી ૩૯૪ હેઠળ છે. અહીં એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એકટ હેઠળ સંપત્તિનું કે ઉપક્રમના કોઈ ભાગનું વેચાણ નથી અને જો સંપત્તિનું વેચાણ જ નથી, તો મૂલ્યાંકન, અનામત કિંમતનું નિર્ધારણ, એકટ તથા તે હેઠળ બનાવવામાં આવેલા નિયમો અનુસાર મિલ્કત વેચવા માટે એ.આર.સી.આઈ.એલ.ની સત્તા

જેવા પ્રશ્નો ઊભા થતા નથી. અન્યથા પણ, નોંધવાનું છે કે અર્સ્ટ એન્ડ ચંગનો અહેવાલ નોંધપોથી પર ઉપલબ્ધ છે, એ.આર.સી.આઈ.એલ. પાસે ઉપલબ્ધ હતો અને તેમણે મિલ્કતના નિકાલ માટે જાહેર પ્રસ્તાવો આમંત્રિત કર્યા હતા. જો નિરમા જ એકમાત્ર એવી કંપની હતી જેણે પોતાનો પ્રસ્તાવ કર્યો હતો, તો એ.આર.સી.આઈ.એલ. નિરમાના પક્ષમાં મિલ્કત વેચી શકતું હતું અથવા કોરને વિભાજન માટેની યોજના રજૂ કરવાની પરવાનગી આપી શકતું હતું જેથી યોજનાની શરતો મુજબ, એ જ મૂલ્યે, જે મૂલ્ય એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને અન્યથા મળવાનું હતું, તે મિલ્કત નિરમા સાથે વિભાજિત થાય. હાલનો મામલો એવો નથી કે કોઈ એવું કહે કે મેસર્સ અર્સ્ટ એન્ડ ચંગનો અહેવાલ ખોટો છે અથવા નિરમા એકમાત્ર પ્રસ્તાવક ન હતી અથવા કોઈ વધુ સારો પ્રસ્તાવ કરવા આગળ આવ્યું હતું, અથવા તો વાંધાકર્તાઓ પાસે પણ કોઈ વધુ સારા પ્રસ્તાવવાળો વ્યક્તિ છે. જો નિરમા દ્વારા કરાયેલ પ્રસ્તાવ ચથાવત્ રહે અને મિલ્કત નિરમાના પક્ષમાં વિભાજિત થાય, તો એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટનો હેતુ સિદ્ધ થાય છે, કારણ કે ચૂકતી કરનાર કંપનીની મિલ્કત વેચાયા પછી પ્રાપ્તિઓ ધિરાણદાતાઓ અને વિવિધ વર્ગોમાં વહેંચવાની હોય છે. જ્યાં સુધી એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૩૫ નો સંબંધ છે, તે જોગવાઈ ત્યારે અમલમાં આવશે જ્યારે એવું માનવામાં આવે કે

એક્ટકંપનીઝ એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળની યોજના માં એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટ સાથે અસંગત એવું કંઈક સામેલ છે. હાલની પરિસ્થિતિઓના સમૂહમાં અને અન્યથા પણ, કલમો ૩૯૧ થી ૩૯૪ કોઈ પણ રીતે એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટ સાથે અસંગત નથી. એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૧૩ મિલ્કતના વ્યવસ્થાપન દ્વારા અથવા વેચાણ દ્વારા તેના નિકાલ સાથે સંબંધિત છે, જ્યારે કલમો ૩૯૧ થી ૩૯૪ હેઠળ રજૂ કરાયેલ યોજના પણ કોઈ વ્યવસ્થા અથવા વિભાજનના માર્ગે મિલ્કતના નિકાલ સાથે સંબંધિત છે. જો અંતે, જુદા જુદા અધિનિયમો હેઠળ પ્રાપ્ત કરવાના હેતુઓ સમાન હોય, તો એવું દલીલ કરી શકાતું નથી કે જોગવાઈઓ પરસ્પર વિરોધી છે અને એકબીજા સાથે અસંગત છે. એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૩૭ જોગવાઈ કરે છે કે એસ.એ.આર.એફ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની જોગવાઈઓ એક્ટની વધારાની છે અને તેની હાનિરૂપ નથી. કલમ ૩૭ નું ન્યાયસંગત અર્થઘટન સ્પષ્ટ કરે છે કે કલમો ૩૯૧ થી ૩૯૪ હેઠળ યોજના રજૂ કરવાની જોગવાઈઓ, મિલ્કત વેચવાની સત્તા ઉપરાંતની ગણાશે અને મિલ્કત વેચવાની સત્તાના વિરોધી તરીકે માનવામાં આવશે નહીં.

૩૯. એસ.એ.આર.એફ.એ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની જોગવાઈઓ મુજબ, ઉધારકર્તાને એસ.એ.આર.એફ.એ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ

૧૩[૨] હેઠળ નોટિસ મળ્યા પછી, સુરક્ષિત દેનદારની પૂર્વ લેખિત સંમતિ વિના તે સુરક્ષિત મિલ્કતોનું વેચાણ કે હસ્તાંતરણ કરવા પ્રતિબંધિત ગણાશે. હું અરજદાર સાથે સહેલાઈથી સંમત થાઉં છું કે એક્ટની કલમ ૩૯૧ થી ૩૯૪ હેઠળની યોજના, જો મંજૂર કરવામાં આવે, તો તે મિલ્કતોના હસ્તાંતરણ માટે સુરક્ષિત દેનદારોની સંમતિ સમાન ગણાશે, કારણ કે આ યોજના વિભાજન દ્વારા હસ્તાંતરણનું અનુમાન કરે છે/પ્રસ્તાવિત કરે છે. અન્યથા પણ, એ પણ સ્પષ્ટ છે કે એસ.એ.આર.એફ.એ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૧૩[૮] સ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરે છે કે બાકી રકમની ચૂકવણી કરીને વેચાણ પહેલાં ઉધારકર્તા ગીર્વે રાખેલી મિલ્કત મુક્ત કરાવવાનો હકદાર રહેશે. એકવાર યોજના મંજૂર થઈ જાય અને યોજનામાં પ્રસ્તાવિત મુજબની રકમ ઉધારકર્તા દ્વારા અથવા ઉધારકર્તાની તરફથી ચૂકવવામાં આવે, ત્યારે વિવાદિત મિલ્કત ઉધારકર્તાના હિતમાં અથવા યોજનાના હેઠળ રકમ ચૂકવનાર વ્યક્તિના હિતમાં મુક્ત થયેલી ગણાશે. કાનૂની જોગવાઈઓ અને પરિસ્થિતિઓની સમસ્તતાને ધ્યાનમાં લેતા, હું એવું ઠરાવી શકતો નથી કે કલમ ૩૯૧ થી ૩૯૪ હેઠળની યોજનાનો પ્રસ્તાવ અને વિચારણા એસ.એ.આર.એફ.એ.ઈ.એસ.આઈ. એક્ટની કલમ ૧૩ના વિરોધમાં જશે અને આવી યોજનાને મંજૂરિ આપવા અથવા મંજૂર કરવા માટે આ અદાલતને અધિકારક્ષેત્ર નહીં હોય.

૪૦. વાંધાકારકો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ વાંધાઓ પૈકીનો એક વાંધો એવો છે કે વાંધાકારકોએ દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પોતાનો કેસ દાખલ કર્યો છે, તેથી આ અદાલતને યોજનાનો વિચાર કરવા માટે કોઈ અધિકારક્ષેત્ર રહેશે નહીં અને યોજના મંજૂર થવાથી, કારણ કે વાંધાકારકોને દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા દાવો ચલાવવાથી વંચિત કરવામાં આવવાના છે, હાલની કાર્યવાહી ગેરકાયદેસર છે. અરજદારોએ અલ્હાબાદ બેંક વિ. કેનેરા બેંક અને અન્ય, [એ.આઈ.આર. ૨૦૦૦ એસ.સી. ૧૫૩૫] ના મામલામાં સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદા પર નિર્ભરતા મૂકી છે. વાંધાકારકને દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કેસ આગળ ચલાવવાનો જે હક છે, તે જ્યાં સુધીનો પ્રશ્ન છે, જો વડી અદાલત દ્વારા યોજના સંબંધિત કાર્યવાહી મંજૂર ન કરવામાં આવે તો તે હક નિશ્ચિતપણે યથાવત્ રહેશે. કોરને સમાધાન માટે કાર્યવાહી હાથ ધરવાનો ચોક્કસ હક રહેશે. જો અંતે કાર્યવાહી નિષ્ફળ જાય અને યોજનાને વડી અદાલતની મંજૂરી ન મળે, તો દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કાર્યવાહી આગળ વધારવાનો હક યથાવત્ રહેશે, પરંતુ કલ્પનાની કોઈ પણ હદ સુધી એવું કહી શકાય નહીં કે દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કાર્યવાહી બાકી હોવાના કારણે વડી અદાલત યોજના સંબંધિત કાર્યવાહી મંજૂર કરી શકતી નથી. દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલની વ્યવસ્થા દ્વારા વસૂલાત કરવાનો હક કાનૂની હક છે અને સાથે સાથે, કંપનીઓ

એક્ટ હેઠળ કોઈ યોજનાને મંજૂરી અપાવવાનો હક પણ કાનૂની હક જ છે. જો યોજના અથવા તેના અંતિમીકરણ માટે કોઈ કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં ન આવે, તો દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ મામલામાં આગળ વધી શકે અને તે જ સમયે, સરફેસી એક્ટ હેઠળ, આરસિલને મિલકત વેચવાનો હક રહેશે. હું એવી પરિસ્થિતિ ધારી રહ્યો છું કે કોઈ બાબત દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ બાકી છે અને તે જ સમયે, સરફેસી એક્ટ હેઠળ પોતાના હકોનો ઉપયોગ કરતાં આરસિલ કંપનીની સંપૂર્ણ મિલકત વેચી નાખે છે. વેચાણની આવક પ્રાપ્ત થયા પછી, શું તે મિલકતદીઠ પ્રાપ્ત રકમ ધિરાણદાતાઓમાં તેમના હકો અનુસાર, એટલે કે અનુપાતીય પ્રમાણમાં, વહેંચવામાં આવશે કે પછી દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ અથવા કોઈ અન્ય અદાલત અથવા વડી અદાલત દ્વારા અન્ય કોઈ કાર્યવાહીમાં આપવામાં આવેલ હુકમનામા અનુસાર વહેંચાશે. જો મિલકતના નિષ્પન્ન કરવાના આરસિલના પગલાંને દોષારોપિત કરી શકાય નહીં અને દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલના હુકમનામા છતાં વેચાણની આવક ધિરાણદાતાઓમાં, તે પણ સમાન અનુપાતે અથવા પ્રમાણમાં, વહેંચવાની હોય, તો દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કાર્યવાહી બાકી હોવું વડી અદાલતને યોજના મંજૂર કરવા/મંજૂરી પ્રદાન કરવા માટે અવરોધરૂપ બનશે નહીં. જે ક્ષણે કોઈ યોજના અંતિમ બને, વડી અદાલત દ્વારા મંજૂર થાય અને તેને અનુમોદન મળે, તે ક્ષણે તે યોજના

અંતિમ બની જશે અને ધિરાણદાતાઓ, ભલે તેઓ વર્ગ-એ હોય કે વર્ગ-બી, સુરક્ષિત હોય કે અસુરક્ષિત, કાનૂની સંસ્થાઓ હોય, શેરહોલ્ડરો હોય, પ્રોત્સાહકો વગેરે હોય, તેઓ સૌ તે યોજનાથી બંધાયેલા રહેશે અને વસૂલાત કરવાનો તેમનો હક મંજૂર કરાયેલ યોજના હેઠળ નિશ્ચિત સ્વરૂપ ધારણ કરશે. કલમો ૩૯૧ થી ૩૯૪ ક્યાંય એવું કહેતું નથી કે યોજના માત્ર કેટલાંક લોકો માટે જ બાંધધરીરૂપ રહેશે. હકીકતમાં, યોજના સંબંધિત કાર્યવાહી કંપની સાથે સંકળાયેલા અને તેમાં હિત ધરાવતા તમામ વ્યક્તિઓને બાંધે છે, ભલે તેઓ પ્રોત્સાહકો હોય, શેરહોલ્ડરો હોય, ધિરાણદાતાઓ હોય, કર્મચારીઓ હોય કે કામદારો હોય. જો વડી અદાલત કંપનીના પુનર્ગઠન અથવા પુનર્જીવન માટે કોઈ યોજના મંજૂર કરે અને એવો નિર્દેશ આપે કે એવી કંપનીનું નાણાકીય માળખું અથવા મૂડીમાળખું પુનર્ગઠિત કરવામાં આવે અથવા શેર મૂડીમાં ઘટાડો કરવામાં આવે અથવા મિલકતનો નિકાલ કરવામાં આવે, તો તે યોજના સંબંધિત તમામ લોકોને બાંધધરીરૂપ રહેશે. જો યોજના મંજૂર થાય અને મિલકત વેચવામાં આવે અથવા તેને વિભાજન કરવાની મંજૂરી આપવામાં આવે, તો તે યોજના અંતિમ રહેશે અને સંબંધિત તમામ ઉપર બાંધધરી અસર કરશે, અને એક વાર યોજના વાંધાકારકોને બાંધે ત્યાર પછી તેમને એવું કહેવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં કે વડી અદાલત દ્વારા યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવ્યા

છતાં તેઓ દેવું વસૂલાત ટ્રિબ્યુનલમાં કાર્યવાહી આગળ વધારવા હકદાર રહેશે. અલ્હાબાદ બેંક [ઉપરોક્ત] ના મામલાનો ચુકાદો સંપૂર્ણપણે ભિન્ન સંદર્ભમાં હતો; ત્યાં સર્વોચ્ચ અદાલત યોજનાની મંજૂરી, અનુમોદન કે નામંજૂરીનો વિચાર કરતી ન હતી. એ નકારી શકાય તેમ નથી કે બાકી રહેલી વાદકારવામાં, દેવું લેનાર સમાધાન માટે આગળ આવી શકે છે અને ધિરાણદાતાને સમાધાનની શરતો સ્વીકારવી તે હંમેશા માટે ખુલ્લું રહેશે. જો આવી સત્તા દેવું લેનારને ઉપલબ્ધ હોય, તો તે વ્યક્તિગત તેમજ સંયુક્ત રીતે લેણદારોને પ્રસ્તાવિત સમાધાન માટેની યોજના સાથે હંમેશા આગળ આવી શકે. તેમ છતાં, હું અરજદાર સાથે સંમત છું કે જો વ્યક્તિગત ધિરાણદાતા સમાધાન કરી શકે, તો ધિરાણદાતાઓ સમૂહરૂપે સમાધાનની યોજનામાં પ્રવેશી શકે નહીં એમ માનવાનો કોઈ કારણ રહેતો નથી.

૪૧. અરવિંદ મિલ્સ લિમિટેડ [ઉપરોક્ત] ના મામલામાં, વડી અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે: “આ હકીકતનો ઇનકાર થઈ શકતો નથી કે જો યોજના મંજૂર કરવામાં આવે તો વાંધોકર્તાઓ કંપની સામે નાણાંકીય ડિક્કી મેળવી શકશે નહીં. તે જ સમયે, વાંધોકર્તાઓને અન્ય સુરક્ષિત દેણદારોને જે રીતે યોજના હેઠળ શરતો મુજબ ઓફર કરવામાં આવી છે તે મુજબ તેમની બાકી રકમ મળશે, પરંતુ વાંધોકર્તાઓએ ઇંગ્લિશ અદાલતમાં દાવો દાખલ કર્યો છે એટલા માટે, અન્ય સુરક્ષિત

દેણદારોને, જેઓએ યોજના પ્રસ્તાવિત કરી છે અને તેને ટેકો આપ્યો છે, તેમને યોજના હેઠળના લાભોથી વંચિત કરી શકાય નહીં. ફાઈલ-૧ ના પાનાં ૩૯૨ થી ૪૦૩ ઇંગ્લિશ અદાલતમાં દાખલ કરવામાં આવેલા વાદપત્રની નકલ છે. જ્યાં સુધી ઇંગ્લેન્ડની અદાલત સમક્ષ આઈ.સી.આઈ.સી.આઈ. અને કંપની સામે બાકી રહેલા દાવામાં માંગવામાં આવેલી રાહતોનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી, જો ઇંગ્લિશ અદાલત કંપની સામે તે જ આપવા ઈચ્છુક હોય, તો પરા ૩૦[એ] અને [બી] માં માંગવામાં આવેલી ઘોષણાત્મક રાહત આપવામાં યોજનાનો વિચાર અવરોધરૂપ બની શકશે નહીં. ઇંગ્લિશ અદાલત સમક્ષના દાવામાં કંપની સામે માંગવામાં આવેલી ઘોષણાત્મક રાહત, જો કોઈ હોય તો, યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવે કે ન આવે તેનાથી પર રહેશે, કારણ કે યોજનાનો વિચાર એક્ટની કલમ ૩૯૧ ની ઉપકલમો [૧] અને [૨] ની જોગવાઈઓ હેઠળ થવાનો છે. મારા મત મુજબ, કેટલાક વાંધોક્તાઓ દ્વારા ઉપરોક્ત દાવો દાખલ કરવામાં આવ્યો છે અને તે ઇંગ્લેન્ડની અદાલતમાં બાકી છે, તે કારણે આ અદાલત દ્વારા યોજનાના વિચારમાં અવરોધ આવી શકતો નથી, કારણ કે દેણદારોના સમૂહે પોતાનો હિત સુરક્ષિત કરવા માટે અને કંપનીને મજબૂત આર્થિક પાયાં પર મૂકી શકાય જેથી તમામ દેણદારોને, તેમની તરફથી થોડા ત્યાગ સાથે પણ, લાંબા ગાળાના લાભોને ધ્યાનમાં રાખીને યોજના વાણિજ્યિક રીતે વ્યવહારુ છે

એમ સ્વીકારી તેમની વ્યાપારી સમજદારીનો ઉપયોગ કરીને, તેમની બાકી રકમ મળી શકે તે હેતુથી યોજના પ્રસ્તાવિત કરી છે અને તેને ટેકો આપ્યો છે.” વાંધોકર્તાનો વધુ એક દલીલ પણ એવો છે કે આરસિલને ધિરાણદાતાઓની બન્ને બેઠકોમાં મતદાન કરવાનો કોઈ હક ન હતો અથવા જો તેને કોઈ મતાધિકાર હતો, તો તેના મતનું મૂલ્ય તેના પક્ષે સોંપવામાં આવેલા દેવાના મૂલ્ય અનુસાર નહીં પરંતુ જે કિંમતે તેને દેવું સોંપવામાં આવ્યું હતું તે કિંમતે ઘટાડવું જોઈએ હતું. હું પક્ષકારોની દલીલોનો વિગતવાર ઉલ્લેખ અગાઉથી કરી ચૂક્યો છું. વાસ્તવમાં દલીલ એવી છે કે જો આરસિલે દેવું વસૂલ કરવાની હકદારી તેનું મૂલ્યમાન કરતા ઘણાં ઓછી કિંમતે ખરીદી હોય, તો વાંધોકર્તાઓના મતે, આરસિલે જે કિંમતે દેવું ખરીદ્યું હતું તે જ આરસિલના હકનું મૂલ્ય ગણવું જોઈએ, અને તેના મૂલ્યમાન મુજબનો હક, જે ઘણાં ઓછી કિંમતે ખરીદવામાં આવ્યો છે, તે ગણવો નહીં. આગળનો વાંધો એવો છે કે આરસિલ સ્વયં ધિરાણદાતા ન હોવાથી તેને મતદાન કરવાનો હક જ રહેતો નથી. હું આ વાંધાઓને એક પછી એક લઈશ. આ બાબતે વિવાદરહિત છે કે વર્ગ-એ ના પાંચ ધિરાણદાતાઓ અને વર્ગ-બી ના એક ધિરાણદાતાએ સરફેસી એક્ટની જોગવાઈઓ હેઠળ તેમનું દેવું આરસિલને સોંપ્યું હતું. આ પણ વિવાદરહિત છે કે ધિરાણ આપનાર બેન્કોએ ઓછી રકમ પ્રાપ્ત કર્યા બાદ પોતાનો હક આરસિલના પક્ષે સોંપી દીધો હતો. ન તો કંપનીઓ એક્ટ,

ન તો સરફેસી એકટ, ન તો કરાર એકટ, અને ન તો માલવેચાણ એકટમાં એવી કોઈ જોગવાઈ છે કે જો દેવું વસૂલ કરવાનો હક ઓછી કિંમતે ખરીદવામાં આવે, તો વસૂલાતનો હક એ હકો મેળવવા માટે ચૂકવવામાં આવેલી કિંમતે જ મર્યાદિત થઈ જાય. હાલના મામલે, વિવાદરહિત રીતે, આરસિલે મોટા હકો મેળવવા માટે ઓછી કિંમત ચૂકવી હતી, પરંતુ જો કોઈ વ્યક્તિ જીવનની કઠોર હકીકતોને ધ્યાનમાં રાખીને કોઈ દબાણ, બળજબરી અથવા જબરદસ્તી વિના સ્વેચ્છાએ પોતાની મિલ્કત ઓછી કિંમતે વેચે, તો કાયદો તેને એવું કરતા અટકાવતો નથી. જે કોઈ વ્યક્તિ કિંમતી મિલ્કત ઓછી કિંમતે ખરીદે અને જેમાં છેતરપિંડી અથવા અપ્રામાણિકતાનો તત્ત્વ સંકળાયેલો ન હોય, તો તે વ્યક્તિ તેની દ્વારા ખરીદવામાં આવેલા હકનો સંપૂર્ણ માલિક બની જાય છે. જો સરફેસી એકટની જોગવાઈઓ હેઠળ આરસિલ દ્વારા મિલ્કત વેચવાની હોય, તો શું વાંધોકર્તાઓ કહી શકે કે તેમની રકમ તેમને સંપૂર્ણ ચૂકવવી જોઈએ અને આરસિલને તેણે સમગ્ર હક ખરીદવા માટે જેટલી રકમ ચૂકવી છે તેના પ્રમાણમાં જ ચૂકવણી થવી જોઈએ? જો સરફેસી એકટ એવો કોઈ પ્રતિબંધ મૂકતો નથી અથવા કોઈ ધિરાણદાતા સામે એવી કોઈ મનાઈ ઊભી કરતો નથી કે આરસિલને સંપૂર્ણ રકમ વસૂલવાનો હક નહીં હોય, તો આ કાર્યવાહીમાં કોઈને એવું કહેવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં કે આરસિલે વધુ મૂલ્યના હકો ખરીદ્યા પરંતુ ઓછી કિંમત ચૂકવી, તેથી

ખરીદવામાં આવેલા અથવા સોંપવામાં આવેલા હકોનું મૂલ્ય ખરીદદારે ચૂકવેલી કિંમતે અનુપાતમાં ઘટાડવું જોઈએ.

૪૨. તે પણ નિર્વિવાદ હકીકત છે કે દેવાની સોંપણી કંપનીઓના રજિસ્ટ્રારની કચેરીમાં અગાઉથી જ નોંધાઈ ચૂકી છે. એ નકારી શકાય તેમ નથી કે આરસિલ ધિરાણદાતાનું સ્થાન ગ્રહણ કરતી નથી અને તમામ હેતુઓ માટે તેને ધિરાણદાતા માનવામાં આવી શકતી નથી તથા તેને સુરક્ષિત ધિરાણદાતાના તમામ અધિકારો પ્રાપ્ત થતા નથી. હકીકતમાં, સુરક્ષિત ધિરાણદાતા અથવા નાણાકીય સ્થાના તમામ અધિકારો આરસિલમાં નિહિત થશે.

૪૩. સરફેસી એક્ટની કલમ ૫ નીચે મુજબ છે:

“૫. નાણાકીય સંપત્તિઓમાં અધિકારો અથવા હિતનું અધિગ્રહણ. – [૧] વર્તમાન સમયમાં અમલમાં રહેલા કોઈપણ કરારમાં અથવા અન્ય કોઈપણ કાયદામાં રહેલી કોઈ બાબત હોવા છતાં, કોઈપણ પ્રતિભૂતીકરણ કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપની કોઈપણ બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થાની નાણાકીય સંપત્તિઓનું અધિગ્રહણ કરી શકે છે –

[એ] ડેબેન્યર અથવા બોન્ડ અથવા ડેબેન્યરની પ્રકૃતિની અન્ય કોઈ પ્રતિભૂતિ જારી કરીને, તેવી કંપની અને બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા વચ્ચે

સંમત થયેલા પ્રતિફળ માટે, તેમાં તેઓ વચ્ચે સંમત થઈ શકે તેવી શરતો અને નિયમોનો સમાવેશ કરીને; અથવા [બી] તેવી બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા સાથે, તેઓ વચ્ચે સંમત થઈ શકે તેવી શરતો અને નિયમો પર, આવા નાણાકીય આસ્તિઓને તેવી કંપનીને હસ્તાંતર કરવા માટે કરારમાં પ્રવેશ કરીને.

[૨] જો ઉપકલમ [૧] હેઠળ પ્રતિભૂતીકરણ કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપની દ્વારા હસ્તગત કરવામાં આવેલ કોઈ નાણાકીય સંપત્તિના સંબંધમાં બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા ઋણદાતા હોય, તો આવી પ્રતિભૂતીકરણ કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપની તેવા હસ્તગતકરણ થયા બાદ ઋણદાતા માનવામાં આવશે અને આવી નાણાકીય સંપત્તિના સંબંધમાં એવી બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થાના બધા હકો એવી કંપનીમાં નિહિત થશે.

[૩] આ એક્ટ દ્વારા અન્યથા સ્પષ્ટ રીતે જોગવાઈ કરવામાં આવી ન હોય ત્યાં સુધી, કોઈપણ કાયદા હેઠળ અથવા અન્ય રીતે થયેલા તમામ કરારો, દસ્તાવેજો, બોન્ડો, સંમતિપત્રો, વકીલાતનામા, કાનૂની

પ્રતિનિધિત્વના મંજૂરીપત્રો, પરવાનગીઓ, મંજૂરીઓ, સંમતિઓ અથવા વાંધો ન હોવાના પ્રમાણપત્રો તથા અન્ય કોઈપણ સ્વરૂપના લખતો, જે સદરહુ નાણાકીય સંપત્તિ સાથે સંબંધિત હોય અને ઉપકલમ [૧] હેઠળ નાણાકીય સંપત્તિનું અધિગ્રહણ થવા તત્કાળ પહેલાં અમલમાં હોય અથવા અસરકારક હોય, અને જેમાં સંબંધિત બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા પક્ષકાર હોય અથવા જે આવી બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થાના હિતમાં હોય, તેવા તમામ લખતો નાણાકીય સંપત્તિઓના અધિગ્રહણ પછી, જે તે પ્રસંગે સિક્યોરિટાઇઝેશન કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપનીના વિરુદ્ધ અથવા તેના હિતમાં, એટલી જ સંપૂર્ણ શક્તિ અને અસર ધરાવશે; અને તેમનો અમલ અથવા તેના આધારે કાર્યવાહી, એટલી જ સંપૂર્ણતા અને પ્રભાવકારકતાથી કરી શકાશે, જાણે કે સદરહુ બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થાના સ્થાને, જે તે પ્રસંગે, સિક્યોરિટાઇઝેશન કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપની તેનો પક્ષકાર રહી હોય અથવા જાણે કે તેવા લખતો સિક્યોરિટાઇઝેશન કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપનીના હિતમાં જારી કરવામાં આવ્યા હોય.

[૪] જો ઉપકલમ [૧] હેઠળ નાણાકીય સંપત્તિના અધિગ્રહણની તારીખે, સદરહુ નાણાકીય સંપત્તિ સંબંધિત કોઈપણ પ્રકારનો દાવો, અપીલ અથવા અન્ય કાર્યવાહી બેંક અથવા નાણાકીય સંસ્થા દ્વારા અથવા તેના વિરુદ્ધ લંબિત હોય, તો સિક ઈન્ડસ્ટ્રિયલ કંપનીઝ [સ્પેશિયલ પ્રોવિઝન્સ] એક્ટ, ૧૯૮૫ [૧૯૮૬ નો ૧] ની કલમ ૧૫ ની ઉપકલમ [૧] ના તૃતીય પરંતુકમાં જોગવાઈ કરવામાં આવેલ હોય તે સિવાય, સિક્યુરિટાઈઝેશન કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપની દ્વારા, જે સ્થિતિ લાગુ પડતી હોય તે મુજબ, નાણાકીય સંપત્તિના અધિગ્રહણના કારણે આવી કાર્યવાહી સમાપ્ત ગણાશે નહીં, અથવા બંધ કરવામાં આવશે નહીં, અથવા કોઈપણ રીતે હાનિકારક રીતે પ્રભાવિત થશે નહીં, પરંતુ એવો દાવો, અપીલ અથવા અન્ય કાર્યવાહી, જે સ્થિતિ લાગુ પડતી હોય તે મુજબ, સિક્યુરિટાઈઝેશન કંપની અથવા પુનર્નિર્માણ કંપની દ્વારા અથવા તેના વિરુદ્ધ ચાલુ રાખી શકાશે, ચલાવી શકાશે અને અમલમાં મૂકી શકાશે. ”

જો દેવાનો હક હસ્તાંતર તેના પક્ષમાં કરવામાં આવ્યા ન હોય તો

ત્યારે, અરસિલ તેમજ હસ્તાંતરણકર્તાઓમાંના દરેક, એટલે કે,

ઋણદાતા બેંક, બેઠકમાં ભાગ લેવા અને પોતાના અભિપ્રાયો રજૂ કરવા હકદાર હોત અને કોર પાસેથી તેને જે રકમ વસૂલ કરવાની હકદારી હતી તેને તેનું યથાર્થ મૂલ્ય આપવાનું હતું, તો પછી આવી ઋણદાતા સંસ્થા/બેંકના પ્રતિનિધિ અથવા આવી ઋણદાતા સંસ્થા/બેંક પાસેથી હક ખરીદનાર વ્યક્તિ બેઠકમાં ભાગ લેવા હકદાર કેમ ન ગણાય. અરસિલ, હકદસ્તાંતરી તરીકે, ઋણદાતાના સંપૂર્ણ અધિકારો પ્રાપ્ત કર્યા હોવાથી, બેઠકમાં હાજર રહેવા હકદાર રહેશે.

જજ. વાંધો ઉઠાવનારાઓની રજૂઆત એવી છે કે એ.આર.સી.આઈ.એલ. અને અન્ય ધિરાણદાતાઓ વચ્ચે હિતોનો સંઘર્ષ છે. હકીકતમાં વાંધો એ છે કે, વાંધો ઉઠાવનારાઓએ યોજનાને સ્વીકારી ન હોવાને કારણે તેઓ સંપૂર્ણ વસુલાત મેળવવા હકદાર બનશે, જ્યારે એ.આર.સી.આઈ.એલ., જેણે મિલકત ઓછી કિંમતે ખરીદી છે, તે ધિરાણ આપનાર સંસ્થાને તેણે જે કિંમત ચૂકવી હતી તેની વસુલાત મેળવવા હકદાર બનશે. આ દલીલ સંપૂર્ણપણે ભ્રાંત છે. જો કાયદેસર જરૂરી બહુમતી યોજનાને સ્વીકારે અને વડી અદાલત તેને મંજૂરી આપે, તો અસહમતિ ધરાવતા પક્ષકારોના વાંધા છતાં, યોજના તેમને બંધનકારક રહેશે. કોઈપણ વાંધો ઉઠાવનાર બેઠકમાં વાંધો ઉઠાવવા હકદાર રહેશે અને જો બહુમતી તેમની ઉપર પ્રબળ ઠરે, તો તેને બહુમતી દ્વારા અલ્પમતી પર બળજબરી કહી શકાય નહીં; અલ્પમતીને બહુમતીની ઈચ્છાને આધીન થવું પડશે. હાલનો કેસ

એવો નથી કે જેમાં બે વાંધો ઉઠાવનારાઓ બધું જ ગુમાવી બેસે. બે વાંધો ઉઠાવનારાઓને કંપનીના અંતિમ નિકાલ, સમાપન, દીવાની દાવાઓના પરિણામો અથવા ડી.આર.ટી.ની કાર્યવાહી ની રાહ જોવાને બદલે તરત જ કંઈક રકમ પ્રાપ્ત થશે. જો ઘણા ધિરાણદાતાઓ પર સમાધાન, ગોઠવણ અથવા કરાર કરવા અંગેની સમજદારી પ્રબળ બને, તો માત્ર કેટલાકે આવી યોજનાનો વાંધો ઉઠાવ્યો હોવાને કારણે તે સમજદારીને દુર્ભાવનાપૂર્ણ અથવા મૂર્ખામીભરી કહી શકાય નહીં. જો બહુમતી ઈચ્છે છે કે ચોક્કસ પગલું તાત્કાલિક લેવાય, તો છેતરપિંડી અથવા વ્યાવસાયિક મૂર્ખામીના કેસોને બાદ કરતાં, અલ્પમતીને બહુમતીના અભિપ્રાયને સ્વીકારવો પડશે.

૪૫. એ.આર.સી.આઈ.એલ., નિર્વિવાદ રીતે, વિશાળ અધિકારો ખરીદવા માટે નીચી કિંમત ચૂકવી છે, પરંતુ તેણે જે ખરીદ્યું છે તે અધિકાર છે અને કંપની સામે અમલમાં મૂકી શકાય એવો અધિકાર છે. જો કોઈ વ્યક્તિ અતિ ઓછી કિંમતે સંપત્તિ ખરીદે, તો તે એવી સંપત્તિનો હકદાર બનશે અને તે સંપત્તિની બજારકિંમત વસૂલ કરવાનો પણ હકદાર રહેશે, અને કોઈ કહી શકશે નહીં કે તેને સદરહુ સંપત્તિ તે અતિ ઓછી કિંમતે જ વેચવી જરૂરી છે. આક્ષેપકર્તાઓ દ્વારા દર્શાવવામાં આવેલ વિરોધાભાસ કૃત્રિમ જણાય છે. જો ધિરાણદાતાઓ એક જ વર્ગના હોય, તો વિરોધાભાસ વાસ્તવિક હોવો જોઈએ. આક્ષેપકર્તાઓ એવું કહી શકતા

નથી કે ભલે તેઓ નાણાંના ધિરાણદાતા છે, અને તેઓ વર્ગ 'એ' અથવા વર્ગ 'બી' ના સુરક્ષિત દેનદારો છે, છતાં તેઓ સંપૂર્ણપણે ભિન્ન વર્ગ છે, કારણ કે તેઓ બહુમતી જે કહે છે તે સાથે સહમત નથી. કોઈ નિર્ધારિત કિસ્સામાં, જો મિલકત વડી અદાલત દ્વારા સમાપન અથવા લિક્વિડેશનની કાર્યવાહી દરમિયાન વેચવાની હોય, તો અધિકારોના ખરીદદારે, એટલે કે એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને, તેણે જે ખરીદ્યું છે તે વસૂલ કરવાનો અધિકાર રહેશે, અને અધિકારો ખરીદવા માટે તેણે જે ચૂકવ્યું છે તે નહીં. જો આવી કાર્યવાહીમાં આક્ષેપકર્તાઓને સમાન વર્ગના ધિરાણદાતા અથવા એક જ સમૂહના ગણવામાં આવે, તો આ કાર્યવાહી અથવા સભામાં તેમને ધિરાણદાતાઓના ભિન્ન વર્ગ તરીકે ગણાવી શકાય નહીં. વર્તમાન કિસ્સામાં, તમામ ધિરાણદાતાઓનો એકમાત્ર હેતુ એક જ હતો, તે છે બાકી રકમની વસૂલી, ઓછામાં ઓછા સમયમાં વધુમાં વધુ વસૂલી. ધિરાણદાતાઓને તેમની અપરિવર્તિત સ્થિતિને ધ્યાનમાં લેતાં પોતે જ એક વર્ગ માનવા જોઈએ એવી દલીલ પણ અયોગ્ય છે, કારણ કે કોઈ પણ ધિરાણદાતાને સમાન સ્થિતિમાં મૂકવામાં આવી શકતો નથી, કારણ કે ધિરાણની રકમ જુદી હોય છે, વ્યાજદર જુદો હોય છે, પરતફેરની મુદત જુદી હોય છે અથવા કોઈ નિર્ધારિત કિસ્સામાં ધિરાણ આપનાર બેંક દ્વારા કેટલાક વધારાના અથવા અતિરિક્ત લાભો અપાયેલા હોય છે. જો આક્ષેપકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ આ વાંધો સ્વીકારવામાં

આવે, તો સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાની યોજના ક્યારેય મંજૂર થઈ શકે નહીં, કારણ કે દરેક ધિરાણદાતા એક જુદી સત્તા અને પોતે જ એક વર્ગ ગણાશે અને જો ફક્ત એક જ વિરોધ કરે અથવા અત્યંત નાનું હિત ધરાવતી અલ્પમતિ યોજના સામે વિરોધ કરે, તો યોજના મંજૂર થઈ શકશે નહીં. આ વિધાનમંડળનો આશય નથી. એ પણ જોવાનું છે કે અધિકાર પ્રાપ્ત કરવા માટે ચૂકવેલી કિંમત માપદંડ નહીં બને, પરંતુ હકીકતમાં અધિકારનું અંકિત મૂલ્ય જ માપદંડ બનશે. કોઈ નિર્ધારિત કિસ્સામાં, કોઈ શેરહોલ્ડરે રૂપિયા ૧૦/- માં શેર ખરીદ્યો હોઈ શકે અને બીજાએ રૂપિયા ૧૦૦/- માં. જો ભિન્ન વર્ગ રચવા માટે ચૂકવેલી કિંમતને માપદંડ માનવામાં આવે, તો શેરહોલ્ડરો પોતાના વચ્ચે જ જુદા જુદા વર્ગો ઊભા કરશે અને તે અસંભવ સ્થિતિ તરફ દોરી જશે. એવા કિસ્સામાં કે જ્યાં, જવાબદારીઓની ચુકવણી બાદ, લિક્વિડેશનની કાર્યવાહી દરમિયાન કંપની અદાલત શેરહોલ્ડરોને રકમ ચૂકવવાનો પ્રસ્તાવ કરે, ત્યારે તે ખરીદીની કિંમત નહીં પરંતુ અંકિત મૂલ્ય ચૂકવશે. તેવી જ સ્થિતિ એવો કિસ્સો હોય જ્યાં વિશાળ અધિકાર અથવા મોટો અધિકાર નીચી કિંમતે ખરીદવામાં આવ્યો હોય. કોઈ નિર્ધારિત કિસ્સામાં, હસ્તાંતરયોગ્ય/દાવાપાત્ર દાવો નીચી કિંમતે હસ્તાંતરિત કરવામાં આવી શકે, કારણ કે અધિકારનો ધારક વાદવિવાદમાં પ્રવેશ કરીને પોતાની મિલકત, સમય અને માનસિક શાંતિ બગાડવા ઇચ્છતો નથી. જો તે

ઓછી કિંમત પ્રાપ્ત કરીને પ્રસન્ન અને સંતોષ અનુભવે, તો વેચનાર અને ખરીદદાર વચ્ચેની કિંમત બાબતની વાટાઘાટો તેમના વચ્ચે પૂર્ણ થયેલો કરાર ગણાશે, પરંતુ તે દેવાદારને મુક્ત નહીં કરે અને તેને અદાલતમાં આવીને એવું કહેવાની પરવાનગી પણ નહીં આપે કે ધિરાણદાતાએ પોતાનો અધિકાર ઓછી કિંમતે છોડી દીધો હતો, તેથી બાકીની હદ સુધી ઉધાર લેનાર મુક્ત થાય છે. જો આ કિસ્સામાં ઉધાર લેનારે દાવાના ખરીદદારને સંપૂર્ણ રકમ ચૂકવવાની હોય, તો અન્ય કોઈ ધિરાણદાતા આગળ આવીને એવું કહી શકશે નહીં કે વસૂલીના અધિકારના ખરીદદારને નાણાંની વસૂલી માટે પોતાના પરિપૂર્ણ અધિકારોનો ઉપયોગ કરવાનો હક રહેશે નહીં.

૪૬. વર્ગની રચનાનો પ્રશ્ન બીજા દૃષ્ટિકોણથી પણ જોવો પડશે કે વર્ગની રચનાથી તે જ વર્ગના વ્યક્તિઓને કોઈ લાભ કે ગેરલાભ થાય છે કે નહીં. સમતાના કસોટીપથ પર એ જોવું જોઈએ કે યોજનાનો પ્રભાવ દરેક પર એકસરખો પડે છે કે નહીં. અહીં “એકસરખો” શબ્દનો અર્થ રકમની દ્રષ્ટિએ નથી, પરંતુ એ જોવું પડશે કે જો કોઈ વ્યક્તિ ૫૦% જેટલો ત્યાગ કરે છે, તો દરેકે ૫૦% જેટલો ત્યાગ કરવો જોઈએ. વર્તમાન કેસમાં, ઋણદાતાઓનું વર્ગીકરણ તેમના માટે યોજનાના અંતર્ગત રજૂ કરાયેલ શરતોના આધારે જ થવું જોઈએ અને કોઈ અન્ય આધારે નહીં. એવું કહેવું યોગ્ય રહેશે કે આરસીલએ ઋણ ઘણાં ઓછા મૂલ્યે ખરીદ્યું હતું અને તેથી

વાંધો ઉઠાવનારાઓની સરખામણીએ તેને ઓછું નુકસાન સહન કરવું પડે, પરંતુ કાયદા મુજબ તેનો યોજનાની કાર્યવાહી પર કોઈ પ્રભાવ પડતો નથી.

૪૭. હાલના કેસમાં, જો ધિરાણ આપનાર બેંકો તેમની રકમ વસૂલ કરવાનો અધિકાર વેચી શકતી હોય, તો તેઓને આરસિલ દ્વારા તેમને પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવેલી રકમ માટે તેમની બાકીગીરીઓના સમાધાન અંગે કોર સાથે કરારમાં પ્રવેશ કરવાનો પણ અધિકાર હતો. જો કોર અને ધિરાણ આપનાર બેંકો વચ્ચે આવું સમાધાન થઈ શકતું હોય, તો કોરને સમાધાન માટે ચૂકવેલ કિંમતની હદ સુધી નહીં પરંતુ સંપૂર્ણ દેવાની હદ સુધી લાભ મળ્યો હોત. જો કોરને સંપૂર્ણ હદ સુધી લાભ મળવાનો હોય, તો તે અધિકારનો કોઈપણ ખરીદદાર પણ સંપૂર્ણ હદ સુધીના લાભનો હકદાર ગણાય. કાયદા હેઠળ, ધિરાણદાતા વ્યાજ નિશ્ચિત છે એવું અનુમાન કરવાનો હકદાર નહીં હોય. એવા ધિરાણદાતાની માન્યતા અથવા તેના પક્ષે કરાયેલું અનુમાન અથવા ધિરાણદાતાનું કોઈપણ ઈપ્સી ડિક્રિસ્ટ કાનૂની સ્થિતિમાં ફેરફાર લાવી શકશે નહીં. હકીકતમાં, એક ધિરાણદાતાની માન્યતા અન્ય ધિરાણદાતાઓને સંબંધિત તમામના હિત પર વિચાર કરવાથી અટકાવી શકશે નહીં.

૪૮. આ તબક્કે, હું સર્વોચ્ચ અદાલતના જે.ટી. ૨૦૦૬ (૯) એસ.સી. ૫૮૫ માં અહેવાલિત ઓલ ઇન્ડિયા આઈ.ટી.ડી.સી. વર્ક્સ યુનિયન

અને અન્ય વિ. આઈ.ટી.ડી.સી. અને અન્ય બાબતના એક ચુકાદાનો ઉલ્લેખ કરવા પ્રેરિત થાઉં છું. સદરહુ બાબતમાં, સરકારે વિનિયોજન-પ્રત્યાહારની નીતિ જાહેર કરી હતી. સદરહુ નીતિ હેઠળ, સરકારે છ હોટેલોના સંપૂર્ણ વેચાણ અને બે હોટેલોની દીર્ઘકાલીન ભાડાપટ્ટા માટે જાહેરખબર બહાર પાડી હતી. આઈ.ટી.ડી.સી.ની મિલ્કતનું કંપની કાનૂન બોર્ડની મંજૂરીથી નવી કંપનીના નામે વિભાજન કરવામાં આવ્યું હતું. વિનિયોજન-પ્રત્યાહારની નીતિ અને વિભાજન દ્વારા મિલ્કતના વેચાણને પડકારતી અરજીએ બાબત સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ ઉપસ્થિત થઈ હતી. સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે આઈ.ટી.ડી.સી. અથવા સરકાર મિલ્કતના વેચાણ માટે નિર્દેશ આપી શકે અને વિનિયોજન-પ્રત્યાહારની નીતિ અપનાવી શકે. સર્વોચ્ચ અદાલતે વધુમાં અવલોકન કર્યું હતું કે વિભાજનને કંપની કાનૂન બોર્ડ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને વિભાજન યોજનામાંથી સ્પષ્ટ થતું હતું કે હસ્તાંતરિત ઉપક્રમ સંબંધિત હસ્તાંતરણની તારીખ સુધીની તમામ જવાબદારીઓ હસ્તાંતરીએ સ્વીકારી લીધી હતી અને તેનાથી નિર્વહ કરવાની હતી. વિશિષ્ટ પ્રશ્નનો ઉલ્લેખ કરતાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે હસ્તાંતરી હોટેલના કર્મચારીઓને લાગુ પડતી સમાન સેવા શરતો અને નિયમો મુજબ કર્મચારીઓની તમામ જવાબદારીઓ અને લેણુની ચુકવણી કરવા જવાબદાર રહેશે.

૪૮.૧ સર્વોચ્ચ અદાલતે એ પણ અવલોકન કર્યું કે આઈ.ટી.ડી.સી.માંથી હોટેલ યુનિયનનું વિભાજન ડિસઇન્વેસ્ટમેન્ટ અંગેની કેબિનેટ સમિતિ દ્વારા લેવામાં આવેલું વિચારપૂર્વકનું મંતવ્ય હતું અને એક્ટની જોગવાઈઓ મુજબ તેને કંપની અફેર્સ વિભાગની મંજૂરી પ્રાપ્ત હતી. સર્વોચ્ચ અદાલતે એ પણ નોંધ્યું કે કંપની અફેર્સ વિભાગે તા. ૪ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૧ ના રોજ કરેલા આદેશ દ્વારા આઈ.ટી.ડી.સી.ને હોટેલ આગ્રા અશોકના દેણાદારોની બેઠક બોલાવવા માટે નિર્દેશ આપ્યો હતો જેથી યોજનાનો વિચાર કરવામાં આવે અને યોગ્ય જણાય તો ફેરફારો સાથે અથવા ફેરફારો વિના તેને મંજૂરી આપવામાં આવે. તા. ૩૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૧ ના રોજ બેઠક યોજાઈ હતી અને સદરહુ બેઠકના અધ્યક્ષે બેઠકનું પરિણામ સીધું કંપની અફેર્સ વિભાગને અહેવાલ રૂપે પાઠવ્યું હતું. તા. ૨૬ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૧ ના રોજ, આઈ.ટી.ડી.સી. અને હોટેલ યમુના વ્યૂ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ તથા હોટેલ આગ્રા અશોક સંબંધિત તેમના અનુરૂપ શેરહોલ્ડરો વચ્ચેના નવા કરારની યોજના માટે મંજૂરી મેળવવા એક્ટની કલમ ૩૯૧ હેઠળ કંપની અફેર્સ વિભાગ સમક્ષ સીધી અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી. ગોઠવણની યોજના અને સુનાવણી અંગે જાહેરાત દ્વારા જાહેર નોટિસો બહાર પાડવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવ્યા હતા. પક્ષકારોને સાંભળ્યા બાદ, કંપની અફેર્સ વિભાગે તા. ૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૨ ના રોજ કરારની યોજનાને મંજૂરી આપી હતી.

વિભાજન તા. ૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૨ ના રોજ પૂર્ણ થયું હતું અને ત્યારબાદ જ હોટેલ ચમુના પ્રાઇવેટ લિમિટેડમાં ભારત સરકારના શેરો તા. ૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૨ ના રોજ શેર ખરીદી કરાર દ્વારા સામાવાળા નં. ૫ ને વેચવામાં આવ્યા હતા.

૪૮.૨ સર્વોચ્ચ અદાલતે વધુમાં અવલોકન કર્યું હતું કે નીતિગત નિર્ણયમાં ન્યાયિક સમીક્ષામાં શક્ય તેટલો ઓછો હસ્તક્ષેપ કરવો જોઈએ, કારણ કે નીતિગત નિર્ણય અથવા બેઠકમાં આવેલ અંતિમ નિષ્કર્ષ સામાન્ય સર્વસંમતિને પ્રતિબિંબિત કરતો હોય છે.

૪૮.૩ આ સર્વોચ્ચ અદાલતનો ચુકાદો વાંધાકર્તાઓના તે વાંધાઓનો યોગ્ય જવાબ આપે છે કે એક્ટની કલમો ૩૯૧ અને ૩૯૪ હેઠળ વિભાજન યોજનાની મંજૂરી અનુમત્ય નથી અને જો બહુમતી અલ્પમતને બેફામ રીતે દબાવવાનો પ્રયત્ન કરતી હોય તો અદાલત આ બાબતમાં હસ્તક્ષેપ કરી શકે છે.

૪૯. વર્તમાન મામલામાં, આરસિલ, જે સૌથી મોટો લેણદાર છે, તથા દેવાનો ખરીદી કરનાર અન્ય ખરીદદારો, યોજનાને અગાઉથી જ મંજૂરી આપી ચૂક્યા છે. શેરધારકો, વર્ગ 'એ' ના ધિરાણદાતાઓ અને વર્ગ 'બી' ના ધિરાણદાતાઓએ પણ યોજનાને અગાઉથી જ મંજૂરી આપી છે. જો કોઈ યોજના શેરધારકો દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવે, તો વાસ્તવમાં, શેરધારકો નીતિગત નિર્ણય લઈ રહ્યા હોય છે, જે વર્ગ 'એ' અથવા વર્ગ

'બી' ના ધિરાણદાતાઓ દ્વારા યોજનાની મંજૂરીને આધીન હોય છે, કારણ કે શેરધારકો દ્વારા પસાર કરાયેલા ઠરાવથી તેમના હિતોને પ્રતિકૂળ અસર પહોંચી શકે છે. મનન કરીને તથા તમામ અનુરૂપ અને પ્રતિકૂળ પાસાઓનો વિચાર કર્યા બાદ જો ધિરાણદાતાઓએ યોજનાને મંજૂરી આપી હોય, તો આવી યોજના નીતિનું પરિણામ ગણાશે અને તે એવા વ્યક્તિઓની વ્યાપારિક સમજદારીને પ્રતિબિંબિત કરશે, જેઓ કંપનીમાં અથવા કંપનીને આપેલા ધિરાણમાં હિત ધરાવે છે. આક્ષેપકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલો કે એક્ટની કલમો ૩૯૧ અને ૩૯૪ હેઠળ વિભાજન અનુમત્ય નથી એવો આક્ષેપ ગુણવત્તાસભર નથી.

૫૦. મફતલાલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડના મામલે, ઇન રે [૮૭ કમ્પ.કેસિસ ૭૦૫], આ વડી અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

“અમારા મત મુજબ, કલમનું સાદું વાચન કરતાં કોઈ શંકા રહેતી નથી કે પ્રસ્તાવિત સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા હેઠળ શેરધારકો અથવા દેનદારોના અલગ અલગ વર્ગોને અલગ શરતો પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી હોય ત્યારે જ, જેમના માટે અલગ સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી હોય તે દેનદારોના દરેક વર્ગ અથવા શેરધારકોના દરેક વર્ગ બાબતે અલગ બેઠકો યોજવી આવશ્યક બને છે. અન્યથા, અલગ બેઠકો યોજવાના હેતુસર ઉપકલમ (૧) માં અને આવશ્યક બહુમતી દ્વારા

પ્રસ્તાવિત યોજનાને મંજૂરી આપવા તથા અદાલત દ્વારા મંજૂર થવા પર તેના બંધનકારક પ્રભાવના હેતુસર એકટની કલમ ૩૯૧ ની ઉપકલમ (૨) માં ‘જેમ પ્રસંગોપાત હોય તેમ’ શબ્દપ્રયોગનો ઉપયોગ નિર્રથક બની જાય. જો કોઈ નિશ્ચિત કેસમાં, ભિન્ન ભિન્ન દેનદારોના વર્ગો માટે ભિન્ન શરતો આપ્યા વગર અથવા સ્પષ્ટ કર્યા વગર, કંપની અને સમગ્ર દેનદારો વચ્ચે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી હોય, અથવા સભ્યોના જુદા જુદા વર્ગો માટે કોઈ અલગ પેકેજ આપ્યા વગર કંપની અને તેના સમગ્ર સભ્યો વચ્ચે તે પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી હોય, તો સભ્યોના જુદા જુદા વર્ગોની અલગ બેઠકો યોજવી આવશ્યક છે એવો અર્થ લેવાય, તો દેનદારોની બેઠક અથવા દેનદારોના કોઈ વર્ગની બેઠક અથવા સભ્યોની બેઠક અથવા સભ્યોના કોઈ વર્ગની બેઠક બોલાવવાનો આદેશ આપવા માટે, તેમજ પ્રસંગોપાત, દેનદારો અથવા દેનદારોના વર્ગ અથવા સભ્યો અથવા સભ્યોના વર્ગની આવશ્યક મૂલ્યપ્રતિનિધિત્વ ધરાવતી બહુમતીની આવશ્યકતા માટે ‘જેમ પ્રસંગોપાત હોય તેમ’ શબ્દપ્રયોગનો કોઈ અર્થ જ બાકી રહેતો નથી. સ્થિતિ જે હોય તે હોય, જો વિરોધકર્તાના વિદ્વાન વકીલની દલીલ સ્વીકારવામાં આવે, તો સમાધાન માત્ર સભ્યોના કોઈ એક વર્ગ સુધી મર્યાદિત છે કે સમગ્ર

સભ્યમંડળને આવરી લે છે, તેનાથી કોઈ ફરક પડતો નથી, અને દરેક કેસમાં માત્ર સભ્યોના વર્ગ માટે અલગ બેઠક બોલાવવી પડશે, ભલે યોજના તે વર્ગને ભિન્ન રીતે અસર કરે કે ન કરે. અથવા કોઈ નિશ્ચિત કેસમાં, શેરોના કોઈ વિશિષ્ટ વર્ગ માટે કોઈ સમાધાન અથવા શરત પ્રસ્તાવિત ન કરવામાં આવી હોય, પરંતુ તે એક વર્ગ અથવા એક કરતાં વધુ શેરવર્ગો પૂરતી મર્યાદિત હોઈ શકે. તેથી, અપીલકર્તા-વિરોધકર્તા શેરધારકોનો અલગ વર્ગ બને છે કે નહીં તે પ્રશ્ન પર વિચારતા પહેલાં, એ જોવાનું રહે છે કે દેનદારો અથવા સભ્યોના જુદા જુદા વર્ગોને કોઈ ભિન્ન શરતો પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી છે કે નહીં અને તેમને પ્રસ્તુત સમાધાનની શરતોમાં રહેલા તે ભેદોના અનુસંધાને સભ્યોનું કોઈ વર્ગીકરણ કરવું આવશ્યક છે કે નહીં અને એવી કોઈ અલગ બેઠક બોલાવવી આવશ્યક હતી કે નહીં. સભ્યો અથવા દેનદારોનું વર્ગીકરણ યોજનામાં પ્રસ્તાવિત કરાયેલ શરતોના ભેદના આધાર પર નિર્ધારિત થશે. યોજનાની શરતોમાં રહેલો ભેદ જ એવા વર્ગ માટે અલગ બેઠક બોલાવવાના હેતુસર અલગ વર્ગ ઓળખવાનો એકમાત્ર માપદંડ બની શકે છે.

આ તો શેરધારક-આક્ષેપકર્તાનો એવો મામલો પણ નથી કે કુટુંબ વ્યવસ્થા અથવા અન્યથા અસરગ્રસ્ત થયેલ શેરો ધરાવતા

વ્યક્તિઓને કોઈ ભિન્ન શરતો પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી છે. હકીકતમાં, સંપૂર્ણ પ્રસ્તાવ એવો છે કે જે અરજીકર્તા કંપનીના તમામ વર્તમાન શેરધારકોને સમાન રીતે અસર કરે છે, એટલે કે પ્રસ્તાવિત યોજનાના હેઠળ એમ. ફાઇનનું એમ.આઇ.એલ. સાથે વિલીનીકરણ કરવામાં આવશે અને અરજીકર્તા કંપની સાથે આવા વિલીનીકરણના પ્રતિફળરૂપે, અરજીકર્તા કંપની હસ્તાંતરક કંપનીના સભ્યોને તેના શેર મૂડીમાં ભાગીદાર બનાવશે, જેમાં એમ. ફાઇનના સભ્યોને એમ. ફાઇનના પાંચ શેરોના બદલામાં એમ.આઇ.એલ.ના બે શેરો જારી કરવામાં આવશે; અથવા તાત્પર્ય એ કે એમ. ફાઇનનો વ્યવસાય એમ.આઇ.એલ. દ્વારા એવા પ્રતિફળે હસ્તગત કરવામાં આવશે જે હસ્તાંતરક કંપનીના પાંચ ઇક્વિટી શેરોને હસ્તાંતરી કંપનીના બે ઇક્વિટી શેરોમાં રૂપાંતરિત કરવા બરાબર છે. એટલે કે, હસ્તાંતરક કંપનીને રોકડ રકમ ચૂકવવાના બદલે, પ્રતિફળ ઉપરોક્ત અનુપાતમાં સીધા હસ્તાંતરક કંપનીના સભ્યોને શેર મૂડી જારી કરવાની શરતોમાં ચૂકવવામાં આવશે. એવું આ માટે થશે કે વિલીનીકરણ થયા પછી હસ્તાંતરક કંપની એમ. ફાઇન અસ્તિત્વમાં રહેશે નહીં. અમે સમજી શક્યા નથી કે આ શરતો કંપની અને તેના શેરધારકોના હિતો/અધિકારોની દૃષ્ટિએ એમ.આઇ.એલ.ના એક શેરધારક

માટે બીજા શેરધારકની સરખામણીમાં કેવી રીતે અલગ અથવા
 ભિન્ન રીતે કાર્ય કરે છે. વ્યક્તિગત શેરધારકનો જે કંઈ વ્યક્તિગત
 હિત હોય તે મતદાનની પદ્ધતિને અસર કરી શકે. જો શેરધારકનો
 વ્યક્તિગત હિત અથવા વ્યક્તિગત શેરધારકની વ્યક્તિગત
 મહત્વાકાંક્ષાઓ એવો ભિન્ન હિત ગણાય કે જેના માટે અલગ
 વર્ગીકરણ જરૂરી બને, તો યોજના ની શરતો શું છે તેનાથી પરવા
 કર્યા વિના દરેક શેરધારક પોતે જ પોતાનો એક અલગ વર્ગ બની
 જાય, કારણ કે તે અર્થમાં દરેક શેરધારકનો હિત અન્યોથી ભિન્ન
 ગણાય અને યોજના મંજૂર તથા અમલમાં મુકાતા તેને જુદી રીતે
 અસર પહોંચે. અરજીકર્તા-આક્ષેપકર્તા અને માફતલાલ કુટુંબના
 અન્ય સભ્યો મોટી સંખ્યામાં એવા શેરો ધરાવે છે કે જેઓ અત્યાર
 સુધી એકસુરે કાર્ય કરતા હોવાથી એમ.આઈ.એલ. ઉપર નિયંત્રણ
 ધરાવતા હતા, પરંતુ હવે તેઓ પરસ્પર અલગ પડી ગયા છે અને
 તેમના હિતો એકબીજા સાથે વિરુદ્ધ છે, તે હકીકત કોઈપણ એવા
 સભ્યને અલગ વર્ગનો દરજ્જો આપવા માટે સંપૂર્ણપણે ગેરલાગતી
 છે, જ્યાં સુધી યોજનાના હેઠળ તેમની સાથે ભિન્ન વર્તન કરવામાં
 આવતું નથી. અન્ય કોઈ દૃષ્ટિકોણ વિસ્મયજનક અને
 અવ્યવસ્થિત પરિણામો તરફ દોરી જશે. શું કોઈએ જાણવું ન
 જોઈએ કે જે લોકો આજે અલગ ઉભા છે તેઓ કાલે એક થઈ શકે

અને તેના વિપરીત, જે વિવાદમાં છે તેઓ એક થઈ શકે. જો માત્ર આવા હિતને જ તેમને અલગ વર્ગ તરીકે ગણવા માટે સંબંધિત પરિબળ માનવામાં આવે, તો સંયુક્ત શેરધારકો અથવા શેરધારકોના સમૂહો વચ્ચે વારસાની વહેંચણી અંગેનો કોઈપણ ખાનગી વિવાદ, વિવાદાસ્પદ દાવો કરનાર દરેકને અલગ વર્ગનો ભેદ અપાવવાનું પરિણામ લાવશે. અમારું મત છે કે જોગવાઈઓની યોજનામાં તેનું કોઈ સ્થાન નથી. કલમ ૩૯૧ હેઠળ કલ્પાયેલ દેવાદારો અથવા સભ્યોનો વર્ગ સીધો કંપની અને શેરધારક વચ્ચેના પરસ્પર સંબંધ સાથે જોડાયેલો છે, જે જારી થયેલ શેરોના વર્ગ સાથે સંલગ્ન અધિકારો અને બાંહેધરીઓના આધારે નક્કી થાય છે, અને તેવા અધિકારો પ્રસ્તાવિત વ્યવસ્થા અથવા સમાધાન યોજનાથી અલગ રીતે અસરગ્રસ્ત થાય છે; શેરોના ધારકોના તેમના વારસાકીય અધિકાર અથવા તેમના પરસ્પર વ્યક્તિગત કરારોમાંથી ઉત્પન્ન થતા વ્યક્તિગત અધિકારો સાથે નહીં. કંપનીના બોર્ડ પર કોણ છે અથવા કંપનીના કાર્યોના નિયંત્રણમાં કોણ મુખ્ય સ્થાને છે તે પ્રસ્તાવિત યોજનાનો ભાગ નથી, અને કોઈપણ શેરધારકને કોઈ વિશેષ અધિકારો સંલગ્ન નથી; પરંતુ તે પોતાના બોર્ડની ચૂંટણી કરતા શેરધારકોના સમૂહની લોકશાહી કાર્યપદ્ધતિનું પરિણામ છે.

એક્ટની કલમ ૩૯૧ની જોગવાઈઓના પરિપ્રેક્ષ્યમાં, સભ્યોનો વર્ગ અથવા લેણદારોનો વર્ગ શું બને છે તે કાયદા હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કરવામાં આવેલ નથી. પરંતુ, ઉપર ચર્ચા મુજબ, જોગવાઈની યોજના પરથી જ સ્પષ્ટ થાય છે કે, પ્રસ્તાવિત સમાધાનની સમજૂતીની યોજનાને આવશ્યક બહુમતી દ્વારા મંજૂર કરવાની દૃષ્ટિએ અલગ સભા બોલાવવાનો હક દાવો કરતા સભ્યો અથવા લેણદારોના અલગ વર્ગ તરીકે ગણવા માટે, એવો વર્ગ એવો હોવો જોઈએ કે જેને યોજનાના અમલીકરણમાં અથવા યોજનાના અભિપ્રેત પ્રભાવને કારણે અથવા એવા હિતને કારણે, યોજના હેઠળ ભિન્ન રીતે વર્તવાનો હોય.

પાલ્મરનાં કંપની કાયદા, રજમી આવૃત્તિમાં, અંગ્રેજી કાયદા હેઠળ અદાલતના નિર્દેશોના અનુસંધાનમાં બેઠક આવશ્યક બને તેવા સભ્યો અથવા લેણદારોના અલગ વર્ગની રચના કરવા સંબંધિત જે સિદ્ધાંત પ્રાસંગિક છે, તે આ રીતે પ્રતિપાદિત કરવામાં આવ્યો છે: 'વર્ગ શું બને છે: અદાલત આ તબક્કે પોતે વિચાર કરતી નથી કે લેણદારો કે સભ્યોના કયા વર્ગોને યોજનામાં પક્ષકાર બનાવવામાં આવવા જોઈએ. આનો નિર્ણય કંપનીએ કરવાનું હોય છે, યોજનાથી શું સિદ્ધ કરવાનું અભિપ્રેત છે તે મુજબ.

બેઠકો માટેના આદેશ માટેની અરજી પ્રાથમિક પગલું છે,

જેમાં અરજદાર એ જોખમ લે છે કે ન્યાયમુર્તિશ્રી દ્વારા નક્કી કરવામાં આવેલા વર્ગો, અસાધારણ રીતે અરજદારની વિનંતિ પર, કલમના અંતિમ હેતુ માટે પૂરતા છે; અને જોખમ એ છે કે જો અંતે, અને અમે 'અંતે' શબ્દો પર ભાર મૂકીએ છીએ, તે અપૂરતા હોવાનું પ્રગટ કરે, તો યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં.' જો, ઉદાહરણ તરીકે, સામાન્ય શેરધારકોના હકોમાં ફેરફાર થવાનો હોય, પરંતુ પ્રિફરન્સ શેરોના હકોને સ્પર્શ પણ થતો ન હોય, તો સામાન્ય શેરધારકોની બેઠક આવશ્યક થશે, પરંતુ પ્રિફરન્સ શેરધારકોની નહીં. જો કોઈ વર્ગની અંદર અલગ – અલગ જૂથો હોય, જેઓના હિતો તે વર્ગના બાકીના સભ્યોના હિતોથી ભિન્ન હોય, અથવા જેઓને યોજનાના આધારે અલગ રીતે વર્તવાના હોય, તો એવા જૂથોને યોજનાના હેતુસર અલગ વર્ગો તરીકે ગણવા જરૂરી છે. વધુમાં, જ્યારે કંપનીએ નક્કી કર્યું હોય કે યોજનામાં કયા વર્ગો આવશ્યક પક્ષકારો છે, ત્યારે એવું બની શકે કે કોઈ એક વર્ગમાં થોડા જ વ્યક્તિઓ હોય અને તેઓ બધા યોજનાથી બંધાવા માટે સંમત હોય. તેવી સ્થિતિમાં, તે વર્ગની બેઠક બોલાવવાની પ્રથા નથી, પરંતુ તે વર્ગને

યોજનાનો પક્ષકાર બનાવવામાં આવે છે અને તેના તમામ સભ્યોની યોજનાથી બંધાવા માટેની સંમતિ મેળવી લેવામાં આવે છે. તેમ છતાં, કલમ હેઠળ અદાલતને અધિકારક્ષેત્ર પ્રાપ્ત થાય તે માટે ઓછામાં ઓછી એક વર્ગબેઠક યોજાવું આવશ્યક છે.’

ઉપરોક્તમાંથી, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે, કોઈ વર્ગની રચના કરીને તેના માટે અલગ બેઠક આવશ્યક બને તે હેતુ માટે મુખ્ય મહત્વનું તત્ત્વ એ છે કે પ્રસ્તાવિત યોજનાના અંતર્ગત કોઈ જૂથને ભિન્ન વર્તન અપાયું છે કે નહીં. જ્યાં સુધી યોજનાના અંતર્ગત કોઈ જૂથ સાથે ભિન્ન રીતે વર્તન ન કરવામાં આવે ત્યાં સુધી અલગ વર્ગીકરણ જરૂરી બનતું નથી. ઉદાહરણથી સ્થિતિ સંપૂર્ણ સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યાં સામાન્ય હિસ્સેદારોના અધિકારોમાં ફેરફાર કરવાનું હોય પરંતુ પ્રાથમિકતા હિસ્સાઓના અધિકારોને સ્પર્શવામાં આવતા ન હોય, ત્યાં માત્ર સામાન્ય હિસ્સેદારોની બેઠક આવશ્યક બને છે, પ્રાથમિકતા હિસ્સેદારોની નહીં. જો સામાન્ય હિસ્સેદારોમાં પણ કોઈ એક જૂથને અન્ય જૂથ કરતાં ભિન્ન રીતે વર્તવાનું હોય, તો સામાન્ય હિસ્સેદારોના વર્ગની અંદર પણ, યોજનાના અંતર્ગત ભિન્ન રીતે વર્તવામાં આવેલા જુદા હિતોને બંધનકારક બનાવવા માટે અલગ બેઠક બોલાવવી જરૂરી બની

શકે. ‘યોજનાના અંતર્ગત ભિન્ન રીતે વર્તવામાં આવેલ કોઈપણ હિત’ શબ્દપ્રયોગ મહત્વપૂર્ણ છે. એક જ વર્ગના હિસ્સેદાર— સભ્યોને યોજનાના અંતર્ગત સમાન શરતો આપવામાં આવી હોવા છતાં, તેઓ પોતપોતાના હિતને ભિન્ન રીતે સમજતા હોય અથવા તેમના પરસ્પર સંબંધોને કારણે અથવા માત્ર હિસ્સેદાર તરીકેના હિત સિવાયના તેમના અન્ય હિતોને કારણે તેમનું હિત અન્યોથી ભિન્ન રીતે પ્રભાવિત થઈ શકે એમ તેઓ માનતા હોય, તો માત્ર એટલા આધાર પર તેઓ અન્યોથી જુદો વર્ગ રચાય તેવી તેમની માંગ ટકી શકતી નથી. આવા હિતોની કાળજી બેઠક દરમિયાન પોતાના મત રજૂ કરીને અને મતદાન દ્વારા લેવાયવાની છે. જો એવું ન માનવામાં આવે, તો બધા હિતો એકસરખા બની જાય; અને જો કોઈ વ્યક્તિનું હિત, યોજનાના અંતર્ગત તેને ભિન્ન રીતે વર્તવામાં આવ્યું હોવાને બદલે, હિસ્સેદાર અથવા ઋણદાતા, જે લાગુ પડે તે મુજબ, તેના વ્યક્તિગત પરિસ્થિતિને કારણે યોજનાના પરિણામોના આધારે ભિન્ન રીતે પ્રભાવિત થવાનું સંભવિત હોય, પરંતુ યોજનાના અંતર્ગત આપવામાં આવેલી વર્તનની શરતોને કારણે ન હોય, તો તે સમગ્ર જોગવાઈઓને અમલઅયોગ્ય બનાવી દેશે; કારણ કે એવા દરેક વ્યક્તિને, જે આ આધારે પ્રસ્તાવિત યોજનાથી પોતાનું હિત પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત

થાય છે એવો દાવો કરે, તેને જુદો વર્તાવ આપવો પડશે, જેના પરિણામે સમાન હિત ધરાવતા અને યોજનાપ્રતિ સમાન પ્રતિભાવ ધરાવતા જૂથોનું પણ વર્ગીકરણ કરવું પડશે.

અપીલકર્તા તરફથી વિદ્વાન વકીલ દ્વારા સોવરિન લાઇફ એશ્યોરન્સ કો. વિ. ડોડ [૧૮૯૨] ૨ ક્યુબી ૫૭૩ (સીએ) અને હેલેનિક એન્ડ જનરલ ટ્રસ્ટ લિમિટેડ, ઇન રે [૧૯૭૬] ૧ ડબ્લ્યુએલઆર ૧૨૩ કેસોમાં આપેલ બે ચુકાદાઓ પર ઘણો આધાર મૂકવામાં આવ્યો હતો.

તથાપિ, અમારી દૃષ્ટિએ, આ બંને ચુકાદાઓનું નજીકથી વાચન કોઈ ભિન્ન નિષ્કર્ષ તરફ દોરી જતું નથી; વિપરીત રીતે, તે તો અમે જે નિષ્કર્ષે પહોંચ્યા છીએ તેને વધુ દૃઢ બનાવે છે.

સોવરેન લાઇફ એશ્યોરન્સ કો. વિ. ડોડ [૧૮૯૨] ૨ ક્યુબી ૫૭૩ (સીએ) કેસમાં, શ્રી ડોડે કંપની પાસેથી પોતાના જીવન ઉપર જીવન વીમાની બે પોલિસીઓ લીધી હતી, જે મુજબ જો શ્રી ડોડ નિર્દિષ્ટ તારીખ, એટલે કે ૭ મે, ૧૮૮૮, જે પરિપક્વતાની તારીખ હતી, એ દિવસે જીવિત હોય, તો તેઓ શ્રી ડોડને નિશ્ચિત કરાયેલ વીમા રકમ ચુકવશે. શ્રી ડોડે તેમના દ્વારા ચૂકવવાનાં તમામ પ્રીમિયમ ચૂકવ્યા હતા. તેમણે કંપની પાસેથી દરેક પોલિસી સામે બે અલગ લોન પણ મેળવેલી હતી. આ

અવધિ દરમિયાન કંપનીને સમેટવાની અરજી રજૂ કરવામાં આવી હતી. તે સમેટવાની અરજી લંબિત હોય તે દરમિયાન પોલિસી પરિપક્વ થઈ અને તે પોલિસી હેઠળની રકમ વીમાધારકને ચૂકવપાત્ર બની, જે શ્રી ડોડને ચૂકવવામાં આવી નહોતી. પોલિસીઓ પરિપક્વ થઈ ગઈ પછી અને તે હેઠળના દાવા જુલાઈ, ૧૮૮૯માં નિશ્ચિત બની ગયા બાદ, પ્રથમ તબક્કે સમેટવાનો આદેશ કરવામાં આવ્યો, અને તે પછી જોઈન્ટ સ્ટોક કંપનીઝ અરેન્જમેન્ટ એક્ટ, ૧૮૭૦ હેઠળ વાદી-કંપની અને બીજી એક કંપની વચ્ચે એક વ્યવસ્થા કરવામાં આવી, જેના મુજબ એ સહમત કરવામાં આવ્યું કે વાદી-કંપનીને બીજી કંપનીને હસ્તાંતરિત કરવામાં આવશે અને તેના બદલે પોલિસીઓના તમામ ધારકો હસ્તાંતરી કંપની પાસેથી કેટલીક ઘટાડેલી ચુકવણીઓ સ્વીકારશે, જેને શેરહોલ્ડરોની બહુમતીએ મંજૂરી આપી હતી. શ્રી ડોડે તે વ્યવસ્થાને સંમતિ આપી નહોતી. યોજના મંજૂર થયા બાદ, વાદી-કંપનીએ શ્રી ડોડ સામે તેમની દ્વારા લેવાયેલી બે પોલિસીઓ સામે ઉપાડેલી બે લોનની વસૂલાત માટે દાવો દાખલ કર્યો હતો. બચાવમાં, શ્રી ડોડે પોલિસી હેઠળ ચૂકવપાત્ર સંપૂર્ણ રકમ સમાયોજનરૂપે દાવો કરી, જે સમેટવાની કાર્યવાહી ન હોત તો પોલિસીઓ મુજબ તેમને ચૂકવપાત્ર થઈ

હોત. વાદી-કંપનીએ સમાયોજનના દાવાને નકારવા માટે ઉપરોક્ત વ્યવસ્થાનો આધાર લીધો. આવી પરિસ્થિતિઓમાં, જ્યારે મામલો અપીલ અદાલત સુધી પહોંચ્યો, ત્યારે બોવન ન્યાયાધીશે, લોર્ડ એશર એમ.આર. સાથે સંમતિ દર્શાવતા પોતાના ચુકાદામાં, આ મુજબ જણાવ્યું હતું (પૃષ્ઠ ૫૮૩ પર):

જો અમે આ કલમનો એવો અર્થઘટન કરીએ, જેમ વાદીઓની તરફથી સૂચવવામાં આવ્યું છે કે તેનો અર્થઘટન કરવો જોઈએ, તો અમે એવો ઠરાવ કરી રહ્યાં હોઈએ કે એવા વીમાધારકોનો એક વર્ગ, જેઓના હિતો અનિશ્ચિત છે, તેઓ માત્ર મૂલ્યના સાદા બહુમતીના આધાર પર એવા લોકોના હિતોને અતિક્રમિત કરી શકે, જેઓને ભવિષ્યસંબંધિત બાબતો સાથે કંઈ લેવાદેવા નથી અને જેઓના હકો પહેલેથી જ નિશ્ચિત કરવામાં આવ્યા છે. સ્પષ્ટ છે કે આ બે પ્રકારના હિતો પરસ્પર અસંગત છે, અને જેઓની વીમા પોલિસીઓ હજી પ્રવર્તમાન છે, તેઓ જેઓની પોલિસીઓ પરિપક્વ થઈ ચૂકી છે, તેમના હિતોનો બલિદાન કરવામાં ઘનિષ્ઠપણે રસ ધરાવે છે. તેઓ કોઈ સામૂહિક હિતથી બંધાયેલા નથી, અને તેમના દાવાઓનું કોઈ સામાન્ય મૂલ્યાંકન પદ્ધતિથી નિર્ધારણ થઈ શકે તેમ નથી. તો પછી, શું અમે સંસદના આ એક્ટનો એવો અર્થઘટન કરવા ન્યાયસંગત

ગણાઈએ કે આ વ્યક્તિઓને એક જ વર્ગમાં સામેલ ગણવામાં આવે? 'વર્ગ' શબ્દ અસ્પષ્ટ છે, અને તેનો અર્થ શું છે તે જાણવા માટે, આપણે આ કલમના વ્યાપને જોવો પડશે, જે એવી કલમ છે કે જે અદાલતને દેવાદારોના એક વર્ગની બેઠક બોલાવવાનો આદેશ આપવા સક્ષમ બનાવે છે. સ્પષ્ટ જણાય છે કે 'વર્ગ' શબ્દને એવો અર્થ આપવો જોઈએ કે જેથી આ કલમનો અમલ એવો ન થાય કે જેના પરિણામે સંપત્તિહરણ અને અન્યાય થાય, અને તે માત્ર એવા વ્યક્તિઓ સુધી મર્યાદિત હોવો જોઈએ જેઓના હકો એટલા અસમાન સ્વરૂપના ન હોય કે તેઓ પોતાના સામૂહિક હિતને ધ્યાનમાં રાખીને પરસ્પર વિચારવિમર્શ કરવો અશક્ય બને.

ઉપરોક્ત સિદ્ધાંતને, અપીલ અદાલત સમક્ષ રહેલા કેસના તથ્યો પર લાગુ કરતાં, તે સ્પષ્ટ થાય છે કે અદાલતે યોજના સંદર્ભે હિતોમાં રહેલી અસમાનતા નિર્વિવાદ રીતે દર્શાવી હતી, એટલે કે તે સમયે પ્રવર્તમાન એવી પોલિસીઓના ધારકો, જેઓને ભાવિ પરિપક્વતાની તારીખે ચુકવણી પ્રાપ્ત થવાની હતી અને જેઓના મૂલ્યનો તે તારીખે ન્યાયસંગત નિર્ધારણ શક્ય નહોતો, અને બીજી તરફ એવી પોલિસીઓના ધારકો, જેઓના હિતો સંમિશ્રણ પછી પહેલેથી જ નિર્ધારિત થઈ ચૂક્યા હતા, તેમના

હિતો વચ્ચે સ્પષ્ટ ભિન્નતા હતી. તેથી, કંપની વિરુદ્ધ તેમના અધિકારોના સંદર્ભમાં, વ્યવસ્થા પર વિચારણા થઈ રહી હતી તે તારીખે દાવાઓના આ બે સમૂહો સંપૂર્ણપણે અસમાન સ્વરૂપના હતા. તેથી, પ્રસ્તાવિત યોજના અને વ્યવસ્થા સામાન્ય વ્યાવસાયિક દૃષ્ટિકોણથી ન્યાયસંગત અને વાજબી છે કે નહીં તે નક્કી કરવું આવશ્યક બન્યું. શેરહોલ્ડરોની સંયુક્ત બેઠક બોલાવીને બહુમતીને અયોગ્ય લાભ આપવામાં આવ્યો હતો, એટલે કે જેમના અધિકારો હજી નિર્ધારિત થયા ન હતા તેમને એવી અલ્પમતીના હિતો પર પ્રભુત્વ જમાવવાની તક આપવામાં આવી હતી, જેઓના અધિકારો કંપનીના લિક્વિડેટર વિરુદ્ધ પહેલેથી જ નિર્ધારિત થઈ ચૂક્યા હતા; આપું અદાલતના મત મુજબ અવાજબી ગણાયું હતું. આ સ્પષ્ટ છે કે દેવાનોને બે વર્ગોમાં વર્ગીકૃત કરવું, એટલે કે પરિપક્વ થયેલી પોલિસીઓના ધારકો અને પ્રવર્તમાન પોલિસીઓના ધારકો, તેમના સંબંધિત હિતો પર યોજનાના સીધા પરિણામરૂપ પ્રતિકૂળ અસર કરે છે એવું માનવામાં આવ્યું, કારણ કે બેઠક બોલાવવાની તારીખે કંપની પ્રત્યેના અધિકારો અને બાધ્યતાઓની દૃષ્ટિએ જે પરિસ્થિતિ અસ્તિત્વમાં હતી તે એવી હતી.”

૫૦.૧ આ ચુકાદામાંથી સ્પષ્ટપણે એવું જણાય છે કે સમાન હકો

ધરાવતા વ્યક્તિઓના “હકો” અને “હિત” જેવા પ્રયોગો વચ્ચે નોંધપાત્ર ભેદ છે. આ ચુકાદામાંથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે સમાન હકો ધરાવતા વ્યક્તિઓ સાથે સમાન રીતે વર્તવું જોઈએ અને તેઓને એક જ વર્ગમાં સ્થાન આપવું આવશ્યક છે. તમામ શેરધારકો, ભલે તેમણે શેર મૂળભૂત કિંમત પર ખરીદ્યા હોય કે બજાર કિંમતે ખરીદ્યા હોય અને તેઓ શેરધારક તરીકે યથાવત્ રહેતા હોય, તેથી એક જ વર્ગ રચશે. સ્થાવર મિલકતો ઉપર હકબંધક ધરાવતા સુરક્ષિત ધિરાણદાતાઓ/વર્ગ ‘એ’ ધિરાણદાતાઓ, ધિરાણ કરારની શરતો કઈ પણ હોય તે છતાં, સુરક્ષિત ધિરાણદાતાઓ તરીકે ગણાશે અને તેઓ ભિન્ન વર્ગ રચશે. માલસામાનના હાયપોથેકેશનના આધારે ધિરાણ આપનારાઓને અન્ય ધિરાણદાતાઓ સાથે એક વર્ગ તરીકે ગણવામાં આવશે.

૫૧. સદરહુ મામલામાં, આ અદાલતની વિભાગીય પીઠે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું: “... તે બાબત જેનું પ્રાથમિક મહત્વ છે, કોઈ વર્ગ રચવા માટે, જેને તે માટે અલગ બેઠક આવશ્યક હોય, તે એ છે કે પ્રસ્તાવિત યોજનાની હેઠળ કોઈ સમૂહને ભિન્ન રીતે વર્તણૂક આપવામાં આવી છે કે નહીં; અને જ્યાં સુધી યોજનાની હેઠળ કોઈ સમૂહ સાથે ભિન્ન રીતે વર્તણૂક કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી અલગ વર્ગીકરણ જરૂરી બનતું નથી. ‘યોજનાની હેઠળ ભિન્ન રીતે વર્તણૂક કરવામાં આવેલ કોઈ હિત’ શબ્દસમૂહ મહત્વનો છે. સમાન વર્ગના શેરહોલ્ડરો/સભ્યોને

યોજનાની હેઠળ સમાન શરતો આપવામાં આવી હોવા છતાં તેઓ પોતાનું હિત ભિન્ન રીતે અનુભવે છે, અથવા માત્ર શેરધારક તરીકેના હિત સિવાય તેમના અન્ય પરસ્પર સંબંધિત હિતોના કારણે તેમનું હિત અન્ય કરતાં ભિન્ન રીતે પ્રભાવિત થઈ શકે છે એવું માને છે, તે માત્ર આ આધાર પર અન્યોથી ભિન્ન એવો સ્વતંત્ર વર્ગ રચવાનો તેમનો દાવો ટકી શકતો નથી. આવા હિતનું ધ્યાન બેઠક દરમિયાન તેમના અભિપ્રાયો વ્યક્ત કરીને અને મતદાન દ્વારા રાખવાનું રહે છે. જો એવું ન હોય, તો બધા હિતો સમાન ગણાવા પડે; અને જો કોઈ વ્યક્તિનું એવું કોઈ હિત હોય કે જે યોજનાની હેઠળ ભિન્ન વર્તણૂક મળવાને બદલે, શેરધારક અથવા દેનારના વ્યક્તિગત પરિસ્થિતિના કારણે, કેસ મુજબ, યોજનાના પરિણામોથી ભિન્ન રીતે પ્રભાવિત થવાનું સંભવિત હોય, પરંતુ યોજનાની હેઠળની વર્તણૂકની શરતોના કારણે નહીં, તો તે સમગ્ર જોગવાઈઓને અમલાતીત બનાવી દેશે; કારણ કે તેવા દરેક વ્યક્તિને, જે આ આધારે દાવો કરે કે પ્રસ્તાવિત યોજનાથી તેનું હિત પ્રતિકૂળ રીતે પ્રભાવિત થશે, ભિન્ન રીતે ગણવી પડશે, અને તેનાથી સમાન હિત તથા યોજનાપ્રત્યે સમાન પ્રતિસાદ ધરાવતા સમૂહોનું વર્ગીકરણ કરવું પડશે.

વાંધાકર્તાઓનો દાવો એવો છે કે તેમનો હિત અન્ય સુરક્ષિત લેણદારોના હિત સમાન નથી, ખાસ કરીને આઈસીઆઈસીઆઈના હિત સમાન નથી, અને તે આધારે

વાંધાકર્તાઓએ દલીલ કરી કે વિદેશી ચલણના ધિરાણદાતાઓ સુરક્ષિત લેણદારોનો એક અલગ વર્ગ બને છે. એનું મૂલવવું આવશ્યક છે કે વાંધાકર્તાઓને આપવામાં આવેલ અલગ વર્તનને કારણે તેઓ સુરક્ષિત લેણદારોનો અલગ વર્ગ બને છે એવું નથી, અને વાંધાકર્તાઓનું એવું પણ કહેવું નથી કે યોજનાની હેઠળ તેમને આપવામાં આવેલી શરતો અલગ છે. યોજનાની દૃષ્ટિએ હિતમાં કોઈ અસમાનતા નથી. જ્યાં સુધી વાંધાકર્તાઓનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી યોજનાની હેઠળના તમામ સુરક્ષિત લેણદારોને સમાન શરતો પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી છે, પરંતુ વાંધાકર્તાઓ વિદેશી ચલણના ધિરાણદાતા હોવાને કારણે પોતાના હિતને જુદી રીતે જોવે છે અથવા એમ માને છે કે તેમનો પરસ્પર સંબંધ, ખાસ કરીને આઈસીઆઈસીઆઈ સાથેનો સંબંધ, અથવા માત્ર સુરક્ષિત લેણદારો તરીકેના હિત ઉપરાંતનો તેમનો અન્ય હિત, અન્ય સુરક્ષિત લેણદારોની સરખામણીએ અલગ રીતે પ્રભાવિત થઈ શકે છે; પરંતુ તે માત્રથી વાંધાકર્તાઓને અન્ય સુરક્ષિત લેણદારોથી ભિન્ન એવા અલગ વર્ગ અંગેનો તેમનો દાવો ટકાવી રાખવાનો અધિકાર મળતો નથી. કેટલાક સુરક્ષિત લેણદારો વચ્ચેના પરસ્પર ભેદો/વિવાદો વિદેશી ચલણમાં સુરક્ષિત લેણદારોનો અલગ વર્ગ રચવા માટેનું માપદંડ બની શકતા નથી.

આઈસીઆઈસીઆઈ સાથે વાંધાકર્તાઓનો વ્યક્તિગત હિતસંઘર્ષ,
ચોજનાને વિચારવા માટે કંપની દ્વારા બોલાવવામાં આવેલી વર્ગ
બેઠકના કાર્યક્ષેત્રથી સંપૂર્ણપણે બહારનો વિષય ગણાશે.”

પર. વડી અદાલતના જણાવેલ ચુકાદાને સર્વોચ્ચ અદાલતે મિહીર
મામલામાં મંજૂરી આપી હતી

એચ. મફતલાલ વિ. મફતલાલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ, જે ૮૭ કમ્પ. કેસેસ
૭૯૨ માં અહેવાલિત છે. સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું
છે:

સામાવાળા-કંપનીના સંઘના લેખો જ્યાં સુધી સંબંધિત છે, ત્યાં
સુધી તે પણ શેરધારકોના બે વર્ગોની કલ્પના કરે છે
ઇક્વિટી શેરધારકોનો કોઈ અલગ વર્ગ એક્ટ દ્વારા કે સામાવાળા-
કંપનીના સંઘના લેખો દ્વારા કલ્પાયેલો નથી. અપીલકર્તા
નિર્વિવાદ રીતે એક ઇક્વિટી શેરધારક છે. તેથી, તે ઇક્વિટી
શેરધારકોના એ જ વર્ગમાં આવશે, જેમની બેઠક કંપની
અદાલતના આદેશોથી બોલાવવામાં આવી હતી. ભલે
કંપનીઓ એક્ટ અથવા સંઘના લેખો ઇક્વિટી શેરધારકોના વર્ગની
અંદર આવા કોઈ વર્ગની જોગવાઈ કરતા ન હોય, તો પણ કોઈ
નિર્ધારિત પરિસ્થિતિમાં શેરધારકોનો કોઈ સમૂહ એવો દાવો કરી
શકે કે, તેઓ જે વિશાળ વર્ગનો ભાગ છે તે અન્ય ઇક્વિટી

શેરધારકોની સરખામણીએ તેમના અલગ અને પરસ્પર વિરોધી હિતોને કારણે, એવા અલગ હિત ધરાવતા શેરધારકોની અલગ બેઠક બોલાવવામાં આવવી જોઈતી હતી. પરંતુ અપીલકર્તાનો એવો મામલો નથી. તેનો એવો મામલો નથી કે સામાવાળા – કંપનીમાં ઇક્વિટી શેરધારક તરીકે તેનું હિત, ઇક્વિટી શેરધારકોના વર્ગ તરીકેના સામાન્ય હિત સાથે કોઈ પણ રીતે વિરોધાભાસી છે. પરિણામે, તે જોરપૂર્વક એવો મુદ્દો ઉઠાવી શકતો નહોતો કે ઇક્વિટી શેરધારકોનું સામાન્ય મંડળ, વર્ગ તરીકે કાર્ય કરતાં, યોજનાની મંજૂરીના પ્રશ્ન પર વિચાર કરતી વખતે એવો નિર્ણય લેવાની સંભાવના હતી, જે ઇક્વિટી શેરધારક તરીકે અપીલકર્તાના વાણિજ્યિક હિતને પ્રતિકૂળ અસર પહોંચાડે. ડિરેક્ટર સાથે તેના અંગત હિતવિરોધનો, જે બેઠક સદરહુ યોજનાનો વિચાર કરવા માટે બોલાવવામાં આવી હતી તેની વ્યાપ્તિ સાથે સંપૂર્ણપણે કોઈ સંબંધ નહોતો, જેમ કે અમે અગાઉ નિર્ધારણ માટેના અગાઉના મુદ્દાઓ પર વિચાર કરતી વખતે જોયું છે. આ બાબત પણ ધ્યાનમાં રાખવાની છે કે જો અપીલકર્તાનો એવો મામલો હોત કે તેની અને તેના વિરોધી ઇક્વિટી શેરધારકોના સમૂહને રજૂ કરાયેલી સમાધાન અને ગોઠવણની યોજના, અન્ય ઇક્વિટી શેરધારકોને રજૂ કરાયેલી સમાધાન અને ગોઠવણની યોજનાથી, જે વ્યાપક

અર્થમાં એ જ વર્ગમાં આવતાં હતા, કોઈ પણ રીતે ભિન્ન હતી, તો તે પોતાની અને તેના વિરોધી ઇક્વિટી શેરધારકોના સમૂહનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી અલગ બેઠક બોલાવવા અંગેનો પોતાનો દાવો કંઈક ન્યાયસંગતતા સાથે રજૂ કરી શક્યો હોત. કલમ ૩૯૧ (૧) ની સ્પષ્ટ ભાષાથી સ્પષ્ટ થાય છે કે જ્યાં કંપની અને તેના સભ્યો અથવા તેમના કોઈ વર્ગ વચ્ચે સમાધાન અથવા ગોઠવણ પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવે છે, ત્યાં એવા સભ્યો અથવા તેમના એવા વર્ગની બેઠક બોલાવવી જરૂરી બને છે. આથી સ્પષ્ટ પૂર્વધારણા થાય છે કે જો ગોઠવણ અથવા સમાધાનની યોજના સભ્યોને વર્ગ તરીકે રજૂ કરવામાં આવે અને અલગ હિત ધરાવતા તથા અલગ યોજનાનો વિચાર કરવાનો પ્રશ્ન ધરાવતા સભ્યોના કોઈ ઉપવર્ગને કોઈ અલગ યોજના રજૂ કરવામાં આવતી ન હોય, તો એવા ઉપવર્ગની અલગ બેઠક યોજવાનો પ્રશ્ન જ ઉભો રહેતો નથી. પરિણામે, જ્યારે એક જ અને સમાન યોજના સમગ્ર ઇક્વિટી શેરધારકોના વર્ગને તેમના વિચાર માટે રજૂ કરવામાં આવે છે અને યોજનાના સંબંધમાં અપીલકર્તાનું વાણિજ્યિક હિત અન્ય ઇક્વિટી શેરધારકો સાથે સમાન હોય છે, ત્યારે વાણિજ્યિક દ્રષ્ટિકોણથી યોજનાને સ્વીકારવા અથવા નકારવા બાબતે તેનું તેમની સાથે સામાન્ય હિતસંબંધી કારણ રહે છે. પરિણામે,

અપીલકર્તા અને તેના સમૂહ દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામતા અલ્પસંખ્યક ઇક્વિટી શેરધારકોની અલગ વર્ગ બેઠક બોલાવવાનો કોઈ પ્રસંગ નહોતો, જેમ સૂચવવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો હતો.

પર.૧ આ સંદર્ભમાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે કંપની કાયદા વિષયક તેમના ગ્રંથ, રજમી આવૃત્તિમાં વિદ્વાન લેખક પાલ્મરે જે કહ્યું છે, તેનો ઉલ્લેખ કર્યો,

“કયો મુદ્દો વર્ગનું નિર્માણ કરે છે: આ તબક્કે અદાલત પોતે એ વિષય પર વિચાર કરતી નથી કે દેંદારો અથવા સભ્યોના કયા વર્ગોને યોજનામાં પક્ષકાર બનાવવામાં આવવા જોઈએ. ”

પર.૨ સર્વોચ્ચ અદાલત ત્યારબાદ આ રીતે અવલોકન કરે છે કે:

અતએવ, એ સ્પષ્ટ છે કે જ્યાં સુધી અન્યથા સમાન રીતે મર્યાદિત એવા ઋણદાતાઓ અથવા શેરધારકોના વર્ગના કોઈ ઉપવર્ગને સમાધાનની એક અલગ અને ભિન્ન પ્રકારની યોજના પ્રસ્તાવિત ન કરવામાં આવે, ત્યાં સુધી સભ્યો અથવા ઋણદાતાઓના મુખ્ય વર્ગના એવા ઉપવર્ગની અલગ બેઠક બોલાવવાની આવશ્યકતા રહેતી નથી.

પ૩. ડી.એ. સ્વામી અને અન્ય વિ. ઇન્ડિયા મીટર્સ લિ., [૧૯૯૪] ૭૯ કોમ્પ કેસ ૨૭ ના મામલે, મદ્રાસ વડી અદાલતની વિભાગીય ખંડપીઠે

આ રીતે અવલોકન કર્યું છે કે:

વ્યાપક રીતે કહીએ તો, વ્યક્તિઓનો એક સમૂહ ત્યારે એક વર્ગ ગણાશે જ્યારે એવું દર્શાવવામાં આવે કે તેમણે પોતાનો સમસ્ત હિત હસ્તાંતરિત કર્યો છે અને તેમના દાવાઓનું નિર્ધારણ કોઈ સામાન્ય મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ દ્વારા કરી શકાય તેમ છે. વર્ગ તરીકે ઓળખાવવામાં આવેલો સમૂહ સામાન્ય રીતે સમાનધર્મી હોવો જોઈએ અને તેમાં હિતની સામ્યતા હોવી આવશ્યક છે તથા તેમને પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલું સમાધાન એકસરખું હોવું જોઈએ.

૫૩.૧ ઉપરોક્ત મામલામાં, મદ્રાસ વડી અદાલત સમક્ષ, કંપનીના પુનર્જીવન માટે પ્રસ્તાવિત યોજનાનો વિચાર કરવા કંપનીના અસુરક્ષિત લેણદારોની બેઠકમાં, યોજનામાં સુધારાઓ માટે કરાયેલ કેટલીક દરખાસ્તો બહુમતીના અભાવે પસાર થઈ નહોતી અને યોજના જેમ પ્રસ્તાવિત હતી તેમ મંજૂર કરવામાં આવી હતી. વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે કર્મચારીઓના હિતમાં, કેટલાક અસુરક્ષિત લેણદારોના આક્ષેપો નકારી કાઢીને, યોજનાને મંજૂરી આપી હતી; જેમાં, અન્ય બાબતો ઉપરાંત, એવો આક્ષેપ હતો કે પ્રસ્તાવિત યોજના સ્થિર જમા કરનારાઓ અને અન્ય અસુરક્ષિત લેણદારો જેમ કે ઋણ અને ટૂંડી ધરાવતા તથા પુરવઠોકારો વચ્ચે ભિન્ન પ્રકારનો વ્યવહાર સૂચવે છે, અને બેઠકમાં હાજર રહેનારાઓએ મેળવેલા પ્રતિનિધિપત્રોનો દુરુપયોગ કરીને

(જેનામાં અધ્યક્ષ, જે કંપનીના નિયામક હતા, તેમનો પણ સમાવેશ થાય છે) સુધારા માટેની દરખાસ્તોને પરાજિત કરવામાં આવી હતી. જ્યાં સુધી પ્રતિપાદિત સિદ્ધાંતનો પ્રશ્ન છે, ત્યાં સુધી તેના સાથે કોઈ અસહમતિ હોઈ શકે નહીં.

૫૩.૨ ઓસિરિસ ઇન્શ્યોરન્સ લિ.ના મામલામાં, ઇન રે, ચાન્સરી ડિવિઝન (કંપનીઝ અદાલત), [૧૯૯૯] ૧ બી.સી.એલ.સી. ૧૮૨, ૧૮૮ માં, સોવરીન લાઈફ અશ્યોરન્સ કો. વિ. ડોડ [૧૯૯૨] ૨ ક્યૂ.બી. ૫૭૩ (સી.એ.) ના મામલાનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે, જેમાં તેના પાનું ૫૮૩ પરથી નીચેની નોંધો પુનઃઉત્પન્ન કરવામાં આવી છે: “‘વર્ગ’ શબ્દ અસ્પષ્ટ છે, અને તેનો અર્થ શું છે તે જાણવા માટે આપણે કલમના વ્યાપને જોવો જોઈએ, કારણ કે તે એવી કલમ છે જે અદાલતને લેણદારોના એક વર્ગની બેઠક બોલાવવા આદેશ કરવાની સક્ષમતા આપે છે. સ્પષ્ટપણે એવું જણાય છે કે ‘વર્ગ’ શબ્દને એવો અર્થ આપવો જોઈએ કે જેના કારણે કલમનો અમલ એવી રીતે ન થાય કે પરિણામે સંપત્તિહરણ અને અન્યાય સર્જાય, અને તે એવા વ્યક્તિઓ સુધી મર્યાદિત હોવો જોઈએ જેઓના હકો એટલા ભિન્ન હોય કે તેઓ પોતાના સામૂહિક હિતને ધ્યાનમાં રાખીને પરસ્પર વિચારવિમર્શ કરી શકે તે અસંભવ બને.”

કંપની અંગે જ્યાં સુધી પ્રશ્ન છે, ત્યાં સુધી તમામ સુરક્ષિત

લેણદારો, દરિયાપારના ઋણદાતાઓ તેમજ દેશાંતર્ગત ઋણદાતાઓ સાથે સમાન વર્તન કરવામાં આવ્યું છે અને સુરક્ષિત લેણદારો વચ્ચે/માટે કંપનીએ કોઈ ભેદ રાખ્યો નથી. વાંધાકર્તાઓનું એવું કહેવું નથી કે કંપનીએ આ સુરક્ષિત લેણદારોના જૂથ સાથે અન્ય સુરક્ષિત લેણદારો કરતાં ભિન્ન રીતે વર્તન કર્યું છે. તેમની ફરિયાદ અન્ય પ્રકારની છે. તમામ સુરક્ષિત લેણદારોને સમાન/એક્સરખી સમાધાનની શરતો પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી છે. કેટલાક અસુરક્ષિત લેણદારોને કોઈ પ્રાધાન્યપૂર્ણ વર્તન આપી શકાય તેમ નથી અને યોજનાથી કેટલાક લેણદારોને કોઈ વિશેષ વર્તન આપી શકાય તેમ નથી. માત્ર એટલા માટે કે કેટલાક સુરક્ષિત લેણદારો વચ્ચે કંઈક વિવાદ હોય અથવા તેઓ પરસ્પર દાવાદારીમાં સંકળાયેલા હોય, તે માત્રના આધાર પર દાવાદારી કરતા સુરક્ષિત લેણદારોને સુરક્ષિત લેણદારોના સમગ્ર વર્ગથી ભિન્ન રીતે વર્તવાનો કોઈ આધાર બની શકતો નથી. વર્ગની અંદર ઉપવર્ગ હોઈ શકતો નથી અને વર્ગ એક જ પ્રકારના લેણદારોનો હોવો જોઈએ, એટલે કે સુરક્ષિત લેણદારો, અસુરક્ષિત લેણદારો અને કાર્યકારી મૂડી ઋણદાતાઓ, કારણ કે તમામ સુરક્ષિત લેણદારોને કંપનીમાં સમાન અધિકારો છે. સામાન્યતા અથવા હિતોના સંઘર્ષ અંગે જ્યાં સુધી પ્રશ્ન છે,

ત્યાં સુધી તમામ સુરક્ષિત લેણદારોને આપેલ રકમ અને તેની શરતો અથવા નિયમો અનુસાર પોતાના બાકી દાવાઓ સુરક્ષિત કરવાનો સમાન હિત છે. વાંધાકર્તાઓનું એવું કહેવું નથી કે તેમના અધિકારો, યોજનાને સમર્થન આપતા સુરક્ષિત લેણદારોના અધિકારોથી ભિન્ન છે. સુરક્ષિત લેણદારોના વર્ગ અંગે જ્યાં સુધી પ્રશ્ન છે, ત્યાં સુધી યોજનાના અનુસંધાને કંપની સામેના તેમના બાકી દાવા/હિત/અધિકારો અંગે અસરકારક પરામર્શ શક્ય છે. વાંધાકર્તાઓનું એવું કહેવું નથી કે ૧૩ જુલાઈ, ૨૦૦૧ ની બેઠકમાં તેમને બેઠકની કાર્યવાહીમધ્યે ભાગ લેવા દેવામાં આવ્યા નહોતા કે પછી કોઈપણ સુરક્ષિત લેણદારે, જેમાં દેશાંતર્ગત ઋણદાતાઓનો પણ સમાવેશ થાય છે, તેમને બેઠકમાં પોતાની વાત રજૂ કરવામાં રોક્યા હતા. રચાયેલ લેણદારોનો વર્ગ, એટલે કે સુરક્ષિત લેણદારો, એવો વિસંગત જૂથ માનવામાં આવી શકતો નથી કે જેમાં કશું જ સામાન્ય ન હોય અથવા હિતોની સામાન્યતા ન હોય અથવા વાંધાકર્તાઓને યોજના સંદર્ભે અન્ય સુરક્ષિત લેણદારોની સરખામણીએ હિતોનો સંઘર્ષ હોય, અથવા એવો કે આ વર્ગ એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે રચાયો હતો કે કેટલાક સુરક્ષિત લેણદારોના (વાંધાકર્તાઓના) અધિકારો અને હિતો કબજે કરી લેવાય.

ઉપરોક્ત ચર્ચામાંથી જાણવા મળશે કે વિદેશી ચલણમાં ઋણ આપનારાઓ સહિતના તમામ સુરક્ષિત લેન્ડારો, જેઓને એક જ વર્ગ તરીકે રચવામાં આવ્યા હતા અને બેઠક માટે બોલાવવામાં આવ્યા હતા, તેમના હિતમાં સમાનતા હતી અને તેમના અધિકારો એવા અસમાન નથી કે તેઓ પોતાના સામૂહિક હિતને ધ્યાનમાં રાખીને પરસ્પર વિચારવિમર્શ કરી શકે તે અશક્ય બને. યોજનામાં સમાવવામાં આવેલા પ્રસ્તાવોની પ્રકૃતિ તમામ સુરક્ષિત લેન્ડારો પર સમાન રીતે લાગુ પડે છે, એટલે કે સ્થાનિક ચલણમાં ઋણ આપનારાઓ તેમજ વિદેશી ચલણમાં ઋણ આપનારાઓ બંને પર, અને યોજના હેઠળ સુરક્ષિત લેન્ડારોના સમગ્ર વર્ગને સમાન શરતોની ઓફર કરવામાં આવી હતી. રજૂ કરાયેલ યોજનામાંથી એવું સૂચિત થતું નથી કે સુરક્ષિત લેન્ડારોના હિતો કોઈપણ રીતે પરસ્પર વિરુદ્ધ છે અથવા કંપનીની સરખામણીમાં હિતોની કોઈ સમાનતા નથી, અને આક્ષેપકારો અન્ય સુરક્ષિત લેન્ડારો સાથે મળી એક સમરૂપ સમૂહ રચે છે તથા રચાયેલ સુરક્ષિત લેન્ડારોનો વર્ગ વિસ્મરૂપ ગણાવી શકાતો નથી.

મારા મત અનુસાર, વાંધાકર્તાઓને સુરક્ષિત દેવાદારોના અલગ વર્ગ તરીકે, અર્થાત વર્ગની અંદરનો એક વર્ગ તરીકે, ગણવામાં આવવાનો હક પ્રાપ્ત થતો નથી, કારણ કે વાંધાકર્તાઓ

અને અન્ય સુરક્ષિત દેવાદારો વચ્ચે વેપારિક હિતનો કોઈ સંઘર્ષ નથી, ખાસ કરીને ત્યારે જ્યારે તમામ સુરક્ષિત દેવાદારોને સમાન શરતો સાથે એ જ યોજના પ્રસ્તુત કરવામાં આવી છે અને યોજનામાં વાંધાકર્તાઓ અને અન્ય સુરક્ષિત દેવાદારો વચ્ચે કોઈ ભેદ કરવામાં આવેલો નથી.”

૫૪. અરજદારો પણ બટરવર્થ્સ કંપની લો કેસિસ [૧૯૯૯] ૧ બી.સી.એલ.સી. ૧૮૨ માં અહેવાલિત રે ઓસિરિસ ઇન્શ્યોરન્સ લિમિટેડના કેસમાં અંગ્રેજ અદાલતના એક ચુકાદા પર આધાર રાખી રહ્યા છે. સદરહુ મામલામાં, ચાન્સરી ડિવિઝન (કંપનીઝ અદાલત) સમક્ષ નીચે મુજબની દલીલ ઉઠાવવામાં આવી હતી:

અરજદારે કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૮૫ ની કલમ ૪૨૫ હેઠળ વ્યવસ્થાની યોજનાને મંજૂરી આપતો આદેશ મેળવવા માટે અરજી કરી હતી. કંપની બે પ્રકારનો વીમા વ્યવસાય ચલાવતી હતી, લંડન માર્કેટ વ્યવસાય અને પર્સનલ લાઇન્સ વ્યવસાય. સપ્ટેમ્બર ૧૯૯૨ થી કંપનીએ લંડન માર્કેટ વ્યવસાયનું નવું લેખન બંધ કર્યું હતું. ૩ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૯૩ના રોજ કંપનીએ પોતાનો પર્સનલ લાઇન્સ વ્યવસાય બીજી એક કંપનીને હસ્તાંતરિત કર્યો હતો. તે તારીખથી કંપની આ રીતે રન-ઓફમાં હતી. પર્સનલ લાઇન્સની પોલિસીઓ તમામ કલેમ્સ મેડ

પોલિસીઓ હતી. પર્સનલ લાઇન્સની પોલિસીઓ હેઠળ કોઈ નવા માન્ય દાવા ઊભા થઈ શકે તેવી શક્યતા અત્યંત અલ્પ હોવાનું જણાતું હતું. લંડન માર્કેટની પોલિસીઓમાં કોઈ દીર્ઘપુચ્છ જોખમો સંકળાયેલા નહોતા. આવી પોલિસીઓ અંગેના કોઈપણ દાવા સંભવતઃ પહેલેથી જ કરવામાં આવ્યા હોઈ શકે. કંપનીની અપેક્ષિત જવાબદારીઓનું પરિમાણ તેની સંપત્તિના પરિમાણની તુલનામાં બહુ નાનું હતું. રન-ઓફ પૂર્ણ થવામાં ઘણા વર્ષો લાગી શકે તેવી અપેક્ષા હતી. યોજનાના વિચાર માટે બોલાવવામાં આવેલી વૈધાનિક બેઠકમાં વ્યક્તિગત રીતે અથવા પ્રતિનિધિ દ્વારા હાજર રહેલા તમામ પોલિસીધારકોએ યોજનાના સમર્થનમાં મત આપ્યો હતો. જ્યારેય મતદાન કરનારાઓની સંખ્યા મતદાન કરવાનો અધિકાર ધરાવતા લોકોની સંખ્યાની તુલનામાં ઓછી હતી, તો પણ મતદાન કરનારાઓ પાસે રહેલા દાવાઓનું મૂલ્ય મતદાન કરવાનો અધિકાર ધરાવતા લોકોના દાવાઓના મૂલ્યના નોંધપાત્ર હિસ્સાનું પ્રતિનિધિત્વ કરતું હતું.

ચાન્સરી વિભાગે નીચે મુજબ નિર્ધારણ કર્યું:

“(૧) બેઠક કાયદેસર રીતે યોજવામાં આવી હતી કારણ કે દેવાદારોનો માત્ર એક જ વર્ગ હતો. બેઠકમાં હાજર રહેવા માટે સમન્સ પાઠવાયેલા વ્યક્તિઓ પાસે વીમાના ભિન્ન પ્રકારો હતા

છતાં, પ્રસ્તાવિત યોજનાના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં લેતાં એવું કહી શકાય નહીં કે તેમના હિતો ભિન્ન હતા અથવા એકબીજા સાથે સંઘર્ષમાં હતા.

(૨) અદાલતે યોજનાને મંજૂરી આપવા માટે માત્ર યાંત્રિક મંજૂરીની મુદ્દરૂપે કાર્ય કરવું નહીં. અદાલતે પૂછવું જોઈએ કે શું યોજના એવી હતી કે યોજનાના લેણદારોમાંથી કોઈ એક અથવા સંભવિત યોજનાગત લેણદારોની સ્થિતિમાં રહેલો બુદ્ધિશાળી અને પ્રામાણિક માણસ તેને વાજબી રીતે મંજૂર કરી શક્યો ન હોત, અથવા તેમાં કોઈ અન્ય ખામી સામેલ છે કે કેમ.

(૩) યોજનામાં કેટલીક ગેરસુવિધાઓ હોવા છતાં, યોજના ન હોત તેવી પરિસ્થિતિની સરખામણીમાં યોજના દ્વારા યોજના-દાવેદારોને અપાયેલા સાપેક્ષ લાભોને ધ્યાનમાં લેતા, બેઠકમાં યોજનાના સમર્થનમાં સર્વસંમતિપૂર્ણ અને મહત્વપૂર્ણ મતદાન થયું હતું તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, અને યોજનાની માહિતી તમામ ભૂતપૂર્વ પોલિસીધારકોને સંપૂર્ણ રીતે આપવામાં આવે તે માટે લેવામાં આવેલી કાળજીને ધ્યાનમાં લેતા, કેટલીક સંભવિત ખામીઓ આવરી લેવા માટે બે બાંહેધરીઓ આપવાની શરતે, યોજનાને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.”

૫૪.૧ ચાન્સરી ડિવિઝન દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો પરથી

સ્પષ્ટ થાય છે કે બેઠક કાયદેસર રીતે યોજાઈ હતી, કારણ કે ઋણદાતાઓનો માત્ર એક જ વર્ગ હતો. બેઠકમાં હાજર રહેવા માટે સમન્સ કરાયેલા વ્યક્તિઓ પાસે વિવિધ પ્રકારના વીમા હોવા છતાં , પ્રસ્તાવિત યોજનાના સ્વરૂપને ધ્યાનમાં લેતાં, એમ કહી શકાય નહીં કે તેમના હિતો ભિન્ન હતા અથવા એકબીજા સાથે સંઘર્ષમાં હતા. સદરહુ ચુકાદાથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે જો યોજના સંબંધિત તમામ પક્ષકારો માટે લાભદાયક હોય, તો એવી યોજના સ્વીકારવી જોઈએ.

૫૫. ધ હોક ઇન્શ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડના મામલે, સર્વોચ્ચ ન્યાયાલય, અપીલી અદાલત [દિવાની વિભાગ] એ કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૮૫ ની કલમ ૪૨૫ ને ધ્યાનમાં લીધા પછી નોંધ્યું હતું કે જ્યારે એક્ટની કલમ ૪૨૫(૧) હેઠળ બેઠક અથવા બેઠકો બોલાવવાનો આદેશ મેળવવા માટે અદાલતમાં અરજી કરવામાં આવે છે, ત્યારે તે તબક્કે એ વિષયક નિર્ણય લેવો જરૂરી બને છે કે એકથી વધુ બેઠક બોલાવવી કે નહીં અને જો હા, તો કોને કઈ બેઠકમાં બોલાવવા. યોજનાના પ્રસ્તાવો અદાલતના આદેશો અનુસાર યોજાયેલી બેઠક અથવા બેઠકો સમક્ષ મૂકવામાં આવે છે અને જો સંખ્યા તથા મૂલ્ય બંને દૃષ્ટિએ આવશ્યક બહુમતી દ્વારા તે મંજૂર કરવામાં આવે, તો વ્યક્તિગત રીતે અથવા પ્રતિનિધિ દ્વારા હાજર રહી મતદાન કરનાર તમામ વ્યક્તિઓ પર તેનો પ્રભાવ પડે છે અને ત્યારબાદ એવી મંજૂરીનો અહેવાલ

અદાલતને આપવામાં આવવો હોય છે, પરંતુ એ જરૂરી નથી કે દરેક કેસમાં યોજનાની હેઠળ સ્થિર થયેલા અને શરતી હકો, અથવા પરિપક્વ તથા વર્તમાન પોલિસીઓ હેઠળના હકો સાથે કરવામાં આવેલ વ્યવહાર એટલો ભિન્ન હોય કે “સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા કોની સાથે કરવામાં આવી છે” એ પ્રશ્નના સંદર્ભમાં એવા હકો ધરાવનારાઓને ભિન્ન વર્ગોના વ્યક્તિઓ ગણવા જ પડે. અદાલતના મત મુજબ, દરેક કેસમાં આ પ્રશ્નનો ઉત્તર (૧) યોજનાની હેઠળ જે હકો મુક્ત કરવામાં આવવાના છે અથવા જેમાં ફેરફાર થવાનો છે તેમના વિશ્લેષણ પર અને (૨) સમાધાન અથવા વ્યવસ્થાના રૂપે યોજના દ્વારા, જેમના હકો મુક્ત કરવામાં આવવાના છે અથવા બદલવાના છે, તેમને આપવામાં આવતા નવા હકો (જો હોય તો) ના વિશ્લેષણ પર આધારિત રહેશે. આ વિશ્લેષણના પ્રકાશમાં જ લોર્ડ જસ્ટિસ બોવેન દ્વારા એ નક્કી કરવા માટે રચાયેલ કસોટી લાગુ પડે છે કે કયા લેણદારો અલગ વર્ગમાં આવે છે — અર્થાત્ એવો વર્ગ “માત્ર તેવા વ્યક્તિઓ સુધી મર્યાદિત હોવો જોઈએ જેમના હકો એટલા ભિન્ન ન હોય કે તેઓ પોતાના સામાન્ય હિતને ધ્યાનમાં રાખીને પરસ્પર ચર્ચા-વિચારણા કરી જ ન શકે”.

પપ.૧ આ ચુકાદામાંથી એવું પણ પ્રતીત થાય છે કે 'વર્ગ' શબ્દનો અર્થ સોવરિન લાઇફ એશ્યોરન્સ કંપની લિ. ડોડ, [૧૮૯૨] ૨ ક્યુબી ૫૩૭ ના ૫૮૩ પર, ન્યાયમૂર્તિ બોવેન એલજેના ચુકાદાના પ્રકાશમાં

મૂલવવામાં આવ્યો હતો, જે નીચે મુજબ છે:

‘વર્ગ’ શબ્દ અસ્પષ્ટ છે, અને તેનો અર્થ શું થાય છે તે જાણવા માટે આપણે આ કલમના વ્યાપને જોવો પડે, કારણ કે આ એવી કલમ છે જે અદાલતને ઋણદાતાઓના એક વર્ગની બેઠક બોલાવવાનો આદેશ કરવાની સક્ષમતા આપે છે. સ્પષ્ટ રીતે એવું જણાય છે કે ‘વર્ગ’ શબ્દને એવો અર્થ આપવો જોઈએ કે જેથી આ કલમનો એવો અમલ ન થાય કે જેના પરિણામે સંપત્તિહરણ અને અન્યાય સર્જાય, અને તે અર્થને એવા વ્યક્તિઓ પૂરતો મર્યાદિત રાખવો જોઈએ કે જેઓના અધિકારો એટલા ભિન્ન ન હોય કે તેઓ પોતાના સામાન્ય હિતને ધ્યાનમાં રાખીને પરસ્પર વિચારવિમર્શ કરી શકે તે અશક્ય બની જાય.

૫૬. આ અદાલત, સર્વોચ્ચ અદાલત તથા અન્ય અદાલતોના અધિકૃત નિર્ણયો અને નોંધપોથી પર સપાટી પર સ્પષ્ટ દેખાતા તથ્યોને ધ્યાનમાં લેતાં, હું આપું ઠરાવવું જ પડે છે કે ઋણદાતાઓના અધિકારો એટલા અસમાન નથી કે તેમના સામાન્ય હિતને ધ્યાનમાં રાખીને તેઓ પરસ્પર પરામર્શ કરી શકે તે અસંભવ બને. મને આપું પણ ઠરાવવું જ પડે છે કે ઋણદાતાઓનો વર્ગ શું બને છે તે અંગે વ્યાપક દૃષ્ટિકોણ અપનાવવો જોઈએ.

૫૭. હું આ પણ નિષ્કર્ષે ધરીશ કે હિતસંઘર્ષનો કોઈ પ્રશ્ન નથી અને

એ.આર.સી.આઈ.એલ. અને અન્ય ઋણદાતાઓ, ખાસ કરીને આક્ષેપકારો, વચ્ચે પરસ્પર વિરોધાભાસી હિતો નથી. તેઓ પૈકી દરેક ઋણદાતા હોવાને કારણે, કોર પાસેથી બાકીદારી શક્ય તેટલી વધારે અને શક્ય તેટલી વહેલી વસૂલ કરવાની તેમની સામાયિક હિતરક્ષા છે જેથી તેમને પરતફેરમાં શ્રેષ્ઠ લાભ મળી શકે. જો સમાધાન/વિલગીકરણ માટેની અરજી મંજૂર ન કરવામાં આવે અને યોજનાને નામંજૂર કરવામાં આવે, તો મિલકત કોરના કબજામાં જ રહેશે અને જો કંપનીને સમેટી દેવા માટે અરજી કરવામાં આવે, તો બધી મિલકતો સત્તાવાર લિક્વિડેટરના હસ્તક આવશે અને અંતે તે વેચી નાખવામાં આવશે. આવી મિલકત વેચાઈ જાય પછી, મજૂરો તથા સુરક્ષિત ઋણદાતાઓના દાવાઓ વિચારણા માટે લેવા પડશે અને તેઓ પૈકી દરેકને સમાન પ્રાધાન્યના ધોરણે વેચાણની આવકનું વહેંચણ મેળવવાનો હક રહેશે. જો તે સમયે એ.આર.સી.આઈ.એલ. તેને ખરીદેલ દેવાની સંપૂર્ણ રકમ મેળવવા હકદાર રહેશે, અને આક્ષેપકારો તેમની વ્યક્તિગત રકમોની હદ સુધી અદાલતને એવું કહેવાની સ્થિતિમાં નહીં હોય કે એ.આર.સી.આઈ.એલ. ખરીદેલ દેવું વસૂલ કરવા હકદાર નથી, તો આ તબક્કે તેઓ એવું કહી શકે નહીં કે તેઓ જુદા વર્ગના છે કારણ કે તેમણે સમાધાન કર્યું નથી અથવા ગોઠવણની યોજનાને સંમતિ આપી નથી. વર્ગ 'એ' ના ઋણદાતાઓના હક્કસોંપણીપ્રાપ્ત તરીકે એ.આર.સી.આઈ.એલ.

નિશ્ચિતપણે વર્ગ 'એ' ના ઋણદાતાઓની બેઠકમાં ભાગ લેવા હકદાર હતી અને હક્કસોંપણીપ્રાપ્ત તરીકે એ.આર.સી.આઈ.એલ. વર્ગ 'બી' ના ઋણદાતાઓની બેઠકમાં ભાગ લેવા પણ હકદાર હતી.

૫૮. માનેક ચૌક મિલ્સ લિમિટેડ, ૪૦ કંપની કેસિસ ૧૮૧૯, ના મામલામાં આપવામાં આવેલ ચૂકાદો અને અરવિંદ મિલ્સ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના મામલામાં આપવામાં આવેલ ચૂકાદો, હકીકતમાં, વાંધાકર્તાઓના કેસ અને હિતને ટેકો આપતા નથી. અરવિંદ મિલ્સ (ઉપરોક્ત) ના મામલામાં, વડી અદાલતે એવું ઠરાવ્યું હતું કે વાંધાકર્તાઓ તથા અન્ય સુરક્ષિત લેણદારો સાથે વાણિજ્યિક હિતનો કોઈ સંઘર્ષ નહોતો અને જો વર્તમાન કેસમાં એવું ઠરાવવામાં આવે કે ધિરાણદાતાઓ વચ્ચે વાણિજ્યિક હિતનો કોઈ સંઘર્ષ નથી, તો અરવિંદ મિલ્સ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના મામલામાં આપવામાં આવેલ ચૂકાદો, હકીકતમાં, અરજદારોના કેસ અને હિતને મદદરૂપ અને સમર્થનરૂપ થશે.

૫૯. વાંધાકર્તાઓના મત મુજબ, યોજના નિષ્ફળ જવી જ જોઈએ કારણ કે સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં ખામીઓ હતી અને વિશેષ કરીને, નીચેના સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનોના સંદર્ભમાં: (૧) આરસિલે યોજના પ્રસ્તાવિત કરી હતી; (૨) આરસિલની વિશેષ ભૂમિકા હતી, જેમાં તેની બાકી રકમોની વસૂલીનો પણ સમાવેશ થતો હતો; (૩) સચાણા એકમનો કબજો નિરમાને સોંપવામાં આવ્યો છે; અને, (૪)

એચડીએફસી બેંક દ્વારા દાખલ કરાયેલ દાવામાં, કોરને તેની મિલ્કતો હસ્તાંતરિત કરવા પરથી પ્રતિબંધિત કરતો દેવાં વસૂલી અધીકરણ દ્વારા જારી કરવામાં આવેલ પ્રતિબંધાજ્ઞાનો આદેશ અમલમાં હતો.

૬૦. ઉપર અવતૃત એક્ટની કલમ ૩૯૩(૧)(એ) એ જોગવાઈ કરે છે કે સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં આ બાબતો આવશ્યક રીતે સમાવેશ પામવી જોઈએ: (એ) સમજૂતી યોજનાની શરતો; અને, (૨) તેનો પ્રભાવ, અને વિશેષ કરીને, કંપનીના ડિરેક્ટર, મેનેજિંગ ડિરેક્ટર અથવા મેનેજરનો કોઈ પણ મહત્વનો હિત, જ્યાં સુધી તે અન્ય વ્યક્તિઓના હિતથી ભિન્ન હોય ત્યાં સુધી.

૬૧. અરજદારોના જણાવ્યા મુજબ, કથિત અપૂરતાઓ અંગેની હકીકતો બેઠક પહેલાં જ દરેક ધિરાણદાતાને વાસ્તવમાં જાણીતી હતી. અરજદારોના જણાવ્યા મુજબ, સૂચના પ્રાપ્તકર્તાને જાણીતી હકીકતનો ખુલાસો ન કરવો ક્યારેય પણ એવી નિષ્ફળતા તરીકે ગણાવી શકાય નહીં, કારણ કે આવી માહિતીનો હેતુ બેઠકમાં હાજર રહેવાના વ્યક્તિઓને જરૂરી હકીકતો પૂરી પાડી તેમને યોગ્ય મતદાન કરી શકે તે માટે સક્ષમ બનાવવાનો હોય છે. અરજદારોના જણાવ્યા મુજબ, જો હકીકતો કોઈ વ્યક્તિને સંપૂર્ણપણે જાણીતી હોય, તો તે જ બાબતની પુનરાવર્તન ન કરવું અને સદરહુ વિગતો પૂરી ન પાડવી કાયદાની જોગવાઈઓના ભંગ સમાન ગણાશે નહીં.

૬૨. મફતલાલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ (ઉપરોક્ત) ના મામલે, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

૩૧. જ્યાં સુધી આ મુદ્દાનો સંબંધ છે, ત્યાં સુધી વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શાંતિ ભૂષણે જોરશોરથી દલીલ કરી હતી કે ઇક્વિટી શેરધારકોની બેઠકમાં વિચારણા માટે મૂકવામાં આવેલ સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદન સંપૂર્ણ નિવેદન ન હતું અને એમ.આઈ.એલ.ના નિયામક શ્રી અરવિંદ મફતલાલના હિતને દર્શાવતી સંબંધિત સામગ્રી મતદાતાઓ સમક્ષ મુકવામાં આવી ન હતી, જેના પરિણામે યોજનાને સમર્થન આપતો બહુમતી મત દૂષિત બની ગયો હતો. મતદાતાઓ, એટલે કે હસ્તાંતરગ્રાહી કંપની એમ.આઈ.એલ.ના ઇક્વિટી શેરધારકોમાં પરિભ્રમિત કરવામાં આવેલ સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં નીચે મુજબ આક્ષેપરૂપે જણાવવામાં આવ્યું હતું: 'સંયુક્ત વ્યવસાયને વધુ મિતવ્યથી અને લાભદાયક રીતે ચલાવી શકાય તે માટે એમ.એફ.એલ.નું એમ.આઈ.એલ. સાથે વિલીનીકરણ કરવાની દરખાસ્ત છે. બન્ને કંપનીઓના વિલીનીકરણથી કામગીરીની સમન્વિત શક્તિના દૃષ્ટિકોણે નોંધપાત્ર લાભ થશે. બન્ને કંપનીઓના વિલીનીકરણથી મૂડી માળખામાં

સુધારો થશે, જેના કારણે મૂડી ગિયરિંગમાં વધુ સારી લવચીકતા પ્રાપ્ત થશે અને વિલીનિત કંપનીને જરૂરી નાણાં વધુ અનુકૂળ શરતો પર ઊભાં કરવા સક્ષમ બનાવશે. વધુ મોટી કંપની રોકાણકારોમાં તથા કંપની સાથે વ્યવહાર કરતી વ્યક્તિઓમાં વધુ વિશ્વાસ પેદા કરશે અને સાધનો સુધી સરળતાથી તથા ઓછી કિંમતમાં પહોંચ પ્રદાન કરશે. એમ.એફ.એલ.નું એમ.આઈ.એલ. સાથેનું વિલીનીકરણ ચાલુ કામગીરીના સંચાલનમાં વધુ સારું, વધુ કાર્યક્ષમ અને મિતવ્યયી નિયંત્રણ મેળવવા માર્ગ મોકળો કરશે અને વહીવટી તથા વ્યવસ્થાપન ખર્ચમાં બચત લાવશે, જેના પરિણામે નફાકારકતામાં સુધારો થશે. વિલીનિત કંપની પાસે મજબૂત અને વિશાળ નાણાકીય સાધનનિધિ રહેશે. સંયુક્ત પ્રૌદ્યોગિક, વ્યવસ્થાપક અને નાણાકીય સાધનો વિલીનિત કંપનીની વધુ મોટા અને જટિલ પ્રકલ્પોમાં રોકાણ કરવાની ક્ષમતા વધારશે, જેથી ઝડપી વૃદ્ધિ સુનિશ્ચિત થઈ શકે. વિલીનિત કંપનીના ટેક્સટાઈલ્સ વિભાગને તેની પાસે ઉપલબ્ધ પાંચ કાર્યરત એકમો સાથે તેની કામગીરીમાં લવચીકતા મળશે.

ઉપરોક્ત સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદન જેટલું સંબંધિત છે,

તેટલું તે હસ્તાંતરક કંપની એમ.એફ.એલ.ના ગ્રહીત કંપની એમ.આઈ.એલ. સાથેના પ્રસ્તાવિત વિલય યોજનાની લવચીકતા અને ઉપયોગિતાને લગતો પૂરતો સંકેત આપે છે. જોકે, અપીલકર્તાની તેના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા રજૂ કરાયેલ વિશેષ ફરિયાદ એ અસરની છે કે વિલય યોજનાના પૃષ્ઠભૂમિમાં રહેલું વાસ્તવિક હિત નિર્દેશક શ્રી અરવિંદ મફતલાલ અને તેમના સમૂહનું હતું, જે ગ્રહીત કંપનીના કારોબારના સુકાન પર હતા. આ સંદર્ભમાં વિદ્વાન પરિષ્ઠ વકીલ, શ્રી શાંતિ ભૂષણે રજૂ કર્યું કે એક્ટની કલમ ૩૯૩ (૧)(એ) હેઠળ કંપની પર એ ફરજ મુકવામાં આવી છે કે તે નિવેદનમાં નિર્દેશક શ્રી અરવિંદ મફતલાલનું યોજનામાં રહેલું મહત્વપૂર્ણ હિત દર્શાવે, જે અન્ય હિસ્સેદારોના હિતની સરખામણીએ વિશેષ સ્વરૂપનું છે, અને શ્રી અરવિંદ મફતલાલના આવા વિશેષ હિત પર સમાધાન અને વ્યવસ્થાની શું અસર પડશે તે દર્શાવવું પણ આવશ્યક હતું; અને કારણ કે તે બાબત સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં દર્શાવવામાં આવી નહોતી, જેના સાથે યોજનાની નકલ સભ્યોમાં પરિભ્રમિત કરવામાં આવી હતી, તેથી બહુમતી મત દૂષિત બની ગયો. હવે, કલમ ૩૯૩(૧)(એ) પર માત્ર એક નજર કરતાં જ જણાય છે કે નિર્દેશકનું જે વિશેષ હિત મતદાતાઓ સુધી પહોંચાડવાનું

આવશ્યક છે, તે મતદાતાઓને સંપ્રેષિત કરવાની આવશ્યકતા ધરાવતા નિર્દેશકના સંબંધિત વિશેષ હિત તરીકે માન્ય ગણાય તે પહેલાં, આ કલમની નીચેની આવશ્યકતાઓ પૂર્ણ કરવી આવશ્યક છે: ૧. નિર્દેશકનું હિત એવું વિશેષ હિત હોવું જોઈએ, જે બેઠકમાં મતદાન કરનાર અન્ય સભ્યોના હિતથી ભિન્ન હોય.

૨. જે સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા મતદાન માટે રજૂ કરવામાં આવે છે, તેનો પ્રભાવ નિયામકના આવા વિશેષ હિત પર થવો આવશ્યક છે.

૩. એવો પ્રભાવ, બેઠકમાં મતદાન કરવા માટે બોલાવવામાં આવેલા અન્ય વ્યક્તિઓના સમાન હિતો પર સમાધાન અને વ્યવસ્થાનો જે પ્રભાવ પડે છે તેનાથી ભિન્ન હોવો આવશ્યક છે.

જ્યારે અમે અપીલકર્તા તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શાંતિ ભૂષણને પૂછ્યું કે તેમની દૃષ્ટિએ ડિરેક્ટર, અરવિંદ મફતલાલનો કયો વિશેષ હિત કલમ ૩૯૩(૧)(એ) મુજબ મતદારોને જાણ કરવો આવશ્યક હતો, ત્યારે તેમણે જણાવ્યું કે એક તરફ અપીલકર્તા અને બીજી તરફ શ્રી અરવિંદ મફતલાલ વચ્ચે બોમ્બે વડી અદાલતમાં એક વિવાદિત વાદ બાકી હતો. શ્રી અરવિંદ મફતલાલે અપીલકર્તા વિરુદ્ધ ચાલતા વાદમાં એવી ઘોષણા માંગેલી હતી કે અંતિમોક્તને ટ્રાન્સફરી-કંપની

એમ.આઈ.એલ.માં પોતાની શેરહિસ્સેદારી વાદી અરવિંદ મફતલાલને વેચવી આવશ્યક હતી, જે એમ.આઈ.એલ.ના ડિરેક્ટર હતા. આ જ વાદમાં અપીલકર્તાએ એવો પ્રતિદાવો કર્યો હતો કે શ્રી અરવિંદ મફતલાલ અને તેમના જૂથને ૧૯૭૯ની કુટુંબ વ્યવસ્થા મુજબ ટ્રાન્સફરી-કંપનીમાં તેમની શેરહિસ્સેદારી અપીલકર્તાના પક્ષે હસ્તાંતરિત કરવી આવશ્યક હતી. આ સંદર્ભમાં શ્રી શાંતિ ભૂષણે રજૂ કર્યું કે યદ્યપિ વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે એવો અભિપ્રાય અપનાવ્યો હતો કે ડિરેક્ટર અરવિંદ મફતલાલના આવા પ્રકારના વિશેષ હિતને કલમ ૩૯૩(૧) (એ)ની આવશ્યકતા સાથે સંબંધિત અને પ્રાસંગિક ગણાવી શકાય નહીં, છતાં અપીલમાં વિભાગીય પીઠે વિપરીત અભિપ્રાય અપનાવી એવો નિષ્કર્ષ આપ્યો હતો કે એવો વિશેષ હિત, સદરહુ જોગવાઈ મુજબ, તેમની બેઠકમાં ઇક્વિટી શેરધારકોને જાણ કરવો આવશ્યક હતો. આ સંદર્ભમાં શ્રી શાંતિ ભૂષણે અમારું ધ્યાન કાગળપુસ્તકના પાનું ૩૨૫ પર આવેલ વડી અદાલતની વિભાગીય પીઠના અવલોકન તરફ દોર્યું, જેમાં વિભાગીય પીઠે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

‘મિહીર એચ. મફતલાલને એમ.આઈ.એલ. પર અરવિંદ એન. મફતલાલ અને તેમના બે ભાઈઓને બહાર રાખીને

એકદશ્યું નિયંત્રણ મળવાનું હતું. પ્રસ્તાવિત કુટુંબીય વ્યવસ્થા હેઠળ એમ. ફાઇનને એમ.આઇ.એલ.માંથી અલગ કરવામાં આવવાનું હતું અને એમ. ફાઇનનું નિયંત્રણ અને સંચાલન અર્વિંદ એન. મફતલાલ પાસે રહેવાનું હતું તથા એમ.આઇ.એલ.નું નિયંત્રણ વિરોધકર્તા મિહીર એચ. મફતલાલને સોંપવાનું હતું. આ કુટુંબીય વ્યવસ્થાને કઠિન પરિસ્થિતિઓનો સામનો કરવો પડ્યો છે. બોમ્બે વડી અદાલત સમક્ષ અર્વિંદ એન. મફતલાલ દ્વારા મિહીર એચ. મફતલાલ તથા અન્ય વિરુદ્ધ સન ૧૯૮૭ નો દાવો નં. ૧૦૧૦ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવો આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે સદરહુ કુટુંબીય વ્યવસ્થા પછી અનુવર્તી એક અન્ય કરાર અસ્તિત્વમાં આવ્યો છે, જેના મુજબ મિહીર એચ. મફતલાલ અને અર્વિંદના અન્ય ભાઈઓએ એમ.આઇ.એલ.માં રહેલી તેમની બધી જ હિસ્સેદારી એ. એન. મફતલાલને હસ્તાંતરિત કરવા સંમતિ આપી હતી, પરિણામે ૧૯૭૯ ની કુટુંબીય વ્યવસ્થાનો અંત આવ્યો હતો.

મિહીર એચ. મફતલાલે તે દાવામાં ૧૯૭૯ ની કુટુંબ વ્યવસ્થાની અમલવારીની માંગ સાથે પ્રતિદાવો દાખલ

કર્ચો છે. સદરહુ વિવાદ અને તેના પરિણામથી એ. એન. મફતલાલ, મિહિર એચ. દ્વારા ધારિત શેરોના અનુરૂપ હિતો પર સીધી અસર પડશે.

મફતલાલ તથા મફતલાલ પરિવારના અન્ય સભ્યો, અને તેમના હેઠળના ટ્રસ્ટો.' તેમણે પેપર બુકના પાનું ૩૨૮ પર વિભાગીય ખંડપીઠના અવલોકનો તરફ પણ અમારું ધ્યાન દોર્યું કે વિરોધાભાસી દલીલોનું વિચારણા કરીને અને કલમ ૩૯૩ ની યોજનાનું નજીકથી પરીક્ષણ કરીને, તેઓ આ નિષ્કર્ષને યથાવત રાખવામાં અસમર્થ હતા કે કથિત કુટુંબ વ્યવસ્થાઓ હેઠળના હિતો અંગેના તથ્યો અને આવી હિતો પર વિલય માટેની પ્રસ્તાવિત વ્યવસ્થાની અસર, કલમ ૩૯૩(૧)(એ) હેઠળ જાહેર કરવી આવશ્યક નહોતી.

૩૨. અમારી દૃષ્ટિએ, અદાલત દ્વારા મંજૂર કરાવવાનો પ્રયત્ન કરવામાં આવેલ સમાધાન અને વ્યવસ્થાની પ્રસ્તાવિત યોજના ના પ્રકાશમાં વિભાગીય ખંડપીઠના ઉપરોક્ત અવલોકનો સંપૂર્ણપણે યોગ્ય ઠરતા નથી. બીજી તરફ, વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે એ દૃષ્ટિકોણ અપનાવવામાં પૂર્ણ ન્યાયસંગતતા દાખવી હતી કે, એક તરફ નિયામક અરવિંદ મફતલાલ અને બીજી તરફ અપીલકર્તા સંબંધે જે હિત વ્યક્તિગત સ્વરૂપનું હતું, તેનું

અદાલત સમક્ષ વિચારાધીન રહેલી સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના ને મંજૂરી આપવા સંબંધિત પ્રશ્ન સાથે કોઈ જ સંબંધિતપણું નહોતું. સ્પષ્ટ છે કે, જ્યારે બે કંપનીઓ, અર્થાત્ હસ્તાંતરક કંપની અને હસ્તગ્રાહી કંપની તથા તેમના શેરધારકો અને દેવાદારોને આવરી લેતી સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના મંજૂરી અદાલત સમક્ષ તપાસાધીન હોય, ત્યારે અદાલતે એ જોવાનું રહે છે કે, મંજૂરી માટે જે વર્ગના દેવાદારો અથવા શેરધારકો સમક્ષ યોજના રજૂ કરવામાં આવી છે, તે વર્ગના હિતો ઉપર, વિચારાધીન એવી યોજનાના સંદર્ભમાં નિયામકના વિશેષ હિતને ગુપ્ત રાખવાથી કોઈ રીતે અસર થવાની સંભાવના છે કે નહીં. બે સ્વતંત્ર મંડળો, જે અનુક્રમે તેમના શેરધારકો અથવા દેવાદારોના વર્ગ દ્વારા પ્રતિનિધિત થાય છે, તેઓએ, પરિસ્થિતિ મુજબ, કડક વ્યાવસાયિક દૃષ્ટિએ એવો નિર્ણય લેવો રહે છે કે સંબંધિત સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના, કંપની નામની નિગમિત સત્તા સાથેના સંબંધોમાં, શેરધારકો અથવા દેવાદારોના વર્ગ તરીકે હિતાવહ છે કે નહીં. જો નિયામકને રહેલું વિશેષ હિત કોઈ રીતે યોજનાથી પ્રભાવિત થવાનું સંભવિત હોય અને આવા હિતના અપ્રકટિકરણથી, યોજનાને લઈને મતદાન કરવા માટે બોલાવવામાં આવેલા દેવાદારો અથવા શેરધારકોના વર્ગની

મતદાન પદ્ધતિ ઉપર અસર થવાની સંભાવના હોય, તો જ કલમ ૩૯૩(૧)(એ) મુજબ નિયામકનું એવું વિશેષ હિત મતદાતાઓને જણાવવાનું આવશ્યક બને છે. એક તરફ અપીલકર્તા અને બીજી તરફ હસ્તગ્રાહી કંપની એમ.આઈ.એલ.ના નિયામક અરવિંદ મફતલાલ વચ્ચે કંપનીમાં શેર ધારણ કરવાનો હક અંગે રહેલા વ્યક્તિગત કુટુંબીય વિવાદનો, આ બન્ને કંપનીઓના વિલીનીકરણની એ યોજનાથી, જે સમભાગી શેરધારકો સમક્ષ મત માટે મૂકાશેલી હતી, કેવી રીતે કોઈ સંબંધ અથવા જોડાણ હોઈ શકે તે અમે મૂલવી શકતા નથી. સરળતાથી કલ્પી શકાય તેવી બાબત છે કે, જો અરવિંદ મફતલાલ દ્વારા અપીલકર્તા વિરુદ્ધ દાખલ કરાયેલ દાવો સફળ થાય અને અપીલકર્તાનો પ્રતિદાવો નિષ્ફળ જાય, તો તેની એકમાત્ર અસર એટલી જ થશે કે અપીલકર્તાએ હસ્તગ્રાહી કંપનીમાં રહેલો પોતાનો માત્ર ૫% શેરહિસ્સો વાદી અરવિંદ મફતલાલને વેચવો પડશે. તેનો દેવાદારો અથવા શેરધારકોના વર્ગ તરીકે નિર્ણય લેવાના પ્રશ્ન સાથે કોઈ સંબંધ નથી, જેમને એ નક્કી કરવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું કે હસ્તાંતરક કંપની એમ.એફ.એલ.ને હસ્તગ્રાહી કંપનીમાં વિલીન કરવાની યોજના વર્ગ તરીકેના શેરધારકોના હિતમાં હતી કે નહીં. હસ્તગ્રાહી કંપનીના સમભાગી શેરધારકોએ તેમની વ્યાવસાયિક

સમજણ મુજબ એ નક્કી કરવાનું હતું કે વિલીનીકરણના પરિણામે શેરધારકોનો વધુ મોટો સમૂહ ઉભો થવો લાભકારક છે કે નહીં, જેથી હસ્તગ્રાહી કંપનીના શેરહિસ્સા ઉપરાંત તેના ઉદ્દેશ્યોમાં પણ વૈવિધ્ય આવે, તેની પ્રવૃત્તિનો ક્ષેત્ર વિસ્તરે, અને વિલીન થયેલી બન્ને કંપનીઓની આર્થિક અને ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિઓ વધુ વિસ્તૃત થવાને કારણે આ શેરધારકોને ઉપલબ્ધ ડિવિડન્ડમાં વૃદ્ધિ થવાની સંભાવના ઊભી થાય, તેમજ આવી સંયુક્ત કંપનીમાં તેમના શેરોના મૂલ્યમાં શેરબજારમાં વધારો થવાની શક્યતા રહે કે નહીં. આ એ વ્યાવસાયિક નિર્ણય હતો જે હસ્તગ્રાહી કંપનીના સમભાગી શેરધારકોએ લેવો હતો. આવો જાણકારીસભર નિર્ણય લેવા માટે તેમને આ બાબતથી રત્તીભર પણ લેવાદેવા નહોતો કે કંપનીમાં અપીલકર્તાનો ૫% શેરહિસ્સો ભવિષ્યમાં તેની પાસે રહેવાનો હતો કે નહીં. પરિણામે, જો અરવિંદ મફતલાલનો દાવો અંતે બોમ્બે વડી અદાલત સમક્ષ સફળ જાય અને અપીલકર્તા પોતાના પ્રતિદાવામાં નિષ્ફળ જાય, તો તેનો, પ્રશ્નાધીન યોજનાને મંજૂરી આપતી વખતે સમભાગી શેરધારકોને લેવો જણાવાયેલ જાણકારીસભર નિર્ણય ઉપર, કોઈપણ પ્રકારનો પ્રભાવ થવાનો નહોતો.

૩૩. વિપરીત રીતે, જો અપીલકર્તા પોતાના પ્રતિદાવામાં સફળ

થયો હોત અને ડિરેક્ટર, અરવિંદ મફતલાલ, પોતાના દાવામાં હારી ગયો હોત, તો વધુમાં વધુ એટલું જ બનત કે, તબદીલિગ્રાહી કંપનીના સંદર્ભમાં, અરવિંદ મફતલાલે પોતાની શેરહિસ્સેદારી તથા તેના જૂથની શેરહિસ્સેદારી અપીલકર્તાના પક્ષે હસ્તાંતર કરવી પડત. આવી ભવિષ્યની સંભાવનાનો, યોજનાને મંજૂરી આપતી વખતે આ તબક્કે તબદીલિગ્રાહી કંપનીના સમતાધિકારધારક શેરહોલ્ડરોએ જે નિર્ણય પ્રક્રિયા હાથ ધરવાની હતી, તેના પર કોઈ અસર થવાની નહોતી. પરિણામે, આવી સંભાવના યોજનાને મતદાન માટે મૂકવામાં આવી ત્યારે સમતાધિકારધારક શેરહોલ્ડરોના ધ્યાન પર લાવવા માટે સર્વથા અસંગત હતી. તબદીલિકર્તા કંપનીનું તબદીલિગ્રાહી કંપની સાથે વિલય થવું જોઈએ કે નહીં અને આવા વિલયના પરિણામે તબદીલિગ્રાહી કંપનીની આર્થિક તથા ઔદ્યોગિક પ્રવૃત્તિને વિસ્તૃત કરવાની પરવાનગી આપવી જોઈએ કે નહીં તે નક્કી કરતી વખતે, સમતાધિકારધારક શેરહોલ્ડરોને ભવિષ્યમાં અપીલકર્તા વર્તમાન ડિરેક્ટર અરવિંદ મફતલાલના શેર ખરીદશે કે તેના વિરુદ્ધ, તે બાબત સાથે લેવાનું દેવાનું જ નહોતું. તે પૂર્ણપણે તેમનો વ્યક્તિગત વિવાદ હતો, જેનો હજી સુધી ન્યાયનિર્ધારણ થયો ન હતો, અને તેનો નિર્ણય એક રીતે કે બીજી

રીતે આવે, તો પણ યોજનાના સંદર્ભમાં પ્રુડન્ટ વેપારીઓ અને રોકાણકારોના વર્ગ તરીકે સામાવાળા કંપનીના સમતાધિકારધારક શેરહોલ્ડરોની મતદાન પદ્ધતિ પર તેનો કોઈ પ્રભાવ પડવાનો નહોતો. મતદાન માટે મૂકવામાં આવેલી સમાધાન અને સમજુતીની યોજના એવી પ્રકૃતિની હતી કે, તબદીલિગ્રાહી કંપનીમાં તેની વર્તમાન શેરહિસ્સેદારી સાથે સંબંધિત રીતે, ડિરેક્ટર અરવિંદ મફતલાલના વ્યક્તિગત હિત પર તેનો કોઈ પ્રભાવ કે અસર થતી નહોતી. પરિણામે, એવું ઠરાવવું જરૂરી બને છે કે, આવી હિતસંબંધિત બાબતનો ઉલ્લેખ કરવો કલમ ૩૯૩(૧)(એ) ની વૈધાનિક આવશ્યકતાઓની બહારનો મુદ્દો હતો, જેમ કે વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે યોગ્ય રીતે ઠરાવ્યું હતું, અને જેના અભિપ્રાયને વિભાગીય ખંડપીઠે ભૂલથી ઉથલાવી દીધો હતો. તેમ છતાં, કોઈપણ રીતે, આ પાસા અંગે વિદ્વાન એકલ ન્યાયમુર્તિશ્રીના નિર્ણયને મંજૂરી આપવા માટે વિભાગીય ખંડપીઠે આપેલા અનુવર્તી તર્ક સાથે અમે સંપૂર્ણપણે સહમત છીએ, અર્થાત્ હિતના આવા અપ્રકટિકરણનો યોજનાને મંજૂરી આપવા માટે બોલાવવામાં આવેલી અને મતદાન કરનાર સમતાધિકારધારક શેરહોલ્ડરો દ્વારા સભામાં અપનાવવામાં આવેલી મતદાન પદ્ધતિ પર કોઈ અસર પડી નહોતી. આ

સંદર્ભમાં એ પણ નોંધવું યોગ્ય છે કે વિલય યોજનાને મંજૂરી આપતો સમતાધિકારધારક શેરહોલ્ડરોનો ઠરાવ, પ્રોક્સી દ્વારા સહિત હાજર રહી મતદાન કરનાર સભ્યોની પ્રચંડ બહુમતીથી પસાર થયો હતો. તે નીચેનું ચિત્રણ રજૂ કરે છે: પક્ષમાં વિરોધમાં કુલ (૧) સભ્યોની સંખ્યા ૫,૨૯૮ ૧૪૩ ૫,૪૪૧

(૨) માન્ય મતોની સંખ્યા ૧૯,૩૬,૯૬૪ ૮૬,૦૬૧ ૨૦,૨૩,૦૨૫ મતો મતદાનની પદ્ધતિ પરથી સ્પષ્ટ બન્યું કે ૧૦૦% શેર મૂડીમાંથી મૂલ્યના દૃષ્ટિએ ૭૫.૭૫ ટકા ભાગીદાર બન્યા હતા, જેમાંથી ૯૫.૭૫ ટકા પ્રસ્તાવિત યોજનાના સમર્થનમાં મતદાન કર્યું હતું. મૂલ્યના દૃષ્ટિએ ૯૫.૭૫ ટકા મતોમાંથી નગણ્ય ૮.૪૩ ટકા મતો વ્યક્તિઓ અને ટ્રસ્ટથી બનેલા અરવિંદ મફતલાલ જૂથને ફાળવાયેલા હતા. ૩૯.૪૫ ટકા મતો નાણાકીય સંસ્થાઓને આક્ષેપિત કરી શકાય એવા હતા, જેઓ પ્રસ્તાવિત યોજનાનો વિચાર કરતી વખતે વ્યવસાયિક વ્યક્તિઓ તરીકે પોતાના હિતો સિવાય બીજું કોઈ હિત ધરાવતા હોવાનું કહી શકાય નહીં. ૨૩ ટકા કરતાં વધુ મતો જાહેર મર્યાદિત કંપનીઓ અથવા ખાનગી મર્યાદિત કંપનીઓને આક્ષેપિત કરાયેલા હતા, જેઓએ એમ.આઈ.એલ.ના શેરો ધારણ કર્યા હતા અને જેમાં અરવિંદ મફતલાલના પણ હિતો

હોવાનું આક્ષેપિત કરવામાં આવ્યું હતું. તેથી, હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીમાં શેરધારણા સંબંધે અરવિંદ મફતલાલ અને આક્ષેપકર્તા વચ્ચેના ખાનગી વિવાદનો ઉલ્લેખ ન કરવામાં આવવાથી, વાસ્તવમાં નાણાકીય સંસ્થાઓ સહિતના ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોના મતદાનના ઢાંચા પર કોઈ અસર થઈ નહોતી, કારણ કે ચુદ્ધરત જૂથો વચ્ચેની આ વ્યક્તિગત વેરઝેર સાથે તેમનો કોઈ સંબંધ નહોતો. પરિણામે, એક તરફ અપીલકર્તા અને બીજી તરફ અરવિંદ મફતલાલ વચ્ચેનો, જે બોમ્બે વડી અદાલતમાં નિર્ણયાધીન હતો એવો બાકી વિવાદ, તેનો ઉલ્લેખ ન કરવામાં આવવાથી, તેમના વર્ગસભામાં ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરો દ્વારા કરવામાં આવેલા મતદાનના પરિણામ પર વાસ્તવમાં કોઈ જ અસર થઈ નહોતી. તેથી, યોજનાને મંજૂરી આપતા મતોની આવશ્યક કાયદેસર બહુમતી પર સ્પષ્ટીકરણ નોંધમાં આ બાકી રહેલા વાદનો ઉલ્લેખ ન કરવામાં આવવાથી પ્રતિકૂળ અસર થઈ શકે તેવી નથી, ભલે વિભાગીય ખંડપીઠે કલમ ૩૯૩(૧)(એ) ની આવશ્યકતાઓ મુજબ મતદાતાઓને તેની જાણ કરવી જરૂરી હતી એવું ઠરાવ્યું હોય તો પણ. તેથી, બાબતને જે દૃષ્ટિએ જોવામાં આવે તે દૃષ્ટિએ, હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીના નિયામક અરવિંદ મફતલાલ એક તરફ અને અપીલકર્તા બીજી તરફ વચ્ચે

ચાલતા બાકી રહેલા વાદનો ઉલ્લેખ ન કરવામાં આવવાથી, ૯૫.૭૫ ટકા મતોની પ્રચંડ બહુમતીથી યોજનાને મંજૂરી આપનાર ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોના બહુમતીના નિર્ણય પર કોઈ દોષકારક અસર પડી નહોતી, ખાસ કરીને જ્યારે અપીલકર્તાના જૂથ તરફથી અપાયેલ વિરોધી મત ૫% કરતાં ઓછી અતિસૂક્ષ્મ અલ્પમતમાં હતો. આ સંદર્ભમાં એ નોંધવું પણ મહત્વપૂર્ણ છે કે અપીલકર્તા, જે બોમ્બે વડી અદાલત સમક્ષની નાગરિક વાદ પ્રક્રિયામાં પક્ષકાર હતો અને જે હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીમાં વધુ શેરહિસ્સેદારી મેળવવા અત્યંત ઉત્સુક હતો અને જેણે ૧૯૭૯ના કુટુંબ વ્યવસ્થાના અમલ માટે પોતાનો પ્રતિવાદદાવો પહેલેથી જ દાખલ કર્યો હતો, તેણે ઇક્વિટી શેરહોલ્ડરોની બેઠકમાં હાજર રહેવું યોગ્ય સમજ્યું નહોતું અને તેના વિપરીત તેણે પોતાનું પ્રતિનિધિત્વ પ્રોક્તી મારફતે કરાવ્યું, જેને બોલવાનો કોઈ અધિકાર નહોતો. તેથી, મૂળરૂપે અપીલકર્તાએ પોતે ક્યારેય એવું માન્યું નહોતું કે સામાવાળા-કંપનીના નિયામક અરવિંદ મફતલાલ અને તેના પોતાને વચ્ચે ચાલતા વાદની બાકીગીરી બાબતની માહિતી એટલી મહત્વપૂર્ણ હતી કે તે મતદાતાઓના ધ્યાનાર્થે મુકવી જરૂરી હતી, છતાં તે હેતુ માટે બેઠકમાં વ્યક્તિગત રીતે હાજર રહીને એવું કરવાની તેને તક ઉપલબ્ધ

હતી. તેથી, જ્યારે તેણે અદાલતની મંજૂરી માટે રજૂ કરાયેલી યોજનાનો વિરોધ કરતી વેળાએ એવો આક્ષેપ માત્ર આક્ષેપાર્થે જ આગળ મૂક્યો, ત્યારે તે નિર્વિવાદપણે અનુચિંતિત ઉપજેલો વાંધો હોવાનું સ્પષ્ટ થાય છે.

૩૪. આ બાબત પણ ધ્યાનમાં રાખવી યોગ્ય છે કે સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં કોઈ પણ રીતે આ બાબત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો ન હતો કે પ્રશ્નાધીન વિલય પછી શ્રી અરવિંદ મફતલાલ દ્વારા હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીના સંચાલન પર વધુ સારી રીતે દેખરેખ રાખી અને તેનું સંચાલન કરવામાં આવશે. અન્ય શબ્દોમાં, કંપનીનું સંચાલન આ યોજનાના સંદર્ભમાં બિલકુલ સંબંધિત વિચારણા નથી. પરિણામે, સંચાલન અરવિંદ મફતલાલ પાસે જ રહે છે કે ભવિષ્યમાં બદલાઈને અપીલકર્તાના હાથમાં જાય છે, તે એવી કોઈ વિચારણા નથી કે જેને આ યોજનાથી કોઈ સંબંધ અથવા નાતો હોય. તેથી, શેરહિસ્સેદારીમાં અરવિંદ મફતલાલનો હિત અથવા તે અંગેના વિવાદકાર્યથી ભવિષ્યમાં થનારી સંભાવિત અસર, પ્રશ્નાધીન યોજનાથી પર હતી અને મતદાતાઓ સમક્ષ મૂકવાની જરૂરી નહોતી. તેથી, નિર્ધારણ માટેનો પ્રથમ મુદ્દો નકારાત્મક રીતે ઉત્તરિત કરવામાં આવે છે.”

૬૩. અરજદારોના જણાવ્યા મુજબ, એ.આર.સી.આઈ.એલ. સામે

લગાવવામાં આવેલા ગેરપ્રક્ટીકરણના વાંધાઓ અંગે માત્ર એટલું કહેવું જરૂરી છે કે તે કોરનો નિયામક અથવા વ્યવસ્થાપક નિયામક અથવા વ્યવસ્થાપક નથી. તે ધિરાણદાતા છે અને તેને ધિરાણદાતાના અધિકારો છે અને તે પરિસ્થિતિઓમાં, તેણે જે કિંમતે તે અધિકાર મેળવ્યો છે તે સંબંધિત છે. અરજદારો રજૂ કરે છે કે એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ યોજના પ્રસ્તાવિત કરી નથી, તે માત્ર યોજનાને સુગમ બનાવી રહી છે. તે પરિસ્થિતિઓમાં, એ.આર.સી.આઈ.એલ.ની ભૂમિકાના કહેવાતા ગેરપ્રક્ટીકરણને એક્ટની કલમ ૩૯૩(૧)(એ) હેઠળ ગેરકાયદેસર ગણાવી શકાય નહીં.

૬૪. અરજદારો વધુમાં રજૂ કરે છે કે યોજનાના હેઠળ એ.આર.સી.આઈ.એલ.ને કોઈ વિશેષ વર્તન આપવામાં આવ્યું ન હતું અને એ.આર.સી.આઈ.એલ. સાથે અન્ય કોઈપણ ધિરાણદાતા જેવી જ રીતે વર્તવામાં આવ્યું હતું. તેમના જણાવ્યા મુજબ, કંપનીએ બેઠકના સમયે તમામ વિગતો પૂરી પાડી હતી અને જો એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ વિગતો પૂરી પાડી ન હોય, તો અદાલત દ્વારા આદેશિત બેઠક પહેલાં યોજાયેલી તેમની બેઠકમાં, કોઈપણ વ્યક્તિ સામે કોઈ દોષ આક્ષેપિત કરી શકાય નહીં.

૬૫. દસ્તાવેજોનું અવલોકન કર્યા બાદ, હું આપું ઠેરવું જરૂરી માનું છું કે આરસિલને કથિત વિગતો પૂરી પાડવાની આવશ્યકતા નહોતી.

આરસિલ, અન્ય તમામ ઋણદાતાઓની જેમ એક ઋણદાતા હોવાને કારણે, કાયદા હેઠળ જરૂરી એવી વિગતો મેળવવાનો પોતે જ હકદાર હતો. વાંધોકર્તા એવો દાવો કરી શકતો નથી કે વિગતો પૂરી પાડવાની ફરજ આરસિલની હતી, ખાસ કરીને ત્યારે, જ્યારે આરસિલનો આક્ષેપ એવો છે કે ઋણદાતાઓ, ખાસ કરીને વાંધોકર્તાઓ, દરેક બાબતના કબજામાં હતા અને દરેક બાબતનું સંપૂર્ણ જ્ઞાન ધરાવતા હતા.

૬૬. કોઈ શરતો અથવા કરાર હેઠળ એ.આર.સી.આઈ.એલ. દ્વારા મિલકતનો કબજો લેવામાં આવ્યા પછી, તે કબજો નિરમાને સોંપવામાં આવ્યો હતો. હકીકતમાં, નિરમાને કબજો સોંપવો સરફેસી એક્ટની જોગવાઈઓના વિરોધમાં ગણાય નહીં, કારણ કે કાયદો એ જોગવાઈ કરે છે કે જે વ્યક્તિએ એક્ટ હેઠળ કબજો લીધો હોય તેને મિલકતનું સંચાલન કરવાનો અધિકાર રહેશે અને મિલકતનો શ્રેષ્ઠ ઉપયોગ થાય તે માટે તે મિલકત અંગે વ્યવહાર કરવાનો પણ અધિકાર રહેશે. વર્તમાન કેસમાં, આક્ષેપકર્તાઓ એવું કહેતા નથી કે મિલકતનો કબજો નિરમાને સોંપવાથી તેમને કોઈ હાનિ થઈ હતી અથવા નિરમાના પક્ષમાં કોઈ વિશેષ લાભ ઊભો કરવા માટે આવું કરવામાં આવ્યું હતું. જે પ્રતિબંધાજ્ઞાની જાણ ન કરવાનું મુદ્દો બનાવવામાં આવ્યું છે, તે એચ.ડી.એફ.સી.એ કોર સામે મેળવી હતી. એકવાર કાયદેસરની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ કબજો લઈ લીધો પછી, કોરે પ્રતિબંધાજ્ઞાની

શરતોનો ભંગ કર્યો છે એવી કોઈ ફરિયાદ ઋણ વસૂલી અધિકરણ અથવા દીવાની અદાલત સમક્ષ થઈ શકે નહીં. પ્રતિબંધાજ્ઞા કબજો સોંપવાનો અથવા મિલકત હસ્તાંતરિત કરવાનો પ્રતિબંધ મૂકતી હતી. નિર્વિવાદ રીતે, કોરે ન તો મિલકત હસ્તાંતરિત કરી હતી અને ન તો મિલકતનો કબજો કોઈ તૃતીય પક્ષને સોંપ્યો હતો. હકીકતમાં, એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ તેના કાયદેસરના અધિકારો હેઠળ તેમની પાસેથી કબજો લઈ લીધો હતો. કોઈ પણ સ્થિતિમાં પ્રતિબંધાજ્ઞાનો ઉલ્લેખ કરવાથી કે ન કરવાથી આક્ષેપકર્તાઓના કેસ અને હિતને કોઈ લાભ થવાનો નહોતો. નોંધપોથીમાંથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે આ અદાલતે ૨૮/૧૦/૨૦૦૫ના રોજ બેઠક બોલાવવા અંગે આપેલા આદેશમાં આ આદેશનો ઉલ્લેખ છે અને અદાલતનો સદરહુ આદેશ ઋણદાતાઓની બેઠકમાં રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદારોના કહેવા મુજબ, અદાલતનો આદેશ સૌને જાણમાં મુકવામાં આવ્યો હતો અને ઋણદાતાઓની બેઠકમાં તેનો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો હતો. અરજદારો જે રજૂઆત કરવા માંગે છે તે એ છે કે જો પ્રતિબંધાજ્ઞા અને તેની અસર અંગે તરત જાણ કરવામાં આવી ન હોય, તો પણ ઓછામાં ઓછું એટલું તો લોકો જાણતા હતા અને આ અદાલતે આપેલા આદેશો વાંચ્યા પછી તેમણે એવો કોઈ વાંધો ઉઠાવ્યો નહોતો કે સમજાવટ નિવેદનમાં આ હકીકત તેમની નોંધ પર લાવવામાં આવી નહોતી.

૬૭. ઉપર દર્શાવેલ કારણોસર, સ્પષ્ટીકરણાત્મક નિવેદનમાં યોગ્ય વિગતો આપવામાં આવી ન હતી અને તે અપર્યાપ્તતાના દોષથી પીડિત હતું, માત્ર એ કારણસર યોજનાને નિષ્ફળ ઠેરવવી જ જોઈએ એવું હું ઠરાવી શકતો નથી.

૬૮. વિચારણા માટેનો આગામી પ્રશ્ન એ છે કે શું યોજના બેંક ગેરંટીના વ્યવહાર અંગે અયોગ્ય છે અને બેંક ગેરંટી સંબંધે એચ.ડી.એફ.સી. બેંકને ચૂકવવાપાત્ર રકમ યોજનાની કાર્યવાહીનો વિષય બની શકે કે નહીં. એચ.ડી.એફ.સી.ની આપત્તિ એવી છે કે કેટલીક રકમો, જે એચ.ડી.એફ.સી. બેંક દ્વારા બેંક ગેરંટી હેઠળ ચૂકવવામાં આવી છે, તે કોરની બેલેન્સ શીટમાં પ્રતિબિંબિત કરવામાં આવી નથી અને તેથી તે આ કાર્યવાહીઓનો વિષય બની શકતી નથી. વધુમાં, આપત્તિમાં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે બેંક ગેરંટીની રકમ જાહેર ન કરવામાં આવવાને કારણે બેલેન્સ શીટ કંપનીના હિસાબોનું “સાચું અને ન્યાયસંગત દૃશ્ય” દર્શાવતી નથી અને તેથી કંપનીના હિસાબો વિશ્વસનીય નથી, તથા આ સ્પષ્ટ હકીકતોના પરિપ્રેક્ષ્યમાં કોઈ સમાધાન થઈ શકે નહીં.

૬૯. એ પણ એવો કેસ છે કે જણાવેલ દેવું કોર અને/અથવા નિરમા વચ્ચે કસ્ટમ્સ વિભાગ સાથે સમાધાન પામે અથવા પછીની તારીખે નિકાસ સંબંધિત બાધ્યતાઓ પૂર્ણ થાય, તો નિરમા કસ્ટમ્સ વિભાગ

પાસેથી સંપૂર્ણ રકમ વસૂલ કરવાની હકદાર બનશે અને આ હકીકતમાં એચડીએફસી પ્રત્યે અન્યાય સર્જશે. અરજદારોએ રજૂ કર્યું છે કે એ બાબતે કોઈ વિવાદ નથી કે એચડીએફસી બેંકે બેંક ગેરંટીના રોકડિકરણને કારણે કસ્ટમ્સ વિભાગને રકમ ચૂકવી છે. એકવાર કોર માટે અને કોરની તરફથી એચડીએફસી દ્વારા રકમ ચૂકવવામાં આવે, ત્યારબાદ એચડીએફસી બેંક તે કોર પાસેથી વસૂલ કરવાની હકદાર બનશે અને તે પરિસ્થિતિઓમાં એચડીએફસી ધિરાણદાતા બની જશે. તેમનાં કહેવા મુજબ, જ્યારે દરેક ધિરાણદાતાને ચૂકવવાપાત્ર કોરના દેવાંના પુનર્ગઠન માટે યોજના પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવે છે, ત્યારે બેંક ગેરંટી સંબંધિત આવી જવાબદારીને અવગણવાની છે એવું માનવાનો કોઈ કારણ નથી. તેમણે વધુમાં રજૂ કર્યું કે હિસાબી નોંધો જવાબદારી ઊભી કરતી નથી, પરંતુ માત્ર તેની નોંધ કરે છે. તેમનાં જણાવ્યા મુજબ, જો હિસાબોમાં જવાબદારીને સંભાવિત જવાબદારી તરીકે દર્શાવવામાં આવી હોય, તો તેનો અર્થ એવો થઈ શકતો નથી કે હકીકતમાં ઊભી થયેલી જવાબદારીને અવગણી શકાય. તેમણે વધુમાં રજૂ કર્યું કે કોર પાસેથી, કસ્ટમ્સ વિભાગ પાસેથી, બેંક ગેરંટીની રકમ પરત મેળવવાનો અધિકાર માત્ર અનુમાન પર આધારિત છે, કારણ કે નિકાસ સંબંધિત બાધ્યતાઓ પૂર્ણ થશે કે નહીં તે કોઈને જાણીતું નથી. તેમણે વધુમાં રજૂ કર્યું કે સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના હેઠળ તમામ દેવાંનો નિકાલ

થવો આવશ્યક છે અને નિરમાના પક્ષે કેટલાક લાભો વહે છે, તેથી ભવિષ્યમાં મળનારી રાહતોનો આજની તારીખે થનારા નિંકાલ પર કોઈ પ્રભાવ નહીં પડે. એ પણ રજૂઆત છે કે નિરમા સચાના યુનિટ તેની તમામ સંપત્તિ અને જવાબદારીઓ સાથે સ્વીકારવા સંમત છે અને આજની તારીખે કોઈ વ્યક્તિ સંપત્તિનું મૂલ્ય અને/અથવા જવાબદારીઓની માત્રા નિશ્ચિત કરી શકતો નથી. તેમનાં કહેવા મુજબ, આજની સ્થિતિએ અસ્તિત્વમાં રહેલી સંપત્તિઓ અને જવાબદારીઓના વિભાજન માટેનો આ સમાધાન એક સમૂહ સોદો છે અને ભવિષ્યમાં સંપત્તિઓ કેટલી હદ સુધી સ્ફટિકિત થશે અથવા જવાબદારીઓ કેટલી હદ સુધી ઊભી થશે તે માત્ર અનુમાનક્ષેત્રની બાબત છે અને તેથી આથી યોજનાની કાર્યવાહી અમાન્ય બની શકતી નથી. તેમનાં કહેવા મુજબ, વિભાજનની યોજના હેઠળ સચાના ઉપક્રમ તેની તમામ જવાબદારીઓ અને સંપત્તિઓ સાથે નિરમામાં નિહિત થઈ જશે. તેમનાં કહેવા મુજબ, જો નિરમા વિભાજનની યોજના હેઠળ સચાના ઉપક્રમ પોતાના હાથમાં લેવા સંમત હોય, તો નિરમા તમામ લાભોની હકદાર બનશે અને સાથે સાથે જવાબદારીઓ પણ વહન કરશે.

૭૦. આ અદાલતના મત મુજબ, અરજદારાઓની દલીલ પ્રબળ ઠરવી જોઈએ. એક વાર એવું ઠરે કે બેંક ગેરંટી હેઠળની રકમની ચુકવણી થતા એચ.ડી.એફ.સી. બેંક નાણાંધિરાણકર્તા બની ગઈ હતી અને વિભાજન

યોજનાના આધારે સચાણા યુનિટની તમામ સંપત્તિઓ અને જવાબદારીઓ નિરમામાં નિહિત થવાની હતી, ત્યારે એ કહેવો કોઈ અવકાશ રહેતો નથી કે એચ.ડી.એફ.સી., ભલે તે નાણાંધિરાણકર્તા હોય, છતાં તે એવી દાવેદારી કરી શકે કે ચોક્કસ રકમને યોજનાની બહાર રાખવામાં આવે. એવું કહેવું સંપૂર્ણપણે યોગ્ય રહેશે કે સમાધાન અને વિભાજનની યોજના એક સમૂહ-વ્યવહાર છે અને જ્યારે કોઈ પક્ષ એવો સમૂહ-વ્યવહાર સ્વીકારી સમાધાન માટે સંમત થાય છે, ત્યારે તે પક્ષ યોજનામાંથી પ્રવર્તતા તમામ લાભો મેળવવા હકદાર બને છે. આ કહેવું પણ સાચું છે કે કાનૂની જવાબદારીઓ તથા અન્ય જવાબદારીઓ, જાણીતી હોય કે અજાણી, વાસ્તવિક હોય કે સંભાવિત, નિરમાએ વહન કરવાની રહેશે અને આ તબક્કે યોગ્ય નિશ્ચિતતા તથા ચોક્કસ ગણતરી સાથે એ નિર્ધારિત કરવું શક્ય નથી કે આવી જવાબદારીઓની કુલ રકમ કેટલી બનશે. આજ તારીખે, બેંક ગેરંટી હેઠળની રકમ કોર માટે અથવા તેની તરફથી ચૂકવવામાં આવી છે અને જો અંતે આ રકમ પરત કરવાની થાય, તો તેનો લાભ યોજનાના આધારે જે પક્ષ તેને મેળવવા હકદાર હોય તેને જ જવો જોઈએ. એવું કહેવું પણ યોગ્ય રહેશે કે જો નિરમા નિકાસ સંબંધિત બાધ્યતાઓ પૂર્ણ કરે, તો કસ્ટમ્સ વિભાગ પાસેથી રકમ વસૂલવાનો તેમનો હક યોજનામાંથી ઉત્પન્ન થતો હક ગણાશે અને વાસ્તવમાં નિરમાને ચૂકવવાની રકમ એવી રકમ ગણાશે નહીં કે જે

એચ.ડી.એફ.સી. બેંકને પરત જવાની હોય. જો એવી કોઈ યોજના ન હોય અને કોર નિકાસ સંબંધિત બાધ્યતાઓ પૂર્ણ કરે, તો કોર પરતફેર મેળવવા હકદાર બનશે અને એ સ્થિતિમાં પણ એચ.ડી.એફ.સી. એવો દાવો કરી શકશે નહીં કે રકમ સીધી તેમને ચુકવવામાં આવે. પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં લેતા, એચ.ડી.એફ.સી. દ્વારા ઉઠાવાયેલો વાંધો સ્વીકાર્ય નથી.

૭૧. વાંધાકારોએ વધુમાં રજૂઆત કરી છે કે શેર મૂડીમાં ઘટાડા માટે વિશેષ ઠરાવના અભાવે યોજના સંપૂર્ણપણે અમાન્ય બનશે. વાંધાકારોના જણાવ્યા મુજબ, એક્ટની કલમો ૧૦૦ થી ૧૦૪ હેઠળ કંપનીને તેની શેર મૂડીમાં ઘટાડો કરવાની પરવાનગી આપવા માટે આવશ્યક ઔપચારિકતાઓનું પાલન ન કરવામાં આવ્યું હોય, ત્યારે જે યોજના કોર ની મૂડીમાં ઘટાડાનો અનુમાન કરે છે, તે મંજૂરપાત્ર નથી. વાંધાકારોએ એક્ટની કલમ ૧૮૯ નો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે, જેમાં “વિશેષ ઠરાવ” ની વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે અને જેના મુજબ બેઠકમાં મતદાન કરતા સભ્યોમાંથી ૩/૪ ભાગની મંજૂરી આવશ્યક છે. અરજદારોએ રજૂ કર્યું છે કે કોર ને બેઠક બોલાવવાની મંજૂરી આપતી વખતે, આ અદાલતે ખાસ કરીને આદેશ આપ્યો હતો કે એક્ટની કલમ ૧૦૧(૨) ની જોગવાઈઓ, કંપનીઓ (અદાલત) નિયમો, ૧૯૫૪ ના નિયમો ૪૮ થી ૬૫ સાથે વાંચતાં, તે સંબંધિત આવશ્યકતાઓમાંથી

મુક્તિ આપવામાં આવે. તેમના જણાવ્યા મુજબ, આ આદેશ એચ.ડી.એફ.સી. બેંક ને સાંભળ્યા પછી પસાર કરવામાં આવ્યો હતો અને આવી પરિસ્થિતિમાં બેંકને આ વાંધો ઉઠાવવાની પરવાનગી આપી શકાય નહીં. અરજદારોએ વધુમાં રજૂ કર્યું છે કે યોજના સંબંધિત કાર્યવાહી એક જ બારીયું મંજૂરી પ્રક્રિયા છે અને આ કાર્યવાહી દરમિયાન આદેશ પસાર કરતી વખતે, આ અદાલત શેર મૂડીમાં ઘટાડાને મંજૂરી આપી શકે છે, જે પોતાની જાતે જ યોજનાનો એક ભાગ હોઈ શકે છે, અને આવા ઘટાડાના વિચારણા માટે અલગ બેઠક બોલાવવી જરૂરી નહીં બને.

૭૨. માણેક ચોક અને અમદાવાદ મેન્યુફેક્ચરિંગ કંપની લિમિટેડના મામલે, ૪૦ કમ્પ. કેસિસ ૮૧૯માં, આ અદાલતે નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે: “આ મને ‘શેર મૂડીના પુનર્ગઠન’ શીર્ષક હેઠળના અંતિમ આક્ષેપ તરફ લઈ જાય છે, એ છે કે યોજનામાં શેર મૂડીમાં ઘટાડાનો ઉપક્રમ છે અને યોજનાના ભાગરૂપે તે કરવામાં આવતો હોય તોય કંપનીઓ એકટની કલમ ૧૦૦થી આગળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા વિના તે કરી શકાય નહીં. ઉપર મેં પહેલેથી જ દર્શાવ્યું છે કે કંપનીઓ એકટના અન્ય ભાગોમાં તે માટે નિર્ધારિત સંપૂર્ણ પ્રક્રિયાક્રમનું પાલન કર્યા વિના, કલમ ૩૯૧ હેઠળ સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાના ભાગરૂપે શેર મૂડીનું પુનર્ગઠન હાથ ધરવામાં આવી શકે છે. તેમ છતાં, નિયમ ૮૫ શેર મૂડીમાં

ઘટાડાના કિસ્સામાં, જ્યારે તે સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાના ભાગરૂપે હાથ ધરવાનું હોય, ત્યારે વિશેષ અપવાદ રાખે છે. નિયમ ૮૫, જેનો મેં અગાઉ જ ઉલ્લેખ કર્યો છે, એ જોગવાઈ કરે છે કે જ્યારે શેર મૂડીમાં ઘટાડો સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાના ભાગરૂપે અમલમાં મૂકવાનો હોય, ત્યારે તે માટે કંપનીઓ એક્ટ અને નિયમોમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયા, જેમ અગાઉ જણાવાયું છે તેમ, અમલમાં મૂકવી જોઈએ. આ જોગવાઈ ખૂબ જ યોગ્ય કારણોસર કરવામાં આવી છે. તે નિર્વિવાદ રીતે સૂચવે છે કે શેર મૂડીનું પુનર્ગઠન સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાના ભાગરૂપે કરાવી શકાય છે. પરંતુ તે સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાના ભાગરૂપે કરવાનું હોય તોય, નિયમ ૮૫ની આ વિશેષ જોગવાઈ કંપનીઓ એક્ટની કલમ ૧૦૦થી આગળની પ્રક્રિયા અમલમાં મૂકવાનો ફરજિયાત નિર્દેશ આપે છે. સામાન્ય રીતે, શેર મૂડીમાં ઘટાડો કંપનીના સભ્યોને અસર કરે છે અને દેણદારોને અવગણીને કંપની અને તેના સભ્યો વચ્ચેના સમાધાન અથવા વ્યવસ્થા દ્વારા તે કરાવી શકાય છે. હવે, જો શેર મૂડીમાં ઘટાડામાં ચુકવેલ મૂડીનો કોઈ ભાગ પરત આપવાનો સમાવેશ થતો હોય અથવા બાકી રહેલ શેર મૂડી અંગેના કોઈપણ શેર પરની જવાબદારીનો અંત લાવતો હોય અથવા તેમાં ઘટાડો કરતો હોય, તો તે દેણદારોને પ્રતિકૂળ અસર પહોંચાડશે. છતાં, આ બાબતમાં દેણદારોને કોઈ અવાજ ન રહે. જો કલમ ૧૦૦થી આગળ જોગવાયેલ

પ્રક્રિયા અમલમાં મૂકવી જ પડે, તો દેણદારોને સાંભળ્યા વિના અને ઘટાડાનો વિરોધ કરનારા દેણદારો માટે જોગવાઈ કર્યા વિના અદાલત શેર મૂડીમાં ઘટાડાને મંજૂરી આપી શકશે નહીં. તેમ છતાં, જો શેર મૂડીમાં ઘટાડામાં બાકી રહેલ શેર મૂડી સંબંધિત જવાબદારીમાં ઘટાડો અથવા કોઈપણ શેરહોલ્ડરને કોઈપણ ચુકવેલ મૂડીનું ચુકવણું એમ પૈકીનું કંઈ સામેલ ન હોય, તો અદાલત દેણદારોનો સંદર્ભ લીધા વિના તેને મંજૂરી આપી શકે છે. આવા કિસ્સામાં, કલમ ૧૦૨માં જોગવાયેલ મુજબ, પ્રસ્તાવિત ઘટાડા સામે વાંધો ઉઠાવવાનો હક પણ દેણદારોને ન રહે. વર્તમાન કેસમાં, સ્વીકાર્ય રીતે, શેર મૂડીમાં ઘટાડો એવી શેર મૂડીના રદ કરવા દ્વારા છે, જે ખોવાઈ ગઈ છે અથવા ઉપલબ્ધ સંપત્તિ દ્વારા પ્રતિનિધિત થતી નથી. એવા કિસ્સામાં, માત્ર ઘટાડાના કેસમાં પણ દેણદારોને વાંધો ઉઠાવવાનો હક નથી અને ઘટાડો કલમ ૧૦૦થી આગળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરીને લાવવામાં આવે કે સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના દ્વારા, તેનાથી કોઈ ફરક પડતો નથી. તેથી, જો નિશ્ચિત પરિસ્થિતિઓમાં તે સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજનાના ભાગરૂપે કરવામાં આવી શકે, તો આ કેસમાં તે યોગ્ય રીતે કરવામાં આવ્યું છે અને યોજનાને મંજૂરી આપતી વેળાએ તેના પરિણામે શેર મૂડીમાં ઘટાડાની પણ પુષ્ટિ થવી જોઈએ.

હું, તથાપિ, આ અનુમાનના આધારે આગળ વધવા માટે તૈયાર છું

કે જે પ્રસ્તાવિત સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના એવી હોય કે જેમાં ગુમ થયેલી અથવા ઉપલબ્ધ સંપત્તિઓ દ્વારા પ્રતિનિધિત ન થતી શેર મૂડીમાં ઘટાડો કલ્પિત કરવામાં આવ્યો હોય, તો તે કંપની એક્ટની કલમ ૧૦૦થી આગળ ખાસ નિર્ધારિત કરેલી પ્રક્રિયાનું અનુસરણ કર્યા વિના કરી શકાતો નથી. તેથી, તેમાં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કંપની દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે કે નહીં તે શોધવું આવશ્યક બને છે. કંપની દ્વારા સમાધાન અને વ્યવસ્થાની યોજના પ્રસ્તાવિત કરતી વખતે, સાથે સાથે શેર મૂડીમાં ઘટાડો કરવાનો પ્રસ્તાવ કરવામાં કોઈ વાંધાજનક બાબત નથી, અને બંને બાબતોનો એકસાથે વિચાર કરી મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે. આ બાબત ઈન રે ટાટા આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ કો. લિ. માં કરાયેલા નિરીક્ષણોથી સ્પષ્ટ થાય છે. તે કેસમાં એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે જે યોજના સંગઠનના સ્મરણપત્ર અથવા નિયમાવલિમાં ફેરફાર લાવે છે, પરંતુ એવો ફેરફાર કરવા માટે એક્ટમાં નિર્ધારિત રીત મુજબ એક્ટ હેઠળ કાર્યવાહી કરવામાં આવી નથી, તેવી યોજનાને ત્યાં સુધી મંજૂરી આપવામાં આવી શકતી નથી જ્યાં સુધી સ્મરણપત્ર અને નિયમાવલિમાં ફેરફાર માટે અલગ કાર્યવાહી કરવામાં ન આવે. આ દલીલનો અસ્વીકાર કરતાં એમ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં

એક્ટ સ્મરણપત્રમાં ફેરફાર કરવા માટે સ્પષ્ટ પ્રક્રિયા નક્કી કરે છે, ત્યાં કલમ ૧૨૦ હેઠળ મંજૂરી માગવા પહેલાં તે પ્રક્રિયાનું અનુસરણ કરવું આવશ્યક નથી એવું કહેવું સંશયાસ્પદ છે; પરંતુ જ્યાં એવી સ્થિતિ ન હોય, ત્યાં અદાલત કલમ ૧૨૦ હેઠળ સ્મરણપત્રમાં ફેરફાર કરતી યોજનાને મંજૂરી આપી શકે છે. ઈન રે કટની સિમેન્ટ એન્ડ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ કો. લિ. માં, સદરહુ કંપની અને એસોસિયેટેડ સિમેન્ટ કંપનીઝ લિ. નામે ઓળખાનાર તમામ સિમેન્ટ કંપનીઓના વિલીનીકરણ વચ્ચે સંમિલનની એક યોજના પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી હતી. આ વિલીનીકરણ અમલમાં મુકાઈ શકે તે પહેલાં, શેર મૂડીનું પુનર્ગઠન કરવું અને સદરહુ કંપનીની મૂડીમાં અલગ અલગ વર્ગના શેરધારકોને સંગઠનના સ્મરણપત્ર દ્વારા આપવામાં આવેલા હક્કોમાં ફેરફાર કરવો આવશ્યક બન્યો હતો. આ બાબત કંપની એક્ટ, ૧૯૧૩ ની કલમ ૧૫૩ હેઠળ સંમિલનની યોજનાના ભાગરૂપે પ્રસ્તાવિત કરવામાં આવી હતી, જે કંપની એક્ટ, ૧૯૫૬ ની કલમ ૧૯૧ સાથે પરિ મટેરિયા છે. તેમાં એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે અદાલત કલમ ૧૫૩ હેઠળ એવી યોજનાને મંજૂરી આપી શકે છે, ભલે તેમાં એવા કૃત્યોનો સમાવેશ થતો હોય કે જે, આવી જોગવાઈઓને બાદ કરતાં, કંપનીના અધિકારક્ષેત્રની બહારના ગણાતા; પરંતુ

આ નિયમ ઉપર એવી મર્યાદા છે કે જો કંપની એક્ટમાં કોઈ કાર્ય વિશિષ્ટ રીતે કરવાની સક્ષમતા આપતી સ્પષ્ટ જોગવાઈ હોય, તો સક્ષમ બનાવતી તે કલમની જ જોગવાઈઓનું પાલન કરવું પડે, કલમ ૧૫૩નું નહીં. આ નિરીક્ષણ પર આધાર રાખીને એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે જો શેર મૂડીમાં ઘટાડો લાવવા માટે જોગવાઈ હોય, તો કલમ ૩૯૧ને બાકાત રાખીને તે જ જોગવાઈનું પાલન કરવું આવશ્યક છે. બંગાલ બેંક લિ. વિ. સુરેશ ચક્રવર્તીનો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે મૂડીમાં ઘટાડો સંકળાયેલી યોજના ઘટાડા સંબંધિત ધારાસભાકીય જોગવાઈઓ અનુસાર જ અમલમાં મુકવી આવશ્યક છે.

ભારતી સેન્ટ્રલ બેંક લિ. બાબતે ઈન રે માં પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં નીચે મુજબ નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું: '..... જ્યાં એક્ટ મૂડીમાં ઘટાડા માટે સ્પષ્ટપણે વિશેષ પ્રક્રિયા નિર્ધારિત કરે છે, ઉદાહરણ તરીકે, કલમ ૫૫ અને તેની અનુસરી આવતી અનેક કલમો દ્વારા, ત્યાં મૂડીમાં ઘટાડો સમાવવામાં આવતી યોજના, જેવી કે હાલમાં મારી સમક્ષ આવેલી છે, તેને મંજૂરી આપવામાં આવી શકતી નથી, જો સુધી મૂડીમાં ઘટાડા માટેની પ્રક્રિયા પણ અનુસરવામાં આવી ન હોય. પામર 'સ કંપની

પ્રિસીડન્ડ્સ, ૧૫મી આવૃત્તિ, ભાગ ૧, પાનું ૧૨૬૪ માંનો ફોર્મ નં. ૭૭૪ દર્શાવે છે કે મૂડીમાં ઘટાડો અને યોજના, બંને, શેરહોલ્ડરો દ્વારા એ જ એક બેઠકમાં વિચારણા માટે લઈ શકાય છે અને અલગ બેઠકો આવશ્યક નથી, તેમજ અદાલત એ જ એક આદેશ દ્વારા, મૂડીમાં ઘટાડા સાથે સંયુક્ત રીતે યોજનાને મંજૂરી આપી શકે છે, અર્થાત્, કલમ ૫૫ હેઠળ મૂડીમાં ઘટાડા માટેના વિશેષ ઠરાવની પુષ્ટિ કરી શકે છે અને કલમ ૧૫૩ હેઠળ યોજનાને મંજૂરી આપી શકે છે. જોકે, જો કલમ ૫૫ તથા અન્ય કલમોની આવશ્યકતાઓનું પાલન કરવામાં આવ્યું ન હોય, તો અદાલત મંજૂરી માટેની અરજી મુલતવી રાખવાનો નિર્દેશ આપી શકે છે જેથી કંપની પિટીસન નં. પત્રકની જાહેરાત કરી શકે અને અન્ય રીતે મૂડીમાં ઘટાડા માટે એકટની આવશ્યકતાઓનું પાલન કરી શકે, જેમ કે ઇન રે કૂપર માં માત્ર એટલું જ કરવામાં આવ્યું હતું. 'એવું સ્પષ્ટપણે સુસ્થાપિત જણાય છે કે જ્યાં સમાધાન અને ગોઠવણની યોજના પોતાના વ્યાપમાં શેર મૂડીમાં ઘટાડો સમાવે છે, ત્યાં ઘટાડા માટેની પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવી આવશ્યક છે; પરંતુ જો એવું દર્શાવવામાં આવે કે કલમ ૧૦૦ થી આગળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયા, ઋણદાતાઓ અને સભ્યોની મંજૂરી માટે યોજના રજૂ કરતી વેળાએ, સમકાલીન રીતે અમલમાં મૂકવામાં આવી હતી,

તો અદાલત યોજના મંજૂર કરતી વખતે શેર મૂડીમાં ઘટાડાને પણ મંજૂરી આપી શકે છે. નિર્ધારિત કરવા માટેની મહત્વપૂર્ણ બાબત એ રહેશે કે જ્યાં જ્યાં શેર મૂડીમાં ઘટાડા માટેની પ્રક્રિયા ફરજિયાત હોય ત્યાં તેનું કડકપણે પાલન કરવામાં આવ્યું છે કે નહીં અને જ્યાં જ્યાં તે માત્ર નિર્દેશાત્મક હોય ત્યાં તેનું તત્વતઃ પાલન કરવામાં આવ્યું છે કે નહીં.

કોઈ નિર્ધારિત કેસમાં શેર મૂડીમાં ઘટાડો અમલમાં મૂકવા માટે કઈ ચોક્કસ પ્રક્રિયા અનુસરવી જોઈએ તે નક્કી કરી શકાય તે પહેલાં, કંપની શેર મૂડીમાં ઘટાડો કેવી રીતે કરવાની દરખાસ્ત કરે છે તે જાણી લેવું આવશ્યક છે. એક્ટની કલમ ૧૦૦ માં દર્શાવ્યા મુજબ કંપનીની શેર મૂડીમાં ત્રણ અલગ અલગ રીતે ઘટાડો કરી શકાય છે. શેર મૂડીમાં ઘટાડો અમલમાં મૂકવા માટે કંપની, તેની કોઈપણ શેર પર બાકી રહેલી શેર મૂડી સંબંધિત જવાબદારીને સમાપ્ત કરી શકે અથવા ઓછી કરી શકે; અથવા તેની કોઈપણ શેર પરની જવાબદારી સમાપ્ત કે ઓછી કર્યા સાથે અથવા તે કર્યા વિના, એવી ચૂકવાયેલ શેર મૂડી રદ કરી શકે જે નુકસાનમાં ગઈ હોય અથવા ઉપલબ્ધ સંપત્તિ દ્વારા પ્રતિનિધિત ન થતી હોય; અથવા તેની કોઈપણ શેર પરની જવાબદારી સમાપ્ત કે ઓછી કર્યા સાથે અથવા તે કર્યા વિના, કંપનીની જરૂરિયાત કરતાં વધુ હોય

તેવી ચૂકવાયેલ શેર મૂડી પરત ચૂકવી શકે. શેર મૂડીમાં ઘટાડો સામાન્ય સભામાં પસાર કરવામાં આવેલા વિશેષ ઠરાવ દ્વારા કરી શકાય છે, જેને અદાલતની મંજૂરી મળવી આવશ્યક છે. કલમ ૧૦૧ મુજબ, જો પ્રસ્તાવિત શેર મૂડીમાં ઘટાડામાં બાકી રહેલી શેર મૂડી સંબંધિત જવાબદારીમાં ઘટાડો અથવા કોઈપણ શેરધારકને કોઈ ચૂકવાયેલ શેર મૂડીની ચુકવણીનો સમાવેશ થતો હોય, તો તેમાં નિર્ધારિત જોગવાઈઓ અમલમાં આવશે; જો કે, કેસની વિશેષ પરિસ્થિતિઓને ધ્યાનમાં રાખીને અદાલતને એવી દિશા આપવાની સત્તા રહેશે કે ઉપકલમ (૨) ની જોગવાઈઓ કોઈ એક વર્ગ અથવા વર્ગોના દેવાનુંદારો બાબતે લાગુ નહીં પડે. હાલના કેસમાં, કંપનીના કોઈપણ શેર સંબંધિત, હજી ચુકવવાનું બાકી રહેલા મૂડી અંગેની જવાબદારીનો અંત લાવીને અથવા તેમાં ઘટાડો કરીને, અથવા કંપનીની જરૂરિયાત કરતાં વધુ રહેલી કોઈપણ ચુકવાયેલ શેર મૂડી પરત ચૂકવીને, શેર મૂડીમાં ઘટાડો કરવામાં આવેલો નથી. આ ઘટાડો એવી ચુકવાયેલ મૂડીને રદ કરીને કરવામાં આવે છે, જે નષ્ટ થઈ ગઈ છે અથવા ઉપલબ્ધ સંપત્તિ દ્વારા પ્રતિનિધિત નથી થતી. જ્યારે ઉપલબ્ધ સંપત્તિ દ્વારા પ્રતિનિધિત ન થતી હોય અથવા નષ્ટ થઈ ગયેલી કોઈપણ ચુકવાયેલ શેર મૂડીને રદ કરીને મૂડીમાં ઘટાડો કરવામાં આવે છે,

ત્યારે અદાલત તેવો નિર્દેશ ન આપે ત્યાં સુધી કલમ ૧૦૧ ની ઉપકલમ (૨) માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કરવું ફરજિયાત નથી. કલમ ૧૦૧ ની ઉપકલમ (૨) હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયા મુજબ, મૂડીમાં ઘટાડાની પુષ્ટિ મેળવવા માટે રજૂ કરાયેલ અરજીની નોટિસ કંપનીના દરેક એવા દેવામાંદારને આપવાની હોય છે, જે આ ઘટાડાથી પ્રભાવિત થાય છે અને જેને આવા ઘટાડા સામે આક્ષેપ કરવાનો હક હોય છે. આ પ્રક્રિયા એટલી હદ સુધી જાય છે કે અસહમત દેવામાંદારોને ચુકવણી માટે અદાલતના આદેશ દ્વારા જોગવાઈ કરવામાં આવે છે. જ્યાં પ્રસ્તાવિત ઘટાડામાં અચુકવાયેલ શેર મૂડી સંબંધિત જવાબદારીમાં ઘટાડો કરવો અથવા કોઈપણ શેરધારકને કોઈપણ ચુકવાયેલ શેર મૂડીની ચૂકવણી કરવી સમાવેશિત હોય, ત્યાં આ પ્રક્રિયા ફરજિયાત છે. અહીં એવો કેસ નથી. આ બાબતે કોઈ વિવાદ નથી કે ઘટાડો એવી ચુકવાયેલ શેર મૂડીને રદ કરવાની રીતથી છે, જે નષ્ટ થઈ ગઈ છે અથવા ઉપલબ્ધ સંપત્તિ દ્વારા પ્રતિનિધિત નથી થતી. તેથી, અદાલત વિપરીત નિર્દેશ ન આપે ત્યાં સુધી, કલમ ૧૦૧ ની ઉપકલમ (૨) હેઠળ નિર્ધારિત પ્રક્રિયા આ કેસમાં ફરજિયાત નથી. તેથી, નષ્ટ થઈ ગયેલી અથવા ઉપલબ્ધ સંપત્તિ દ્વારા પ્રતિનિધિત ન થતી ચુકવાયેલ શેર મૂડીને રદ કરવાની રીતથી શેર

મૂડીમાં ઘટાડો અમલમાં મૂકવા માટે, કંપનીએ સામાન્ય સભામાં શેર મૂડી ઘટાડવા અંગેના ઠરાવ તરીકે ઓળખાવાનો વિશેષ ઠરાવ પસાર કરવો પડશે અને ત્યારબાદ શેર મૂડીના ઘટાડાની પુષ્ટિ માટે અરજી કરવી પડશે. ઉપર અગાઉ દર્શાવેલા કારણોસર, હું એવો ઠરાવું છું કે કંપનીએ ૨૧ દિવસની અવધિની નોટિસ આપી હતી અને સભ્યોને પાઠવવામાં આવેલી સભા બોલાવતી નોટિસમાં એ ઠરાવ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો કે, યોજનાને મંજૂરી આપતાં સમયે, સભ્યોએ શેર મૂડીમાં ઘટાડાને પણ મંજૂરી આપવી જોઈએ. યોજનાને મંજૂરી આપતો ઠરાવ કાનૂની બહુમતીથી પસાર કરવામાં આવ્યો છે. હવે માત્ર એક જ પ્રશ્ન રહે છે કે સામાન્ય શેરધારકો અને પ્રાધાન્ય શેરધારકો હાજર રહેવાની સામાન્ય સભામાં વિશેષ ઠરાવ રૂપે આ ઠરાવ રજૂ કરવાની મનશા, સભા અથવા સભાઓ બોલાવતી નોટિસમાં દર્શાવવામાં આવી છે કે નહીં. વધારાના શેરોના નિર્ગમન અને ફાળવણીના કેસ પર વિચાર કરતી વખતે ઉપર દર્શાવેલા કારણો અને કલમ ૮૧(૧) તથા ૮૧(૧અ) માં રહેલી જોગવાઈ અહીં અનુરૂપ ફેરફારો સાથે લાગુ પડશે. તેથી, હું એવો ઠરાવું છું કે કંપનીના સભ્યોએ સામાન્ય સભામાં કાનૂની બહુમતીથી પસાર કરાયેલા વિશેષ ઠરાવ દ્વારા શેર મૂડીમાં ઘટાડાને મંજૂરી આપી છે અને

યોજનાને મંજૂરી આપતાં જ સભ્યોએ એકસાથે વિશેષ ઠરાવ દ્વારા શેર મૂડીમાં ઘટાડાને પણ મંજૂરી આપી છે. તેથી, કલમો ૧૦૦ અને ૧૦૧ માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કંપની દ્વારા કરવામાં આવ્યું છે અને કલમ ૧૦૨ આકર્ષિત થતી નથી અને પરિણામે યોજનાને મંજૂરી આપતાં અદાલત શેર મૂડીના ઘટાડાને પણ મંજૂરી આપી શકે છે. તેથી, હું એવો ઠરાવ હું કે શેર મૂડીમાં ઘટાડા માટે નિર્ધારિત ફરજિયાત પ્રક્રિયાનું કડક પાલન કરવામાં આવ્યું છે. તેથી, કંપનીએ શેર મૂડીમાં ઘટાડા માટે નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યું છે અને અહીં જે હું કરવાનું પ્રસ્તાવિત કરું છું તે મુજબ યોજનાને મંજૂરી આપતાં જ તેની એકસાથે પુષ્ટિ પણ કરી શકાય છે.”

૭૨.૧ આ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલી નોંધણીઓ પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે કંપનીના સભ્યો સામાન્ય સભામાં, જો તે જ કાયદેસરની બહુમતીથી વિશેષ ઠરાવ પસાર કરવામાં આવ્યો હોય અને યોજનાને મંજૂરી આપતી વખતે સભ્યો એકસાથે શેર મૂડીમાં ઘટાડાને પણ વિશેષ ઠરાવ દ્વારા મંજૂરી આપે, તો શેર મૂડીમાં ઘટાડાને મંજૂરી આપી શકે છે. એવું માનવું પડે કે કલમો ૧૦૦ થી ૧૦૧ માં નિર્ધારિત પ્રક્રિયા કંપની દ્વારા અનુસરવામાં આવી છે અને કલમ ૧૦૨ લાગુ પડતી નથી. સ્થિર થયેલા કાનૂનને ધ્યાનમાં લેતાં, વાંધાકર્તા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલો

વાંધો હવે ટકતો નથી.

૭૩. યોજનાની અમાન્યતા અંગે વાંધાકર્તાનો એવો વાંધો છે કે યોજના આવકવેરા આવક પર છેતરપિંડી સમકક્ષ છે, કારણ કે યોજનામાં નિરમાના હાથે કોરના સચાણા ઉપક્રમના આગળ ધપાવેલા નુકસાન અને અવમૂલ્યનની સેટ-ઓફની સુવિધાનો લાભ આપવામાં આવ્યો છે; તે બાબતે નોંધવું રહે કે આવકવેરા એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૭૨એ(જ) પોતે જ જોગવાઈ કરે છે કે વિભાજિત ઉપક્રમના આવા આગળ ધપાવેલા નુકસાન અથવા અપશોષિત અવમૂલ્યનને પરિણામી કંપનીના હાથે આગળ ધપાવી શકાય અને સેટ-ઓફ કરી શકાય. જો આ કાયદેસરનો લાભ નિરમાને ઉપલબ્ધ હોય અને તેઓ આવી સેટ-ઓફનો લાભ લેવાના હકદાર હોય, તો વાંધાકર્તાઓને એવું કહેવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં કે યોજના આવક પર છેતરપિંડી સમકક્ષ ગણાશે. એવું કહેવું યોગ્ય રહેશે કે જે કંઈ કાયદા હેઠળ અનુમત્ય છે તેને ક્યારેય જાહેર નીતિ વિરુદ્ધ અથવા આવક પર છેતરપિંડી તરીકે માનવામાં આવી શકે નહીં.

૭૪. શેર વિનિમય ગુણોત્તર સંબંધિત વાંધા અંગે અરજદારોએ રજૂ કર્યું છે કે વાંધો ઉઠાવનાર પૈકી કોઈપણ બેંકો કોર અથવા નિરમાની શેરહોલ્ડર નથી અને તેથી તેઓને એવો વાંધો ઉઠાવવાનો હક નથી. અરજદારોએ કરેલી રજૂઆતો પરથી સ્પષ્ટપણે જણાય છે કે વિનિમય ગુણોત્તર મુંબઈની મેસર્સ આર.એસ.એમ. એન્ડ કંપની, ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સના

અહેવાલના આધારે નક્કી કરવામાં આવ્યો છે. તેમના જણાવ્યા મુજબ, આ અહેવાલ શેરહોલ્ડરો અને ધિરાણદાતાઓની બેઠકમાં મુકવામાં આવ્યો હતો અને સદરહુ ગુણોત્તર નક્કી કરવા બાબતે કોઈપણ બેઠકમાં કોઈપણ પ્રકારનો વાંધો ઉઠાવવામાં આવ્યો નહોતો. આ અદાલતના મત મુજબ, જો નિરમાના શેરો કોરના શેરહોલ્ડરોને ફાળવવાથી સદરહુ શેરહોલ્ડરોને લાભ થવાનો હોય, તો હાલના વાંધાકર્તાઓને કોઈ વાંધો હોઈ શકે નહીં. કંપનીની મિલકતોના વેચાણ અને કંપનીના વિલોપનના કિસ્સામાં, કોરના શેરહોલ્ડરોને કંઈ મળવાનું નહોતું. જો યોજનાના હેઠળ આવા શેરહોલ્ડરોને કેટલાક લાભો મળવાના હોય, તો આવા શેરહોલ્ડરોને આવા લાભો પ્રદાન કરવાથી વાંધાકર્તાઓના હકો ઉપર કોઈ અસર થવાની નથી. એ પણ નોંધવા યોગ્ય છે કે કોરના શેરહોલ્ડરો પોતાના શેરો યથાવત્ રાખશે અને કોરના શેરહોલ્ડરોને વધારાનો લાભ પણ આપવામાં આવશે. શેરહોલ્ડરોને આપવામાં આવતો આ લાભ શેરહોલ્ડરોના દૃષ્ટિકોણથી પણ મૂલવવાનો રહેશે, કારણ કે તેઓને હવે કશું નહીં મળવાને બદલે કંઈક મળવાનું છે અને એ જ બાબત તેમને આ યોજના સ્વીકારવા પ્રેરિત કરે છે. કોઈપણ સ્થિતિમાં, વાંધાકર્તાઓને શેર વિનિમય ગુણોત્તરના આધાર પર યોજનાને પડકારવાનો અધિકાર નથી.

૭૫. મિહીર મફતલાલ (ઉપરોક્ત)ના મામલામાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું: “..... આ બાબત પણ ધ્યાનમાં

રાખવાની છે કે કયો વિનિમય અનુપાત વધુ સારો છે, તે સુજાણ ઇક્વિટી શેરધારકોના વાણિજ્યિક નિર્ણયના ક્ષેત્રમાં આવે છે. પ્રસ્તાવિત યોજનાના આધારભૂત પોતાના લાભ અને હિતને જાણતા, વ્યવહાર અને સમજદાર વ્યક્તિઓ ગણાતા ઇક્વિટી શેરધારકો દ્વારા કરવામાં આવેલા આ મૂલ્યાંકનાત્મક નિર્ણય સામે અદાલત અપીલમાં બેસે તે યોગ્ય નથી. તેમણે ખુદી આંખે આ અનુપાત તથા સંપૂર્ણ યોજનાને મંજૂરી આપી છે. બહુમતી શેરધારકોમાંના ૪૦% નાણાકીય સંસ્થાઓ હતાં, જેઓ શેરોના મૂલ્યાંકનના પાસા અંગે સારી રીતે પરિચિત ગણાતાં હતાં. ટ્રાન્સફરી કંપનીના બે શેર સામે ટ્રાન્સફરર કંપનીના પાંચ શેરના વિનિમય અંગે તેમને કોઈ વાંધો નહોતો. અગાઉ જણાવ્યા મુજબ, આ એક પ્રકારનું સમૂહરૂપ પેકેજ હતું, જેમાં તમામ અનિશ્ચિત તથા અંતર્નિહિત પરિબલોને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા, જે શેરધારકોએ વિલય યોજનાને મંજૂરી આપવી કે નહીં તે નક્કી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાના હતા. વિનિમય અનુપાત તો માત્ર તેમાંનો એક મુદ્દો હતો. ભવિષ્યના વર્ષોમાં, સંયુક્ત થયેલ કંપનીઓ કાર્યરત થશે ત્યારે અને શેરધારકોના મતે વધુ ડિવિડન્ડ મેળવવાની વધુ સારા અવસરો ઉપલબ્ધ થશે તેવી સંભાવિત અપેક્ષા હેઠળ, તેમની વાણિજ્યિક સમજ મુજબ સમગ્ર યોજનાને વિનિમય અનુપાત સાથે સ્વીકારવી યોગ્ય છે એવું તેમણે માન્યું. તેમણે સ્વૈચ્છિક રીતે ટ્રાન્સફરર

કંપનીના શેરધારકોને ટ્રાન્સફરી કંપનીના બે શેરના બદલે ટ્રાન્સફર કંપનીના પાંચ શેર આપવાનું માન્ય કર્યું અને તે ઉપલબ્ધ કરાવ્યા. અપીલકર્તા માત્ર ૫% અસંમતિ દર્શાવનાર શેરધારકોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતો હતો અને તેનો વાંધો લગભગ વિરાનમાં પડેલા અવાજ સમાન હતો, જે તેના સહ-શેરધારકોની બહુમતીને ગમ્યો નહોતો. આ સંદર્ભમાં, અપીલકર્તા તરફથી હાજર વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી શાંતિ ભૂષણે અમારું ધ્યાન વિભાગીય ખંડપીઠના તેના ચુકાદાના પૃષ્ઠ ૩૭૫ પર કરાયેલા અવલોકન તરફ દોર્યું, જેમાં કહેવામાં આવ્યું હતું કે ‘જો વિવિધ વિગતોને ધ્યાનમાં રાખીને ગણિતીય કસોટી પર ન્યાયસંગત રીતે પ્રસ્તાવિત થઈ શકે તેવા વિનિમય અનુપાતની ચોકસાઈનું પરીક્ષણ કરવામાં આવે, તો અપીલકર્તા તરફથી શ્રી બી.આર. શાહે જે સૂચવ્યું છે તેમાં કંઈક બળ છે. છતાં, અદાલતે જે તપાસ હાથ ધરવાની હોય તેના વ્યાપને તથા જે નિષ્કર્ષો સાથે આપણે સંબંધિત છીએ તેને ધ્યાનમાં રાખીએ, તો સદ્ભાવના ના અભાવે વર્તમાન કેસના તથ્યો અને પરિસ્થિતિઓમાં કાયદેસર રીતે આ કસરત હાથ ધરવી અમારે માટે અનુમત્ય નહીં બને.’ આ અવલોકન અપીલકર્તાના વરિષ્ઠ વકીલને કેવી રીતે કોઈ રીતે ઉપયોગી બની શકે તે અમે મૂલવી શકતા નથી, કારણ કે અદાલતનો આશય માત્ર એટલો સૂચવવાનો હતો કે, ભલે એવું માનીએ કે કોઈ બીજો વિનિમય અનુપાત વધુ સારો તરીકે સૂચવાઈ શકે, તો પણ વિલય

અમલમાં આવ્યા પછી તેવા ઓછા અનુકૂળ અનુપાતને અન્ય લાભો સંતુલિત કરી શકે તે ધ્યાનમાં રાખીને, પોતાની સમગ્ર વર્ગના હિતમાં સદ્ભાવનાપૂર્વક કાર્ય કરનાર ઇક્વિટી શેરધારકો પર જ એવો અનુપાત સ્વીકારવાનો નિર્ણય છોડી દેવો. અમે આ દૃષ્ટિકોણ સાથે સંપૂર્ણ સહમત છીએ. આ સંદર્ભમાં અમે મોંઘમ, જે. ના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ, જે હોઅર એન્ડ કંપની, ઇન રી [૧૯૩૩] ઓલ ઇ.આર. રિપોર્ટ ૧૦૫ માં આપવામાં આવ્યો હતો, જેમાં નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યું હતું કે જ્યાં કાનૂની બહુમતીએ પ્રસ્તાવ સ્વીકારી લીધો હોય ત્યાં પ્રસ્તાવિત કિંમત અન્યાયી છે તે અંગે અદાલતને સંતોષે તેવો ભાર અરજદારો પર જ રહેશે. આ સંદર્ભમાં, વિધાવંત ન્યાયાધીશે નીચે મુજબના પ્રાસંગિક અવલોકનો કર્યા હતાં: ‘હું જે બીજો નિષ્કર્ષ કાઢું છું તે આ છે ... અદાલતે યોજનાને ન્યાયસંગત ગણવી જોઈએ, કારણ કે મને એવું માનવું અશક્ય લાગે છે કે અત્યંત મજબૂત આધારના અભાવે, અદાલતને સંબંધિત એવા બહુ મોટા ભાગના શેરધારકોની વિરુદ્ધ જઈને યોજનાની ન્યાયસંગતતા અંગે પોતાનો દૃષ્ટિકોણ સ્થાપિત કરવાનો અધિકાર હોય. તેથી, આ મુદ્દે અંતિમ મત વ્યક્ત કર્યા વિના, કારણ કે વિશેષ કેસોમાં વિશેષ પરિસ્થિતિઓ હોઈ શકે, મારી સમક્ષ રહેલા આવા કેસમાં, જ્યાં સુધી સકારાત્મક રીતે સ્થાપિત ન કરવામાં આવે કે શેરધારકોની બહુ મોટી બહુમતીના મતો હોવા છતાં યોજના અન્યાયી છે,

ત્યાં સુધી હું વિપરીત આદેશ કરવાની મને કોઈ હક છે એવું જોઈ શકતો નથી.’

અમે સમાધાન અને સમજુતીની યોજનામાં અપનાવવામાં આવેલા વિનિમય અનુપાત અંગેની સમાન આપત્તિ સાથે સંબંધિત, મદ્રાસ વડી અદાલતના કમલા સુગર મિલ્સ લિ., ઇન રે [૧૯૮૪] ૫૫ કમ્પ કેસ ૩૦૮ માં આવેલા નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ. અદાલતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું: ‘એકવાર હસ્તાંતરી કંપનીના શેરહોલ્ડરોને ફાળવવાના સ્વીકારક-કંપનીના શેરોના વિનિમય અનુપાતનું નિર્ધારણ મૂલ્યાંકન ક્ષેત્રના નિષ્ણાત એવા માન્ય ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સની સંસ્થાએ કરી દીધું હોય અને જો તે મૂલ્યાંકનમાં કોઈ ભૂલ દર્શાવી શકાય તેમ ન હોય, તો એવો વિનિમય અનુપાત બદલવા માટે અદાલતે પોતાનો વિનિમય અનુપાત પ્રતિસ્થાપિત કરવો તે યોગ્ય નથી, ખાસ કરીને જ્યારે એ જ અનુપાત બે કંપનીઓના શેરહોલ્ડરોની પ્રચંડ બહુમતિ દ્વારા કોઈ વાંધા વિના સ્વીકારવામાં આવ્યો હોય, અથવા એવો કહેવું કે શેરહોલ્ડરોએ તેમની સામૂહિક પ્રજ્ઞાથી સદરહુ વિનિમય અનુપાત સ્વીકારવો ન જોઈએ હતો કારણ કે તે તેમના હિતને હાનિકારક થશે.’

અમારા મતે આ નોંધણીઓ આ પાસા અંગેની યોગ્ય કાનૂની

સ્થિતિ પ્રતિબિંબિત કરે છે. ”

૭૫.૧ આ સ્થિર થયેલા સિદ્ધાંત પરથી સ્પષ્ટ જણાય છે કે, એકવાર હસ્તાંતરગ્રાહી કંપનીના જે શેર હસ્તાંતરક કંપનીના શેરહોલ્ડરોને ફાળવવાના છે તેમના વિનિમય અનુપાતનું નિર્ધારણ મૂલ્યાંકન ક્ષેત્રના નિષ્ણાત અને માન્ય ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સની ફર્મ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હોય અને જણાવેલ મૂલ્યાંકનમાં કોઈ ભૂલ દર્શાવી શકાતી ન હોય, ત્યારે અદાલત માટે પોતાનો વિનિમય અનુપાત પ્રતિસ્થાપિત કરવો યોગ્ય નથી. આ ચુકાદામાંથી એ પણ સ્પષ્ટ થાય છે કે જો બન્ને કંપનીઓના શેરહોલ્ડરોની પ્રભૂત બહુમતિ શેર વિનિમય અનુપાતને સ્વીકારી લે, તો અદાલત માટે પોતાની જ બુદ્ધિ પ્રતિસ્થાપિત કરવી યોગ્ય નથી, કારણ કે અન્યથા શેરહોલ્ડરોને શેર વિનિમય અનુપાત સ્વીકારવાનો ઈનકાર કરવાનો અધિકાર હતો.

૭૬. અરજદારો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે એ.આર.સી.આઈ.એલ., નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા. લિ. અને એસ્ટ્રામેડ ટેકનોલોજીઝ લિ. દ્વારા આપવામાં આવેલા મતના મૂલ્યમાં કોઈ ફેરફાર નથી. તેમના મુજબ, કોરના હિસાબી પુસ્તકો મુજબના એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના મત અને ધિરાણદાતાઓની બેઠકમાં માન્ય ગણાયેલા મત વચ્ચે કોઈ ફરક નથી. તેમના મુજબ, આ અદાલતે કરેલા આદેશના પ્રતિસાદરૂપે, એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ બે સોગંદનામાં દાખલ કર્યા હતા અને જુદા

જુદા દેવાનો મૂલ્ય દર્શાવ્યો હતો, એટલે કે તેને સોંપણી થયેલી તારીખે તેને સોંપવામાં આવેલા દેવાનો મૂલ્ય, અનેકોરના હિસાબી પુસ્તકો મુજબ મૂલ્ય કટ-ઓફ તારીખ, એટલે કે ૩૦/૧૧/૨૦૦૪ની સ્થિતિએ લેવામાં આવ્યું છે. કોરના પુસ્તકો મુજબ, વર્ગ ‘એ’ ધિરાણદાતાઓ સંબંધે દેવાની મૂળ રકમ રૂ.૩૭૧.૯૧ કરોડ છે, જ્યારે એ.આર.સી.આઈ.એલ. મુજબ દેવાનું મૂલ્ય રૂ.૩૭૩.૮૮ કરોડ થાય. ફરક માત્ર રૂ.૧.૯૭ કરોડનો થાય, જે ૦.૬% કરતાં ઓછો થાય. તેમણે વર્ગ ‘બી’ ધિરાણદાતાઓના મત અંગે પણ રજૂઆત કરી કે એ.આર.સી.આઈ.એલ.એ માત્ર સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા સંબંધે મત આપ્યો હતો. તેમના મુજબ, આ વિસંગતિ હોવા છતાં બેઠકના પરિણામમાં કોઈ ફેરફાર થવાનો નથી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે હકીકતમાં, ધિરાણદાતાઓની બેઠકમાં એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના મતને કોરના પુસ્તકો મુજબનું મૂલ્ય અપાયું હતું, જે એ.આર.સી.આઈ.એલ.ના દાવા મુજબના મૂલ્ય કરતાં રૂ.૧.૯૭ કરોડ ઓછું હતું. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા. લિ. અને એસ્ટ્રામેડ ટેકનોલોજીઝ લિ.ના મતના મૂલ્ય અંગે જ્યાં સુધી પ્રશ્ન છે, તે યોગ્ય છે. તેમના મુજબ, તેમના મતોને સંપૂર્ણપણે અવગણવામાં આવે તો પણ યોજના કાનૂની બહુમતીથી પસાર થયેલી ગણાશે. તેમણે રજૂ કર્યું છે કે નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા. લિ. અને એસ્ટ્રામેડ ટેકનોલોજીઝ લિમિટેડને બહાર કર્યા પછી પણ

એવું જણાશે કે ૭૩માંથી ૬૯ ધિરાણદાતાઓએ યોજનાના પક્ષમાં મતદાન કર્યું હતું, જે હાજર રહીને મતદાન કરનાર ધિરાણદાતાઓના ૯૪.૫૨% બરાબર થાય છે અને મતદાનની પદ્ધતિ પરથી એવું જણાશે કે દેવાના મૂલ્યના ૮૨.૮૫% એ યોજનાના પક્ષમાં મત આપ્યો હતો.

૭૭. અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલી આ રજૂઆતો સાથે હું સંપૂર્ણપણે સહમત છું કે નિયા ફિનસ્ટોક પ્રા. લિ. અને એસ્ટ્રામેડ ટેકનોલોજીઝ લિ.ના મતનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો હોત કે સમાવેશ કરવામાં આવ્યો ન હોત, તો પણ મતદાનની પદ્ધતિમાં કોઈ ફરક પડ્યો ન હોત અને મૂલ્યના આધારે ૭૫%ની અથવા સંખ્યાના આધારે ૫૧%થી નીચેની કાયદેસરની બહુમતીમાં કોઈ ઘટાડો થયો ન હોત. વાંધાકર્તાઓ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓ સ્વીકાર્યતા પામતા નથી.

૭૮. મેસર્સ અલ્સ્ટોમ પ્રોજેક્ટ્સ (ઇન્ડિયા) લિ. એ કંપની પિટીસન નં. ૬૧૮/૨૦૦૬ દાખલ કરી છે અને અન્યો ઉપરાંત એવો ઉદ્દેખ કર્યો છે કે તેણે એક પાવર પ્લાન્ટ પૂરું પાડ્યું છે અને તે બાકી ચૂકવણી ન પ્રાપ્ત કરનાર વેચનાર છે અને તેથી, તે પાવર પ્લાન્ટની પરત મેળવવા હકદાર છે. આ અદાલતના મત મુજબ, બાકી ચૂકવણી ન પ્રાપ્ત કરનાર વેચનાર બિનસુરક્ષિત દેણદાર ગણાય. આવા બાકી ચૂકવણી ન પ્રાપ્ત કરનાર વેચનાર અથવા બિનસુરક્ષિત દેણદારને, વર્તમાન પરિસ્થિતિઓના સમૂહમાં, કોઈપણ રકમ વસૂલ કરવાનો અધિકાર રહેતો નથી અને

કંપનીના સમાપનના પ્રસંગે પણ જો તેને રકમ મેળવવા માટે પ્રથમ ક્રમે સ્થાન મળવાનું ન હોય, તો તેમને એવો દાવો કરવાની મંજૂરી આપી શકાય નહીં કે તેઓ પ્લાન્ટની પરત મેળવવા હકદાર છે.

૭૯. આઈડીબીઆઈ બેન્કે પાવર પ્લાન્ટ પરત આપવા માટે કંપની પિટીસન નં. ૬૦૨/૨૦૦૬ દાખલ કરી છે, જે પાવર પ્લાન્ટ કોરે મેસર્સ એલ્સ્ટોમ પ્રોજેક્ટ્સ (ઇન્ડિયા) લિ. પાસેથી ખરીદ્યો હતો અને આઈડીબીઆઈ બેન્કને વેચ્યો હતો. તેમનું નિવેદન એ છે કે સદરહુ પ્લાન્ટ યોજનાનો ભાગ નથી અને એ.આર.સી.આઈ.એલ. એ તેમને તેમનો પ્લાન્ટ લઈ જવાની પરવાનગી આપી હોવા છતાં નિરમા તેમને તેમનો પ્લાન્ટ લઈ જવા દેતી નથી.

૮૦. અરજદારો દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે આ મુદ્દો યોજનાની કાર્યવાહીમાંથી ઉદ્ભવતો નથી. તેઓ ક્યાંય પણ એવું કહેતા નથી કે પાવર પ્લાન્ટ કોરનો છે અથવા તે યોજનાનો ભાગ છે અથવા તે નિરમાના હિતમાં હસ્તાંતરિત કરવામાં આવ્યો છે. જો પાવર પ્લાન્ટ કોરનો ન હોય અથવા તે નિરમાના પક્ષે હસ્તાંતરિત કરવામાં આવતો ન હોય, તો નિરમાને તેનો કબજો જાળવી રાખવાનો હક રહેશે નહીં. ખરું છે કે સર્વોચ્ચ અદાલતે નોસિલ વિ. મફતલાલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ [એ.આઈ.આર. ૨૦૦૪ એસ.સી. ૩૯૩૩] મામલામાં અવલોકન કર્યું છે કે આવો મુદ્દો યોજનાની મંજૂરી સંબંધિત બાબતમાં વિચારણાની હદની

બહારનો મુદ્દો ગણાશે, પરંતુ આ અદાલતના મતે, આઈ.ડી.બી.આઈ.ના હિતમાં એવું અવલોકિત કરવું જરૂરી છે કે જો કોર અથવા નિરમા તેમને તેમના પાવર પ્લાન્ટનો કબજો મેળવવા દેતા ન હોય, તો તેઓ કોર અને/અથવા નિરમા વિરુદ્ધ યોગ્ય કાનૂની કાર્યવાહી હાથ ધરવા હકદાર રહેશે. આ તબક્કે, હું કોર અને નિરમાને સલાહ આપું છું કે જો મિલકત તેમની ન હોય, તો તેઓએ મામલામાં અનાવશ્યક જટિલતાઓ ઊભી કરવી જોઈએ નહીં અને હંમેશા ઈમાનદાર વ્યવસાયિક વ્યક્તિઓ તરીકે વર્તવું જોઈએ, જે અન્યની મિલકત પર ગેરકબજો કરતા નથી.

૮૧. યોજનાની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતાં, હું માનું છું કે યોજના મંજૂર થવા પાત્ર છે. તેથી, તે મંજૂર કરવામાં આવે છે. કોર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી કંપની પિટિશન નં. ૧૦/૨૦૦૬ નો નીચેના નિર્દેશો સાથે નિકાલ કરવામાં આવે છે:

(૧) અરજીએના પરિચ્છેદ ૧૫ માં ઉલ્લેખિત સુધારેલ સંચુકત વ્યવસ્થાની યોજના, જે આ આદેશનો અભિન્ન ભાગ રહેશે, મંજૂર કરવામાં આવે છે અને તે અરજદાર-કંપનીના તમામ ઈક્વિટી શેરધારકો, વર્ગ ‘એ’ ધિરાણદાતાઓ અને વર્ગ ‘બી’ ધિરાણદાતાઓ તેમજ અરજદાર-કંપની પર બાંધધરીરૂપ રહેશે.

(૨) આદેશને સીલ કરવાની તારીખથી ૩૦ દિવસની અંદર, અરજદાર-કંપની નોંધણી માટે કંપનીઓના રજિસ્ટ્રાર (ગુજરાત),

અમદાવાદ સમક્ષ વ્યવસ્થાની યોજનાને મંજૂરી આપતા આદેશની પ્રમાણિત નકલ તામિલ કરશે અને આવા પ્રમાણિત આદેશની નકલ તેમ પહોંચાડવામાં આવે ત્યારબાદ, કંપનીઓના રજિસ્ટ્રાર (ગુજરાત), અમદાવાદ પોતાના પાસે જાળવેલ વિભાજિત કંપની સંબંધિત તમામ સંબંધિત ફાઈલો, દસ્તાવેજો, અભિલેખોનું પરિણામરૂપ કંપનીની ફાઈલો, દસ્તાવેજો અને અભિલેખો સાથે એકત્રીકરણ કરશે.

૮૧.૧ કંપની પિટિશન નં. ૦૯/૨૦૦૬ નિરમા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી છે, તેનો નીચેના નિર્દેશો સાથે નિકાલ કરવામાં આવે છે: (૧) પિટિશનના પરિચ્છેદ-૧૫ માં ઉલ્લેખિત વ્યવસ્થા અંગેની સુધારેલી સંયુક્ત યોજના, જે આ આદેશનો અભિન્ન ભાગ રહેશે, તેને મંજૂરી આપવામાં આવે છે અને તે અરજદાર-કંપનીના તમામ ઇક્વિટી તથા પ્રેક્ષરન્સ શેરહોલ્ડરો પર તેમજ અરજદાર-કંપની પર બાધ્યકર્તા રહેશે.

(૨) આદેશને સીલ કર્યાની તારીખથી ૩૦ દિવસની અંદર, અરજદાર-કંપનીએ યોજનાને મંજૂરી આપતા આદેશની પ્રમાણિત નકલ નોંધણી માટે રજિસ્ટ્રાર ઓફ કંપનીઝ (ગુજરાત), અમદાવાદ સમક્ષ જમા કરાવવાની રહેશે અને આદેશની આવી પ્રમાણિત નકલ એમ જમા કરાવવામાં આવે તે પછી, રજિસ્ટ્રાર ઓફ

કંપનીઝ (ગુજરાત), અમદાવાદઁ પોતાની પાસે જાળવવામાં આવેલ વિભાજિત થનાર કંપની સંબંધિત તમામ સંબંધિત ફાઇલો, દસ્તાવેજો અને અભિલેખોને પરિણામી કંપનીની ફાઇલો, દસ્તાવેજો અને અભિલેખો સાથે ઁકત્રિત કરવા રહેશે.

બંને અરજીઓનો અનુરૂપ નિકાલ કરવામાં આવે છે. ખર્ચ બાબતે કોઈ આદેશ નહીં.

[આર.એસ. ગર્ગ, જે.] કમલેશ અને પીરઝાદા *

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

અસ્વીકરણઃ સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદીત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહીં. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.